

SUOMENMAAN VIRALLINEN TILASTO.

XVII.

METSÄNHOITOLAITOS.

UUSI JAKSO.

13.

METSAHALLITUKSEN KERTOMUS

VUODELTA 1909.

HELSINGISSÄ, 1911
KEISARILLISEN SENAATIN KIRJAPAINOSSA.

SISÄLLYS.

	Siv.
<i>Kruununmaiden pinta-ala</i>	1
<i>Kruununpuistot</i>	13
<i>Metsämaiden osto</i>	17
<i>Metsänhoitokunta</i>	19
Metsähallitus siv. 19. Ylimetsänhoitajat siv. 24. Hoitoalueiden henkilökunta siv. 26.	
Metsänhoidontarkastajat ja metsänarvostelijat siv. 31. Suonkuivausmetsänhoitajat siv. 31. Valtion sahalaitosten henkilökunta siv. 31. Metsänvartijakoulujen henkilökunta siv. 31. Virkatalojen metsänhoitajat siv. 32. Metsänhoidonneuvoja siv. 32. Metsäkonduktöörit siv. 32.	
<i>Metsäntuotteiden myynti, hinnat ja luovuttaminen</i>	32
A. Metsäntuotteiden myynti. Yleiset puutavarahuutokaupat siv. 32. Paikallishuutokaupat siv. 58. Välikirjakaupat siv. 64. Vähittäismyynti- eli käsi- kaupat siv. 67.	
B. Metsäntuotteiden luovuttaminen siv. 67. Maksutta luovutetut metsäntuotteet siv. 68. Luovutetut metsäntuotteet vuosina 1898—1909 siv. 72—73.	
<i>Metsähallinnon toimittamat hakkeut ja puutavaranhankinta valtionrautateille</i>	74
<i>Valtion sahalaitokset</i>	83
Siuron sahalaitos siv. 83. Kevätniemen sahalaitos siv. 95. Sukevan sahalaitos siv. 108.	
<i>Tulot ja menot</i>	103
<i>Laiduntaminen kruununmailla</i>	115
Karjanlaiduntaminen siv. 115. Porojen laiduntaminen siv. 117.	
<i>Hyönteisten, myrskyjen, lumipainon y. m. tuottamat vahingot</i>	118
<i>Metsänhaaskaus</i>	119
<i>Kulovalkeat</i>	124
<i>Syytteet</i>	132
<i>Metsänhoidontarkastukset ja metsänarvioiminen</i>	136
Metsänhoidontarkastukset siv. 136. Metsänarvioiminen siv. 140.	
<i>Vesiperäisten maiden kuivattaminen</i>	143
<i>Uittoväylät ja lauttaussäännöt</i>	148
<i>Siemenvuosi</i>	154
<i>Metsän uudistus- ja viljelytoimet</i>	161
<i>Erinäisiä muita metsänhoitotoimia</i>	168
Apuharvennus- ja väljennyshakkuutyöt siv. 168. Rajainkäyntityöt siv. 172. Tien- teko siv. 173. Kartasto siv. 176.	
<i>Asutus kruununmailla</i>	179
Metsänhoitajien virkatalot siv. 179. Metsätyönjohtajien asunnot siv. 180. Met- sänvartijatorpat siv. 180. Kruununmetsätorpat siv. 184. Uudistalot siv. 192.	

<i>Metsänvartijakoulut</i>	194
Evon metsänvartijakoulu siv. 194. Tuomarniemen metsänvartijakoulu siv. 197.	
Metsänhoidolliset talvikurssit Tuomarniemen metsänvartijakoululla siv. 207.	
Nikkarilan metsänvartijakoulu siv. 209. Rovaniemen metsänvartijakoulu siv. 215. Söderkullan metsänvartijakoulu siv. 220.	
<i>Sotilas- ja siviilikunnan virkatalot</i>	227
<i>Kirkollisviraston virkatalot</i>	240
<i>Metsänhoidonneuvojan toiminta</i>	246
<i>Puutavaraliike</i>	247

Liitteitä: Liite I. *Kruununmetsistä luovutetut metsäntuotteet ja niistä saatu hinta v. 1909.*

- II. *Kruununmetsissä käytetyt apuripäivätyöt sekä menot hoitoalueiden pääkirjojen mukaan v. 1909.*
- III. *Tulot hoitoalueiden pääkirjojen mukaan v. 1909.*

Oikaisu.

Sivu 58, 2:n rivi alhaalta on: 3,186 sahapuu- ja 3,186 lehtipuurunkoa; pitää olla: 3,183 sahapuu- ja 3,186 lehtipuurunkoa.

Kruununmetsien pinta-ala.

Kruununmetsien pinta-ala arvosteltiin 1860-luvulla niiden joutuessa järjestetyn metsänhoitolaitoksen hoidannon alaiseksi 11,888,340 hehtaariksi. Vuonna 1865 asetettu kruununmetsien tarkastuskomisioni ilmoitti v. 1869 valmistuneessa mietinnössään kruununmetsien alaksi 14,650,394 ha, sittenkun vuonna 1866 myös Inarin ja Utsjoen seurakunnissa olevat metsämaat oli asetettu metsähallinnon hoidon alaiseksi. Monenlaatuisista syistä on tämä pinta-ala sittemmin vähentynyt, ollen vuoden 1908 lopussa 12,831,495 ha, ja kertomusvuoden (1909) lopussa 12,787,229 ha.

Viimemainittuakin numeroa on kuitenkin vielä pidettävä likimääräisenä, sillä maamme kartasto perustuu kuten tiedetään mittauksiin, joita maanjako- ja veroitustarkoituksia varten on toimitettu enemmän kuin vuosisadan kuluessa, jota paitsi suuressa osassa pohjois-Suomea, jossa kruununmetsien pääosa sijaitsee, pinta-aloja voidaan osaksi arvostella ainoastaan siellä aikojen kuluessa toimitettujen maantieteellisten mittausten nojalla sekä niissä mittaustöissä saattujen tuloksien avulla, joita sikäläisissä kruununmetsissä toimineet metsänarvostelijat ovat toimittaneet varsinaisten arvostelutöittensä ohessa. Varsinkin on suhdetta kasvullisen metsämaan ja vesiperäisten maiden välillä ollut vaikeata määritellä, samoin kuin varsinaisten hylkymaiden joukkoon eroittaa senkaltaiset tunturialueet, jotka metsänhoidollisestikin ovat katsottavat hyödyttömiksi.

Mainittava on vielä että nykyään tarjolla olevista tiedoista ei saada selville sen tiluslajin laajuutta, jota metsänhoidollinen terminologia sanoo »kehno-kasvuiseksi» metsämaaksi, jota kuitenkin on pidettävä varsin tärkeänä tekijänä kun arvostellaan kruununmetsien nykyistä puuvarastoa ja sen lisäkasvua. Ja kun kerran kehnokasvuisen metsämaan pinta-alatiedot esiintyvät yhdessä summassa soiden, nevojen y. m. hylkymaiden pinta-alojen kanssa niin ei voi saada tietoa siitä kuinka suuri ala kruununmetsämaasta todellakin on metsää tuottavaa maata ja kuinka suuri osa siitä on aukeata metsätöntä tai hyödytöntä alaa.

Nykyään toimitetut metsänhoidontarkastukset antavat kuitenkin jossain määrin vastausta näihin kysymyksiin ja on metsänhoidontarkastustyö viime aikoina jo siksi edistynyt, että toivoa on ennen pitkää saada puheena olleita tärkeitä tiluslajitietoja useimmista etelä-Suomen hoitoalueista. Metsähallituksen tilasto-osastolla on sentähden ryhdytty toimenpiteisiin uuden täydellisen kruununmaaluettelon laatimiseksi, jossa tiluslajien ryhmitys mikäli mahdollisesti tulisi edellä sanottujen näkökohtien mukaiseksi.

Seuraava taulu osoittaa Metsähallituksen huolenpidon alla olevien kruununmaiden laveuden vaihtelut viisivuosittain siitä saakka kuin metsänhoitovirasto asetettiin. Tietoja eri tiluslajien laajuudesta kahtena ensimmäisenä vuosikymmenenä ei ole saatavissa.

Vuosi.	Koko pinta-ala sisältää likimäär. arvion mukaan.					Koko pinta-ala (vesineen).	Koko pinta-ala on kruunun- puistoiksi julistettu.	%
	Viljelysmaata.		Kasvullista metsä- maata.	Korpia ja rämeitä, soita ja hylkymaita.	Vesiä.			
	Pelton.	Niittyä ja kytö- maita.						
H e h t a a r i a .								
1860	—	—	—	—	—	11 888 340.40	104 442.80	0.9
1865	—	—	—	—	—	11 064 188.30	109 716.60	0.9
1870	—	—	—	—	—	14 650 394.24	248 797.68	1.6
1875	—	—	—	—	—	14 934 389.07	563 083.76	3.8
1880	2 924.78	17 334.18	7 940 021.94	6 706 921.25	—	14 667 202.15	916 712.93	6.3
1885	3 185.17	19 825.54	7 814 605.20	6 431 996.47	—	14 269 612.38	924 248.01	6.5
1890	3 797.89	22 165.58	7 767 567.51	6 394 332.57	—	14 187 863.55	955 741.97	6.7
1895	5 183.64	27 806.73	6 276 775.18	7 740 705.87	—	14 050 471.42	962 184.16	6.8
1900	6 126.82	40 916.76	5 084 392.05	7 862 508.40	657 800.45	13 601 744.48	969 502.23	7.1
1905	6 209.00	42 605.00	5 439 542.00	6 983 572.00	657 448.00	13 129 376.00	1 036 987.00	7.9
1909	8 050.00	55 056.00	5 438 488.00	6 778 620.00	507 015.00	12 787 229.00	1 348 425.00	10.5

Kruununmaiden pinta-ala, joka vuoden 1908 lopussa arvioitiin 12,831,495 hehtaariksi, on kertomusvuoden lopussa arvioitu, kuten edelläolevasta taulustakin huomataan, 12,787,229 hehtaariksi. Pinta-alan muuttumiseen kertomusvuonna eri tarkastuspiireissä on vaikuttanut seuraavat seikat:

Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirissä on Yläneen hoitoalueen pinta-ala, hoitoalueessa toimitetussa metsänhoidontarkastuksessa, saatu uudelleen määrätynksi. Pinta-ala, joka ennen nousi 10,774 ha:iin, tekee nyttemmin 10,945 ha ja on siis näennäisesti lisääntynyt 171 ha:lla. — *Kankaanpään hoito-*

alueessa on eräässä tilusvaihdossa Riihiluoman perintötilan N:o 3 kanssa Karvian pitäjässä kruunulle tullut lisää 5.43 ha metsämaata mutta vähentynyt niittyä 0.19 ha, jotenka hoitoalueen pinta-ala, joka vuonna 1908 laskettiin 45,831 ha:ksi, on nyt oleva 45,836 ha.

Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirin pinta-ala on näiden muutoksien kautta lisääntynyt 176 ha:lla eli 240,653 ha:sta—240,829 ha:iin.

Evon—Vesijaon hoitoalueen pinta-ala on entisellään, 9,303 ha.

Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirissä on Miehikkälän hoitoalueen pinta-ala enentynyt 5,704 ha:sta 9,261 ha:iin senkautta että hoitoalueeseen on Keis. Senaatin kirjelmän nojalla 26 p:ltä elokuuta 1909, joka koskee erinäisten etelä-Suomen hoitoalueiden uudestaan järjestelyä, Mikkelin hoitoalueesta siirrynyt Mäntyharjun eli Partsimaan kruununpuisto, alaltaan 1,956.33 ha, sekä oston kautta liittynyt eräs 1,600.0 ha laajuinen Salo-Urpala niminen metsä-alue, joka on lohkaistu tilasta N:o 1 Ala-Urpalan kylässä Virolahden pitäjässä. Pällilän hoitoalueen pinta-ala on kertomusvuonna vähentynyt eräällä 1.025 ha laajuisella maa-alueella, joka Keis. Senaatin määräyksen mukaisesti lokakuun 27 p:ltä 1905 on Galitsinan aseman luota luovutettu valtionrautateille. Lohkaiseminen ja pyykittäminen toimitettiin toukokuussa kertomusvuonna. Hoitoalueen pinta-ala, joka edellisenä vuonna oli 15,905 ha, on nyt 15,904 ha. — Rajajoen hoitoalueeseen on kertomusvuonna Keis. Senaatin määräyksen mukaisesti marraskuun 4 p:ltä 1908 liitetty Veikkolan hovitilasta Valkjärven pitäjässä eroitettu ulkometsäpalsta alaltaan 929.90 ha, jotenka hoitoalueen pinta-ala on enentynyt 13,561 ha:sta 14,490 ha:iin. — Laatokan hoitoalueesta on taasen Keis. Senaatin päätöksiensä nojalla toukokuun 25 p:ltä 1908 ja kesäkuun 22 p:ltä 1909 Ventelän eli Vuosalmen kruununpuistoksi nimitetty metsämaa-alue Muolan pitäjässä, alaltaan 1,990.09 ha, luovutettu yhteismetsäksi Ventelän entisen lahjoitusmaan tilallisille. Luovuttaminen tapahtui joulukuun 28 p:nä kertomusvuonna. Hoitoalueen pinta-ala, joka ennen puheenaollutta luovutusta oli 18,035 ha, on siis nykyään 16,045 ha. — Mikkelin hoitoalueen pinta-ala on vähentynyt, paitsi edellämainitun Partsimaan kruununpuiston siirron kautta Miehikkälän hoitoalueeseen, joka siirto ei vaikuta tarkastuspiirin alan supistumista, myös Leivonmäen kruununmaidon, alaltaan yhteensä 3,642.58 hehtaaria, siirtämisen kautta uuteen Toivakan hoitoalueeseen Vaasan läänin tarkastuspiirissä, mikä siirto samaten on toimitettu edelläviitatuun Keis. Senaatin päätöksen johdosta elokuun 26 p:ltä 1908. Vielä on mainittava että Mikkelin hoitoalue on vuosina 1907—1908 toimitetussa metsänhoidontarkastuksessa laskettu 1,065.69 ha entistä arviota pienemmäksi, mikä ero miltei pääasiassa kohdistuu hoitoalueen vesialaan, joka ala aikaisemmin lienee sangen epämääräisesti määritelty. Näiden vähennysten kautta on hoitoalue supistunut yhteensä 6,664.54 ha eli 34,563 ha:sta 27,898 ha:iin.

Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirin pinta-ala on näiden muutoksien kautta vähentynyt 4,170 ha eli 284,176 ha:sta 280,006 ha:ksi.

Joroisten hoitoalueen pinta-ala on entisellään 6,488 ha.

Kuopion läänin tarkastuspiirissä on Iisalmen hoitoalueeseen kuuluvan Suokevan vanhan kruununpuiston ala uudestamittauksessa huomattu 19.95 ha entistä arviota suuremmaksi, jotenka hoitoalueen pinta-ala on näennäisesti lisääntynyt 32,644 ha:sta 32,664 ha:iin. Muuten on tarkastuspiirin hoitoalueiden lukumäärä kertomusvuonna lisääntynyt yhdellä, senkautta että Keis. Senaatin päätöksen nojalla elokuun 26 pltä 1908 vanhoista Suomusjärven ja Ilomantsin hoitoalueiden kruununmaista on muodostettu kolme uutta hoitoaluetta nimeltä Suomusjärvi, Pohjois-Ilomantsi ja Etelä-Ilomantsi. Uuteen Suomusjärven hoitoalueeseen on siirtynyt Paiholan, Vuonislahden, Pielisjärven eteläinen, Uimaharjun ja Pamilonkosken kruununmaat ynnä valtion ostamat Sikoniemen, Vaaralan ja Kivelän tilat vanhasta Suomusjärven hoitoalueesta sekä Onkamons kruununmaa entisestä Ilomantsin hoitoalueesta. Pohjois-Ilomantsin hoitoalueeseen on taasen siirtynyt Ilomantsin pohjoinen, Niemi-senmaan, Pallosenvaaran ja Hiidenvaaran kruununmaa vanhasta Suomusjärven hoitoalueesta sekä osa Ilomantsin itäisestä, Joutsikinvaara, Hattuvaara, Kokkovaara, Pihlajavaara, Kontiovaara, Syväisensuu, Nuorajärven läntinen, Korentovaaran läntinen ja Puohtiinperä nimiset kruununmaat entisestä Ilomantsin hoitoalueesta. Etelä-Ilomantsin hoitoalueeseen on siirretty Liusvaaran, toinen osa Ilomantsin itäisestä, Vellivaaran, Nuorajärven itäinen, Kivilammin, Salmilammin, Ilajan läntinen ja itäinen, Korentovaaran itäinen sekä Petkeljärven kruununmaa entisestä Ilomantsin hoitoalueesta. Uuden Suomusjärven hoitoalueen pinta-alaksi jää 81,514 ha, Pohjois-Ilomantsin hoitoalueen pinta-alaksi 67,338 ha, ja Etelä-Ilomantsin hoitoalueen pinta-alaksi 85,623 ha.

Kuopion läänin tarkastuspiirin koko pinta-ala on 527,299 ha.

Vaasan läänin tarkastuspiirissä on niinikään Keis. Senaatin kirjelmän mukaisesti elokuun 26 pltä 1908 toimitettu uudestaan järjestely muutamien hoitoalueiden kruununmaiden kesken. Entisen Pyhäjärven hoitoalueen sijaan on tullut uusi Toivakan hoitoalue ja erinäisistä Karstulan ja Pylkönmäen kunnissa sijaitsevista kruununmaista on muodostettu uusi Karstulan hoitoalue. Toivakan uuteen hoitoalueeseen, alaltaan 22,566 ha, on siirtynyt Toivakan, Kankaisten, Hohonmaan ja Mannilan kruununmaat entisestä Pyhäjärven hoitoalueesta, Leivonmäen kruununmaat Mikkelin hoitoalueesta Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiiriä sekä sitäpaitsi siihen liitetty valtion ostamat Kurkijärven, Syysniemen ja Aholan osat tilasta Kurkijärvi N:o 2 Leivonmäen kylän Leivonmäen pitäjässä, jotka alaltaan, uuden arvioimisen mukaan, ovat vesineen yhteensä 4,308 ha. Uuteen Karstulan hoitoalueeseen, alaltaan 23,868 ha, on siirtynyt Kukon, Ritoniemen, Vahangan, Kyyjärven, Oinolan, Kimmingin ja

Kalavastingin kruununmaat Saarijärven hoitoalueesta sekä viimeainittuun hoitoalueeseen, alaltaan nykyään 26,260 ha, poissiirtyneiden sijalle, jällelle jääneiden Hännilän ja Nikaranperän kruununmaiden lisäksi, Konginkankaan, Leonmaan, Räihän, Soskonniemen, Parantalan, Kurkelan, Pyhähäkin, Rahkolan ja Mämminiemen kruununmaat vanhasta Pyhäjärven hoitoalueesta. Saman Keis. Senaatin määräyksen mukaan on vielä Kuitulan kruununmaa vanhasta Pyhäjärven hoitoalueesta siirretty Multian hoitoalueeseen, jonka pinta-ala täten on suurentunut 25,026 ha:sta 25,745 ha:iin.

Muista muutoksista Vaasan läänin tarkastuspiirin pinta-alassa on mainittava, että eräässä v. 1907 toimitetussa lohkojaon järjestelyssä kruunun ja Kuningaanjoen kyläkunnan välillä Soinin pitäjässä kruunulle on tilusvaihdossa kertynyt maa-alaa yhteensä 68.45 hehtaaria. Kun tästä lisäyksestä oli jo vuonna 1907 liitetty 59.99 ha Vahanka—Mustapuron kruununpuistoon silloisessa Saarijärven hoitoalueessa, jää nyttemmin lisäyksenä huomioonotettavaksi 8.46 ha nykyisen Karstulan hoitoalueen pinta-alassa. — Lestin hoitoalueen pinta-ala on kertomusvuonna suurentunut sen kautta että hoitoalueeseen on Lestin kruununmaahan, Keis. Senaatin määräyksen mukaisesti 28 pltä marraskuuta 1908, yhdistetty Ilolan kruununluontoinen verotila alaltaan yhteensä 535.18 ha, joka kuitenkin jo vuodesta 1859 on kuulunut kruunulle ja ollut metsähallinnon valvonnan alaisena vaikka se vasta edellämainitun Senaatin päätöksen nojalla on maakirjoista poistettu ja varsinaisesti muuhun kruununmaahan yhdistetty. Lestin hoitoalueen pinta-ala on täten laajentunut 57,860 ha:sta 58,395 ha:iin. — Jalasjärven hoitoalueen pinta-alasta on saatu tarkempia tietoja sen alaineiston avulla, jonka kruununmaiden tutkimislautakunta Jalasjärvellä on koonnut. Hoitoalueen pinta-ala on tämän kautta näennäisesti vähentynyt 49,026 ha:sta—49,009 ha:iin.

Vaasan läänin tarkastuspiirin pinta-ala tekee, edellä kerrotut muutokset huomioonottamalla, nykyään 419,488 ha (vuonna 1908 411,011 ha).

Tuomarniemen hoitoalueen pinta-ala on ennallaan, 2,761 ha.

Oulujärven tarkastuspiirin pinta-alassa ei ole myöskään muutoksia kertomusvuonna sattunut, lukuunottamatta että viljelysmaiden pinta-ala Pyhäjoen hoitoalueessa on jonkun verran laajentunut. Tarkastuspiirin koko pinta-ala on sama kuin vuonna 1908 eli 1,448,134 ha.

Iin tarkastuspiirissä pinta-ala on näennäisesti vähentynyt 1,893,643 ha:sta 1,888,668 ha:iin sen kautta että Kuivaniemen hoitoalue on siellä toimitetussa metsänhoidontarkastuksessa huomattu olevan 105,656 ha pro 110,631 ha vuonna 1808.

Kemin tarkastuspiirissä on Turtolan hoitoalueen pelto-maan pinta-ala enentynyt 2 hehtaarilla. Tarkastuspiirin koko pinta-ala on kuitenkin ennallaan, 2,450,977 ha.

Lapin tarkastuspiirin pinta-ala, joka vuonna 1908 arvioitiin 5,557,071 hehtaariksi, on kertomusvuonna vähentynyt seuraavien maanluovutuksien kautta:

Hoitoalue.	Milloin luovutus on vahvistettu.	Kenelle maa-alueita on luovutettu.	Luovutettu ala			
			Verollista maata.	Joutomaita ja vesii.	Yhteensä.	
						Hehtaaria.
Luiro	19 ¹⁰ / ₅ 01	Riesto—Korvasen jakokunnalle Rieston kylässä Sodankylän pitäjässä	2 ⁷ / ₁₂	5 100.946	8 397.839	13 498.785
Sodankylä	19 ²² / ₁₁ 07	Askani jakokunnalle Vaiskojärven kylässä Sodankylän pitäjässä	2.110	4 166.321	3 177.102	7 343.423
»	19 ¹³ / ₁₃ 07	Ojalan uudistalolle N:o 17 Vaalajärven kylässä Sodankylän pitäjässä	0.083	164.546	193.644	358.190
»	»	Pyhähuhdan uudistalolle N:o 43 Alaperän kylässä Sodankylän pitäjässä	¹ / ₈	246.820	136.0	382.820
»	19 ⁵ / ₃ 09	Lintulan uudistalolle N:o 50 Kirkonkylässä Sodankylän pitäjässä	¹ / ₈	246.820	160.260	407.080
Kitinen	(19 ⁸ / ₂ 07) (19 ¹⁰ / ₄ 07)	Sattasen, Kersilön ja Moskuvaaran jakokunnille Kirkonkylässä Sodankylän pitäjässä	5.26	10 386.185	11 418.290	21 804.475
Yhteensä			10.266	20 811.638	23 483.155	43 794.773

Tarkastuspiirin pinta-ala oli kertomusvuoden lopussa näiden vähennysten kautta siis 5,513,276 ha.

Seuraavasta taulusta käy selville kruununmaiden nykyinen pinta-alajaoitus niin hyvin hoitoalueittain kuin tarkastuspiirittain. Tauluun on myös merkitty vastaava tiluslajijaoitus likimääräisen arvion mukaan.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Koko pinta-ala sisältää likimääräisen arvion mukaan:						Koko pinta-ala on krunnupunkiksi julistettu.
	Pinta-ala (vesineen).	Viljelysmaata.		Kasvillisista metsämaata.	Korjia ja rinteitä, soita ja hylkymaita.	Vesia.	
		Peltoa.	Niittyä ja kytömaata.				
Hehtaaria.							
Turun—Hämeen läänien.							
Loppi	13 324	393	461	7 501	4 574	395	5 427
Yläne	10 945	171	588	5 442	4 417	327	276
Kankaanpää	45 836	467	750	19 422	24 395	802	41 156
Karvia	43 175	313	1 300	19 742	20 602	1 218	40 321
Parkano.....	47 607	330	574	25 094	19 819	1 790	47 607
Aure	36 596	134	75	18 150	16 880	1 407	36 596
Orivesi	24 189	629	735	15 487	6 337	1 001	23 443
Jämsä.....	19 157	166	839	13 112	4 494	546	19 157
Yhteensä	240 829	2 603	5 322	123 950	101 468	7 486	213 983
Evon—Vesijaon hoitoalue.....	9 303	121	301	6 378	1 994	509	9 303
Vilpurin—Mikkelin läänien.							
Miehikkälä	9 261	20	61	6 540	2 246	394	6 980
Pällilä	15 904	20	160	8 746	6 818	160	15 904
Rajajoki.....	14 490	41	139	9 440	4 628	242	13 561
Laatokka	16 045	9	740	13 017	1 947	332	16 045
Uomaa	57 006	30	245	31 692	21 740	3 299	57 006
Loimola.....	53 843	24	408	22 614	27 995	2 802	49 134
Korpiselkä	85 559	16	185	39 107	38 985	7 266	84 015
Mikkeli	27 898	107	1 103	19 051	6 703	934	5 898
Yhteensä	280 006	267	3 041	150 207	111 062	15 429	248 543
Joroisten hoitoalue	6 488	43	26	5 394	920	105	—
Kuopion läänin.							
Pohjois-Ilomantsi	67 338	28	300	34 116	32 258	636	8 361
Etelä-Ilomantsi	85 623	32	168	43 031	42 082	310	3 688
Suomusjärvi.....	81 514	107	446	41 465	35 943	3 553	79 325
Jongunjoki	89 107	157	602	60 080	21 855	6 407	89 107
Kuohatti	49 343	54	352	22 761	23 452	2 724	49 244
Halmejärvi	57 502	82	210	27 279	27 973	1 958	57 502
Palojärvi	64 208	69	851	23 847	37 955	1 486	64 208
Iisalmi	32 664	47	108	14 995	17 331	183	32 652
Yhteensä	527 299	576	3 037	267 580	238 849	17 257	384 087

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Pinta-ala (vesineen).	Koko pinta-ala sisältää likimääräisen arvion mukaan:					Koko pinta-alaista on kruununpuistoiksi julistettu.
		Viljelysmaata.		Kasvillisista metsämaasta.	Korpiä ja rikkeitä, soita ja hylky-maita.	Vesistö.	
		Palttoa.	Niittyä ja kyötoimasta.				
Hehtaaria.							
Vaasan läänin.							
Toivakka	22 566	355	835	12 070	8 017	1 289	11 690
Saarijärvi	26 260	75	170	14 719	10 367	929	21 215
Karstula	23 868	57	268	9 139	14 093	311	13 193
Multia	25 745	79	184	10 544	14 450	538	13 459
Virrat	27 850	248	846	12 213	14 410	133	—
Jalasjärvi	49 009	288	620	18 346	29 398	357	25 664
Alajärvi	61 227	536	945	27 567	32 161	18	¹⁾ 37 487
Salamajärvi	83 247	100	497	44 312	34 796	3 542	41 853
Viitasaari	41 321	115	543	34 331	5 877	455	—
Lesti	58 395	106	561	31 254	25 124	1 350	15 861
Yhteensä	419 488	1 959	5 419	214 495	188 693	8 922	180 422
Tuomarniemen hoitoalue	2 761	43	67	1 282	663	706	—
Oulujärven.							
Haapajärvi	65 399	129	708	44 983	18 901	678	¹⁾ 60 438
Kalajoki	55 330	171	677	35 165	18 594	723	52 223
Pyhäjoki	49 303	103	928	30 552	17 435	285	¹⁾ 46 926
Siikajoki	81 878	241	1 127	38 253	39 957	2 300	46 090
Paltamo	112 361	187	2 776	40 642	64 841	3 915	—
Sotkamo	88 023	131	1 265	40 364	43 234	3 029	—
Kuhmo	194 049	115	2 269	110 102	74 857	6 706	12 942
Lentiira	146 414	75	1 754	82 922	56 553	5 110	—
Hyrnsalmi	95 622	67	321	54 548	36 066	4 620	—
Suomussalmi	192 526	29	1 528	87 776	93 939	9 204	—
Piispajärvi	214 100	150	1 000	113 745	81 205	18 000	—
Puolanka	153 129	86	2 372	83 366	59 492	7 813	—
Yhteensä	1 448 134	1 484	16 725	762 418	605 124	62 383	218 619
Iin.							
Utajärvi	95 893	89	275	34 635	58 606	2 288	62 214
Ii	88 195	55	3 105	38 341	46 165	529	9 871
Pudasjärvi	198 350	58	360	94 938	102 284	710	—

¹⁾ Kruununpuistojen alailmoitus ainoastaan likimääräinen.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Pinta-ala (vesineen).	Koko pinta-ala sisältää likimääräisen arvion mukaan:					Vesik.	Koko pinta-alasta on krunnatuskoiksi julistettu.
		Viljelysmaata.		Kasvillisista metsämaata.	Korpiä ja rämettä, soita ja hylky-maita.	Vesik.		
		Palko.	Niittyä ja kytömaata.					
Hehtaaria.								
Puhos.....	148 000	20	455	72 980	72 700	1 845	—	
Taivalkoski	294 119	60	5 600	184 250	79 679	24 530	—	
Kuusamo	235 200	45	500	141 321	82 134	11 200	—	
Kitka	250 878	41	450	150 835	87 606	11 946	—	
Ranua.....	170 000	30	420	74 550	88 000	7 000	—	
Kuivaniemi	105 656	87	970	42 262	61 281	1 056	20 659	
Simo	142 577	90	1 586	45 428	93 762	1 711	431	
Ylisimo	159 800	40	660	46 700	105 600	6 800	—	
Yhteensä	1 888 668	615	14 381	926 240	877 817	69 615	93 175	
Kemin.								
Kemi	92 629	5	164	50 937	40 950	573	293	
Muurola.....	168 561	46	240	100 038	64 421	3 816	—	
Ylitornio	132 361	30	1 140	60 016	68 211	2 964	—	
Turtola	141 002	16	300	77 440	57 646	5 600	—	
Kolari	195 019	16	1 167	106 160	85 826	1 850	—	
Meltaus	220 000	44	750	102 700	102 506	14 000	—	
Rovaniemi	268 416	46	850	126 220	126 300	15 000	—	
Etelä-Kemijärvi	177 849	22	125	96 500	78 702	2 500	—	
Pohjois-Kemijärvi	196 040	18	225	96 540	96 257	3 000	—	
Salla	366 100	18	300	196 600	158 082	11 100	—	
Tuntsa	493 000	3	250	252 000	234 747	6 000	—	
Yhteensä	2 450 977	264	5 511	1 265 151	1 113 648	66 403	293	
Lapin.								
Yläkemi.....	578 232	2	23	302 671	271 040	4 496	—	
Luiro	492 219	3	40	221 523	259 210	11 443	—	
Sodankylä.....	259 309	2	211	79 738	166 897	12 461	—	
Kitinen	389 506	5	60	183 836	204 305	1 300	—	
Alakittilä	238 700	50	340	100 310	131 000	7 000	—	
Ylikittilä	286 900	5	40	111 555	170 500	4 800	—	
Muonio	156 210	5	54	86 651	62 400	7 100	—	
Enontekiö.....	906 000	—	70	94 300	773 030	38 600	—	
Inari	964 300	2	188	405 010	450 500	108 600	—	
Utsjoki	1 241 900	1	200	129 799	1 049 500	62 400	—	
Yhteensä	5 513 276	75	1 226	1 715 393	3 538 382	253 200	—	

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Pinta-ala (vesineen).	Koko pinta-ala sisältää likimääräisen arvion mukaan:					Koko pinta-alasta on kruununpuistoiksi julistettu.
		Viljelysmaata.		Kasvullista metsämaata.	Korpia ja rämeitä, soita ja hylkymaita.	Vesiä.	
		Peltoa.	Niittyä ja kytömaata.				
Hehtaaria.							
Yhteenveto.							
Turun—Hämeen lään. tkp.	240 829	2 603	5 322	123 950	101 468	7 486	213 983
Evon—Vesijaon hoitoalue	9 303	121	301	6 378	1 994	509	9 303
Viipurin—Mikkelin lään. tkp. ...	280 006	267	3 041	150 207	111 062	15 429	248 543
Joroisten hoitoalue	6 488	43	26	5 394	920	105	—
Kuopion lään. tkp.	527 299	576	3 037	267 580	238 849	17 257	384 087
Vaasan » »	419 488	1 959	5 419	214 495	188 693	8 922	180 422
Tuomarniemen hoitoalue	2 761	43	67	1 282	663	706	—
Oulujärven tkp.	1 448 134	1 484	16 725	762 418	605 124	62 383	218 619
Iin »	1 888 668	615	14 381	926 240	877 817	69 615	93 175
Kemin »	2 450 977	264	5 511	1 265 151	1 113 648	66 403	293
Lapin »	5 513 276	75	1 226	1 715 393	3 538 382	258 200	—
Yhteensä pinta-alaa	12 787 229	8 050	55 056	5 438 488	6 778 620	507 015	1 348 425

Kuten edellä olevasta taulusta huomataan on kruununmaidien koko pinta-alasta kertomusvuonna:

63,106 hehtaaria	eli	0.5 %	viljelysmaata
5,438,488	»	»	42.6 » kasvullista metsämaata
6,778,620	»	»	52.9 » korpia ja rämeitä, soita ja hylkymaita
507,015	»	»	4.0 » vesiä

Kruununmaidien edellämainittuun summapinta-alaan, 12,787,229 ha, ei ole luettu niiden erinäisten tilojen ja metsäpalstojen pinta-aloja, jotka valtio kertomusvuoden kuluessa on kruunun metsätaloutta varten yksityisiltä ostanut, syystä että nämä alueet eivät vielä ole hallinnollisessa suhteessa vastaaviin hoitoalueisiin yhdistetyt sekä myöskin siitä syystä että tarkempia tietoja tilojen eri tiluslajisuhteista puuttuu. Näiden ostettujen tilojen nimitykset ja sijoitukset samoin kuin niiden summapinta-alat käyvät selville seuraavasta taulukosta:

Vuosi, jolloin tila on valtiolle ositettu.	Pitäjä.	Kylä.	Tilan nimi.	Pinta-ala hehtaaria.
1908	Sysmä	Rapala	Hirvikumun perintöaugmenttitalo N:o 2....	1 570.81
1909	Tohmajärvi	Tohmajärvi	Jouhkolan kartanosta eroitettu metsäalue ..	3 998.90
»	Heinävesi	Vihtari	Tiloista N:o 15 ja 16 lohkaistu metsäalue ..	1 223.60
»	Orivesi	Lylyjärvi	Kangasniemen perintötalo N:o 6	961.79
Yhteensä				7 755.10

Mitä vastaisiin pinta-alamuutoksiin tulee, ovat huomattavimmat ne, jotka tulevat vaikuttamaan pohjois-Suomessa olevien kruununmetsien vähenemiseen. Niinpä on Inarin pitäjässä eroitettu kaikille tiloille väliaikaiset lohkot. Samaten myös suurimmaksi osaksi Enontekiön pitäjässä. Sodankylän pitäjässä ovat taasen useat jakokunnat isojakotoimitusten alaisina, jotenka tämänkin kautta melkoisia alueita tulee lohkaistuksi kruununmaiden pinta-alasta. — Kemin tarkastuspiirissä tulevat etenkin Kolarin, Turtolan ja Ylitornion hoitoalueiden pinta-alat lähimmässä tulevaisuudessa vähenemään Keis. Senaatin päätöksien nojalla lokakuun 15 piltä 1907 ja toukokuun 18 piltä 1908, joiden mukaan muutamille kyläkunnille Ylitornion pitäjässä ja Turtolan ja Kolarin kappeli-kunnissa, osaksi manttaalin korotusta osaksi metsäveroa vastaan, luovutetaan allamainitut määrät metsämaita:

Keis. Sen. antaman päätöksen päivämäärä.	Hoitoalueet, joista metsämaat lohkaistaan.	Kylä k u n t a.	Kruununmaasta lohkaistavaksi myönnettyjen metsämaiden pinta-alat.	
			Hehtaaria.	Yhteensä hehtaaria.
19 ¹⁸ / ₁₀ 07	Kolari	Sieppijärvi.....	1 556.775	6 881.450
»	»	Pasmajärvi	430.584	
»	»	Vaatto- ja Venejärvi.....	1 015.710	
»	»	Kurtakko	1 805.567	
»	»	Kolari	2 072.864	
19 ¹⁸ / ₆ 08	Turtola	Pello	5 452.760	7 632.550
»	»	Matinlompolo	575.460	
»	»	Turtola	1 604.330	
»	Ylitornio	Juoksenki	2 267.660	
Yhteensä			—	16 781.660

Myös useissa hoitoalueissa etelä-Suomen tarkastuspiireissä on erinäisiä tilusluovutuksia määrätty toimitettaviksi, joita kumminkaan ei vielä ole voitu pinta-alatilastossa huomioonottaa osaksi tarkempien alatietojen puutteessa, osaksi sen takia, että lohkomistoimitukset ovat keskeneräisiä. Niinpä luetaan vielä, siksi kunnes sijoituskirjat on annettu, Karvian hoitoalueen pinta-alaan Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirissä niiden 10 kruununmetsätorpan tilusalueet, jotka Keis. Senaatin päätöksen mukaan toukokuun 29 p:ltä 1894 ovat määrätty itsenäisinä uudistaloina kruununmaasta lohkaistaviksi. Vaasan läänin tarkastuspiirissä tulee poistumaan tarpeelliset maa-alueet 12 uudistalolle Toivakan hoitoalueessa; noin 14,989 ha laajuiset alueet 117 uudistalolle Alajärven hoitoalueessa; 210.90 ha maa-alaa 3 uudistalolle Jalasjärven hoitoalueessa; Keis. Senaatin päätöksen johdosta toukokuun 9 p:ltä 1908 226.92 ha suuruinen metsä-alue Viitasaaren hoitoalueesta Kinnulan uudelle seurakunnalle kirkkoherran virkataloksi sekä Keis. Senaatin määräyksen nojalla tammikuun 20 p:ltä 1906 Kinnulan kruununmaasta Salamajärven hoitoalueessa saman vastaperustetun seurakunnan lukkarinvirkataloksi Nurkkakangas niminen maapalsta, jonka pinta-alasta kuitenkin vielä puuttuu tarkempia tietoja. Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiiristä voinee samassa yhteydessä mainita, että Metsähallituksen vuosikertomuksessa vuodelta 1907 kerrottu aikaisempi hanke, (Keis. Senaatin päätös 17 p:ltä maaliskuuta 1902), luovuttaa yksityisille 6 niittypalstaa ja noin 90 ha metsämaata Loimolan hoitoalueeseen kuuluvista Hutjakan kylän tiloista N:o 1, 3 ja 4 nyttemmin on rauennut, ja on Keis. Senaatti päätöksellä tammikuun 11 p:ltä 1909 määrännyt, että mainitut tilat ovat maakirjoista poistettavat.

Muiden kruununmetsien pinta-alaa koskevien seikkojen ohessa on lopulta mainittava, että, kuten Metsähallituksen vuoden 1908 kertomuksessa lähemmin on kerrottu, on n. s. suojelusmetsäkomisioni nyttemmin saanut suunnitelluksi sen suojelusmetsäalueen rajat pohjois-Suomessa, jonka tarkoituksena on estää aukean tunturialueen levenemistä metsänkasvun puolesta parempiosaisille seu-duille, samoin kuin ehkäistä metsätalouden kannalta katsoen täysiarvoisen metsän häviämistä sellaisilta tunturiseuduilta, missä sitä nyt on taikka missä se sopimattoman hakkuun kautta voisi muuttua ala-arvoiseksi tunturimetsäksi. Suunnittelun mukaan jakaantuu suojelusalue kahteen osaan, joista pienempi ja eteläisempi tulee melkein kokonaan Kuolajärven pitäjän pohjoisosaan. Pohjoisen alueen eteläraja taas lähtee Ruotsin rajalta pitkin Enontekiön kunnan etelärajaa itää kohti, yhtyen Venäjän rajaan Nuortjärven pohjoispuolella. Suurimman polvekkeen tekee raja etelään päin Kolarin ja Muonion itärajalalla, jossa se kiertää tunturiselänteet Ylläsjärvelle asti. Sitä vastoin jäisi Inarinjärven itäpuolella oleva osa suojelusalueesta pois. Suojelusalueitten yhteinen pinta-ala tekisi täten noin 3.52 milj. ha maata tahi vesistöineen 3.75 milj. ha eli kummassakin tapauksessa jotenkin 10 % maamme koko alasta. Alueeseen tulisivat siten

kuulumaan kokonaisuudessaan Utsjoen ja Enontekiön kunnat, 82.05 % Inarista 12.42 % Muoniosta, 2.07 % Kolarista, 27.15 % Kittilästä, 23.49 % Sodankylästä ja 20.12 % Kuolajärvestä, jos komisionin ehdottamat kansallispuistotkin otetaan laskuun, 0.23 % Kemijärven pitäjistä. Kaikista niistä kunnista, joittenka sisään suojelusaluetta tulisi, tekisi suojattava ala yhteensä 48.01 %. Alueitten metsäoloista voitaisiin vielä mainita, että niistä olisi aukeaa tunturi- ja tunturikoivu-vyöhykettä 37.51 %, hajallaan esiintyvien mäntyjen vyöhykettä 12.36 %, hajallaan esiintyvien mäntymetsikköjen vyöhykettä 24.49 % ja yhtenäisten mäntymetsikköjen vyöhykettä 25.64 %.

Suojelusalueitten rajoja ei komisioni ehdota, ainakaan aluksi, maalle merkittäviksi, sillä luonnon rajoja tulisi olemaan hyvin paljon. Niinpä on näistä 1,100.6 km pituisista rajoista 56.83 % vesistöjä, 17.23 % aukeita soita ja notkelmia, 11.93 % tilus- ja kunnanrajoja sekä 14.01 % metsäseutua.

Kuten luonnollista on, tulisi suurin osa suojelusalueita olemaan valtion maita. Niin onkin laskettu yksityisille eroitettujen maitten tekevän vaan 110,330 ha eli 3.13 %. Kuitenkaan ei tämäkään ole hetikään kaikki yksityisille lopullisesti kuuluvaa, sillä Inarissa ja Enontekiössä ovat maat väliaikaisesti jaettuja. Lopullisesti yksityisten haltuun jätettyä maata olisikin ainoastaan 0.20 %.

Suojelusmetsäalueella olevat kruununmetsät tulevat luonnollisesti vastaisuudessaakin olemaan metsähallinnon valvonnan alaisina. Huomioonotettava on kuitenkin että tämä yli 3,000,000 ha laajuinen ala ei tule täydelleen olemaan samallaisen suoranaisesti tuottavan käytön alaisena kuin muut kruununmetsät, jotenka kruununmetsien vastaista tuotantoa arvostellessa suojelusmetsäalue on jätettävä huomioonottamatta. Hakkuita täytynee tosin suorittaa suojelusmetsäalueellakin, mutta ainoastaan varovaisten puhdistus- ja nuorennushakkuiden muodossa.

Kruununpuistot.

Kruununpuistojen pinta-ala oli vuoden 1908 lopussa 1,262,261 ha eli 9.9 % kruununmaiden koko pinta-alasta.

Kertomusvuonna oli niiden pinta-ala 1,348,425 ha eli 10.5 % kruununmaiden koko alasta. Vuoden kuluessa on Keis. Senaatti julistanut seuraavat kruununmaat kruununpuistoiksi:

Aika, jolloin Keis. Senaatti määräyksen on antanut.	Pitäjä.	Hoitoalue.	Kruununmaan nimi.	Kruununmaan koko pinta-ala.	Pinta-alasta on määrätty			
					Kruununpuisto- kruununpuisto- pysyvästi- vaksi.	toistaiseksi kruununliika- maan pysy- tettäväksi.	erottamiseksi viljelystarkoi- tukseen.	erottamiseksi erilliseksi
Hehtaaria.								
19 ²⁸ / ₂ 09	Rantasalmi	Mikkeli	Vaajasalonmaa	621.37	621.37	—	—	—
19 ³ / ₂ 09	Pielisjärvi	Suomusjärvi	Pielisjärven eteläinen S	67 251.92	67 251.33	—	—	—
»	»	Jongunjoki	Pielisjärven eteläinen J	16 949.44	16 949.44	—	—	—
19 ¹⁶ / ₁₂ 09	Iisalmi	Iisalmi	Ylimmäinen Kaarakkala	645.40	645.40	—	—	—
»	»	»	Keskimmäinen Kaarakkala	576.80	576.80	—	—	—
			Yhteensä	86 044.33	86 044.33	—	—	—

Edellämainituista on Vaajasalonmaan uusi kruunupuisto muodostettu entisestä kruunun omistamasta Vaajasalonmaan palstatilasta, alaltaan 621.37 ha, joka on syntynyt niistä lisätiluksista, jotka maaliskuun 14 p:nä 1834 vahvistetussa maanmittaustoimituksessa ¹¹/₂₄ manttaalin edestä olivat Vaajasalon liika-
maasta annetut Hyvölän rustitilalle Rantasalmen pitäjässä, jotka tilukset sanotun rustitilan omistajat sittemmin olivat myyneet kruunulle. Palstatilasta suoritettava palkintovero on lakkautettu ja tila maakirjoista poistettu. — Suomusjärven hoitoalueeseen kuuluva Pielisjärven eteläinen S kruunupuisto ja Jongunjoen hoitoalueeseen kuuluva Pielisjärven eteläinen J kruunupuisto ovat muodostetut Pielisjärven entisestä kruununliikamaasta, jota 1892 vuoden uudistaloasetuksen mukaisesti tutkimuslautakunta Kuopion läänin lääninkomisioni jo oli tutkinut viljelystarkoituksia varten. Tutkimuslautakunta oli ehdottanut että alueesta lohkaistaisiin yhteensä 319.586 ha maata 2 uudistaloa varten, jota vastoin loput julistettaisiin kruunupuistoksi, kun taas lääninkomisionin ehdotuksen mukaan puheenaolleelle kruununmaalle olisi perustettava ainoastaan 1 uudistalo ja sille lohkaistaisiin noin 134 ha maata ja loppuosa olisi jätettävä kruunupuistoksi. Metsähallituksen ehdotuksen mukaan julisti Keis. Senaatti kuitenkin Pielisjärven eteläisen kruununmaan kokonaisuudessaan kruunupuistoksi, alaltaan yhteensä 84,200.76 ha. — Iisalmen hoitoalueessa olevat uudet kruunupuistot Ylimmäinen Kaarakkala, alaltaan 645.40 ha ja Keskimmäinen Kaarakkala, alaltaan 576.80 ha ovat taasen muodostetut entisistä kruunun autio-tiloista N:o 21 Ylimmäinen ja N:o 25 Keskimmäinen Iisalmen pitäjän Kaarakkalan kylässä, jotka tilat Keis. Senaatti helmikuun 4 p:nä 1895 oli määrännyt

autioina tilojen luvusta maakirjassa poistettaviksi ja tiloihin rajoittuviin kruununmaihin yhdistettäväksi.

Paitsi edellämainituista kruununpuistojen julistamisia, oli Keis. Senaatti 21 p:nä joulukuuta 1908 määrännyt, että kruunun vuonna 1907 ostama 200 hehtaarin laajuinen metsäalue Nikkilän tilasta N:o 1 Hyvinkään kylässä Nurmijärven pitäjässä oli kruununpuistona yhdistettävä Lopen hoitoalueen V vartiopiiriin sekä samaten marraskuun 17 p:nä 1909, että valtion vuonna 1908 ostama, yksityisperintötilasta N:o 1 Virolahden pitäjän Ala-Urpalan kylässä lohkaistu Salo-Urpala niminen lohkotila alaltaan 1,600.0 ha, oli kruununpuistona yhdistettävä Miehikkälän hoitoalueeseen, jonka IV vartiopiirinä se tulisi olemaan. Mainitut kruununpuistoiksi määrättyt lohkotilat eivät kumminkaan vielä ole maakirjasta tilojen joukosta poistetut, jotenka niitä toistaiseksi ei voida varsinaisten kruununpuistojen joukkoon lukea.

Lukuunottamatta 86,044.33 ha:in lisäystä kruununpuistojen pinta-alassa uusien kruununpuisto-julistusten kautta on kruununpuistojen pinta-ala kertomusvuonna ollut seuraavien muutosten alaisena.

Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirissä on Karvian hoitoalueessa 40,321 ha huomattu tarkemmaksi ala-ilmoitukseksi sikäläisille kruununpuistoille kuin aikaisemmin ilmoitettu 40,320 ha. — Jämsän hoitoalueen kruununmaat ovat nyttemmin pinta-alaluettelossa kaikki merkityt kruununpuistoiksi. 27 ha:n ero aikaisemmassa (19,130 ha) ja nykyisessä ilmoituksessa (19,157 ha) on johtunut siitä että aikaisemmin ei ole hoitoalueen kruununpuistojen alaan luettu Patajajärven ja Muurajärven rantamille Korpilahden pitäjässä kruununpuistojen kohdalle syntyneitä vesijättömaita, alaltaan yhteensä 26.33 ha.

Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirissä on Miehikkälän hoitoalueen kruununpuistojen pinta-ala lisääntynyt 5,023 ha:sta 6,980 ha:iin Mäntyharjun eli Partsimaan kruununpuiston siirtymisen kautta Mikkelin hoitoalueesta mainittuun hoitoalueeseen. — Pällilän hoitoalueen kruununpuistot ovat vähentyneet 15,905 ha:sta 15,904 ha:iin erään tilusluovutuksen kautta. Pällilän kruununpuistolle on muuten saatu tarkempi ala-ilmoitus, jonka kautta sen ala on näennäisesti laajentunut 0.41 hehtaarilla, ollen nyt 15,884.60 ha. Laatokan hoitoalue on nykyään kokonaisuudessaan kruununpuistoa, alaltaan 16,045 ha, sittenkun Ventelän eli Vuosalmen metsämaa on hoitoalueesta luovutettu pois.

Hoitoalueen kruununpuistoille on nykyään seuraavat ala-ilmoitukset:

Pyhäjärvi (Kuoppalampi, Lohijoki)	7,676.85 ha
Sakkola	1,982.16 »
Vahvaniemi }	2,638.60 »
Ilmes }	
Ilmes (lisäys)	365.65 »
Jaakkima (Oinanvaara, Kostamojärvi)	3,381.70 »

Yhteensä 16,044.96 ha

Mikkelin hoitoalueen kruununpuistojen pinta-ala ei ole ainoastaan vähentynyt edellämainitun Mäntyharjun eli Partsimaan kruununpuiston siirron kautta Miehikkälän hoitoalueeseen vaan myös sen kautta että hoitoalueeseen kuuluva Lohikosken kruununpuisto on toimitetussa metsänhoidontarkastuksessa huomattu 51.65 ha entistä ilmoitusta pienemmäksi.

Kuopion läänin tarkastuspiirissä on Iisalmen hoitoalueessa Sukevan vanhan kruununpuiston pinta-ala uudestimmittauksessa huomattu 19.95 ha entistä pinta-alailmoitusta suuremmaksi. Samassa tarkastuspiirissä on muuten entisten Ilomantsin, Suomensjärven ja Jongunjoen hoitoalueiden kruununpuistojen kesken ollut uudestaan jaottelu uusien hoitoalueiden muodostamisen kautta. Uuden Pohjois-Ilomantsin hoitoalueen osalle on siten tullut kruununpuistoja 8,361 ha, uuden Etelä-Ilomantsin hoitoalueeseen 3,688 ha, Suomensjärven hoitoalueelle 79,325 ha ja Jongunjoen hoitoalueeseen 89,107 ha.

Vaasan läänin tarkastuspiirissä on kruununpuistojen pinta-ala muuttunut sen kautta että allamainituille kruununpuistoille Jalasjärven hoitoalueessa on saatu uudemmat ja tarkemmat pinta-aratiedot.

Hoitoalue.	Pitäjä.	Kruununpuiston nimi.	Entinen	Uusi
			ala-	ala-
			ilmoitus.	ilmoitus.
			Hehtaaria.	
Jalasjärvi	Kauhajoki	Laubankankaanmaa	3 775.96	3 813.68
»	»	Nummenkankaanmaa		
»	»	Kauhanevanmaa		
»	»	Karhukankaanmaa	5 409.76	5 459.22
»	»	Laineskankaanmaa		
»	»	Kivinevanmaa		
»	»	Ruskokallionmaa	388.93	389.62
»	»	Kaiturinmaa	1 210.88	1 211.69
»	Jalasjärvi	Rustarinmaa	2 439.88	2 440.89
»	»	Ilvesnevanmaat		
»	»	Myllyniemenmaa	2 586.19	2 607.46
»	»	Saarijärvenmaa, Kalliomäenmaa, Karjanneva, Väärälä, Luoma ja Kankaanpää ..	557.81	567.56
»	»	Madesluomanmaa	354.35	355.88
»	»	Salkkarinmaa	80.46	80.69

Kun edellälueteltujen uusien alailmoitusten summa (16,926.69 ha) on 122.47 ha suurempi kuin entisten ilmoitusten summa (16,804.22 ha) on Jalasjärven hoitoalueen kruununpuistojen summa-pinta-ala näennäisesti laajentunut 25,542 ha:sta 25,664 ha:iin ja koko Vaasan läänin tarkastuspiirin kruununpuistojen yhteenlaskettu pinta-ala 180,300 ha:sta 180,422 ha:iin.

En tarkastuspiirissä on Kuivaniemen hoitoalueeseen kuuluvien Kuivaniemi Litt A², Oijärvi Litt A⁶ ja Tannila Litt A⁷ nimisille kruununpuistoille saatu tarkemmat ala-ilmoitukset hoitoalueessa toimitetussa metsänhoidontarkastuksessa. Kuivaniemen kruununpuiston Litt A² alaksi on huomattu 430.86 ha (ennen 433.82 ha), Oijärven Litt A⁶ 46.36 ha (ennen 46.35 ha) ja Tannilan kruununpuiston Litt A⁷ alaksi 7,948.38 ha (ennen 7,948.57 ha). Hoitoalueen kruununpuistojen yhteinen ala on täten näennäisesti vähentynyt 2.94 ha:lla, tehden nyt 20,659 ha (ennen 20,662 ha) sekä koko tarkastuspiirin kruununpuistojen pinta-ala 93,175 ha (ennen 93,178 ha).

Maanteiden ja siltain ylläpitokustannukset, jotka ovat tämän kertomuksen loppuun liitetystä liitteestä lähemmin merkityt kunkin hoitoalueen osalle, tekevät kertomusvuonna, mikäli kruununpuistot niihin ovat osaa ottaneet, yhteensä 60,694 mk 19 p:ää, joka määrä jaettuna manttaaliin pantujen kruununpuistojen aloihin ja manttaalmääriin näyttää seuraavat suhteet:

Tarkastuspiiri.	Manttaaliin pantujen kruununpuistojen		Kustannus maanteiden y. m. ylläpidosta.		Kustannus			
	pinta-ala, hehtaaria.	manttaali- määrä.			hehtaaria kohti.		manttaalia kohti.	
			<i>Smk.</i>	<i>ntk.</i>	<i>Smk.</i>	<i>ntk.</i>	<i>Smk.</i>	<i>ntk.</i>
Turun—Hämeen läänien	175 712.77	35.26	18 675	15	—	11	529	64
Evon—Vesijaon	9 303.00	2.05	122	20	—	01	59	61
Viipurin—Mikkelin läänien	247 119.99	62.05	19 333	87	—	08	311	59
Kuopion läänin	272 162.25	47.23	8 428	40	—	03	178	45
Vaasan läänin	24 763.88	3.80	1 557	66	—	06	409	91
Oulujärven	149 969.47	23.73	8 070	46	—	05	340	09
Iin	93 175.01	12.25	4 506	45	—	05	367	87
Kemin	293.15	0.06	—	—	—	—	—	—
Lapin	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	972 498.92	186.43	60 694	19	—	06	325	56

Maanteiden ja siltain ylläpitovelvollisuuksiin nähden on kruununpuistoille siis laskettu 186.43 manttaalia, mutta huomioon on otettava, että osa kruununpuistoista, nimittäin 375,926 ha, ei ole vielä manttaaliin pantu.

Metsämaiden osto.

Metsähallitus on kertomusvuonna jatkanut edellisinä vuosina aloitettuja maanostoja. Niinpä on kertomusvuonna kruununmetsätaloutta varten ostettu Kangasniemen perintötalo N:o 6 Oriveden pitäjässä Lylyjärven kylässä, alaltaan 961.79 ha, sekä eräs 1,223.60 ha käsittävä metsäalue, joka on lohkaistu tiloista

N:o 15 ja 16 Heinäveden pitäjän Vihtarin kylässä. Edellämainitun hinta oli 70,000 mk, tehden Smk 72:78 hehtaaria kohti, jälkimmäisen metsämaan taasen 39,155 mk 20 p:ää eli 32 mk hehtaaria kohti. Vuoden 1910 kuluessa on Metsähallituksen toimesta sitäpaitsi ostettu loppuosa eli Hirvimäki niminen palsta edellämainitusta tilasta N:o 15 Vihtarin kylässä Heinävedellä 6,000 mkan hinnasta. Palstan ala on 146.50 ha.

Vuodesta 1906, josta saakka erityisiä varoja on ollut näitä metsänostoja varten käytettävissä, on valtiolle lunastettu seuraavat metsämaat.

Vuosi.	Pitäjä.	Kylä.	Ostettujen metsämaiden nimet.	Ala ha.	Lunastushinta.		Keskihinta ha:lta.	
					Smk.	mk	Smk.	mk
1906	Pielisjärvi	Koli	Sikoniemi N:o 2 ¹	482.98	50 000	—	103	52
»	»	»	Vaarala N:o 2 ¹	388.19	25 000	—	64	41
»	»	»	Kivelä N:o 3	244.53	15 000	—	61	34
1907	Nurmijärvi	Hyvinkää	Nikkilän ja Rauhalan tiloista N:o 1 eroitettu metsäpalsta	200.00	34 637	28	173	19
»	Miehikkälä	Muurola	Matarakydön, Kattilakosken, Kylmäkorven ja Juurikkajärven metsäpalstat tilasta N:o 2	681.29	26 850	—	39	41
»	Leivonmäki	Leivonmäki	Kurkijärven, Syysniemen, Sorsan ja Aholan osat tilasta Kurkijärvi N:o 2	¹) 4 308.00	113 000	—	26	23
1908	Sysmä	Rapala	Hirvikumun perintöaugmentitalo N:o 2	1 570.81	135 000	—	85	94
»	Virolahti	Ala-Urpala	Salo-Urpalan lohkotila lohkaistu tilasta N:o 1	1 600.00	129 403	63	80	88
1909	Tohmajärvi	Tohmajärvi	Jouhkolan kartanosta erotettu metsäalue	²) 3 998.90	84 600	—	21	13
»	Heinävesi	Vihtari	Tiloista N:o 15 ja 16 lohkaistu metsäalue	1 223.60	39 155	20	32	—
»	Orivesi	Lylyjärvi	Kangasniemen perintötila N:o 6	³) 1 027.55	70 000	—	68	12
1910	Heinävesi	Vihtari	Hirvimäen metsäpalstatilasta N:o 15	146.50	6 000	—	40	96
Yhteensä				15 872.35	728 646	11	45	91

¹) Pinta-alaksi oli aikaisemmin ilmoitettu 3,923.75 ha. Toimitetussa uudestamittauksessa on pinta-ala kuitenkin huomattu olevan 4,308.00 ha.

²) Pinta-ala saattaa olla muutoksien alainen, riippuen siitä missä määrin ostetusta kartanosta tullaan luovuttamaan maata tilattomille.

³) Kartanselityksen mukaan on pinta-ala 2,081 tynnyrinalaa 18 kapanalaa = 1,027.55 ha. Aikaisemmin oli pinta-alaksi ilmoitettu 961.79 ha.

Mainittava on vielä, että Metsähallitus kertomusvuonna varastopaikaksi puutavaranhankintaa varten valtionrautateille on ostanut erään noin 7.50 ha laajuisen maa-alan, joka on lohkaistu Puolakan perintörustitilasta Kukkilan kylässä Hollolan pitäjässä. Tämä palsta, jonka hinta oli 20,000 mk, sijaitsee Vesijärven rannalla ja on erittäin sopiva varastopaikaksi niitä puumääriä varten, joita keski-Suomen kruununmetsistä hankitaan ja uitetaan pitkin Päijännettä etelään.

Saadakseen edelleenkin varoja metsämaiden hankkimiseksi valtion haltuun, jonka toimenpiteen tarpeellisuus ja hyöty tulee sitä selvemmin näkyviin, mitä enemmän yksityismetsissä liikahakkuu jatkuu ja toiselta puolen mitä enemmän kruununmetsien tuottavaisuus kohoo, teki Metsähallitus kertomusvuonna esityksen että tarkoitusta varten vieläkin, entisen 1,000,000 mkan määrärahan lisäksi, myönnettäisiin ainakin 1,000,000 mk yleisiä varoja. Mikäli Metsähallituksen tiedossa on lieneekin H. M. Keisari valtuuttanut Keis. Senaatin edelleenkin 5 vuoden aikana, kun sopivia tilaisuuksia sattuu, ostamaan yksityisten omistamia metsämaita, etusijassa Uudenmaan, Turun ja Porin, Hämeen, Mikkelin ja Vaasan lääneissä, ja tätä tarkoitusta varten ottamaan menoarviota laatiessaan siihen 350,000 mkan vuotuisen rahamäärän, jos valtiorahaston tila sen sallii.

Metsänhoitokunta.

Metsähallitus. Sittenkun Metsähallitus oli laatinut ehdotuksen tämän keskusviraston uudestaan järjestämisestä, astui armollisen asetuksen kautta 24 p:ltä tammikuuta 1908 Metsähallituksen uusi työjärjestys ja johtosääntö heinäkuun 1 p:nä samana vuonna voimaan, josta päivästä alkaen Metsähallituksessa on toiminut paitsi ylitirehtööriä: 2 metsäneuvosta (joista toinen käsittelee ja esittää asioita, jotka koskevat puutavaran myyntiä, metsänviljelustöitä y. m., ja toinen kruunun metsämaiden käyttämisasiota, metsämaiden ostoa, metsänvartijakouluasioita y. m.), 1 metsänhoidonylitarkastaja (metsänhoidon järjestely, hoitosuunnitelmat y. m.), 2 metsäinsinööriä (joista toinen kruununmetsien hoidanto-osastolla käsittelee vesilaitoksia, uittoväyliä, lauttaamista, metsästystä ja kalastusta koskevia asioita ja toinen virkatalo-osastolla virkatalojen metsänhoitoa), 3 metsänhoitajaa (joista yksi avustaa virkatalo-osastolla metsäinsinööriä ja kaksi muuta käsittelevät kruununmetsien hoidanto-osastolla osaksi metsänmyyntiasioita, metsäntuotteiden luovuttamista y. m., osaksi kruununmaiden asutusta, maanvuokraamista y. m.), metsänarvostelija (Metsähallituksen karttatyöt, maanmittaustoimitusasiat y. m.), metsäaktuari (kruununmetsien tilasto, Metsähallituksen vuosikertomus y. m.), sihteeri ja notaari (lainopillista laatua olevat asiat, virantäyttämiset y. m.), kamreeri ja 2 apukamreeria (metsänhoitolaitoksen tilit, takaus- ja vakuusasiat, maksuajan pidennykset, matkalaskut y. m.), rekistraattori (Metsähallituksen diariot) ja 2 kirjanpitäjää (Metsähallituksen kirjanpito).

Asioita varten, jotka koskevat puutavaranhankintaa valtion laitoksille, toimii Metsähallituksessa sitäpaitsi 1 ylimääräinen esittelijä. Avustajina eri osastoilla on sen lisäksi: 6 puhtaaksikirjoittajaa, 5 piirustajaa, 1 rekistraattorinapulainen, 1 kamreerinkonttorinapulainen, 1 virkatalo-osastonapulainen sekä 2 aktuarinapulaista. Vahtimestareita on Metsähallituksessa 2.

Metsähallituksen uudestajärjestäminen oli näyttäytynyt tarpeelliseksi töiden lisääntyessä ja voimaperäisemmäksi tullessa kruununmetsissä. Vaikka Metsähallitus on siirtänyt koko joukon asioita, joiden ratkaisu ennen tapahtui Metsähallituksessa ylimetsänhoitajien päätettäväksi, on käsiteltävien asioiden lukumäärä kuitenkin viime aikoina suuresti kasvanut. Saadakseen jonkun käsityksen Metsähallituksen työmäärän lisääntymisestä kirjeenvaihdon alalla viime 10 vuotena otetaan tähän taulukko, joka osoittaa Metsähallitukseen saapuneiden, diariioon merkittyjen kirjeiden lukumäärän vuodesta 1900:

Saapuneita kirjeitä.	V u o s i.									
	1900.	1901.	1902.	1903.	1904.	1905.	1906.	1907.	1908.	1909.
Keisarilliselta Senaatilta ja sen eri toimituskunnilta	1 188	983	881	813	547	628	797	866	709	898
Läänien kuvernööreiltä ja lääninkonttoreista ..	328	1 116	1 277	1 323	1 377	1 513	1 671	1 780	1 756	2 019
Erinäisiltä muilta virastoilta	60	103	61	140	205	237	242	280	306	418
Ylimetsänhoitajilta	1 181	1 312	1 261	1 391	1 466	1 685	1 951	2 130	2 515	2 548
Metsäopistosta ja metsänvartijakouluista	68	108	147	119	187	224	280	343	331	358
Metsänhoidontarkastajilta, metsänarvostelijoilta, metsänhoidonneuvojilta ja suonkivausmetsänhoitajilta ..	67	63	94	107	72	69	77	93	114	199
Erinäisiltä muilta metsänhoitovirkamiehiltä	173	189	216	383	409	620	811	849	1 018	1 178
Valtion sahalaiteksista ..	—	—	—	—	—	48	77	79	179	197
Metsäkassööreiltä	—	610	686	673	696	903	1 053	1 026	1 116	1 078
Kruunun- ja kirkollisvirkataloista ja niiden metsänhoitajilta	186	207	248	278	215	185	249	203	182	277
Yksityisiltä henkil. y. m.	136	111	189	309	255	266	402	418	475	447
Erinäisiä lausuntoja y. m.	527	612	582	677	638	705	978	1 265	1 147	1 054
Yhteensä	3 914	5 414	5 642	6 213	6 067	7 083	8 588	9 332	9 848	10 671

Samaan aikaan on Metsähallituksesta lähetetty seuraava määrä kirjeitä:

Lähetettyjä kirjeitä.	Yleisiä kirjeitä.	Keis. Senaattiin meneviä kirjeitä.	Yhteensä.
Vuonna 1900	2 871	1 140	4 011
» 1901	5 593	758	6 351
» 1902	5 894	769	6 663
» 1903	6 730	812	7 542
» 1904	7 190	626	7 816
» 1905	9 043	584	9 627
» 1906	9 766	793	10 559
» 1907	11 152	703	11 855
» 1908	16 352	723	17 075
» 1909	17 142	750	17 892

Tarkastettaessa numeroita ensimmäisessä kahdesta edelläolevista tauluista voidaan ensiksi huomata mitenkä kirjeet Keis. Senaatista, joiden lukumäärä vuonna 1900 oli 1,188, vähitellen vähentyvät vuoteen 1904, josta vuodesta taasen lukumäärä vähitellen on noussut. Vähennys vuoteen 1904 riippuu pääasiallisesti siitä, että Metsähallitus siihen aikaan sai oman harkintansa mukaan käytettäväkseen 7 P. L. II: 16 momentin eli menosääntöön otetun arviomäärärahan erinäisiä metsähallinnon menoja varten, jotenka Senaatin myönnytyksiä määrärahaan maksamiseen ei ole samassa määrässä kuin ennen tarvittu pyytää. Senaatin kirjeiden lukumäärän lisääntyminen vuoden 1904 jälkeen on luonnollinen seuraus etenkin metsänmyyntiasioiden ja kruununmaiden käyttämisasioiden lisääntymisestä. Myös virantäyttämisasiota sekä erinäisiä uudistusehdotuksia on viime aikoina ollut enemmän. Metsähallituksesta Senaattiin menneiden kirjeiden lukumäärämuutokset (jälkimmäinen taulu) ovat täydellisesti suhteelliset Senaatista tulleiden kirjeiden lukumäärämuutoksiin.

Mikä erityisesti pistää silmään taulussa sivulla 20, on toiselta puolen ylimetsänhoitajilta ja erinäisiltä metsänhoitovirkamiehiltä saapuneiden kirjeiden ja toiselta puolen kuvernööreiltä ja lääninkonttoreista sekä metsäkassööreiltä tulleiden kirjeiden määrät. Ylimetsänhoitajien kirjeiden lukumäärä on vuodesta 1900 kasvanut enemmän kuin kaksinkertaisesti, erinäisten metsänhoitovirkamiesten seitsenkertaiseksi, kuvernöörien ja lääninkonttoreiden samaten seitsenkertaiseksi, ja metsäkassöörien kirjeiden luku vuodesta 1901 noin kaksinkertaiseksi. Samaten kun ylimetsänhoitajien ja muiden metsänhoitovirkamiesten kirjeenvaihdon suureneminen antaa kuvan siitä suuresta kehityksestä, jonka alaisena kruununmetsien käyttö, hallinto ja hoito vuodesta 1900 on ollut, osoittaa ku-

vernöörien ja lääninkonttorien sekä metsäkassöörien virkakirjeiden luku, mitenkä kruununmetsien tulojen ja menojen tilittäminen nykyään vaatii melkoisesti enemmän työtä kuin ennen.

Taulusta 2 huomataan että Metsähallituksesta menneiden kirjeiden lukumäärä on vuodesta 1900 kasvanut enemmän kuin nelinkertaiseksi. Vuonna 1900 oli niitä 4,011, vuonna 1909 sitävastoin 17,892. Mutta vaikka Metsähallitus on uudestaan järjestetty ja sen virkamiehistöä lisätty, on kuitenkin Metsähallituksen virkamiesten työtaakka, jos sen arvostelea menneiden kirjeiden luvun mukaan, kaksi kertaa suurempi kuin vuonna 1900. Viimemainittuna vuonna oli Metsähallituksessa 7 esittelijää ja jos menneiden kirjeiden luku (4,011) jaetaan tällä luvulla, saadaan kutakin esittelijää kohti 573 kirjettä. Vuonna 1909 oli esittelijäin luku 16, mutta virkakirjeiden luku myös 17,892 eli keskimäärin 1,118 kirjettä esittelijää kohti eli kuten mainittu, miltei puolta enemmän.

Armollisen asetuksen mukaan 24 p:ltä tammikuuta 1908 Metsähallituksen uudestaan järjestämisestä käsittelee Metsähallitus tärkeimpiä asioita kollegisena virastona, mutta ylitirehtööri yksin päättää vähemmän tärkeät asiat. Metsähallituksen uuden johtosäännön mukaan 6 p:ltä huhtikuuta 1908 luetaan edellämainittuihin tärkeämpiin asioihin kaikki Keis. Senaatille menevät lausunnot ja esitykset sekä virkaehdotukset, määräykset virkojen ja palkkiotoimien hoitamiseen, virkahairauksia koskevat asiat, sellaisten kiertokirjeiden antaminen, jotka sisältävät ohjeita Metsähallituksen alaisille virka- ja palvelusmiehille, kysymykset kruununmaan käyttämisestä, luovuttamisesta ja vuokraamisesta, hoito- ja hakkuusuunnitelmien vahvistaminen, metsäntuotteiden myynti kruununmetsissä, menoarvion mukaisten määrärahojen myöntäminen kruununmetsissä tehtäviä töitä varten, kysymykset kruununmetsätorppain perustamisesta ja niiden verollepanosta, metsänvartijalaitosta ja metsänhoito-oppilaitoksia koskevat kysymykset y. m. Heinäkuun 1 p:stä 1908, jolloin Metsähallituksen toiminta kollegisena virastona alkoi, saman vuoden loppuun piti Metsähallituksen kolleegio edellälueteltujen asioiden käsittelyä varten 67 istuntoa, joiden kuluessa käsiteltiin 2,181 eri asiaa, eli keskimäärin 32 asiaa istuntoa kohti. Kertomusvuonna (v. 1909) oli istuntojen luku 108 ja niissä käsiteltyjen eri asioiden luku 3,350 eli 31 asiaa istuntoa kohti. Seuraavasta taulukosta ilmenee muuten istuntojen luku ja niissä käsiteltyjen asioiden määrä kuukausittain edellämainittuna kahdena vuotena.

Sellaisia asioita, joita ei ole kolleegisesti käsitelty, on kertomusvuonna ratkaistu ainakin noin 6 tuhatta. Sitäpaitsi on lähetetty erinäisiä tiedonantoja, lähetepäätöksiä y. m.

Ylimetsänhoitajat. Kuten Metsähallituksen edellisessä kertomuksessa on lähemmin kerrottu, on kruununmetsien 8 ylimetsänhoitajan virkaa saatu siinä suhteessa uudestaan järjestetyksi että ylimetsänhoitajien asuinpaikat ovat tulleet määrätyiksi, samalla kun heidän palkkansa korotettiin ja heille myönnettiin oikeus saamaan matkoistaan virkatoimissa korvausta voimassaolevan matkustusohjesäännön mukaan, jotavastoin heidän vuotuiset matkarahansa jätettiin pois. Kun ylimetsänhoitajien yhtenä tärkeänä tehtävänä on utterasti liikkua tarkastuspiirissään sekä siten tutustua paikallisoihin ja ottaa selkoa niinhyvin metsänhoitajien toimista kuin kaikista muistakin seikoista mitkä kruununmetsien hoidantoa koskevat, on äskenmainittu korvauksen saaminen virkamatkoista matkustusohjesäännön mukaan epäilemättä melkoinen edistysaskel heidän toimintansa järjestämiseksi. Mikäli ylimetsänhoitajien kertomukset heidän toiminnastaan osoittavat ovatkin he entistä suuremmassa määrässä kertomusvuonna liikkuneet tarkastuspiiriensä hoitoalueissa. Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirin ylimetsänhoitaja on, matkoistaan ja havainnoistaan tarkastuspiiriensä hoitoalueissa antamansa kertomuksen mukaan: Kankaanpään hoitoalueessa tarkastanut asutus- ja vuokramaaoloja sekä siellä toimitettuja metsänuudistustöitä; Karvian hoitoalueessa: toimitettuja rautatiehakkauksia sekä tutkinut missä määrin uusia lauttausväyliä voitaisiin saattaa uittokuntoon ja olisiko mahdollista ryhtyä hoitoalueessa laajempiin miilunpolttoryityksiin; Parkanon hoitoalueessa: toimitettuja perkaushakkuita, risujenpolttotöitä sekä uittoväyläin perkauksia; Aureen hoitoalueessa: siellä toimitettuja hiomopuuhakkauksia sekä metsähallinnon proomurakennustöitä puutavaran kuljettamista varten Näsijärvellä; Oriveden hoitoalueessa: tarkastanut hakkuutöitä, suunnitellut uusien teiden rakentamista sekä erityisen halkotarhan perustamista hoitoaluetta varten Tampereelle; Jämsän hoitoalueessa: tarkastanut toimitettuja laajoja koivupuuhakkauksia; Lopen ja Yläneen hoitoalueissa: pää- ja puhdistushakuutöitä. — Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirin ylimetsänhoitaja on käynyt Pällilän hoitoalueessa, jossa tarkastanut apuharvennustöitä, leimaus-, hakkuu- ja istutusaloja sekä taimitarhoja; Rajajoen hoitoalueessa samoissa tehtävissä; Miehikkälän hoitoalueessa: siellä toimitettuja perkaustöitä sekä paikallishuutokauppaa varten; Mikkelin hoitoalueessa: toimittanut katselmuksen Punkaharjun työnjohtaja-asunnolla, tarkastanut metsänperkaus- ja apuharvennustöitä sekä metsänviljelysaloja ja kivikaidetöitä Punkaharjun kruununpuistossa; Laatokan hoitoalueessa: rautatiehakkuita tarkastamassa, sekä paikallishuutokauppaa varten; Korpiselän ja Loimolan hoitoalueissa: rautatiepuiden hakkuita, metsänviljelystöitä, ynnä metsäkassojen tarkastamista ja luovutta-

mista varten. Sama ylimetsänhoitaja ottaa osaa Imatran puiston järjestämistä y. m. varten asetetun komissionin töihin. Kuopion läänin tarkastuspiirin ylimetsänhoitaja on Suomensjärven hoitoalueessa tarkastanut puhdistushakkuu- ja leimaustöitä sekä ratapölkkyhakkuita Joensuun—Nurmeksen rautatierakennusta varten, samoin kuin rakennustöitä Kolin matkailijamajaa varten; Jongunjoen hoitoalueessa: rautatie y. m. hakkuita sekä puutavaranhankintaa Kevätniemen sahalle, lauttausta y. m.; Palojärven, Halmejärven ja Kuohatin hoitoalueissa: erinäisiä tukinhakkuita, sekä ollut läsnä paikallishuutokaupassa Nurmeksen kauppalassa; Iisalmen hoitoalueessa: lauttausta ja erinäisiä puhdistushakkuita. Juankosken valtavyläriitä-asiaa varten on Kuopion läänin tarkastuspiirin ylimetsänhoitaja tehnyt useita virkamatkoja. Vaasan läänin tarkastuspiirin ylimetsänhoitaja on Lestin hoitoalueessa tarkastanut puutavaranhankintatoimia valtionrautateille, Viirretjoen uitto-oloja ja maallenostopaikkoja, sekä tutkinut ojitusmahdollisuuksia; Salamajärven hoitoalueessa: hakkuu- ja puhdistustöitä, uittoväyläin perkauksia, sekä seurannut hoitoalueessa toimitettavia metsänhoidontarkastustöitä; Viitasaaren hoitoalueessa: hiomo- ynnä honkapuuhakkauksia, leimaustöitä, sekä tutkinut puutavaranhankintamahdollisuuksia rautateille, apuharvennus- ja metsänpuhdistustöitä, ottanut selkoa kruununmaiden tutkimisen edistymisestä; Saarijärven, Karstulan, Multian ja Virtain hoitoalueissa: hiomo-, poltto- y. m. hakkauksia, leimaamistöitä, apuharvennus- ja uittotöitä, puutavaran maallenostopaikkoja, asutusoloja y. m.; Alajärven hoitoalueessa: soistuneita kankaita, apuharvennus y. m. töitä, sekä Jalasjärven hoitoalueessa: hakkauksia, puiden varastopaikkoja y. m. Oulujärven tarkastuspiirin ylimetsänhoitaja on kertomusvuonna tarkastanut hakkuu-, leimaus-, metsänuudistus y. m. töitä tarkastuspiirinsä kaikissa hoitoalueissa sekä ollut läsnä paikallishuutokaupoissa. Iin tarkastuspiirin ylimetsänhoitaja on matkustanut pitkiä taipaleita tarkastuspiirinsä hoitoalueissa, käynyt useimmilla hakkuupaikoilla, tutkinut porokaskihakkuita, mahdollisuuksia laajempiin rautatiehakkuihin sekä ottanut selkoa uitto-oloista. Hän on myös ollut jäsenenä kuorimispakon poistamista ja Oulunjoen rantamien tutkimista varten asetetuissa komiteoissa. Kemin ja Lapin tarkastuspiirien ylimetsänhoitajat ovat samaten käyneet hakkuupaikoilla tarkastuspiiriensä hoitoalueissa, tutkineet leimaustöitä y. m. Edellinen on sitäpaitsi ottanut osaa lauttausolojen tutkimista varten Tornion—Muonion rajajoissa asetetun Venäläis-Ruotsalaisen komissionin kokouksiin ja matkoihin. Jälkimmäinen on erityisesti matkoillaan ottanut selkoa metsänuudistus- ja porojen laiduntamisoloista Lapissa.

Aikojen kuluessa, ja sittenkun puutavaran menekki on suurentunut ja näiden arvo kohonnut, on metsien hoitaminenkin käynyt tarkemmaksi, mutta luonnollisena seurauksena on siitä myös ollut, että ylimetsänhoitajienkin työt ovat suuresti enenneet, ei ainoastaan tarkastuksien toimittaminen vaan myöskin

kansliatyöt. Hoitoalueiden jakaminen, metsäkassöörien asettaminen ja uuden tilijärjestyksen toimeenpano ovat sitäpaitsi lisänneet melkoisesti ylimetsänhoitajien töitä. Että ylimetsänhoitajien kansliatoimitukset eivät ole aivan vähäpätöiset, ilmenee muun muassa siitä, että Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirin ylimetsänhoitaja on kertomusvuonna kirjoittanut 2,012 kirjenumeroa, Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirin ylimetsänhoitaja 1,552, Kuopion läänin tarkastuspiirin 1,464, Vaasan läänin 1,964, Oulujärven 2,129, Iin 1,500, Kemin 1,409 ja Lapin noin 1,300. Selvää on sentähden että ylimetsänhoitajien tarkastustoiminta hoitoalueissa estyy ja kärsii heidän liiallisen mekaanisen kirjoitustyönsä kautta virkakonttoreissa. Kun tämän epäkohdan poistaminen on tärkeä edellytys ylimetsänhoitajalaitoksen vastaiselle kehitykselle, on Metsähallitus ryhtynyt toimenpiteisiin ainakin kanslia-apulaisen hankkimiseksi ylimetsänhoitajille.

Hoitoalueiden henkilökunta. Paitsi 1 kussakin ylimetsänhoitajaa maamme 8 tarkastuspiirissä on kruununmetsien paikallisessa hoidossa ja vartioimisessa toiminut seuraavaan tauluun merkitty henkilökunta. Tauluun on myös merkitty vartiopiirien lukumäärä ja niiden keskimääräinen laajuus, samoinkuin asianomaisten virkamiesten palkkaukset erikseen ja yhteensä, sekä paljonko palkkaus-kustannukset tekevät hehtaaria kohti pinta-alaa.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Vartiopiirien		Apulaismetsänhoitajia tai avustav. metsänhoitontehnik.	Metsähoitajia.	Metsäkassöörinä.	Metsätyönohjatja.	Metsänvarti-joita		Palkkaus.					
	kuukausittainen laajuus, ha.	luku.					vakinaisia.	ylimääräisiä.	Metsänhoitajien ja avustavien metsänhoitoniesten palkkiot.	Metsäkassöörin palkkiot.	Metsätyönohjatien ja metsänvartiain palkkiot.	Yhteensä.	ha kohdalla hoito-alueen pinta-alaa.	
Turun—Hämeen läänin.														
Loppi	13	1 025	1	—	1	—	13	—	6 150:—	518:02	2 615:29	9 283:31	0:70	
Yläne	5	2 189	1	—	1	—	5	1	6 000:—	344:52	1 665:—	8 009:52	0:73	
Kankaanpää	18	2 546	1	—	1	1	16	2	5 274:94	1 541:68	7 198:50	14 015:12	0:31	
Karvia	16	2 698	1	—	1	1	16	1	5 150:—	555:61	5 615:84	11 321:45	0:26	
Parkano	19	2 506	1	1	1	1	19	—	9 647:17	1 350:42	6 239:12	17 236:71	0:36	
Aure	14	2 614	1	1	1	2	14	—	7 975:11	2 822:95	6 338:08	17 136:14	0:47	
Orivesi	19	1 272	1	¹⁾	1	1	19	—	¹⁾ 5 708:18	1 324:33	4 708:63	11 741:14	0:49	
Jämsä	17	1 127	1	¹⁾	1	—	17	—	¹⁾ 7 607:51	1 047:22	3 326:14	11 980:87	0:63	
Yhteensä	121	1 990	8	2	7	6	119	4	53 512:91	9 504:75	37 706:60	100 724:26	0:42	
Evon—Vesijaon	8	1 153	1	—	1	—	8	—	4 300:—	483:36	1 875:16	6 658:52	0:72	
Viipurin—Mikkelin läänien.														
Pällilä	6	2 651	1	—	1	1	6	—	5 700:—	915:53	4 600:—	11 215:53	0:71	
Rajajoki	9	1 610	1	¹⁾	²⁾	2	9	1	¹⁾ 5 951:93	730:64	7 885:01	14 567:58	1:01	
Laatokka	6	2 674	1	¹⁾	1	1	6	—	¹⁾ 7 050:—	1 003:86	3 437:50	11 491:36	0:72	
Uomaa	10	5 701	1	1	1	1	10	1	7 533:33	463:49	5 153:02	13 149:84	0:23	
Loimola	8	6 730	1	—	1	1	8	—	4 450:—	261:14	2 983:32	7 694:46	0:14	
Korpiselkä	8	10 695	1	¹⁾	1	1	8	—	¹⁾ 6 549:76	873:53	3 900:—	11 323:29	0:13	
Mikkeli	16	1 744	1	—	²⁾	2	16	—	6 200:—	580:88	5 511:44	12 292:32	0:44	
Miehikkälä	5	1 852	1	¹⁾	1	1	5	—	¹⁾ 5 045:32	267:11	2 268:34	7 580:77	0:82	
Yhteensä	68	4 118	8	1	6	10	68	2	48 480:34	5 096:18	35 738:63	89 315:15	0:32	
Joroisten hoitoalue ..	5	1 297	¹⁾	—	¹⁾	—	5	—	—	101:34	825:—	926:34	0:14	
Kuopion läänin.														
Pohjois—Ilomantsi ..	15	4 489	1	—	—	—	15	—	4 700:—	300:—	3 875:31	8 875:31	0:13	
Etelä—Ilomantsi	21	4 077	1	¹⁾	—	—	21	—	¹⁾ 4 812:19	293:39	5 272:25	10 377:83	0:12	
Suomusjärvi	19	4 290	1	¹⁾	1	1	20	—	¹⁾ 5 369:46	601:02	5 916:76	11 887:24	0:15	
Jongunjoki	19	4 689	1	¹⁾	1	1	19	—	¹⁾ 13 444:18	513:95	5 813:37	19 771:50	0:22	

¹⁾ Hoitoalueessa on apulaisena toiminut kiireimmissä töissä 1 metsäkonduktööri.

²⁾ Hoitoalueen metsänhoitaja toimii metsäkassöörinä.

³⁾ Metsänhoitajana samoin kuin metsäkassöörinä toimii Nikkarilan metsänvartijakoulun opettaja.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Vartiopiirien		Metsähoitaja.	Apulaismetsänhoitaja tai avustav. metsänhoitoniemi.	Metsäkassööri.	Metsäyönjohtaja.	Metsänvarti-joita	Palkkaus.				
	luku.	keskimääräinen laajuus, ha.						Metsähoitajien ja metsänvartiain palkkiot.	Metsäkassöörin palkkiot.	Metsäyönjohtajien ja metsänvartiain palkkiot.	Metsänhoitajien ja avustavien metsänhoitoniemien palkkiot.	Yhteensä.
Kuohatti	7	7 049	1	—	—	7	—	5 650:—	300:—	1 688:50	7 638:50	0:15
Halmejärvi	10	5 750	1	—	1	10	—	4 733:33	300:—	2 388:78	7 422:06	0:13
Palojärvi	17	3 776	1	—	—	17	—	5 233:32	300:—	3 819:07	9 352:39	0:15
Iisalmi	13	2 512	1	1	1	2	13	11 586:40	2 583:12	4 282:16	18 451:68	0:56
Yhteensä	121	4 358	8	1	4	4	122	55 528:88	5 191:48	33 056:15	93 776:51	0:18
Vaasan läänin.												
Toivakka	12	1 846	1	¹⁾ —	²⁾ —	1	10	¹⁾ 6 485:92	765:67	4 228:68	11 480:27	0:51
Saarijärvi	12	2 188	1	¹⁾ —	1	1	12	¹⁾ 6 679:21	714:33	4 235:44	11 628:98	0:44
Karstula	13	1 836	1	¹⁾ —	1	1	13	¹⁾ 6 183:31	1 390:67	3 441:58	11 015:56	0:46
Multia	9	2 860	1	1	1	1	9	9 601:13	1 620:63	3 564:06	14 785:82	0:57
Virrat	13	2 142	1	—	1	1	12	6 150:—	1 315:26	4 083:32	11 548:58	0:41
Jalasjärvi	17	2 882	1	—	1	1	17	4 650:—	575:—	5 827:80	11 052:80	0:24
Alajärvi	16	3 827	1	—	1	—	13	4 650:—	300:—	3 655:—	8 605:—	0:14
Salamajärvi	23	3 619	1	—	1	—	23	5 650:—	789:87	6 056:80	12 496:67	0:15
Viitasaari	16	2 582	1	¹⁾ —	1	1	16	¹⁾ 7 258:26	461:07	3 698:95	11 418:28	0:28
Lestö	21	2 780	1	—	1	1	21	5 566:72	557:50	6 390:56	12 514:78	0:21
Yhteensä	152	2 760	10	1	9	7	146	62 874:55	8 490:—	45 182:19	116 546:74	0:28
Tuomarniemen hoito- alue	15	186	³⁾ —	—	³⁾ —	—	³⁾ —	—	—	—	—	—
Oulujärven.												
Haapajärvi	13	5 000	1	1	—	1	13	10 674:61	1 029:41	7 331:67	19 035:69	0:29
Kalajoki	12	4 611	1	—	1	1	12	5 000:—	1 906:30	6 075:01	12 981:31	0:23
Pyhäjoki	9	5 478	1	—	—	1	9	5 000:—	473:38	4 617:50	10 090:88	0:20
Siikajoki	12	6 700	1	—	1	—	12	5 000:—	300:—	5 766:67	11 066:67	0:14
Paltamo	11	10 215	1	—	1	2	11	5 168:67	925:92	7 492:68	13 585:27	0:12
Sotkamo	7	14 615	1	¹⁾ —	1	1	7	¹⁾ 5 345:96	387:54	3 499:76	9 233:26	0:15
Kuhmo	12	16 169	1	¹⁾ —	—	—	12	¹⁾ 5 803:55	300:—	6 262:50	12 366:05	0:06
Lentiira	9	16 268	1	¹⁾ —	—	—	9	¹⁾ 13 631:13	599:44	4 133:33	18 363:90	0:13
Hyrnsalmi	7	13 627	1	¹⁾ —	1	—	7	¹⁾ 5 322:36	621:12	4 645:—	10 588:48	0:11

¹⁾ Hoitoalueessa on apulaisena toiminut kiireimmissä töissä 1 metsäkonduktööri.

²⁾ Hoitoalueen metsänhoitaja toimii metsäkassöörinä.

³⁾ Metsänhoitajana toimii Tuomarniemen metsänvartijakoulun johtaja, metsäkassöörinä saman koulun opettaja. Vartiomistyötä toimittavat koulun oppilaat.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Vartiopiirien		Apulaismetsänhoitaja tai avustav. metsänhoitoniemi.	Metsähoitaja.	Metsäkassööri.	Metsätöryhtäjä.	Metsänvarti-joita vakinaisia.	Ylimääräisiä.	Palkkaus.				
	keskimääräinen laajuus, ha.	luku.							Metsähoitajien ja metsänvartiain palkkiot.	Metsätöryhtäjien ja metsänvartiain palkkiot.	Metsäkassöörin palkkiot.	Metsänhoitajien ja avustavien metsänhoitoniemien palkkiot.	Yhteensä.
Snomussalmi	7	27 504	1	1)	1	—	7	—	1) 6 823: 79	512: 91	4 800: —	12 136: 70	0: 06
Piispajärvi	8	26 763	1	1)	1	—	8	—	1) 5 377: 80	520: 74	5 237: 50	11 136: 04	0: 05
Puolanka	9	17 014	1	1)	1	—	9	2	1) 5 518: 23	437: 08	5 712: 50	11 667: 81	0: 08
Yhteensä	116	12 484	12	1	8	6	116	2	78 664: 10	8 013: 84	65 574: 12	152 252: 06	0: 11
lin.													
Utajärvi	10	9 589	1	—	1	—	10	—	5 000: —	355: 94	5 058: 33	10 414: 27	0: 11
Ii	6	14 699	1	1)	1	—	6	5	1) 5 909: 95	344: 05	3 408: 33	9 662: 33	0: 11
Pudasjärvi	8	27 794	1	1)	2	—	8	6	11 406: 89	2 046: 74	8 351: 84	21 805: 47	0: 11
Puhos	8	18 500	1	—	1	1	8	3	5 083: 32	628: 33	6 262: 92	11 974: 57	0: 08
Taivalkoski	10	29 412	1	1)	1	1	10	3	1) 5 234: 88	1 095: 47	7 658: 93	13 989: 28	0: 05
Kuusamo	6	39 200	1	—	1	—	6	—	5 000: —	300: —	3 673: 50	8 973: 50	0: 04
Kitka	7	35 840	1	—	1	—	7	2	6 558: 34	363: 10	3 087: 50	10 008: 94	0: 04
Ranua	8	21 250	1	1)	2)	—	8	5	1) 6 022: 74	806: 01	5 350: —	12 178: 75	0: 07
Kuivaniemi	7	15 094	1	1)	1	1	7	7	1) 5 423: 17	993: —	6 170: 40	12 586: 57	0: 12
Simo	8	17 822	1	1)	1	1	8	4	1) 7 379: 98	1 381: —	5 928: —	14 688: 98	0: 10
Ylisimo	7	22 829	1	—	1	—	7	1	5 000: —	617: 50	4 185: 66	9 803: 16	0: 06
Yhteensä	85	22 220	11	1	8	6	85	36	68 019: 27	8 931: 14	59 135: 41	136 085: 82	0: 08
Kemin.													
Kemi	6	15 438	1	1)	1	1	6	1	1) 7 264: 41	838: 31	3 550: —	11 652: 72	0: 13
Murola	6	28 093	1	—	1	1	6	3	5 300: —	710: 85	4 825: —	10 835: 85	0: 06
Ylitornio	5	26 420	1	1)	1	1	5	1	1) 5 514: 34	362: 58	3 500: —	9 376: 92	0: 07
Turtola	5	28 200	1	1)	1	—	5	3	1) 6 125: 88	352: 07	2 416: 65	8 894: 60	0: 06
Kolari	5	39 004	1	1)	1	1	5	2	1) 6 100: —	321: 05	3 850: —	10 271: 05	0: 05
Meltaus	5	44 000	1	1)	1	—	5	3	1) 7 908: 26	530: 28	2 550: —	10 988: 54	0: 05
Rovaniemi	7	38 345	1	1)	1	1	7	—	1) 7 028: 32	1 210: 26	4 900: —	13 138: 58	0: 05
Etelä—Kemijärvi	5	35 569	1	1)	1	—	5	—	1) 5 000: —	300: —	1 850: —	7 150: —	0: 04
Pohjois—Kemijärvi ..	5	39 208	1	—	1	—	5	—	5 300: —	300: —	2 058: 35	7 658: 35	0: 04
Salla	5	73 220	1	—	1	—	5	—	5 300: —	300: —	1 950: —	7 550: —	0: 02
Tuntsa	5	98 600	1	1)	1	—	5	—	1) 6 015: 06	491: 86	1 950: —	8 456: 92	0: 02
Yhteensä	59	41 520	11	—	9	5	59	13	66 856: 27	5 717: 26	33 400: —	105 973: 53	0: 04

1) Hoitoalueessa on apulaisena toiminut kiireimmissä töissä 1 metsäkonduktööri.

2) Metsäkassöörinä toimii Puhoksen hoitoalueen metsäkassööri.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Vartiopiirin		Metsähoitajia.	Metsäkassööri.	Apulaismetsänhoitajia tai avustav. metsänhoitajia.	Metsänvarti-joita					Palkkaus.				
	Juku.	keskimääräinen laajuus, ha.				Yhteensä.	Ylimääräisiä.	Ylimääräisiä.	Ylimääräisiä.	Ylimääräisiä.	Ylimääräisiä.	Ylimääräisiä.	Metsänhoitajien ja avustavien metsänhoitajien palkkiot.	Metsäkassöörin palkkiot.	Metsätyönjohtajien ja metsänvartiain palkkiot.
Lapin.															
Yläkemi	6	96 372	1	1	—	4	—	1) 6 251: 76	300: —	1 866: 65	8 418: 41	0: 01			
Luiro	4	123 055	1	1	—	4	—	1) 5 707: 52	300: —	2 212: 49	8 220: 01	0: 02			
Sodankylä	4	64 827	1	—	—	4	—	6 200: —	341: 90	2 100: —	8 641: 90	0: 03			
Kitinen	4	97 374	1	1	—	4	—	7 016: 65	224: 94	2 133: 33	9 374: 92	0: 02			
Alakittilä	5	47 740	1	—	—	5	1	5 600: —	973: 49	2 700: —	9 273: 49	0: 04			
Ylikittilä	4	71 725	1	—	—	4	—	5 400: —	300: —	1 400: —	7 100: —	0: 02			
Muonio	8	19 526	1	—	—	8	1	5 400: —	357: 47	4 442: —	10 199: 47	0: 07			
Enontekiö	4	226 500	1	—	—	4	2	5 400: —	300: —	2 500: —	8 200: —	0: 01			
Inari	4	241 075	1	1	—	4	—	1) 6 071: 67	300: —	2 125: —	8 496: 67	0: 01			
Utsjoki	7	177 414	1	1	—	7	—	1) 7 863: 34	279: 49	3 950: —	12 092: 83	0: 01			
Yhteensä	50	110 266	10	—	8	—	48	4	60 910: 94	3 677: 29	25 429: 47	90 017: 70	0: 02		
Yhteenveto.															
Turun—Hämeen l. ..	121	1 990	8	2	7	6	119	4	53 512: 91	9 504: 75	37 706: 60	100 724: 26	0: 42		
Evon—Vesijaon h.a. .	8	1 153	1	—	1	—	8	—	4 300: —	483: 36	1 875: 16	6 658: 52	0: 72		
Viipurin—Mikkelin l.	68	4 118	8	1	6	10	68	2	48 480: 34	5 096: 18	35 738: 63	89 315: 15	0: 32		
Joroisten hoitoalue ..	5	1 297	—	—	—	—	5	—	—	101: 34	825: —	926: 34	0: 14		
Kuopion läänin.	121	4 358	8	1	4	4	122	—	55 528: 88	5 191: 48	33 056: 15	93 776: 51	0: 18		
Vaasan läänin.	152	2 760	10	1	9	7	146	6	62 874: 55	8 490: —	45 182: 19	116 546: 74	0: 28		
Tuomarniemen h.a. .	15	186	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Oulujärven	116	12 484	12	1	8	6	116	2	78 664: 10	8 013: 84	65 574: 12	152 252: 06	0: 11		
Iin	85	22 220	11	1	8	6	85	36	68 019: 27	8 931: 14	59 135: 41	136 085: 82	0: 08		
Kemin	59	41 520	11	—	9	5	59	13	66 856: 27	5 717: 26	33 400: —	105 973: 53	0: 04		
Lapin	50	110 266	10	—	8	—	48	4	60 910: 94	3 677: 29	25 429: 47	90 017: 70	0: 02		
Yhteensä	800	15 984	79	7	60	44	776	67	499 147: 26	55 206: 64	337 922: 73	892 278: 63	0: 07		

1) Hoitoalueessa on apulaisena toiminut kiireimmissä töissä 1 metsäkonduktööri.

Metsänhoidontarkastajat ja metsänarvostelijat. Tuota tärkeätä, joka kymmenes vuosi uudistuvaa metsätalouden järjestämis- ja tarkastamistyötä varten oli Metsähallituksella vuonna 1905 käytettävänä 6 ja vuosina 1906—1907 7 metsänhoidontarkastajaa. Mutta kun hoitoalueiden luku on kasvanut ja ainoastaan pienimmissä niissä ennätetään toimittaa metsänhoidon järjestämistyö yhdessä vuodessa, jotavatoin suurimmat hoitoalueet varsinkin Oulun läänissä pariksi kolmeksi vuodeksi sitovat metsänhoidontarkastajan, niin oli selvää, että kyseessä olevien toimimiesten lukumäärää oli lisättävä. Metsähallitus teki sentähden esityksen aluksi kahden uuden metsänhoidontarkastajan palkkaamisesta, johon esitykseen Keisarillinen Senaatti 13 p:nä tammikuuta vuonna 1908 suostuikin. Metsähallituksella oli täten käytettävänä kaikkiaan 9 metsänhoidontarkastajaa, joka lukumäärä kuitenkin myöhemmin uuden esityksen johdosta korotettiin vielä 3:lla, jotenka niitä tätä nykyä on 12.

Metsänhoidontarkastustyötä on Metsähallitus koettanut joudutta määrämällä metsälaitoksen palveluksessa olevat n. s. metsänarvostelijat, joita on 4, toimituksiin metsänhoidontarkastajien apulaisina missä semmoista avustusta on tarvittu.

Metsänhoidontarkastajien toiminnasta kertomusvuonna tehdään myöhemmin selvää tässä kertomuksessa.

Suonkuivausmetsänhoitajat. Päätöksellään 9 p:ltä maaliskuuta vuonna 1908 suostui Keisarillinen Senaatti Metsähallituksen 16 p:nä joulukuuta 1907 tekemään ehdotukseen saada palkata huhtikuun alusta 1908 aluksi kaksi suonkuivausmetsänhoitajaa, joiden toimenä olisi kruunumailla olevien vesiperäisten maiden tutkiminen sekä suunnitelminen laatiminen näiden maiden kuivattamiseksi metsänkasvua varten. Näiden kahden virkailijan toiminnasta tehdään selvää myöhemmin tässä kertomuksessa.

Valtion sahalaitosten henkilökunta. Valtion sahalaitoksissa Siuron aseman luona ja Kevätaniemellä Pielisjärven kirkonkylän luona, on kertomusvuonna kummassakin toiminut johtaja ja hänen apunaan 1 metsänhoitomies, joka samalla on ollut rahastonhoitajana. Siuron sahalaitoksen toimittamissa hakkuutöissä on sitäpaitsi ollut 1 metsäkonduktööri avustajana. Sahalaitosten työväestöstä tehdään tarkemmin selvää siinä luvussa, joka käsittelee sahalaitosten toimintaa.

Metsänvartijakoulujen henkilökunta. Maamme 5:ssä metsänvartijakoulussa on kussakin, paitsi johtajaa, toiminut 1 opettaja, Söderkullan ruotsinkielisessä metsäkoulussa kuitenkin johtaja yksinään työnjohtajan avustamana. Tuomarniemen metsänvartijakoululla toimeenpantuja talvikursseja varten yksityisille metsämaanomistajille on koulun opettajistolla ollut avuksi määrättyä 1 metsäkonduktööri. Metsänvartijakoulujen toiminnasta tehdään selkoa edempänä tässä kertomuksessa.

Virkatalojen metsänhoitajat. Sotilas- ja siviilivirkataloilla on kertomusvuonna Metsähallituksen suoranaisen johdon alla toiminut 3 sotilasvirkatalojen metsänhoitajaa, jotapaitsi 1 metsäkonduktööri oli lyhyemmän ajan toimituksilla näillä virkataloilla. Kirkollisvirkataloilla on toiminut 3 vakinaista ja 3 ylimääräistä kirkollisvirkatalojen metsänhoitajaa. Kertomusvuoden kuluessa esitti Metsähallitus Keisarilliselle Senaatille, katsoen tärkeäksi että ne papiston virkatilat, joiden metsänhoito vielä on järjestämättä, joutuisemmin saataisiin tässä tarkoituksessa tarkastetuiksi ja niiden metsät jaetuiksi, että vieläkin 2 ylimääräistä metsänhoitomiestä toistaiseksi asetettaisiin kirkollisvirkatalojen metsänhoitoa varten, myös siitäkkin syystä, että metsäkonduktöörejä, joita aikaisemmin oli voitu apuna käyttää, nyttemmin, heidän harvalukuisuutensa vuoksi, on vaikeata ilman kantapalkkiota saada kiinnitetyiksi tälle alalle. Tähän esitykseen onkin Keisarillinen Senaatti suostunut ja saatiin toinen näistä toimista täytetyksi heinäkuun alusta kertomusvuonna, toinen myöhempänä syksyllä.

Metsänhoidonneuvoja. Kertomusvuonna on valtion palveluksessa ollut 1 metsänhoidonneuvoja, jonka toiminnasta tehdään lähemmin selvää kertomuksen lopussa. Valtion toinen metsänhoidonneuvojan virka on armollisen määräyksen nojalla 1 p:ltä tammikuuta 1909 lakkautettu. Samaten tulee nyt toimeissaolevan neuvojan virka lakkautettavaksi sen jouduttua avonaiseksi.

Metsäkonduktöörit. Metsähallituksella on kertomusvuonna, kuten ennenkin, ollut käytettävänä useita metsäkonduktöörejä, joita on määrätty erinäisiin toimiin hoitoalueissa. Näitä toimia varten on Metsähallituksesta annettu kertomusvuonna seuraava luku määräyksiä 51 metsäkonduktöörille:

83	›	määräystä viransijaisuuksiin ja kiireellisiin metsätöihin hoitoalueissa, kuten puiden leimaamiseen, hakkuunvalvontaan y. m.
18	›	metsänarvioimis- y. m. senkaltaisiin töihin.
22	›	avustamaan puiden hankintatöissä valtionrautateitä varten y. m.
10	›	asiamiehiksi lauttausväyläin tarkastustoimituksiin y. m. senkaltaisiin töihin.

Metsäntuotteiden myynti, hinnat ja luovuttaminen.

A. Metsäntuotteiden myynti.

Yleiset puutavarahuutokaupat. Kuten Metsähallituksen edellisessä vuosikertomuksessa on mainittu, vahvasti Keisarillinen Senaatti 22 p:nä maaliskuuta 1909 Metsähallituksen esityksestä uudet määräykset puutavarain myynnistä Suomen kruununmetsistä yleisillä ja paikallishuutokaupoilla. Määräykset julaistiin myös vuoden asetuskokoelmassa.

Uusia myyntiehtoja noudatettiin ensi kerta kertomusvuoden yleisissä puutavara huutokaupoissa, jotka Metsähallituksen antamien kuulutuksien mukaan toimitettiin: Turun—Hämeen läänien tarkastuspiiristä myytävälle puumäärille elokuun 10 p:nä ja Vaasan läänin tarkastuspiirin puille saman kuun 9 p:nä Tampereen kaupungin Seurahuoneella, Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirin puille 14 p:nä elokuuta Viipurin kaupungin Seurahuoneella, Kuopion läänin tarkastuspiiristä myytävälle puille elokuun 17 p:nä Joensuun kaupungin majatalon hotellissa, sekä Oulujärven, Iin, Kemin ja Lapin tarkastuspiirien puille saman elokuun 5 ja 6 päivinä Oulun kaupungin Palokunnantalolla.

Kertomusvuonna *yleisissä puutavara huutokaupoissa* kustakin tarkastuspiiristä ja hoitoalueesta tarjottujen puumäärien sijoitus, suuruus ja hinnat käyvät selville seuraavasta luettelosta:

Yleiset puutavara-auto-

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Lähin nittovalylä ja päänittovalylä tai rautatietolinja.	Vetomatkan pituus lähimmälle nittovalylle tai rautatie- linjalle, km.	Kaupaksi tar-						
			Saha- ja rakennus-						
			Määrä, kpl.	Kausia, kpl.	Yhteensä puuta, kpl.	Niistä valittavia, kpl.	Luku läpimittaluokittain l.s m:n		
20—25 cm	25—30 cm	30—35 cm							
Turun—Hämeen läänien.									
Loppi	Vaskijoki, Lohjan vesistö tai Loppijärvi	{ 2—4 10 }	2 955	5 045	8 000	629	—	1 164	4 508
	Kyynäräjärvi, Liesjärvi, Loimijoki	0.5—2	5 073	1 227	6 300	1 292	—	2 577	2 265
Yläne	Yläneenjoki, Pyhäjärvi tai Mynäjoki	{ 13—14 6—7 }	2 783	1 317	4 100	67	—	1 552	1 662
	Samoin	{ 14—15 5—6 }	2 623	1 477	4 100	25	—	1 822	1 523
Kankaanpää	Kovesjoki, Kyrösjärvi, Kokemäenjoki	4.5—6.5	5 150	—	5 150	716	—	3 017	1 410
	Samoin	3—4.5	7 878	222	8 100	1 047	—	3 487	2 549
Karvia	Kolhonluoma, Kankari, Kokemäenjoki	2—7	10 911	535	11 446	3 049	—	2 689	4 688
	Samoin	3—5	4 809	170	4 979	457	—	1 631	1 935
	Naarmijärvi, Kankari, Ky- rösjärvi, Kokemäenjoki	0—3	2 349	1 723	4 072	454	—	1 157	1 478
	Nerkoonjärvi, Kokemäen- joki	3—5	511	2 539	3 050	325	855	1 039	546
Parkano	Suomilampi, Honkajoki Liesijoki, Kyrösjärvi, Ko- kemäenjoki	1.5—4	3 583	617	4 200	411	—	2 617	1 123
	Majajärvi, Kyrösjärvi, Kokemäenjoki	0—3	6 427	1 051	7 478	526	—	2 670	1 812
	Juurijärvi, Kyrösjärvi, Kokemäenjoki	3—5	10 761	1 763	12 524	1 960	1) 2 405	5 313	2 936
	Kokemäenjoki	3—6	3 529	2 558	6 087	1 362	1) 975	1 909	1 237
Aure	Vähä-Mustajärvi, Aure- järvi, Kokemäenjoki ..	0—0.7	242	617	859	32	2) 3) 478	2) 325	3) 54
	Samoin	0—1.3	730	578	1 308	40	2) 3) 750	2) 447	2) 101
	Heinojärvi, Aurejärvi, Kokemäenjoki	0—1	433	423	856	33	2) 3) 460	2) 304	3) 78
	Poikelusjärvi, Aurejärvi, Kokemäenjoki	0.6—2.4	397	525	922	36	2) 3) 486	2) 333	3) 92
Orivesi	Kuivajärvi, Juupajoki, Längelmävesi	0.5—3	4 072	3 930	8 002	276	—	761	3 297

1) Puut 22.5—25 cm täyttäviä. — 2) Läpimitta 6 metrin korkeudella cm. — 3) Puut 22—25 cm. — 4) Puut 35 + cm.

kaupat vuonna 1909.

jo t t u.		Myyty.			Jäänyt myymättä.			Tarjotut yksikköhinnot.				Myytyjen puunkärien arvo.											
p u i t a.		Hiomopuita. m³	Propsipuita. m³	Polttopuita. m³	Saha- ja rakennuspuita, kpl.	Hiomopuita, m³	Propsipuita, m³	Polttopuita, m³	Saha- ja rakennuspuita, kpl.	Hiomopuita, m³	Propsipuita, m³	Saha- ja rakennuspuita.	Hiomopuita. Hyväksytyt hintatarjous.	Hiomopuita. Hyväksytyt hintatarjous.	Propsipuita. Hyväksytyt hintatarjous.	Polttopuita. Hyväksytyt hintatarjous.	Hyväksytyt hintatarjous.	Hyväksytyt hintatarjous.	Hyväksytyt hintatarjous.	Hyväksytyt hintatarjous.	Smc.	p st	
35—40 cm	40 + cm																						Hyväksytyt hintatarjous.
1 643	685	—	—	—	8 000	—	—	—	—	—	—	—	7: 02	—	—	—	—	—	—	—	—	56 160	—
977	481	—	—	—	6 300	—	—	—	—	—	—	—	5: 62	—	—	—	—	—	—	—	—	35 406	—
730	156	—	—	—	4 100	—	—	—	—	—	—	—	5: 49	—	—	—	—	—	—	—	—	22 509	—
605	150	—	—	—	4 100	—	—	—	—	—	—	—	5: 49	—	—	—	—	—	—	—	—	22 509	—
543	180	—	—	—	5 150	—	—	—	—	—	—	—	4: —	—	—	—	—	—	—	—	—	20 600	—
1 439	625	—	—	—	8 100	—	—	—	—	—	—	—	5: 99	—	—	—	—	—	—	—	—	48 519	—
3 097	972	—	—	—	11 446	—	—	—	—	—	—	—	3: 91	—	—	—	—	—	—	—	—	44 753	86
968	445	—	—	—	4 979	—	—	—	—	—	—	—	5: 91	—	—	—	—	—	—	—	—	29 425	89
904	533	—	—	—	4 072	—	—	—	—	—	—	—	5: —	—	—	—	—	—	—	—	—	20 360	—
266	344	—	—	—	3 050	—	—	—	—	—	—	—	3: 35	—	—	—	—	—	—	—	—	10 217	50
397	63	—	—	—	—	—	—	—	4 200	—	—	—	—	1: 83	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1 462	1 534	—	—	—	7 478	—	—	—	—	—	—	—	5: 82	—	—	—	—	—	—	—	—	43 521	96
1 135	735	—	—	—	12 524	—	—	—	—	—	—	—	4: 13	—	—	—	—	—	—	—	—	51 724	12
787	1 229	—	—	—	6 087	—	—	—	—	—	—	—	3: 89	—	—	—	—	—	—	—	—	23 678	43
2) 4) 2	—	—	—	—	859	—	—	—	—	—	—	—	3: 40	—	—	—	—	—	—	—	—	2 920	60
2) 4) 10	—	—	—	—	1 308	—	—	—	—	—	—	—	4: 01	—	—	—	—	—	—	—	—	5 245	08
2) 4) 14	—	—	—	—	856	—	—	—	—	—	—	—	2: 01	—	—	—	—	—	—	—	—	2 234	16
2) 4) 11	—	—	—	—	922	—	—	—	—	—	—	—	2: —	—	—	—	—	—	—	—	—	1 844	—
2 189	1 755	—	—	—	8 002	—	—	—	—	—	—	—	8: 60	—	—	—	—	—	—	—	—	68 817	20

Yleiset puutavara-auto-

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Lähin uittoväylä ja pääuittoväylä tai rautatielinja.	Vekomatkan pituus ihmismälle uittoväylälle tai rautatie- linjalle, km.	Kaupaksi tar-						
			Saha- ja rakennus-						
			Mäntyjä, kpl.	Kauusia, kpl.	Yhteensä puita, kpl.	Niistä viallisia, kpl.	Luku läpimittaluokittain l.s.m:n		
20—25 cm	25—30 cm	30—35 cm							
Orivesi	Näsijärvi tai Enonselkä, Taipaleenjoki, Längel- mävesi	{ 9—11 10—12 }	5 365	3 798	9 163	436	—	1 710	3 138
Jämsä	Päijänne	5—7	2 175	4 037	6 212	448	—	2 483	1 806
	Yhteensä	—	82 756	34 152	116 908	13 621	6 409	39 007	38 238
Evon—Vesi- jaon	Iso-Ruuhijärvi, Mallas- vesi, Kokemaenjoki ..	1—2	2 963	1 283	4 246	348	¹⁾ 445	¹⁾ 1 354	¹⁾ 1 106
	Yhteensä	—	2 963	1 283	4 246	348	445	1 354	1 106
Vitpurin—Mik- kelin läänien.									
Pällilä	Galitsinan rautatieasema	5.5—7	3 472	1 314	4 786	141	—	143	2 987
Rajajoki	Rajajoki	6—7	666	2 544	3 210	56	—	885	2 100
Laatokka	Laatokka	5—6	2 039	—	2 039	57	—	119	1 020
	Samoin	0—1	1 325	—	1 325	110	—	25	574
	Samoin	0—1	43	1 105	1 148	69	—	—	45
Uomaa	Uomasoja, Uuksunjoki, Laatokka	0—1.5	3 929	117	4 046	188	—	225	2 071
	Tulemajoki, Laatokka ..	0—2	8 364	1 640	10 004	837	—	502	4 024
	Pensaanoja, Uuksunjoki, Laatokka	0—1	12 944	1 196	14 140	703	—	362	6 703
Loimola	Loimolanjärvi, Loimolan- joki	0—1.5	8 462	672	9 134	1 554	—	1 582	4 330
	Kartohjoki, Uuksunjoki	0—2	3 386	3 030	6 416	484	—	192	3 967
	Urkkolampi, Uuksunjoki	1—2.5	5 886	4 165	10 051	606	—	3 887	4 430
	Uuksunjoki	0—1.5	8 342	1 771	10 113	1 380	—	256	6 655
Korpiselkä	Paastojärvi, Paastojoki, Tolvajoki, Koitajoki ..	0—3	24 756	1 883	26 639	2 689	—	572	14 282
	Tolvajoki, Muntaanjärvi, Koitajoki	0—4	25 459	2 613	28 072	2 242	—	—	15 930
	Särennyjärvi ja -joki, Joutsenjärvi, Uuksun- joki	0—2	2 601	18 191	20 792	775	—	1 936	11 861
Mikkeli	Kermajärvi, Saimaa	0—0.5	8 003	914	8 917	1 414	—	6 754	1 979
Miehikkälä	Ravijoki, Suomenlahti ..	1—2	4 168	842	5 010	186	—	2 270	1 772
	Yhteensä	—	123 845	41 997	165 842	13 491	—	19 710	84 730

kaupat vuonna 1909.

Polttu.		Myyty.			Jäänyt myymättä.			Tarjotut yksikköhinnat.				Myytyjen pannaerien arvo.							
Polttu.		Hiomopuita.	Propspuita.	Polttopuita.	Saha- ja rakennuspuita, kpl.	Hiomopuita, m ³	Propspuita, m ³	Polttopuita, m ³	Saha- ja rakennuspuita.	Hiomopuita, m ³	Propspuita, m ³	Saha- ja rakennuspuita.		Hiomopuita.	Propspuita.	Polttopuita.	Myytyjen pannaerien arvo.		
korkeudella.												Hyväksyty hintatarjous.	Hyväksyty hintatarjous.					Hyijetty hintatarjous.	Hyijetty hintatarjous.
35—40 em	40 + em	m ³	m ³	m													Smf	71/2	
2 182	2 183	—	—	—	9 163	—	—	—	—	—	—	7: 87	—	—	—	—	—	72 112	81
832	1 091	—	—	—	6 212	—	—	—	—	—	—	7: 01	—	—	—	—	—	43 546	12
20 093	13 161	—	—	—	112 708	—	—	—	4 200	—	—	5: 56	—	—	—	—	—	626 104	73
1) 779	1) 562	—	—	—	4 246	—	—	—	—	—	—	7: 15	—	—	—	—	—	30 358	90
779	562	—	—	—	4 246	—	—	—	—	—	—	7: 15	—	—	—	—	—	30 358	90
1 070	586	—	—	—	4 786	—	—	—	—	—	—	5: 60	—	—	—	—	—	26 801	60
216	9	—	—	—	3 210	—	—	—	—	—	—	4: —	—	—	—	—	—	12 840	—
601	299	—	—	—	—	—	—	2 039	—	—	—	2: 65	—	—	—	—	—	—	—
388	338	—	—	—	1 325	—	—	—	—	—	—	3: 72	—	—	—	—	—	4 929	—
391	712	—	—	—	—	—	—	1 148	—	—	—	3: —	—	—	—	—	—	—	—
1 288	512	—	—	—	4 046	—	—	—	—	—	—	4: 24	—	—	—	—	—	17 155	04
3 755	1 723	—	—	—	—	—	—	10 004	—	—	—	3: 61	—	—	—	—	—	—	—
4 159	2 916	—	—	—	—	—	—	14 140	—	—	—	4: 01	—	—	—	—	—	—	—
1 877	1 345	—	—	—	—	—	—	9 134	—	—	—	1: 50	—	—	—	—	—	—	—
1 446	811	—	—	—	6 416	—	—	—	—	—	—	3: 95	—	—	—	—	—	25 343	20
1 349	385	—	—	—	10 051	—	—	—	—	—	—	2: 35	—	—	—	—	—	23 619	85
2 335	867	—	—	—	10 113	—	—	—	—	—	—	3: 75	—	—	—	—	—	37 923	75
7 537	4 243	—	—	—	26 639	—	—	—	—	—	—	5: 50	—	—	—	—	—	146 514	50
7 692	4 450	—	—	—	28 072	—	—	—	—	—	—	5: 65	—	—	—	—	—	158 606	80
4 870	2 125	—	—	—	20 792	—	—	—	—	—	—	3: 90	—	—	—	—	—	81 088	80
163	21	—	—	—	8 917	—	—	—	—	—	—	2: 85	—	—	—	—	—	25 413	45
724	244	—	—	—	5 010	—	—	—	—	—	—	4: 51	—	—	—	—	—	22 595	10
39 811	21 591	—	—	—	129 377	—	—	—	86 465	—	—	4: 50	—	—	—	—	—	582 831	09

Yleiset puutavarahuuto-

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Lähin uittoväylä ja pääuittoväylät tai rautatie- linjat, km.	Vetomatkan pituus lähimmälle uittoväylälle tai rautatie- linjalle, km.	Kaupaksi tar-						
			Saha- ja rakennus-						
			Määrä, kpl.	Kunsa, kpl.	Yhteensä puuta, kpl.	Niistä virallisia, kpl.	Luku läpimittaluokittain l.s m:n		
20—25 cm	25—30 cm	30—35 cm							
Nikkarilan hoitoalue	Kollisenjärvi, Ruohojärvi, Takkoselkä, Saimaa	2—3	6 026	45	6 071	341	1 233	2 878	1 891
	Sorsavesi, Saimaa tai Päijänteen vesistö	0—1	7 692	90	7 782	372	3 220	4 132	413
	Yhteensä	—	13 718	135	13 853	713	4 453	7 010	2 304
Kuopion läänin.									
Etelä-Ilo- mantsi Suomusjärvi	Koivujärvi, Koivujoki, Koita-Pielisjoki	0—5	23 967	4 122	28 089	915	—	11 856	8 305
	Kelvänlampi tai Ihantojoki tai Sänkylampi. Pielisjärvi	{ 3—6.5 0.5—4 3—5 }	28 499	6 004	34 503	3 650	—	6 257	16 095
Jongunjoki	Ihantojoki tai Iso-Koriseva tai Sänkylampi, Pielisjärvi	{ 1—4.5 0.5—4.5 4—7 }	31 742	5 524	37 266	6 961	—	3 970	18 530
	Lieksanjoki, Pielisjärvi, Pielisjoki, Saimaan vesistö	0—5	17 639	2 426	20 065	243	—	5 799	10 504
Kuohatti	Lieksanjoki, Pielisjärvi, Pielisjoki, Saimaan vesistö	0—5	15 903	4 751	20 654	484	—	7 906	8 279
	Sarvijoki, Pielisjärvi	0—5	20 878	5 452	26 330	958	—	1) 4 503	13 558
Halmejärvi	Mujejoki, Pielisjärvi	0—5	11 474	9 481	20 955	391	—	6 358	11 086
	Saramonjärvi ja -joki, Pielisjärvi	3—5	3 703	6 307	10 010	308	—	1 971	5 831
Palojärvi	Keyritynjärvi ja -joki, Kallaveden vesistö ..	0—2	6 499	3 501	10 000	526	—	2 634	5 679
	Pajujärvi ja -joki, Pielisjärvi tai Kalajoki, Pajujärvi, Pielisjärvi	{ 5—10 0—2 }	8 908	11 292	20 200	778	—	2 332	11 929
Palojärvi	Lehmijoki ja Silvikonpuro, Varajärvi, Hankajärvi, Keyritynjoki, Kallaveden vesistö ..	0—3	20 886	9 300	30 186	1 001	—	7 478	13 399
	Petäisjoki, Luostanjoki, Keyritynjoki, Kallaveden vesistö	0—4	22 140	4 221	26 361	767	—	3 899	15 252

Yleiset puutavarahuuto-

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Lähin uittoväylä ja pääuittoväylä tai rautatielinja.	Vetomatkan pituus lähimmälle uittoväylälle tai rautatie- linjalle, km.	Kaupaksi tar-						
			Saha- ja rakennus-						
			Mittuja, kpl.	Kuuksia, kpl.	Yhteensä puuta, kpl.	Niistä viallisia, kpl.	Luku läpimittaluokittain l.s.m:n		
20—25 cm	25—30 cm	30—35 cm							
Iisalmi	Hankajoki, Sälövänjärvi tai Syväri, Kallavesi, Saimaan vesistö	{ 0—3.5 0—1.5 }	9 713	1 322	11 035	1 241	—	3 630	4 723
	Sälövänjärvi, Kallaveden ja Saimaan vesistö ..	0.5—3	3 122	9 519	12 641	906	¹⁾ 291	6 319	4 020
	Valkeisjärvet, Honkanen ja Korosjärvi, Päijän- teen vesistö	0—1.2	10 413	5 611	16 024	3 411	¹⁾ 3 230	6 677	4 293
	Kukkopuro, Jutkulanjoki tai Sukevanjärvi, Ta- lasjoki tai Sukevanjär- vi, Kukkopuro ja Ra- nanjoki, Akonjoki	{ 0—2.7 0—0.3 0—3 0—0.1 1 0—1 0—0.3 }	3 490	12 480	15 970	880	¹⁾ 262	8 883	4 859
	Yhteensä	—	238 976	101 313	340 289	23 420	3 783	90 472	156 342
Vaasan läänin.									
Toivakka	Aittojärvi, Leppävesi ..	3.5—5.6	2 665	713	3 378	815	²⁾ 1 612	²⁾ 768	²⁾ 633
	Puulavesi	2—4	682	1 359	2 041	56	—	1 342	618
Saarijärvi	Pieni Suojärvi, Pyhäjärvi	6—9	12 514	436	12 950	2 302	²⁾ 1 266	²⁾ 5 151	²⁾ 3 578
	Karstula								
Isojoki, Kyyjärvi, Päi- jänne		1—3.5	3 642	2 035	5 677	790	—	3 352	1 544
	Mustapuro, Vahanka, Päi- jänne	2—6	6 586	3 295	9 881	3 163	²⁾ 5 437	²⁾ 3 111	²⁾ 804
Honkajoki, Sammalinen, Päijänne		0—5	8 887	4 339	13 226	1 303	²⁾ 7 135	²⁾ 4 596	²⁾ 1 163
	Multia								
Tuhkiojoki, Kivijärvi, Nä- sijärven vesistö		3—6	12 118	2 918	15 036	676	—	348	7 631
Virrat	Lauttajärvi, Näsijärvi ..	0—3	11 498	2 758	14 256	1 510	—	5 534	5 048
	Jalasjärvi								
Paukkajärvi, Kyrönjoki tai Uskalioki, Koke- mäenjoki		{ 3—4.5 6—7 }	7 213	127	7 340	1 892	—	2 875	2 670
	Seinäjärvi, Kyrönjoki ..	2—3	4 318	398	4 716	768	—	1 989	1 762
Uskalioki, Vermasjärvi, Näsijärvi tai Seinäjärvi, Kyrönjoki		{ 5—7 5—8 }	1 537	2 978	4 515	713	—	1 508	1 643

kaupat vuonna 1909.

o t t u.		Myyty.			Jäänyt myymättä.			Tarjotut yksikköhinnat.				Myytyjen puunkärien arvo.						
u i t a.		Hiomopuita.	Propsipuita.	Polttopuita.	Saha- ja rakennuspuita, kpl.	Hiomopuita, m ³	Propsipuita, m ³	Polttopuita, m ³	Saha- ja rakennuspuita, kpl.	Hiomopuita, m ³	Propsipuita, m ³	Polttopuita, m ³	Saha- ja rakennuspuita.		Hiomopuita.	Propsipuita.	Polttopuita.	
35—40 cm	40 + cm												m ²	m ³				m ³
1 811	871	—	—	—	—	—	—	—	11 085	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1 364	647	—	—	—	—	—	—	—	12 641	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1 180	644	—	—	—	16 024	—	—	—	—	—	—	—	2: 02	—	—	—	—	32 368 48
1 414	552	—	—	—	15 970	—	—	—	—	—	—	—	2: 27	—	—	—	—	36 251 90
59 056	30 636	—	—	—	240 056	—	—	—	100 283	—	—	—	3: 95	—	—	—	—	949 547 88
2 ³) 365	—	—	—	—	3 378	—	—	—	—	—	—	—	5: 58	—	—	—	—	18 849 24
58	23	—	—	—	2 041	—	—	—	—	—	—	—	3: 52	—	—	—	—	7 184 32
2 ³) 2 955	—	—	—	—	12 950	—	—	—	—	—	—	—	6: 39	—	—	—	—	82 750 50
509	272	—	—	—	5 677	—	—	—	—	—	—	—	4: 12	—	—	—	—	23 389 24
2 ³) 355	2 ³) 174	—	—	—	9 881	—	—	—	—	—	—	—	2: 85	—	—	—	—	28 160 85
2 ³) 228	2 ³) 104	—	—	—	13 226	—	—	—	—	—	—	—	5: 75	—	—	—	—	76 049 50
3 600	3 457	—	—	—	15 036	—	—	—	—	—	—	—	7: 26	—	—	—	—	109 161 36
1 832	1 842	—	—	—	14 256	—	—	—	—	—	—	—	7: 23	—	—	—	—	103 070 88
1 366	429	—	—	—	7 340	—	—	—	—	—	—	—	5: 25	—	—	—	—	38 535 —
781	184	—	—	—	4 716	—	—	—	—	—	—	—	3: 61	—	—	—	—	17 024 76
824	540	—	—	—	4 515	—	—	—	—	—	—	—	5: 71	—	—	—	—	25 780 65

Yleiset puutavarahuuto-

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Lähin uittoväylä ja pääuittoväylä tai rautatielinja.	Vetomatkan pituus lähimmälle uittoväylälle tai rautatie- linjalle, km.	Kaupaksi tar-						
			Saha- ja rakennus-						
			Määrä, kpl.	Kuusia, kpl.	Yhteensä puuta, kpl.	Niistä viallisia, kpl.	Luku läpimittaluokittain l.s.m:n		
							20—25 cm	25—30 cm	30—35 cm
Alajärvi	Kuninkaanjoki, Ähtävän- joki, Pohjanlahti tai Perälampi, Ätsärinjärvi	{ 0—2 11—14 }	4 366	2 973	7 339	348	—	3 446	2 814
Salamajärvi	Koirajärvi, Kivijärvi, Päi- jänne	0—4.5	16 364	130	16 494	522	—	—	1)7 336
	Pieni Häähkälampi, Hii- linginjoki, Kivijärvi tai Hanhilahti, Kivijärvi..	{ 5—7 7—9 }	7 947	160	8 107	213	—	—	1)3 097
Viitasaari	Jääjoki, Hyrkönpuro, Ki- vijärvi, Keitele	0—3.5	11 170	454	11 624	509	—	—	6 464
	Kolimajärvi	3—5	9 856	928	10 784	1 578	—	1)3 043	3 272
Lesti	Savijärvi, Päijänne tai Mustikkapuro, Lehto- senjoki, Lestijärvi ja -joki	{ 6—9 1.5—5 }	32 874	2 096	34 970	2 489	—	8 939	14 817
	Valvatinjoki, Päijänne tai Lehtosenjoki, Lesti- järvi ja -joki	{ 0—2 2—4 }	11 341	537	11 878	615	—	4 635	3 384
	Yhteensä	—	165 578	28 634	194 212	20 267	15 450	50 637	68 278
Oulujärven.									
Haapajärvi	Pyhäjärvi, Pyhäjoki	1—5	13 180	1 410	14 590	2 025	—	4 064	5 943
	Samoin	1/4—3	4 087	639	4 726	381	—	1 415	2 384
	Eteläjoki, Kuonajoki, Ka- lajoki	2—7	—	—	—	—	—	—	—
Kalajoki	Sievi- eli Vääräjoki, Ka- lajoki, Eskolan pysäkki	{ 4—6 6—8 }	2 616	2 384	5 000	73	—	2 925	1 664
Pyhäjoki	Harvanpuro, Lahnasjärvi, Saimaa	1—4	4 493	186	4 679	159	—	25	3 088
	Lahnasjärvi, Saimaa tai Kärsämäenjoki, Pyhä- joki	{ 3—6 3.5—6.5 }	7 957	1 094	9 051	857	—	1 112	6 270
Siikajoki	Pilpan- ja Sammakko- puro, Saimaa tai Kärsä- mäenjoki, Pyhäjoki ..	{ 2.5—5 4.5—6 }	5 888	2 112	8 000	759	—	5 054	2 328

kaupat vuonna 1909.

jo t t u.		Myyty.			Jäänyt myymättä.			Tarjotut yksikköhinnat.				Myytyjen puunkkrien arvo.			
p u i t a.		Hiomopuita. m³	Propsipuita. m³	Polttopuita. m³	Saha- ja rakennuspuita, kpl.	Hiomopuita, m³	Propsipuita, m³	Polttopuita, m³	Saha- ja rakennuspuita.		Hiomopuita.	Propsi- puita.	Poltto- puita.	Smf.	74
85—40 cm	40 + cm								Hyväksytty hinta- tarjous.	Hyväksytty hinta- tarjous.	Hyväksytty hinta- tarjous.	Hyväksytty hinta- tarjous.	Hyväksytty hinta- tarjous.		
795	284	—	—	—	7 339	—	—	—	4: 97	—	—	—	—	36 474	83
5 253	3 905	—	—	—	16 494	—	—	—	6: 10	—	—	—	—	100 613	40
2 123	2 887	—	—	—	8 107	—	—	—	5: 31	—	—	—	—	43 048	17
2 589	2 571	—	—	—	11 624	—	—	—	5: 11	—	—	—	—	59 398	64
2 555	1 914	—	—	—	—	—	—	10 784	—	3: 12	—	—	—	—	—
7 419	3 795	—	—	—	—	—	—	34 970	—	3: 25	—	—	—	—	—
2 107	1 752	—	—	—	—	—	—	11 878	—	3: 06	—	—	—	—	—
35 714	24 133	—	—	—	136 580	—	—	57 632	5: 63	—	—	—	—	769 491	34
2 357	2 226	—	—	—	14 590	—	—	—	3: 05	—	—	—	—	44 499	50
671	306	—	—	—	4 776	—	—	—	3: 30	—	—	—	—	15 760	80
—	—	20 000	—	—	—	—	—	20 000	—	—	ei tar- jousta.	—	—	—	—
389	72	—	—	—	5 000	—	—	—	2: 82	—	—	—	—	14 100	—
1 285	281	—	—	—	4 679	—	—	—	4: 33	—	—	—	—	20 260	07
1 181	488	—	—	—	9 051	—	—	—	3: 22	—	—	—	—	29 144	22
507	111	—	—	—	—	—	—	8 000	1: —	—	—	—	—	—	—

Yleiset puutavarahuuto-

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Lähin uittoväylä ja päänittoväylä tai rautatieelinja.	Vesomatkan pituus lähimmälle uittoväylälle tai rautatie- linjalle, km.	Kaupaksi tar-						
			Saha- ja rakennus-						
			Määräyksiä, kpl.	Kausia, kpl.	Yhteensä puuta, kpl.	Niistä vieraita, kpl.	Luku läpimittaluokittain l.s.m:n		
							20—25 cm	25—30 cm	30—35 cm
Siikajoki	Pilpan- ja Sammakko- puro, Saimaa tai Kärkä- mäjärvi, Pyhäjoki....	{ 2.5—5 3.5—6 }	5 268	2 046	7 314	397	—	5 041	2 034
	Törmäsenjoki, Siikajoki..	2—4	7 876	398	8 274	1 062	—	3 646	2 570
Paltamo	Saarestenjärvi, Oulujär- vi, Siikajoki tai Raha- järvi, Saimaa	{ 0.5—4.5 6.5—8.0 }	10 319	2 961	13 280	534	—	5 770	4 055
Sotkamo	Heinäjoki, Alasenjoki, Saimaa	{ 3.0—7.5 0—6 }	7 017	12 636	19 653	1 560	—	6 955	7 907
	Kusianjärvi, Tervajärvi, Oulujärvi	0—7	12 935	5 506	18 441	1 925	—	6 475	8 496
Kuhmo	Saarikiekki ja Riihijärvi, Oulujärvi	0—2.5	12 904	2 195	15 099	853	—	1 497	8 843
	Kaitakiekki, Saarikiekin- joki, Oulujärvi.....	0—1.5	11 583	2 776	14 359	792	—	1 369	9 066
Lentiira	Niska- ja Koivulampi, Koivujoki, Suolammin- joki, Oulujärvi.....	0—6	30 521	9 492	40 013	4 756	—	15 408	14 941
	Nurmesjärvi, Ontojärvi, Oulujärvi	0.5—3	11 458	2 099	13 557	2 975	—	3 495	5 237
	Kotajoki, Junrikkajärvi ja -joki, Vuosankajärvi, Oulujärvi	0—3	13 027	3 016	16 043	1 333	—	3 682	6 689
Hyrynsalmi	Rytipalonen, Isopalonen, Verräinen, Salmi- ja Särkkälampi, Kallio- joki, Oulujärvi.....	0—2	20 827	2 808	23 635	2 145	—	4 183	10 275
	Heini- ja Kuikkalampi, Hoikka, Juolanka, Peu- rajärvi, Isopalonen, Ver- räinen, Oulujärvi	0—4	12 074	602	12 676	1 060	—	194	6 968
Suomussalmi	Honkasenjärvi, Tuomi- joki, Hyrynjärvi, Oulu- järvi	2—5.5	7 676	2 565	10 241	292	—	1 662	4 585
	Lieju- ja Lintulammet, Kartimonjoki, Kianta- järvi, Oulujärvi	1—4	13 952	1 109	15 061	606	—	186	7 033

kaupat vuonna 1909.

j o t t u.		Myyty.			Jäänyt myymättä.			Tarjotut yksikköhinnat.				Myytyjen puumäärien arvo.			
p u i t a.		Hiomopuita.	Propsipuita.	Polttopuita.	Saha- ja rakennuspuita, kpl.	Hiomopuita, m ³ .	Propsipuita, m ³ .	Polttopuita, m ³ .	Saha- ja rakennuspuita.		Hiomopuita.	Propsipuita.	Polttopuita.	Smc.	pft
korkeudella.									Hyväksytyt hintatarjoukset.		Hyväksytyt hintatarjoukset.	Hyväksytyt hintatarjoukset.	Hyväksytyt hintatarjoukset.		
85-40 cm	40 + cm	m ³	m ³	m ³											
211	28	—	—	—	7 314	—	—	—	1: 30	—	—	—	—	9 508	20
1 259	799	—	—	—	—	—	—	8 274	—	2: 80	—	—	—	—	—
2 283	1 172	—	—	—	13 280	—	—	—	3: 50	—	—	—	—	46 480	—
3 017	1 774	—	—	—	19 653	—	—	—	4: 03	—	—	—	—	90 993	39
2 335	1 135	—	—	—	—	—	—	18 441	—	2: 36	—	—	—	—	—
2 805	1 954	—	—	—	—	—	—	15 099	—	3: —	—	—	—	—	—
2 626	1 298	—	—	—	—	—	—	14 359	—	1: 75	—	—	—	—	—
5 419	4 245	—	—	—	40 013	—	—	—	3: —	—	—	—	—	120 039	—
2 802	2 023	—	—	—	13 557	—	—	—	3: 30	—	—	—	—	44 738	10
3 057	2 615	—	—	—	16 043	—	—	—	2: 75	—	—	—	—	44 118	25
4 613	4 564	—	—	—	23 635	—	—	—	3: —	—	—	—	—	70 905	—
2 861	2 653	—	—	—	12 676	—	—	—	4: —	—	—	—	—	50 704	—
2 445	1 549	—	—	—	10 241	—	—	—	3: —	—	—	—	—	30 723	—
3 324	4 518	—	—	—	—	—	—	15 061	—	3: 25	—	—	—	—	—

Yleiset puutavarahuuto-

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Lähin uittoväylä ja pääuittoväylä tai rautatie- linjat, km.	Vetomatkan pituus lähimmälle uittoväylälle tai rautatie- linjalle, km.	Kaupaksi tar-						
			Saha- ja rakennus-						
			Määrtyjä, kpl.	Kusnia, kpl.	Yhteensä puuta, kpl.	Niistä viallisia, kpl.	Luku läpimittaluokittain l. s. m:n		
20—25 cm	25—30 cm	30—35 cm							
Suomussalmi	Hietajärvi, Matalalampi, Vuokki, Oulujärvi	0—5	16 272	3 164	19 436	781	—	2 829	9 699
Piispajärvi	Alajoki, Saarijärvi, Tim- pinjoki, Tormuajärvi, Kiantajärvi, Oulujärvi	0.5—4.5	33 347	1 905	35 252	4 149	—	10 810	11 957
Puolanka	Aittojärvi, Kokalmuspe- rä, Somerojärvi, Hos- sanjoki, Kiantajärvi, Oulujärvi	0—5	31 104	4 658	35 762	4 105	—	1 303	14 576
	Heinijoki, Kiehimänjoki, Oulujärvi	0—2.5	7 009	2 045	9 054	1 143	—	2 171	2 775
	Yhteensä	—	303 390	69 856	373 246	34 722	—	91 271	159 383
lin.									
Utajärvi	Kutujoki ja Oulunjoki . .	0—3	2 943	313	3 256	39	—	1 709	1 091
	Kivijoki, Kiiminginjoki . .	0.5—3.5	3 455	1 036	4 491	443	—	3 318	964
II	Siuruanjoki, Iijoki	5—7	1 855	157	2 012	1 157	—	526	1 054
	Mertajoki, Siuruanjoki, Iijoki	2.5—3.5	997	1	998	413	—	116	548
	Martimonoja, Iijoki	5—7	3 607	1 948	5 555	2 714	—	1 806	2 777
Pudasjärvi	Kuusioja, Juurikkaoja, Nuorittajoki, Kiiminki- joki	2.5—3	572	474	1 046	440	—	311	533
	Livojoki, Iijoki tai Pärjä- joki, Livojoki, Iijoki . .	{ 2—7 3—5 }	17 065	1 975	19 040	4 078	—	—	12 982
	Rytinkijärvi, Livojoki, Ii- joki	2—6	—	18 883	18 883	3 514	—	8 192	5 647
Puhos	Pintamojärvi, Pintamo- oja, Naamankajoki, Ii- joki	0—4	19 133	5 362	24 495	189	—	1 137	14 110
	Puhosjärvi, Puhosjoki, Korpisenjoki, Iijoki tai Iijoki	{ 0—4 2.5—5.5 }	8 729	8 242	16 971	1 611	—	6 700	7 114
Taivalkoski	Iijoki tai Harjajärvi, Kos- tonjoki, Iijoki	3—5	3 598	6 180	9 778	224	—	—	5 440

kaupat vuonna 1909.

jotta.		Myyty.			Jäänyt myymättä.			Tarjotut yksikköhinnat.								Myytjän puunkkarien arvo.						
puita.		Hiomopuita.	Propsipuita.	Polttopuita.	Saha- ja rakennuspuita, kpl.	Hiomopuita, m³	Propsipuita, m³	Polttopuita, m³	Saha- ja rakennuspuita, kpl.	Hiomopuita, m³	Propsipuita, m³	Polttopuita, m³	Saha- ja rakennuspuita.		Hiomopuita.		Propsipuita.		Polttopuita.		Smc	7/100
korkeudella.													Hyväkkytty hinta-tarjous.	Hyväkkytty hinta-tarjous.	Hyväkkytty hinta-tarjous.	Hyväkkytty hinta-tarjous.	Hyväkkytty hinta-tarjous.	Hyväkkytty hinta-tarjous.				
35-40 cm	40 + cm	m²	m³	m³																		
3 866	3 042	—	—	—	19 436	—	—	—	—	—	—	—	2: 60	—	—	—	—	—	—	—	48 733	60
6 458	6 027	—	—	—	35 252	—	—	—	—	—	—	—	3: 30	—	—	—	—	—	—	—	116 331	60
10 311	9 572	—	—	—	35 762	—	—	—	—	—	—	—	3: —	—	—	—	—	—	—	—	107 286	—
1 897	2 211	—	—	—	—	—	—	—	9 054	—	—	—	2: 51	—	—	—	—	—	—	—	—	—
67 929	54 663	20 000	—	—	284 958	—	—	—	88 288	20 000	—	—	3: 52	—	—	—	—	—	—	—	904 324	73
385	71	—	—	—	—	—	—	—	3 256	—	—	—	1: 95	—	—	—	—	—	—	—	—	—
173	36	—	—	—	4 491	—	—	—	—	—	—	—	2: 30	—	—	—	—	—	—	—	10 329	30
211	221	—	—	—	2 012	—	—	—	—	—	—	—	—75	—	—	—	—	—	—	—	1 509	—
142	192	—	—	—	998	—	—	—	—	—	—	—	—80	—	—	—	—	—	—	—	798	40
755	217	—	—	—	—	—	—	—	5 555	—	—	—	1: —	—	—	—	—	—	—	—	—	—
171	31	—	—	—	1 046	—	—	—	—	—	—	—	2: —	—	—	—	—	—	—	—	2 092	—
4 442	1 616	—	—	—	19 040	—	—	—	—	—	—	—	4: —	—	—	—	—	—	—	—	76 160	—
2 643	2 401	—	—	—	18 883	—	—	—	—	—	—	—	2: 50	—	—	—	—	—	—	—	47 207	50
5 764	3 484	—	—	—	24 495	—	—	—	—	—	—	—	4: —	—	—	—	—	—	—	—	97 980	—
2 115	1 042	—	—	—	16 971	—	—	—	—	—	—	—	3: —	—	—	—	—	—	—	—	50 913	—
2 606	1 732	—	—	—	9 778	—	—	—	—	—	—	—	2: 36	—	—	—	—	—	—	—	23 076	08

Yleiset puutavarahuuto-

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Lähin uittoväylä ja pääuittoväylä tai rautatieelinja.	Vetomatkan pituus ihmismälle uittoväylälle tai rautatie- linjalle, km.	Kaupaksi tar-						
			Saha- ja rakennus-						
			Määräys, kpl.	Kuusia, kpl.	Yhteensä puuta, kpl.	Niistä villista, kpl.	Luku läpimittaluokittain l.s m:n		
							20—25 cm	25—30 cm	30—35 cm
Taivalkoski	Väljoki, Harjajoki, Kos- tonjoki, Iijoki tai Koiti- järvi, Kostonjoki, Ii- joki	{ 2—4 0—3 }	12 191	16 349	28 540	1 070	—	3 041	15 606
	Iijoki	0—3	8 147	16 970	25 117	2 295	—	10 554	10 279
Kuusamo	Luokkijärvi, Hoikkajärvi, Porvajärvi, Porvajoki, Pistojärvi, Vienanmeri	0—1	9 895	122	10 017	46	—	—	4 385
	Särkiluomanjärvi ja -joki, Soiviojärvi, Iijoki	0—3	10 473	2 393	12 866	261	—	—	5 076
Kitka	Aimojoki, Livojoki, Iijoki	0—2	24 582	581	25 163	1 806	—	—	9 163
	Korojoki, Kemijoki	0—3	30 810	4 241	35 051	1 830	—	—	16 821
Ranua	Livojoki, Iijoki	0—3	8 885	3 205	12 090	714	—	—	4 398
	Oulankajoki, Vienanmeri	0—4	24 204	1 100	25 304	1 151	—	—	12 505
	Pitämäoja, Nuorunkajoki, Livojoki, Iijoki	1—4	16 582	6 942	23 524	1 069	—	11 135	7 472
Kuivaniemi	Lehmioja ja Mämmioja, Livojoki, Iijoki	0—4	31 869	3 671	35 540	2 038	—	1 008	20 145
	Hamarijoki, Kuivajoki ..	1.5—5	5 063	29	5 092	782	—	2 492	1 859
	Kivijoki, Kuivajoki	0—1	5 079	25	5 104	341	—	2 412	2 205
Simo	Samoin	0—1.5	4 929	16	4 945	1 179	—	1 874	2 337
	Iso Tainijoki, Simojoki ..	3—4	5 305	1 895	7 200	772	—	3 473	2 371
Ylisimo	Ylijoki, Portimojärvi, Simojoki	1—5	11 829	3 346	15 175	1 020	—	703	9 593
	Yhteensä	—	271 797	105 456	377 253	31 196	—	60 507	176 475
Kemin.									
Kemi	Kontti- ja Vähäjoki, Ke- mijoki	0.5—3	8 767	1 269	10 036	4 176	—	—	6 815
Murola	Louejoki, Kemijoki	0.5—2	5 812	1 525	7 337	1 545	—	1 922	3 467
Ylitornio	Susijoki, Palojoki, Ten- geliönjoki, Tornionjoki	0—3	23 779	2 688	26 467	6 057	—	9 442	8 343
	Miekojärvi, Tengeliön- joki, Tornionjoki	0—3	13 590	1 192	14 782	1 865	—	4 926	5 476
	Airilompolo, Airijoki, Tengeliönjoki, Tor- nionjoki	0—1.5	5 801	596	6 397	740	—	374	3 958

Yleiset puutavarahuuto-

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Lähin uittoväylä ja päätuittoväylä tai rautatielinja.	Vesosaikun pituus lähimmälle uittoväylälle tai rautatielinjalle, km.	Kaupaksi tar-						
			Saha- ja rakennus-						
			Määrä, kpl.	Kuvua, kpl.	Yhteensä puuta, kpl.	Niistä virallista, kpl.	Luku läpimittaluokittain l.s.m:n		
20—25 cm	25—30 cm	30—35 cm							
Turtola	Orajärvi, Orankijoki, Tornionjoki	5—8.5	13 504	2 105	15 609	2 203	—	—	7 087
Kolari	Pasmajoki, Sieppijärvi, Naamijoki, Tornionjoki	3—6	50 236	841	51 077	12 802	—	1 113	24 204
	Naamijoki, Tornionjoki..	6—8	23 571	1 261	24 832	1 844	—	—	1) 10 250
Meltaus	Marrasjärvi, Ounasjoki, Kemijoki	0.5—7	38 878	1 782	40 660	7 777	—	1 712	27 088
Rovaniemi	Käyrämöjärvi, Raudanjoki, Kemijoki	0—4	16 689	490	17 179	3 748	—	972	11 082
	Raudanjoki, Kemijoki ..	0.5—7.5	19 313	859	20 172	2 075	—	10	9 440
	Samoin	0—5	37 885	1 714	39 599	7 120	—	398	22 925
	Latvajärvi, Perälampi, Raudanjoki, Kemijoki	0.5—6	17 529	1 287	18 816	3 677	—	547	10 441
	Kemijoki tai Kulmunkijärvi, Kemijoki	{ 2—6 } { 2—4 }	10 666	18 932	29 598	5 524	—	152	19 097
	Köyryjärvi, Vianjoki, Raudanjoki, Kemijoki tai Vanttausjärvi, Vanttausjoki, Kemijoki	{ 2—4 } { 0—2 }	2 465	137	2) 2 602	—	—	—	—
Etelä-Kemijärvi	Ala-askanjärvi, Askanjoki, Kemijoki	0—7.5	20 248	1 450	21 698	1 380	—	—	10 897
	Ailankojärvi, Ailankojoki, Kemijoki	1—7	29 942	2 874	32 816	2 205	—	630	17 740
	Soinajoki, Kemijoki	1—7	13 894	12 436	26 330	683	—	324	14 155
Pohjois-Kemijärvi	Puukko-oja, Sulavanlampi, Pikku-Karjala, Kemijoki	2—8	31 491	3 081	34 572	3 029	—	228	16 085
Salla	Mato-oja, Käsmäjoki, Kemijoki	1—8.5	31 729	3 336	35 065	3 503	—	975	20 186
Tuntsa	Naruskajoki, Tenniöjoki, Kemijoki	0—6	56 504	3 978	60 482	4 243	—	1 103	37 175
	Samoin	0—4	36 334	3 309	39 643	3 323	—	835	24 695
	Enjanjoki, Tuntsaajoki, Vienanmeri	0—4	102 180	3 895	106 075	8 629	—	—	61 548
	Yhteensä	—	610 807	71 037	679 242 + 2 602 = 681 844	88 157	—	25 663	372 154

kaupat vuonna 1909.

j o t t u.		Myyty.			Jäänyt myymättä.			Tarjotut yksikköhinnat.						Myytyjen puunkkujen arvo.			
p u i t a.		Saha- ja rakennuspuita, kpl.	Hiomopuita, m ³	Propspuita, m ³	Polttopuita, m ³	Saha- ja rakennuspuita, kpl.	Hiomopuita, m ³	Propspuita, m ³	Polttopuita, m ³	Saha- ja rakennuspuista.		Hiomopuita.	Propspuita.	Polttopuita.		M ³ .	7 ^{1/2} .
korkeudella.										Hyväksytyt hinnat.	Hyväksytyt hinnat.	Hyväksytyt hinnat.	Hyväksytyt hinnat.	Hyväksytyt hinnat.	Hyväksytyt hinnat.		
35—40 cm	40 + cm	m ³	m ³	m ³	m ³												
4 227	4 295	—	—	—	15 609	—	—	—	—	2: 71	—	—	—	—	—	42 300	39
15 998	9 762	—	—	—	51 077	—	—	—	—	3: 25	—	—	—	—	—	166 000	25
9 085	5 547	—	—	—	—	24 832	—	—	—	3: 97	—	—	—	—	—	—	—
8 025	3 835	—	—	—	40 660	—	—	—	—	3: 71	—	—	—	—	—	150 848	60
3 737	1 388	—	—	—	17 179	—	—	—	—	3: 27	—	—	—	—	—	56 175	33
4 707	6 015	—	—	—	20 172	—	—	—	—	2: 89	—	—	—	—	—	58 297	08
9 446	6 830	—	—	—	39 599	—	—	—	—	4: 27	—	—	—	—	—	169 087	73
5 127	2 701	—	—	—	18 816	—	—	—	—	3: 35	—	—	—	—	—	63 033	60
6 445	3 904	—	—	—	—	29 598	—	—	—	1: 59	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	2 602	—	—	—	1: 25	—	—	—	—	—	—	—
6 472	4 329	—	—	—	—	21 698	—	—	—	2: 57	—	—	—	—	—	—	—
7 658	6 788	—	—	—	—	32 816	—	—	—	2: 09	—	—	—	—	—	—	—
6 319	5 532	—	—	—	26 330	—	—	—	—	2: 51	—	—	—	—	—	66 088	30
9 259	9 000	—	—	—	34 572	—	—	—	—	3: 47	—	—	—	—	—	119 964	84
8 953	4 951	—	—	—	35 065	—	—	—	—	3: 87	—	—	—	—	—	135 701	55
13 536	8 668	—	—	—	60 482	—	—	—	—	3: 43	—	—	—	—	—	207 453	26
9 044	5 069	—	—	—	39 643	—	—	—	—	3: 51	—	—	—	—	—	139 146	93
25 352	19 175	—	—	—	106 075	—	—	—	—	1: 75	—	—	—	—	—	185 631	25
166 428	114 997	—	—	—	570 298	—	—	—	—	3: 12	—	—	—	—	—	1 777 442	23

Yleiset puutavarahuuto-

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Lähin uittoväylä ja pääuittoväylä tai rautatielinja.	Vetomatkan pituus lähimmälle uittoväylälle tai rautatie- linjalle, km.	Kaupaksi tar-							
			Saha- ja rakennus-						Luku läpimittaluokittain l.s.m:n	
			Määräyk., kpl.	Kuusia, kpl.	Yhteensä puuta, kpl.	Niistä valittua, kpl.	20—25 cm	25—30 cm		30—35 cm
Lapin.										
Yläkemi	Nuortijoki, Tulomajoki, Pohjois-Jäämeri	0—4	47 888	2 413	50 301	2 521	—	808	27 980	
	Verkko-oja, Luurojoki, Kemijoki	1—7	57 603	2 245	59 848	11 993	—	1 591	21 726	
	Suksenoja, Kärkäsoja, Kairijoki, Kemijoki ..	0—7	43 916	6 084	50 000	4 178	—	2 302	20 133	
	Vouhtujoki, Sotahaara, Kemijoki	0—2.5	47 988	1 778	49 766	3 677	—	5 133	22 817	
Luuro	Kiurujärvi, Lepäkkö-oja, Luurojoki, Kemijoki ..	0—6.5	32 762	11 742	44 504	883	—	2 209	25 812	
Sodankylä	Järvenperäjoki, Kitinen, Kemijoki	1—8	16 613	4 584	21 197	6 080	—	1 871	10 531	
	Kitinen, Kemijoki	0—4	9 706	211	9 917	3 592	—	1 242	5 287	
	Ylikorpijoki, Kitinen, Ke- mijoki	1—6	30 581	5 239	35 820	8 607	—	5 120	20 014	
Kitinen	Saittajoki, Sattasjoki, Ki- tinen, Kemijoki	3—5	16 686	82	16 768	1 491	—	401	8 273	
	Sattasjoki, Kitinen, Ke- mijoki	1—4	8 031	909	8 940	169	^{1) 2)} 4 352	¹⁾ 3 446	¹⁾ 844	
	Samoin	0—3	5 767	506	6 273	131	^{1) 2)} 3 859	¹⁾ 2 316	¹⁾ 450	
Alakittilä	Lainiojoki, Venejoki, Ou- nasjoki, Kemijoki	0—6	14 732	11 463	26 195	2 358	—	—	12 292	
Ylikittilä	Rourajoki, Loukinen, Ou- nasjoki, Kemijoki	0—5	16 790	3 503	20 293	2 448	—	—	11 038	
	Loukinen, Ounasjoki, Ke- mijoki	0—5	3 552	1 001	4 553	398	—	1 445	2 324	
Muonio	Tiurajoki, Äkäsjoki, Muo- nionjoki, Tornionjoki ..	0—5	59 977	6 331	66 308	5 051	—	—	32 034	
Enontekiö	Salankioja, Ounasjoki, Ke- mijoki	0.1—7	14 020	2 646	16 666	1 070	—	—	8 498	
Inari	Lutto- ja Suomujoet, Tu- lomajoki, Pohjois-Jää- meri	0—6	150 377	—	150 377	12 118	^{1) 2)} 75 638	¹⁾ 59 051	²⁾ 11 909	

¹⁾ Läpimitta kuorineen 6 metrin korkeudella. — ²⁾ Puut 22—25 cm. — ³⁾ Puut 35 + cm.

Yleiset puutavarahuuto-

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Lähin uittoväylä ja pääuittoväylä tai rantatietolinja.	Vetomatkan pituus lähimmälle uittoväylälle tai rantatie- hujalle, km.	Kaupaksi tar-						
			Saha- ja rakennus-						
			Mäntyjä, kpl.	Kuusia, kpl.	Yhteensä puuta, kpl.	Niistä viallisia, kpl.	Luku läpimittaluokittain l.s.m:n		
20—25 cm	25—30 cm	30—35 cm							
Inari.	Inarijärvi, Patsjoki, Pohjois-Jäämeri tai Pottmojärvet ja -joki, Nellimjoki, Inarijärvi, Patsjoki, Pohjois-Jäämeri tai Jevo-, Njerveh- ja Nauhtsjöet, Patsjoki, Pohjois-Jäämeri tai Siikajoki, Nellimjoki, Inarijärvi, Patsjoki, Pohjois-Jäämeri	{ 0—6 0—4 0—5 }	489 623	—	489 623	29 213	¹⁾ 200 905	¹⁾ 227 115	¹⁾ 40 005
	Yhteensä	—	1 066 612	60 737	1 127 349	95 978	284 254	314 050	281 967
Yhteenveto.									
Turun—Hämeen läänien tkp.		—	82 756	34 152	116 908	13 621	6 409	39 007	38 238
Evon—Vesijaon hoitoalue		—	2 963	1 283	4 246	348	445	1 354	1 106
Viipurin—Mikkelin läänien tkp.		—	123 845	41 997	165 842	13 491	—	19 710	84 730
Nikkarilan koitoalue		—	13 718	135	13 853	713	4 453	7 010	2 304
Kuopion läänin tkp.		—	238 976	101 313	340 289	23 420	3 783	90 472	156 342
Vaasan läänin tkp.		—	165 578	28 634	194 212	20 267	15 450	50 637	68 278
Oulujärven tkp.		—	303 390	69 856	373 246	34 722	—	91 271	159 383
Iin »		—	271 797	105 456	377 253	31 196	—	60 507	176 475
Kemin »		—	610 807	71 037	679 242	88 157	—	25 663	372 154
Lapin »		—	1 066 612	60 737	1 127 349	95 978	284 254	314 050	281 967
	Yhteensä	—	2 880 442	514 600	3 392 440 + 2 602 = 3 395 042	321 913	314 794	699 681	1 340 977

¹⁾ Läpimitta kuorineen 6 metrin korkeudella. — ²⁾ Puut 22—25 cm täyttäviä. — ³⁾ Puut 35 + cm.

kaupat vuonna 1909.

j o t t u.		Myyty.			Jäänyt myymättä.			Tarjotut yksikköhinnat.				Myytyjen puumäärän arvo.													
p u i t a.		Hiomopuita.	Propsipuita.	Polttopuita.	Saha- ja rakennuspuita, kpl.	Hiomopuita, m ³	Propsipuita, m ³	Polttopuita, m ³	Saha- ja rakennuspuita, kpl.	Hiomopuita, m ³	Propsipuita, m ³	Polttopuita, m ³	Saha- ja rakennuspuita.	Hiomo- puista.	Propsi- puista.	Poltto- puista.	Hyijetty hintatarjous.	Hyväksytty hinta- tarjous.	Hyijetty hintatarjous.	Hyväksytty hinta- tarjous.	Hyijetty hintatarjous.	Hyväksytty hinta- tarjous.	M ³	7/10	
35-40 em	40 + em																								m ³
1) 21 598	—	—	—	—	—	—	—	—	489 623	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
160 882	86 196	—	—	—	329 617	—	—	—	797 732	—	—	—	2: 69	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	887 728	55
20 093	13 161	—	—	—	112 708	—	—	—	4 200	—	—	—	5: 56	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	626 104	73
779	562	—	—	—	4 246	—	—	—	—	—	—	—	7: 15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30 358	90
39 811	21 591	—	—	—	129 377	—	—	—	36 465	—	—	—	4: 50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	582 831	09
86	—	—	—	—	7 782	—	—	—	6 071	—	—	—	2: 12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16 497	84
59 056	30 636	—	—	—	240 056	—	—	—	100 233	—	—	—	3: 95	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	949 547	88
35 714	24 133	—	—	—	136 580	—	—	—	57 632	—	—	—	5: 63	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	769 491	34
67 929	54 663	20 000	—	—	284 958	—	—	—	88 288	20 000	—	—	3: 52	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	904 324	73
80 087	60 184	—	—	—	331 134	—	—	—	46 119	—	—	—	3: 18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 051 716	24
166 428	114 997	—	—	—	570 293	—	—	—	111 546	—	—	—	3: 12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 777 442	23
160 882	86 196	—	—	—	329 617	—	—	—	797 732	—	—	—	2: 09	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	887 728	55
630 865	406 123	20 000	—	—	2 146 756	—	—	—	1 248 286	20 000	—	—	3: 54	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7 596 043	53

Kuten edelläolevasta luettelosta huomataan, tarjottiin kertomusvuonna yleisissä huutokaupoissa kaikkiaan 3,395,042 sahapuuta sekä 20,000 m³ hiomopuuta. Tästä määrästä saatiin myydyksi 2,146,756 sahapuuta, jotavastoin 1,248,286 sahapuuta sekä mainitut 20,000 m³ hiomopuuta osaksi liian alhaisten tarjousten johdosta, osaksi tarjousten puutteessa jäi myymättä. Myymättä jääneiden puutavarain suhde ilmoitettuna prosenteissa kustakin tarkastuspiiristä tarjottuun koko puumäärään näkyy seuraavasta taulusta. Taulusta ilmenee myös myytyjen puiden keskihinnat.

Tarkastuspiiri ja tarjoukset.	Sahapuut.			Hiomopuut.		
	Myyty.	Myydyksen keskihinta kpl:sesta.	Myymättä.	Myyty.	Myydyksen keskihinta m ³ :lta.	Myymättä.
	%	Smk.	%	%	Smk.	%
<i>Turun—Hämeen läänien tarkastuspiiristä</i> tarjotuista 116,908 sahapuuta	97.1	5: 56	2.9	—	—	—
<i>Evon—Vesijaon hoitoalueesta</i> tarjotuista 4,246 sahapuuta	100.0	7: 15	—	—	—	—
<i>Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiiristä</i> tarjotuista 165,842 sahapuuta	78.1	4: 50	21.9	—	—	—
<i>Nikkarilan hoitoalueesta</i> tarjotuista 13,853 sahapuuta	58.1	2: 12	41.9	—	—	—
<i>Kuopion läänin tarkastuspiiristä</i> tarjotuista 340,289 sahapuuta	70.9	3: 95	29.1	—	—	—
<i>Vaasan läänin tarkastuspiiristä</i> tarjotuista 194,212 sahapuuta	70.4	5: 63	29.6	—	—	—
<i>Oulujärven tarkastuspiiristä</i> tarjotuista 373,246 sahapuuta ja 20,000 m ³ :stä hiomopuuta	76.9	3: 52	23.1	—	—	100.0
<i>Iin tarkastuspiiristä</i> tarjotuista 377,253 sahapuuta	88.5	3: 18	11.5	—	—	—
<i>Kemin tarkastuspiiristä</i> tarjotuista 681,844 sahapuuta	85.5	3: 12	14.5	—	—	—
<i>Lapin tarkastuspiiristä</i> tarjotuista 1,127,349 sahapuuta	29.2	2: 69	70.8	—	—	—
<i>Kaikkiaan</i> tarjotuista 3,395,042 sahapuuta ja 20,000 m ³ :stä hiomopuuta	63.3	3: 54	36.7	—	—	100.0

Mitenkä nämä kertomusvuonna yleisissä huutokaupoissa tarjotut ja myydyt puutavaramäärät suhtautuvat edellisinä vuosina tarjottuihin ja myytyihin puumääriin, osoittaa seuraava taulu. Tauluun on myös otettu tietoja vuodelta 1910, tätä kertomusta painettaessa olevien ilmoitusten mukaan.

Vuosi.	Tarjotut puumäärät.		Myydyt puumäärät.				Myyntä jääneet puumäärät.				Myytyjen puumäärien hinta.		Keskihinta kauppa- leista sahapuita.
	Sahapuita kappaleita.	Hiomo-propsi- ja poltto-puita, m ³ .	Sahapuita.		Hiomo-, propsi- ja poltto-puita.		Sahapuita.		Hiomo-, propsi- ja poltto-puita.		mk.	piä	
			kppl.	%	m ³	%	kppl.	%	m ³	%			
1898	816 962	37 750	553 159	68.0	37 750	100.0	263 803	32.0	—	—	2 283 189	98	4: 12
1899	1 306 344	15 000	1 180 005	90.9	13 000	86.9	126 339	9.1	2 000	13.1	4 877 076	78	4: 13
1900	933 848	35 600	647 517	69.4	34 100	96.1	286 331	30.6	1 500	3.9	3 361 582	77	5: 16
1901	1 306 483	30 180	661 532	50.7	15 610	51.8	644 951	49.3	14 570	48.3	3 065 621	09	4: 62
1902	1 568 746	22 570	1 028 749	65.7	20 220	90.1	539 997	34.3	2 350	9.9	4 425 732	07	4: 29
1903	996 889	33 945	674 778	68.0	17 545	52.3	322 111	32.0	16 400	47.7	3 900 167	62	5: 78
1904	1 360 033	81 570	986 459	73.0	66 170	81.3	373 574	27.0	15 400	18.7	4 235 760	14	4: 21
1905	1 868 331	57 370	1 481 926	79.3	39 000	63.0	386 405	20.7	18 370	32.0	7 503 434	29	5: 03
1906	2 205 166	82 870	1 601 338	73.0	35 370	42.7	603 828	27.0	47 500	57.3	8 712 942	33	5: 39
1907	2 392 579	76 500	1 271 331	53.1	67 600	88.5	1 121 248	46.9	8 900	11.5	6 178 690	90	4: 75
1908	2 874 037	30 800	1 215 006	43.4	14 400	64.9	1 659 031	56.6	16 400	53.1	4 384 401	54	3: 60
1909	3 395 042	20 000	2 146 756	63.3	—	—	1 248 286	36.7	20 000	100.0	7 596 043	53	3: 54
1)1910	2 621 048	60 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Sen lamaantumistilan jälkeen, johon puutavaramarkkinat olivat kesällä vuonna 1908 joutuneet, voitiin syksyynä samana vuonna huomata jonkun verran parannusta etenkin siinä, että kaupat vuoden 1909 laivausta varten alkoivat verrattain aikaseen. Etenkin olivat kuusipuomarkkinat vakavammat. Vuoden 1908—1909 vaihteessa olivat sekä kuusi- että mäntypuutavarainnat nousseet ja vakaantuneet enemmän kuin oli odotettukaan. Maaliskuun alussa kertomusvuonna sattui kuitenkin seisahdus markkinoilla. Mannermaalle saatiin kyllä kauppvoja toimeen, mutta Englannissa oli ostohalu huonompi. Hinnat pysyivät kuitenkin tasalla, mutta vasta loppupuolella kesää voitiin huomata selvempiä merkkejä menekin parantumisesta suomalaiselle puutavaraalle, mihinkä vaikutti osaksi myös Ruotsin suurlakko. Englanti alkoi elokuun puolivälissä taas vilkkaammin ostaa. Loppupuolen vuotta pysyivät markkinat tasaisina. Niiden vakaantumiseen kertomusvuonna vaikutti myös sahanomistajien päätös supistaa tukkihakkuut sekä lankkujen ja lautojen valmistaminen 1 pään kesäkuuta 1909.

Vaikkakin kruunun yleiset puutavarahuutokaupat kertomusvuonna pidet-

¹⁾ Tarjottu puumäärä vuonna 1910 on jäänyt kahden edellisen vuoden määriä pienemmäksi siitäkin syystä, että eräs Inarin hoitoalueessa leimattu, edellisinä vuosina huutokauppoilla kaupaksi tarjottu, 489,623 runkoa käsittävä puumäärä jätettiin pois vuoden 1910 huutokauppa-kuulutuksista ja tarjottiin välikirjakaupalla myytäväksi. Mainitun vuoden huutokauppojen tuloksista ei ole vielä tätä kirjoitettaessa olemassa lopullisia tietoja.

tiin ennenkuin edellä kerrottu vilkastuminen puutavaramarkkinoilla kesän loppupuoliskolla oli alkanut, täytynee pitää huutokauppojen tuloksia verrattain tyydyttävinä, siinäkin suhteessa, että 63 % koko tarjotusta määrästä saatiin myydyksi (vuonna 1907 53 % ja v. 1908 43 %). Viikkain oli kysyntä Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirissä, jossa 97 % tarjotusta määrästä myytiin (vertaa siv. 56). Seuraa sitten järjestyksessä Iin tarkastuspiiri (88 %), Kemlin tarkastuspiiri (85 %), Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiiri (78 %), Oulujärven tarkastuspiiri (76 %), Kuopion- ja Vaasan läänien tarkastuspiirit (molemmissa 70 %) sekä Lapin tarkastuspiiri (29 %). Syynä huonoon prosentimäärään viime-mainitussa tarkastuspiirissä on, paitsi sikäläiset yleensä huonommat liikenneolot, myös se että tarjottujen puiden joukossa oli eräs suurempi, 489,623 runkoa käsittävä puumäärä Inarin hoitoalueessa, joka jo useita vuosia on kaupaksi tarjottu saamatta ostajaa.

Mitä saavutettuihin keskihintoihin tulee (vertaa taulua siv. 56), ovat ne tosin jonkun verran alempia kuin edellisenä vuotena. Tämä riippuu kuitenkin miltei pääasiallisesti siitä, että puumäärät vetomatkoihin ja uittoväyliin nähden sijaitsivat jonkun verran epäedullisemmin kuin edellisenä vuotena. Puiden keskimittat ja suhteet eri läpimittaluokkien välillä olivat jokseenkin samat kuin edellisenä vuotena. Sahapuista oli:

9.3 %	20—25 cm täyttäviä
20.7 »	25—30 » »
40.0 »	30—35 » »
18.2 »	35—40 » »
11.8 »	40 + » »

rinnan korkeudelta mitattuina. Puista oli 9 % ilmoitettu viallisiksi (vuonna 1908 samaten 9 %). Keskihinta koko maassa oli 3: 54 (vuonna 1908 3: 60).

Paikallishuutokaupat. Yleiset huutokaupat tarkoittavat enemmän saha- ynnä muun puutavara-teollisuuden paremman raaka-ainetarpeen täyttämistä, jotavastoin paikallishuutokaupoilla myydään enimmäkseen huonompaa tavaraa, etenkin vi-kanaisia ja kasvussaan ehkäistyneitä, kuivia, tuulenskaatamia y. m. metsänhoidol-liselta kannalta poistettavia puita, jotka luontaisen uudistuksen edistämiseksi valmistus- ja puhdistushakkuiden kautta metsästä poistetaan.

Paikallishuutokaupoilla on kertomusvuonna niitä sääntöjä noudattaen, jotka on vahvistettu puutavarain myynnistä Suomen kruununmetsistä yleisillä ja pai-kallishuutokaupoilla 22 p:nä maaliskuuta 1909, myyty yhteensä 179,313 vial-lista saha- ja rakennuspuuta, 3,186 lehtipuunrunkoa, 15,396 m³ hiomo- ja prop-sipuita ja 22,890 m³ polttopuita. Myydyistä puumääristä lankeaa *Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirin* osalle 3,186 sahapuu- ja 3,186 lehtipuunrunkoa, 336 m³ hiomopuita sekä 2,890 m³ polttopuita, *Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirin*

osalle 7,992 sahapuunrunkoa, 10,000 m³ hiomo- ja propsipuita sekä 15,000 m³ polttopuita, *Joroisten hoitoalueen* osalle 5,000 m³ hiomo- ja 5,000 m³ polttopuita, *Vaasan läänin tarkastuspiirin* osalle 50,283 sahapuuta, *Oulujärven tarkastuspiirin* 65,944 sahapuuta ja 60 m³ hiomopuita, *Iin tarkastuspiirin* 23,556 sahapuuta, *Kemin tarkastuspiirin* 22,000 sahapuuta ja *Lapin tarkastuspiirin* osalle 6,355 sahapuuta.

Paikallishuutokaupoilla myytyjen puumäärien *arvo* kertomusvuonna oli:

Turun—Hämeen läänien tkp:ssä	Smk	9,117: 94
Viipurin—Mikkelin »	»	62,981: 20
Joroisten hoitoalueessa	»	15,000: —
Vaasan läänin tkp:ssä	»	110,917: 94
Oulujärven »	»	93,073: 20
Iin »	»	37,313: 56
Kemin »	»	48,466: 37
Lapin »	»	8,261: 50
	<u>Yhteensä Smk</u>	<u>385,131: 71</u>

Keskimääräiset *hyväksytyt yksilö hinnat* paikallishuutokaupoilla eri tarkastuspiireissä eri puutavaralaaduille olivat kertomusvuonna:

Viallisille saha-, rakennus- y. m. puille:

Turun—Hämeen lään. tkp:ssä	Smk	1: 61 ¹⁾	pr kpl.
Viipurin—Mikkelin »	»	3: 05	»
Vaasan »	»	2: 21	»
Oulujärven tkp:ssä	»	1: 41	»
Iin »	»	1: 58	»
Kemin »	»	2: 20	»
Lapin » (Sodankylä)	»	1: 30	»

Hiomo- ja propsipuille:

Turun—Hämeen lään. tkp. (Loppi)	Smk	2: 30	pr m ³
Viipurin—Mikkelin » » (Korpiselkä)	»	1: 56	»
Joroisten hoitoalue	»	1: 50	»
Oulujärven tkp. (Piispajärvi)	»	0: 30	»

Polttopuille:

Turun—Hämeen lään. tkp.	Smk	0: 69 ¹⁾	pr m ³
Viipurin—Mikkelin »	»	1: 53	»
Joroisten hoitoalue	»	1: 50	»

¹⁾ Erityisesti huonoja puita.

Turun—Hämeen läänien tarkastuspiiristä, Yläneen ja Jämsän hoitoalueista mydyt lehtipuunrungot saavuttivat Smk:an 0: 39 keskihinnan kappaleelta.

Paikallishuutokaupoilla kertomusvuonna mydyt puitavaramäärät ja niiden hinnat käyvät muuten lähemmin selville seuraavasta taulusta:

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Paikallishuutokaupoilla myyty.								Myytyjen puumäärien koko hinta,	
	Viallisia saha- ja rakennuspuita,		Lehtipuunrun-koja,		Hiomo- ja propsipuita,		Polttopnita,			
	kpl.	Hinta Smk.	kpl.	Hinta Smk.	m ³	Hinta Smk.	m ³	Hinta Smk.	mk.	piä.
Turun—Hämeen läänien.										
Loppi	1 010	1: 01	—	—	336	2: 30	—	—	1 792	90
Yläne	1 351	0: 10— 5: 06	932	0: 26— 1: 11	—	—	324	1: 06	3 108	04
»	305	0: 75	—	—	—	—	832	0: 50— 0: 55	646	35
Kankaanpää	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Karvia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Parkano	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Aure	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Orivesi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jämsä	517	2: 97	2 050	0: 20	—	—	1 734	0: 50— 1: 28	3 275	94
»	—	—	204	1: 44	—	—	—	—	294	71
Yhteensä	3 183	1: 61	3 186	0: 39	336	2: 30	2 890	0: 69	9 117	94
Evon—Vesijaon	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vitpurin—Mikkelin läänien.										
Miehikkälä	3 982	2: 10	—	—	—	—	—	—	8 362	20
Pällilä	—	—	—	—	—	—	400	1: 76	704	—
»	—	—	—	—	—	—	400	2: 36	944	—
»	—	—	—	—	—	—	600	2: 45	1 470	—
»	—	—	—	—	—	—	3 100	—: 81	2 511	—
Rajajoki	—	—	—	—	—	—	2 000	1: 50	3 000	—
Laatokka	4 010	4: —	—	—	—	—	—	—	16 040	—
»	—	—	—	—	—	—	1 000	2: 26	2 260	—
»	—	—	—	—	—	—	1 500	2: 92	4 380	—
»	—	—	—	—	—	—	3 000	1: 01	3 030	—
Uomaa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Loimola	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Korpiselkä	—	—	—	—	10 000	1: 56	3 000	1: 56	20 280	—
Mikkeli	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	7 992	3: 05	—	—	10 000	1: 56	15 000	1: 53	62 981	20
Joroisten hoitoalue	—	—	—	—	5 000	1: 50	5 000	1: 50	15 000	—

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Paikallishuutokaupoilla myyty.								Myytyjen puumäärien koko hinta,	
	Viallisia saha- ja rakennuspuita,		Lehtipuumrunkoja,		Hiomo- ja propsipuita,		Polttopuita,		mk.	piä
	kpl.	Hinta Smk.	kpl.	Hinta Smk.	m ³	Hinta Smk.	m ³	Hinta Smk.		
Kuopion läänin	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vaasan läänin.										
Toivakka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Saarijärvi	10 199	2: 05.	—	—	—	—	—	—	20 907	95
»	7 656	1: 25	—	—	—	—	—	—	9 570	—
Karstula	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Multia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Virrat	2 726	5: —	—	—	—	—	—	—	13 630	—
Jalasjärvi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Alajärvi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Salamajärvi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Viitasaari	10 227	2: 17	—	—	—	—	—	—	22 192	59
»	6 590	2: 86	—	—	—	—	—	—	18 847	40
Lesti	12 885	2: —	—	—	—	—	—	—	25 770	—
Yhteensä	50 283	2: 21	—	—	—	—	—	—	110 917	94
Tuomarniemen hoitoalue										
Oulujärven.										
Haapajärvi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalajoki	4 001	1: 53	—	—	—	—	—	—	6 121	53
Pyhäjoki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Siikajoki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Paltamo	12 341	1: 22	—	—	—	—	—	—	15 056	02
Sotkamo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuhmo	18 257	1: 50	—	—	—	—	—	—	27 385	50
Lentiira	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hyrnsalmi	5 370	1: 19	—	—	—	—	—	—	6 390	30
Suomussalmi	10 299	0: 35— 2: —	—	—	—	—	—	—	16 020	85
Piispajärvi	10 627	0: 30— 1: 60	—	—	60	0: 30	—	—	14 525	50
Puolanka	5 049	1: 50	—	—	—	—	—	—	7 573	50
Yhteensä	65 944	1: 41	—	—	60	0: 30	—	—	93 073	20
Iin.										
Utajärvi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ii	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pudasjärvi	8 287	1: 25— 2: 02	—	—	—	—	—	—	13 648	91

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Paikallishuutokaupoilla myyty.								Myytyjen puumäärien koko hinta,	
	Viällisiä saha- ja rakeennuspuita,		Lehtipuunrunkoja,		Hiomo- ja propsipuita,		Polttopuita,		mk.	piä
	kpl.	Hinta Smk.	kpl.	Hinta Smk.	m ³	Hinta Smk.	m ³	Hinta Smk.		
Puhos.....	6 230	0: 82— 1: 57	—	—	—	—	—	—	8 409	35
Taivalkoski	4 999	1: 50	—	—	—	—	—	—	7 498	50
Kuusamo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kitka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ranua	4 040	1: 92	—	—	—	—	—	—	7 756	80
Kuivaniemi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Simo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ylisimo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	23 556	1: 58	—	—	—	—	—	—	37 313	56
Kemin.										
Kemi	5 693	2: — 4: 19	—	—	—	—	—	—	13 054	57
Murola.....	7 651	1: 80	—	—	—	—	—	—	13 771	80
Ylitornio	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Turtola	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kolari	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Meltaus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rovaniemi	8 656	2: 50	—	—	—	—	—	—	21 640	—
Etelä-Kemijärvi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pohjois-Kemijärvi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Salla	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tuntsa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	22 000	2: 20	—	—	—	—	—	—	48 466	37
Lapin.										
Yläkemi.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Luiro	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sodankylä.....	6 355	1: 30	—	—	—	—	—	—	8 261	50
Kitinen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Alakittilä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ylikittilä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muonio	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Enontekiö.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Inari	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Utsjoki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	6 355	1: 30	—	—	—	—	—	—	8 261	50
Kaikkiaan kruununmetsissä	179 313	1: 83	3 186	0 39	15 396	1: 55	22 890	1: 42	385 131	71

Sitäpaitsi on Jämsän hoitoalueesta myyty paikallishuutokaupoilla 8,775 aidanseivästä 1—2.5 pennin hinnasta kappaleelta.

Paitsi edellä olevassa luettelossa lueteltuja *myytyjä* puumääriä, on kertomusvuoden paikallishuutokaupoissa kaupaksi tarjottu allamainitut puumäärät, jotka joko tarjousten puutteessa tai liian alhaisten hintatarjousten johdosta ovat jääneet myymättä:

Turun—Hämeen läänien tarkastuspiiri.

3,278 kpl. viallista puuta	Lopen hoitoalueesta,	tarjottu Smk 0: 40—0: 75	(hylj.)
1,000 » » »	Kankaanpään » » »	1: 50	»
995.5 m ³ polttopuita	Jämsän » » »	0: 25—0: 50	»

Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiiri.

1,500 m ³ koivuhalkoja	Pällilän hoitoalueesta,	tarjottu . . . Smk 2: 65	(hylj.)
2,000 » » »	Rajajoen » » »		ei tarjousta.
3,387 kpl. viallista puuta	Loimolan » » »		» »
2,687 » » »	» » »		» »
10,170 » » »	Uomaan » » »		» »
2,500 m ³ hiomo- ja propsipuita	Uomaan hoitoalueesta,		» »
7,500 » polttopuita	» » »		» »
28,370 kpl. viallista puuta	Korpiselän » » »	tarjottu Smk 0: 50	(hylj.)

Kuopion läänin tarkastuspiiri.

21,676 viallista sahapuuta	Halmejärven hoitoalueesta,	tarjottu Smk 1: —	(hylj.)
----------------------------	----------------------------	-------------------	---------

Vaasan läänin tarkastuspiiri.

5,200 m ³ hiomopuita	Saarijärven hoitoalueesta,	tarjottu . . . Smk 0: 90	(hylj.)
6,300 » » »	Karstulan » » »	» 1: —	» »
1,800 » propsipuita	» » »		ei tarjousta.
2,500 » hiomopuita	Multian » » »	Smk 1: —	»
151 kpl. puomipuita	» » »	» 0: 80	»
8,252 » sahapuuta	Salamajärven » » »	» 3: 20	»
1,030 m ³ hiomopuita	» » »	» 0: 80	»
724 kpl. puomipuita	» » »	» 0: 80	»

Oulujärven tarkastuspiiri.

10,238 kpl. viallista puuta	Haapajärven hoitoalueesta,	tarjottu Smk 0: 45	(hylj.)
3,000 m ³ hiomopuita	Pyhäjoen » » »		ei tarjousta.
3,000 » propsipuita	» » »		» »

7,752 kpl. viallista sahapuuta	Sotkamon hoitoalueesta,	tarjottu Smk 1: — (hylj.)
18,207 » » »	Lentiiran »	ei tarjousta.
5,054 » » »	Hyrnsalmen »	» »
4,351 » » »	Suomussalmen »	» »
739 » » »	Piispajärven »	» »
6,126 » » »	» »	» Smk 0: 61—1: 23 »
260 m ³ hiomopuita	» »	ei tarjousta.
13,566 kpl. viallista sahapuuta	Puolangan »	» Smk 0: 80 (hylj.)
485 » hirsihonkaa	» »	» » 0: 30 »

Iin tarkastuspiiri.

2,923 kpl. viallista sahapuuta	Puhoksen hoitoalueesta,	tarjottu Smk 0: 50 (hylj.)
4,281 » » »	Taivalkosken »	» Smk 0: 30—1: 05 »

Kemin tarkastuspiiri.

8,788 kpl. viallista sahapuuta	Meltauksen hoitoalueesta,	tarjottu Smk 1: 60 (hylj.)
10,264 » » »	Ylitornion »	» » 1: 48 »
13,670 » » »	Turtolan »	» » 1: 84 »
9,606 » » »	Kolarin »	» » 1: 54 »
8,658 » » »	» »	» » 1: 50 »

Lapin tarkastuspiiri.

4,697 kpl. viallista sahapuuta	Luiron hoitoalueesta,	ei tarjousta.
2,908 » » »	Kitisen »	» »
4,900 » » »	Muonion »	tarjottu Smk 0: 80 (hylj.)

Paikallishuutokaupoilla tarjotuista puista on siis 206,423 kpl. viallista sahapuuta, 485 hirsihonkaa, 25,590 m³ hiomo- ja propsipuuta sekä 20,995.50 m³ polttopuita liian alhaisten tarjousten johdosta tai tarjousten puutteessa jäänyt myymättä.

Välikirjakaupat. Puunostohakemuksien johdosta välikirjoihin perustuvia metsäkauppoja on kertomusvuonna kuten ennenkin toimitettu. Näin myytyjen puumäärien suuruudet ja hinnat nähdään seuraavasta taulukosta.

Tarkastuspiiri ja hoito- alue.	Hakemuksien johdosta sopimuskaupalla myyty.							
	Saha-, masto-, puomi- ja parru- puita		Rakennushirsit, linja- puita, keloja ja tuu- lenkaatoja y. m.		Hiomo-, propsi-, päre- y. m. senkal- taisia puita		Poltto-, syysi y. m. puita	
	kpl.	Yksikkö- hinta, Smk	kpl.	Yksikkö- hinta, Smk	m ³	Yksikkö- hinta, Smk	m ³	Yksikkö- hinta, Smk
Turun—Hämeen läänien.								
Loppi	175	9: 50— 14: —	700	3: —	—	—	5 000.0	0: 75
Yläne	—	—	150	0: 20—8: —	—	—	—	—
Kankaanpää	—	—	1 500	2: — 4: —	—	—	—	—
Parkano	—	—	—	—	9 792.0	5: —	1 804.0	3: 25
Aure	350	2: 75	333	2: —	4 192.0	4: 75	—	—
»	50	25: — (m ³)	496	0: 50—12: —	7 000.0	4: — 5: —	4 000.0	0: 50
Orivesi	—	—	1 340	1: — 25: —	—	—	—	—
»	—	—	15 208	0: 30—7: —	—	—	—	—
Jämsä	300	17: — (m ³)	1 097	1: 50—6: —	—	—	—	—
»	—	—	2 277	0: 35	—	—	—	—
»	—	—	850	10: — (m ³)	—	—	—	—
Viipurin—Mikkelin läänien.								
Pällilä	50	35: — (m ³)	—	—	—	—	—	—
Loimola	—	—	1 218	0: 50—2: —	—	—	—	—
Mikkeli	—	—	1 000	0: 50—2: —	—	—	2 000.0	2: —
Kuopion läänin.								
Pohjois-Pomantsi	—	—	—	—	4 000.0	1: 80	1 000.0	0: 50
Palojärvi	—	—	700	—: 50	—	—	—	—
»	—	—	100	1: —3: —	—	—	—	—
Iisalmi	—	—	1) 10 000	2: —	—	—	—	—
Vaasan läänin.								
Karstula	—	—	1 503	0: 82	6 300.0	1: 80	303.5	0: 40
Saarijärvi	—	—	960	1: 60	—	—	—	—
»	—	—	660	1: 74	—	—	—	—
Multia	500	2: 50— 6: —	—	—	2 500.0	2: —	—	—
Virrat	—	—	—	—	—	—	—	—
»	400	1: 50— 12: —	—	—	—	—	—	—
Jalasjärvi	300	—: 80— 5: —	—	—	—	—	—	—
Lesti	40 820	1: 50	—	—	—	—	—	—
Oulujärven.								
Siikajoki	8 000	1: 30	—	—	—	—	—	—
Paltamo	17 000	1: 57— 3: 50	—	—	35 000.0	1: 80— 2: —	—	—

1) Koivutukkia.

Tarkastuspiiri ja hoito- alue.	Hakemuksien johdosta sopimuskauppalla myyty.							
	Saha-, masto-, puomi- ja parru- puita		Rakennushirsii, linja- puita, kehoja ja tuu- lenkaatoja y. m.		Hiomo-, propsi-, päre- y. m. senkal- taisia puita		Poltto-, syysi- y. m. puita	
	kpl.	Yksikkö- hinta, Smk	kpl.	Yksikkö- hinta, Smk	m ³	Yksikkö- hinta, Smk	m ³	Yksikkö- hinta, Smk
Suomussalmi	4 787	0: 50— 1: 96	—	—	—	—	—	—
Piispajärvi	3 063	1: 50	30 000	—: 25—1: —	—	—	—	—
Iin.								
Li	8 880	1: 75	931	—: 25—1: 50	—	—	—	—
Pudasjärvi	—	—	1 833	1: 25—1: 73	—	—	—	—
Puhos	—	—	—	—	1 000.0	1: 50	—	—
Kitka	28 047	1: — 3: —	—	—	—	—	—	—
Kemin.								
Muurola	—	—	405	2: —	—	—	—	—
Ylitornio	10 264	1: 80	—	—	—	—	—	—
Turtola	13 670	2: 25	—	—	—	—	—	—
Kolari	18 260	1: 75— 2: —	—	—	—	—	—	—
Meltaus	10 059	2: — 3: —	—	—	—	—	—	—
Rovaniemi	4 999	3: —	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	169 974	—	73 261	—	69 784.0	—	14 107.5	—
V. 1908	31 236	—	151 646	—	108 529.5	—	60 738.6	—
V. 1907	15 608	—	141 312	—	27 820.0	—	51 554.0	—

Edelläolevassa luettelossa on merkitty että Paltamon hoitoalueesta on myyty 35,000 m³ hiomopuita Smkan 1: 80—2: — hinnasta kuutiometriltä. Mainittava on kuitenkin, että Keis. Senaatti 16 p:nä toukokuuta 1908 on oikeuttanut Metsähallituksen myymään tämän puumäärän ostajalle, Kajaanin Puutavara Osakeyhtiölle, niistä Oulujärven tarkastuspiirin kruununmetsistä, joista puita voidaan uittaa Oulujärveen, 4 vuoden aikana yhteensä 140,000 m³ hiomopuita. Yhtiö on alottanut hakkuunsa Paltamon hoitoalueessa hakkuuttamalla kertomusvuonna edellämainitut 35,000 m³. Yhtiö on sen ohessa velvollinen, jos Metsähallitus sitä vaatii, ostamaan myös hakkuualoille ehkä jääneet tukkipuutkin.

Paitsi edellämainittuja puita, on Keis. Senaatti 29 p:nä syyskuuta kertomusvuonna oikeuttanut Metsähallituksen myymään erälle uudelle Kemijoen vesistön varrella toimivalle yhtiölle, nimeltä Seittenkarin puutavaraosakeyhtiö (The Seskar Wood Co Ltd), 4 vuoden aikana hakkuutettavaksi yhteensä

450,000 sahapuuta. Puista on jo osa leimattu ja tulee yhtiön näistä leimatuista määristä suorittaa seuraavat hinnat: Rovaniemen hoitoalueesta leimatuista 29,598 tukkipuusta Smk 3: — kappaleelta, Etelä-Kemijärven hoitoalueesta leimatuista 21,698 tukkipuusta Smk 2: 80 kappaleelta ja 32,816 tukkipuusta Smk 2: 60 kappaleelta, Sodankylän hoitoalueesta leimatuista 21,197 tukkipuusta Smk 2: — kappaleelta ja 35,820 tukkipuusta Smk 2: 50 kappaleelta, Alakittilän hoitoalueesta leimatuista 26,195 tukkipuusta Smk 3: — kappaleelta sekä Enontekiön hoitoalueesta leimatuista 16,666 tukkipuusta Smk 2: — rungolta. — Loppuosa sovittusta myyntimäärästä eli 266,010 puuta leimataan yhtiön hakattavaksi 4 vuoden aikana Rovaniemen, Meltauksen, Etelä- ja Pohjois-Kemijärven, Yläkemin ja Luiron hoitoalueista. Näistä puista tulee yhtiön suorittaa Smk 8: 50 kuutiometriltä Meltauksen ja Rovaniemen hoitoalueista leimatuista puumääristä sekä Smk 7: — kuutiometriltä muista hoitoalueista hakattavista määristä.

Myös Rovaniemen Höyrysaha-Osakeyhtiölle on Keisarillisen Senaatin myönnytyksellä 17 p:ltä marraskuuta 1909 myyty välikirjakaupalla 10,049 sahapuuta Meltauksen hoitoalueesta Smkan 8: 50 hinnasta kuutiometriltä.

Vähittäismyynti- eli käsikaupat. Vähittäis- eli käsikaupalla myydään kruununmetsistä etupäässä semmoisia metsäntuotteita, jotka ovat aiotut paikkakunnan väestön tunnettua kotitarvetta varten tai joita on kiireellisesti metsästä saatava. Tähän tarkoitukseen nähden onkin ratkaisemisvalta vähittäismyynnissä sekä sen toimeenpaneminen siirretty paikallishallinnolle eli ylimetsänhoitajien ja metsänhoitajien huostaan, joiden tässä suhteessa on noudatettava Metsähallituksen antamia ohjeita.

Kertomusvuonna on käytetty vähittäismyynnissä samoja hintataksoja kuin edellisenäkin vuonna, jotka taksat ovat painatetut Metsähallituksen kertomukseen v. 1907 siv. 64—77. — Tulot vähittäismyynnin kautta myydyistä metsäntuotteista nousevat noin 1,000,000 mkaan ja esitetään näiden määristä luovutettujen metsäntuotteiden yhteydessä.

B. Metsäntuotteiden luovuttaminen.

Metsäntuotteiden luovuttamisella kruununmetsistä tarkoitetaan sitä virallista toimitusta, jossa myydyt ja hakatut puutavarat tai muut metsäntuotteet mitataan lopullisesti ja joutuvat ostajan omiksi. Luovutetut tuotteet tilitetään saman kuun aikana, jona luovutus on tapahtunut, metsänhoitajien n. s. luovutus- eli kuukausi-ilmoituksissa, joiden nojalla metsäkassöörit sittemmin laativat kassaraporttinsa täten kertyneistä tuloista. Tilivuoden kuluessa saadut tulot metsäntuotteista osoittavat siis vuoden aikana *luovutettujen* metsäntuotteiden arvon eikä aina samaan aikaan *myytyjen* tuotteiden raha-arvon. Tulot myy-

dyistä puutavaroista jakaantuvat tavallisesti useammalle vuodelle eteenpäin myynnin jälkeen, riippuen siitä kuinka pitkä myynnissä sovittu otto- tai hakkuu-aika on.

Kertomusvuonna luovutetut metsäntuotteet käyvät paraiten selville kertomuksen loppuun liitetyistä liitteistä, joihin ne ovat merkityt sekä hoitoalueittain että tarkastuspiirittäin. Lopullinen yhteenveto niistä osoittaa seuraavat määrät:

Sahapuita	1,398,500	kappaletta
Masto- ja parrupuita	1,293	»
Viallisia sahapuita	362,110	»
Rakennushirsiä	84,553	»
Keloja ja tuulenkaatoja	201,274	»
Kaikenlaisia vähäarvoisia puita	76,463	»
Ratapölkkyjä	83,614	»
Poltto- ja sysipuita	539,177.26	kuutiometriä
Tervaksia	9,369.00	»
Hiomo- ja propsipuita	99,373.33	»
Päre- ja kattopuita	4,053.60	»
Veistopuita	1,406.32	»
Aitauspuita	5,947.01	»
Kankia, vanteita, vitsoja y. m.	583,252	kappaletta
Puuntaimia	48,236	»
Heiniä, jäkälää, lehtikerppuja y. m. . . .	32,030.19	kuormaa
Tuohta, puunkuorta ja pihkaa	19,639.48	kiloa
Puunsiemeniä	101.20	»
Hiiliä, kalkkia, tervaa y. m.	1,302.79	hehtolitraa

Kertomusvuonna luovutettujen metsäntuotteiden yhteenlaskettu arvo on 8,260,783 mk 61 p., joista saha- y. m. arvopuiden osalle tulee 6,011,395 mk 93 p.

Mainittuihin metsäntuotemääriin sisältyvät myös ne kruununmetsistä *maksutta luovutetut* puumäärät, joita erinäiset kunnat y. m. ovat Keisarillisen Senaatin myönnytyksellä kertomusvuonna saaneet. Näiden maksutta luovutettujen metsäntuotteiden laatu, määrä ja raha-arvo sekä tarkoitus, jota varten ne ovat myönnetty, näkyvät seuraavasta luettelosta:

Tarkastuspiiri ja hoitoalue, jossa luovutus on toimitettu.	Kenelle metsäntuotteet ovat myönnettyt.	Tarkoitus, johon luovutetut metsäntuotteet ovat käytetyt.	Luovutettujen metsäntuotteiden laatu ja määrä.					Luovutettujen metsäntuotteiden arvo.		
			Salapuita, kappaletta.	Rakennushirsipuita, kappaletta.	Keloja ja tuulenkaatoja, kpl.	Kaikenlaisia vähempiarvoisia puita.		Polto- ja aitauspuita, m ³	Smp.	pää
						kpl.	m ³			
Turun—Hämeen läänien.										
Yläne	Metsänhoitaja	Kotitarvepuiksi	—	—	—	—	60	60	—	
Evon—Vesijaon	Evon metsänvartijakoulu	Tarvepuita	141	—	—	—	1 400	1 727	10	
»	Evon—Vesijaon hoitoalue	»	150	—	—	—	—	400	10	
»	Majakosken kalastuslaitos	»	30	—	—	—	170	374	50	
Kuopion läänin.										
Suomusjärvi	Metsähallinto	Kolin matkailijatupaa varten	—	182	—	—	—	546	—	
»	Samoin	»	—	—	—	6	—	6	—	
Jongunjoki	Viekin rukoushuone	Rakennuksiin	—	1 926	—	—	—	4 815	—	
»	Samoin	»	—	—	74	—	—	74	—	
Vaasan läänin.										
Toivakka	Metsänhoitaja	Kotitarpeiksi	—	—	—	—	32	16	—	
»	Talollinen Eetu Kuitunen	Aidan tekoon	—	—	—	—	41	41	—	
»	Työnjohtaja Emil Makkonen	Kotitarpeiksi	—	—	—	—	19	870	—	
Multia	Soinin maamiesseura ...	Käsityötarpeiksi	68	—	—	—	—	151	50	
»	Samoin	»	—	—	—	50	—	40	—	
Jalasjärvi	Koskuen rukoushuone, Jalasjärvi	Rukoushuoneen rakentamiseen	250	—	—	200	—	483	50	
Alajärvi	Toholammin ja Lestin kunnat	Sillan rakennukseen	5	—	—	—	—	40	—	
»	Samoin	»	175	—	—	—	—	700	—	
»	Samoin	»	—	—	—	333	—	249	75	
Lesti	Toholammin ja Lestijärven kunnat	Maantiensillan tekoon	—	131	—	—	—	327	50	
»	Samoin	»	—	—	23	—	—	69	—	

Tarkastuspiiri ja hoitoalue, jossa luovutus on toimitettu.	Kenelle metsäntuotteet ovat myönnettyt.	Tarkoitus, johon luovutetut metsäntuotteet ovat käytetyt.	Luovutettujen metsäntuotteiden laatu ja määrä.						Luovutettujen metsäntuotteiden arvo.	
			Sahapuita, kappaletta.	Rakennusliirsapuita, kappaletta.	Keloja ja taulenkaatoja, kpl.	Kaikenlaisia viihempiarvoisia puita.		Polto- ja aitauspuita, m ³	Smp.	pää.
						kpl.	m ³			
Oulujärven.										
Suomussalmi	Tie- ja Vesirak. Ylihallitus	Sillan rakennukseen	—	269	—	—	—	—	941	50
»	Ruhtinaansalmen kansakoululle.....	Polttopuiksi	—	—	—	—	324	—	97	20
»	Ylä- ja Alavuokin kylä, Suomussalmi	Porrastuksiin	467	—	450	—	—	—	1 834	—
lin.										
Kuusamo	Kuusamon kuntalaisille	Aitaus- ja polttopuiksi	—	—	—	—	—	40	40	—
»	P. Kallioluoma y. m. ..	»	—	—	—	—	—	40	40	—
»	Samoin	»	—	—	—	—	—	160	32	—
Kitka	Tal. Pernu y. m.....	»	—	—	—	224	—	19	75	90
Ylisimo	Yliportimon kruununm. asukkaille	Rakennuksiin	—	100	—	—	—	—	300	—
Kemin.										
Meltaus.	Rovaniemen kunta	Kansakoulurak.	—	1 500	—	—	—	—	3 000	—
Lapin.										
Yläkemi	Sodankylän kunta	Kansakoulurak.	—	800	—	—	—	—	2 800	—
Luiro	Autiotupia varten	Tarvepuiksi	—	—	10	—	—	—	4	50
Sodankylä	Sodankylän kunta	Tienpörrastamis.	—	—	495	—	—	—	247	50
Enontekiö	Autiotupia varten	Tarvepuiksi	—	—	—	—	—	2	—	50
»	Samoin	»	120	160	—	—	—	90	21	20
Inari	Metsänhoitajan virkataloon	Rakennuspuiksi	170	—	—	55	—	—	450	—
»	Autiotupia varten	Polttopuiksi	—	—	—	—	—	138	58	40
Utsjoki	Samoin	»	—	—	—	—	—	54	21	60
		Yhteensä	1 576	5 068	1 052	868	—	2 589	20 749	95

Edelläolevaan luetteloon ei ole merkitty niitä puumääriä, joita kertomusvuonna on kotitarvepuiksi maksutta luovutettu kruununmetsätorppareille ja metsänvartijoille. Metsähallitus on muuten ryhtynyt toimenpiteisiin, että myös näiden puumäärien, samoin kuin asianomaisille metsänhoitajille, Keisarillisen Senaatin 19 p:nä lokakuuta 1865 antaman luvan nojalla, luovutettujen polttopuiden arvo vastedes tulee hoitoalueiden luovutusilmoituksissa huomioonotetuiksi.

Vuosittain luovutettujen puiden määrä osoittaa samalla vuotuisen *hakkausmäärän* suuruuden. Seuraavaan tauluun on merkitty, paitsi viime 10 vuoden aikana luovutettujen metsäntuotteiden määriä ja arvoa, myös puutavaran yhtenäinen määrä kiinteämittaisissa kuutiometreissä sekä paljonko tuotteiden kuutiomäärä ja raha-arvo tekee hehtaaria kohti kasvullista metsämaata eri vuosina.

Vuosi.	Luovutettu puu-										
	Arvopuita.			Viallisia saha- puita.		Rakennushirsit, kpl.	Keuloja ja tuulenkaatoja, kpl.	Kaikenlaisia vähäarvoisia puita, kpl.	Ratapölkkeitä, kpl.	Poltto- ja syyspuita, m ³	Tervaksia, m ³
	Sahapuita.	Maasto- ja parrupuita.	Vastaava kuutio- määrä, m ³	Kappaletta.	Vastaava kuutio- määrä.						
						Kappaletta.					
1898.....	534 553	738	226 287.40	72 529	24 143.00	15 786	125 776	36 585	—	225 313.50	18 611.00
1899.....	515 259	1 907	229 304.30	23 603	7 867.60	11 859	308 496	72 757	—	292 641.50	14 513.10
1900.....	933 414	1 887	397 399.90	40 917	13 639.00	14 760	303 184	34 644	—	349 739.06	20 587.93
1901.....	557 363	2 214	256 039.46	29 851	9 950.27	39 342	247 424	34 325	—	378 886.78	30 750.15
1902.....	692 290	2 569	306 169.50	37 111	12 560.30	35 517	105 224	21 294	—	213 937.22	17 918.01
1903.....	1 269 208	1 367	572 559.00	99 152	33 122.90	38 750	153 525	100 870	9 808	304 081.79	14 931.93
1904.....	1 031 051	791	512 617.35	84 160	26 663.75	32 455	140 516	69 836	103 119	318 031.52	7 612.30
1905.....	813 085	1 945	378 131.00	115 406	57 513.53	30 788	117 755	42 144	36 083	357 970.28	8 090.95
1906.....	987 283	2 377	507 607.90	135 427	51 163.00	50 137	217 011	49 272	93 562	396 294.20	11 938.60
1907.....	1 464 006	2 394	754 238.26	187 616	72 691.52	79 006	232 610	76 001	191 403	309 807.84	15 647.50
1908.....	1 423 321	693	727 035.62	251 913	90 393.51	99 609	295 591	80 448	62 175	482 642.03	8 142.50
1909.....	1 398 500	1 293	740 181.80	362 110	123 508.67	84 553	201 274	76 463	83 614	539 177.26	9 369.00

t a v a r a a.							Luovutettu muita metsäntuotteita.					Luovutettujen metsäntuotteiden arvo.			
Hiomo- ja propsipuita, m ³	Päre- ja kattopuita, m ³	Veistopuita, m ³	Aitapuita, m ³	Kankia, keksinvarisia, van- teita, vitsoja y. m. tarpeita, kpl.	Yhteensä m ³ kiinteitä mitaa.	Ha koki kasvullista metsä- maata m ² kiint. mitaa.	Puunkuitua, kpl.	Heiniä, poronjäkäliä, sam- malla, lehtikerroja, haavja, savon, turpeita, kiviä y. m., kuonaa.	Tuotia, puunkuorta ja pilkaa, kiloa.	Puunsiemeniä, kiloa.	Hillitä, tervaa y. m., lehtokiraa.	Yhteensä.		He koki kasvullista metsä- maata, Smk.	
												Smk.	mt		
25 239.10	558.50	1 297.23	932.90	260 681	482 711	0.10	—	25 511.10	60 587.00	—	1 361.80	2 512 867	83	—	50
18 708.20	342.60	1 542.96	652.10	498 539	562 111	0.11	—	5 342.50	104 388.70	—	1 047.34	2 765 009	82	—	55
15 686.45	509.14	2 128.54	848.54	642 011	760 161	0.16	—	6 010.70	63 438.10	—	359.48	4 798 992	89	—	95
6 130.60	474.07	2 099.94	10 304.96	538 842	610 864	0.12	—	7 838.10	45 838.00	—	696.20	3 308 500	23	—	66
6 039.90	540.85	5 102.45	1 760.40	588 371	526 590	0.11	—	5 829.55	32 960.00	—	723.06	3 467 178	44	—	70
24 645.50	1 830.61	3 661.18	1 601.35	587 884	904 776	0.17	—	4 440.27	86 703.00	—	1 643.03	6 182 755	08	1	14
20 553.30	1 667.11	4 437.91	5 030.01	399 371	826 724	0.15	182 580	5 529.65	16 790.00	36.50	1 150.09	5 532 442	73	1	02
61 759.70	1 851.96	2 981.64	1 616.47	451 245	750 237	0.14	159 393	33 187.15	28 527.90	26.00	1 181.09	4 391 167	26	—	81
77 207.60	2 598.70	1 843.50	3 671.00	586 814	968 518	0.18	112 941	31 117.50	18 857.50	42.00	750.20	6 412 023	43	1	16
77 572.03	4 205.81	1 855.38	4 314.75	611 217	1 181 500	0.22	61 136	10 555.48	16 189.30	—	1 281.51	9 231 060	19	1	68
84 189.47	5 667.99	1 533.14	5 278.08	559 775	1 320 150	0.24	295 648	7 261.62	16 642.00	21.50	684.91	8 424 420	39	1	53
99 373.33	4 053.60	1 405.32	5 947.01	583 252	1 453 362	0.27	48 236	32 030.19	19 639.48	101.20	1 302.79	8 260 783	61	1	52

Taulu osoittaa mitenkä hakkausmäärät kruununmetsissä säännöllisesti ovat kohonneet. Mutta huomattava on, ettei lisäystä ole havaittavissa ainoastaan järeämpien, arvokkaimpien puutavarain määrissä, vaan viimeaikoina vieläkin enemmän senkaltaisissa huonommissa ja vähempiarvoisissa puutavaramäärissä, kuten vialliset sahapuut, polttopuut y. m., mikä osoittaa, että kruununmetsät yhä laajemmalla ovat joutuneet voimaperäisemmän käytön ja hoidon alaisiksi. Niinpä luovutettiin viallisia sahapuita vuonna 1900 40,917 kappaletta, vuonna 1905 115,406 kpl. mutta kertomusvuonna 362,110 kpl. Polttopuita, jotka edustavat metsän huonoita tavaraa, luovutettiin vuonna 1900 349,739.06 m³, vuonna 1905 jonkun verran enemmän, eli 357,970.28 m³, mutta kertomusvuonna 539,177.26 m³ j. n. e.

Luovutettujen, hakattujen puutavarain yhteinen määrä nousee kertomusvuonna 1,453,362 kuutiometriin, tehden hehtaaria kohti kasvullista metsämaata 0.27 m³. Luovutettujen metsäntuotteiden koko raha-arvo, Smk 8,260,783: 61 tekee samaa pinta-alayksikköä kohti Smk 1: 52.

Metsähallinnon toimittamat hakkuut ja puutavaranhankinta valtionrautateille.

Metsähallituksen kertomuksessa vuodelta 1907 on tehty selvää siitä kehityksestä, jonka alaisena puutavaranhankinta valtionrautateille kruununmetsistä on ollut ja niistä toimenpiteistä, joihin Metsähallitus on ryhtynyt tämän hankinnan laajentamiseksi mahdollisimman suuressa määrässä, johon on sitä enemmän syytä, kun tätä puutavaranhankintaa valtionrautateita varten on pidettävä kruununmetsätaloudelle tärkeänä ja edullisena toimenä, se kun tarjoaa tasaisen ja pysyvän menekin myös pienemmälle ja huonommallekin puutavaralle. Kun ottaa huomioon, että tähänastinen puutavarain hankintatyö on tuottanut yhä suuremmassa määrässä metsänhoitokunnalle kokemusta tämänkaltaisten töiden suorittamisessa, saattaakin otaksua että kruununmetsistä vastaisuudessa voidaan yhä paremmalla menestyksellä ja yhä laajemmilta alueilta hankkia valtionrautateiden puutavaratarpeita.

Valtionrautateiden tarpeeksi käytetään vuosittain melkoisia puumääriä. Vuonna 1900 ostettiin koko rataverkolla 1,951 m³ ja 28,430 pituusmetriä paruja, 6,845 m³ ja 41,881 pituusmetriä hirsä, 23,250 kpl sähkölennätinpylväitä, 738,101 kpl ratapölkkyjä ja 1,079,503 m³ polttopuita, joka yhteensä vastaa noin 820,000 m³ kiinteätä mittaa. Tämä vuotuinen tarvepuumäärä on kuitenkin senjälkeen koko joukon kasvanut. Vuonna 1907 käytettiin rautateiden tarpeiksi muun muassa 650,784 kpl ratapölkkyjä, 1,098,899 m³ polttopuita, jota paitsi kivihiiliä käytettiin 64,060 hl. Vuonna 1908 oli käyttö 960,657 ratapölkkyä,

1,111,756 m³ polttopuita ja 429,996 hl kivihiiliä. Kertomusvuonna (1909) käytettiin 821,742 ratapölkkyä, 671,119 m³ polttopuita ja 1,218,369 hl kivihiiliä.

Kivihiilien käyttö lämmitysaineena valtionrautateilla on siis viime vuosien kuluessa nopeasti lisääntynyt, mutta mikäli Rautatiehallituksesta ilmoitetaan, on kumminkin aikomuksena supistaa tätä käyttöä ja palata jälleen puiden käyttämiseen lämmityksessä, koska lienee käynyt selville, että lämmitysaineen hinta kivihiiliä käytettäessä tulee tuntuvasti kalliimmaksi.

Vuodesta 1903 on kruununmetsistä valtion rautateitä varten hankittu allainnuttu määrä puutavaroita.

Vuosi.	Parruja, pelkkoja ja vaseoja, kpl.	Hirsia ja pihuja, kpl.	Ratapölkkyjä, kpl.	Polttopuita, m ³	Hankittujen puutavaroiden					
					kantoraha.		hankkimiskustannukset.		lopullinen hinta.	
					<i>Smc.</i>	<i>piis</i>	<i>Smc.</i>	<i>piis</i>	<i>Smc.</i>	<i>piis</i>
1903	340	3 169	43 387	41 076.0	80 679	55	138 838	28	219 517	83
1904	22	9 388	59 322	104 373.3	126 452	49	352 137	03	478 589	52
1905	1 657	7 895	31 489	99 208.0	115 850	85	299 197	63	452 882	97
1906	1 652	5 360	49 679	75 706.0	131 745	31	253 802	71	385 548	02
1907	1 862	11 039	104 934	106 882.0	250 490	20	402 361	07	652 851	27
1908	156	90 342	34 123	152 614.3	227 680	09	572 225	61	799 905	70
1909	1 782	94 327	69 690	220 814.5	437 604	50	801 164	26	1 238 768	76

Edellämerkittyihin puutavaramääriin sisältyvät myös ne raaka-aineet, joita on jalostamista varten hankittu valtion sahalaitoksille. Sahalaitosten luovuttamista sahatavaramääristä tehdään selvää eri luvussa.

Seuraavasta taulusta käy selville kertomusvuonna kustakin hoitoalueesta hankittujen ja luovutettujen puiden määrät, niiden kantohinnat, hankkimiskustannukset ja lopullinen hinta.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Paikka, johon puutavaraa on hankittu.	Vuonna 1909 luovutettu.				Luovutettujen metsätuotteiden						Muistutuksia.
		Parruja, pelkkoja ja vassoja, kpl.	Hirsit ja piiruja kpl.	Ratapölkkyjä, kpl.	Polttopuita, m ³	kantoraha.		hankkimiskustannukset.		Lopullinen hinta.	Laskettu yksikön hinta.	
						Yksikön.	Koko puumäärän.	Yksikön.	Koko puumäärän.			
					Smp.	Smp.	Smp.	Smp.	Smp.	Smp.		
Turun—Hämeen läänien.	Hyvinkää	—	16	—	—	2:49	39:90	2:55	40:78	80:68	5:04	
	»	—	—	215	—	1:35	290:25	1:04	225—	515:25	2:39	2.75 m. pit.
Loppi	»	—	—	—	874.0	1:50	1:311—	2:34	2 047:92	3 358:82	3:84	
	»	—	—	—	220.0	0:40	88—	3:49	769:85	857:85	3:89	
Karvia	Röykan pysäkki	—	—	—	626.0	1:50	939—	1:58	993:80	1 932:80	3:08	
	»	—	5 089	—	36.0	0:25	9—	1:58	571:5	66:15	1:83	
Parkano	Siuro	—	—	—	—	—	17 552:25	—	—	—	—	
	»	—	8 412	—	24 072.0	—	9 804—	—	1)200 888:16	285 743:40	—	Raakatavaraa Siuron sahaa varten.
Aure	»	—	—	—	51 529.0	—	33 543—	—	—	—	—	
	»	—	—	—	17 794.0	—	23 955:99	—	—	—	—	
Orivesi	Tampere (Naistenlahti) ..	—	—	—	—	1:30	23 132:20	2:75	48 795:65	71 928:05	4:04	Havuhalkoja.
	Lylyn asema	518	—	—	—	49:27	25 531:50	4:60	2 382:97	27 904:47	53:87	
Jämsä	»	—	2 436	—	—	1:74	4 236:75	0:66	1 609:65	5 846:40	2:40	2.75 m. pit.
	»	—	1 901	—	—	1:41	2 674:94	0:69	1 317:16	3 992:10	2:10	2.60 » »
»	»	—	706	—	—	1:65	1 163:95	0:75	530:45	1 694:40	2:40	2.75 » »
	»	—	386	—	—	1:37	527:35	0:73	283:25	810:60	2:10	2.50 » »
»	»	—	—	—	10 835.0	0:75	7 784:60	2:35	24 253:90	32 038:50	3:10	
	»	—	394	—	—	1:40	531:60	0:80	315:20	866:80	2:20	2.60 m. pit.
»	»	—	66	—	—	1:60	105:60	0:80	52:80	158:40	2:40	2.75 » »
	»	—	—	—	4 070.0	0:81	3 279:20	2:89	11 779:80	15 059—	3:70	Koiv. 1/2 m. pit. tuoreita.

	»	—	—	—	185.0	0:68	125—	2:72	504—	629—	3:40	Havuhalk. 1/2 m. pit. tuor.
	»	—	—	2 145.0	0:70	1 492 28	2:45	5 264 47	6 756 75	3:15	» 1 » »	
	Petäjaveden asema	—	—	54.0	0:95	51 07	2:45	132 53	183 60	3:40	Koiv.halk. 1 m. pit.	
	»	—	—	9.0	0:68	6 08	2:47	22 27	28 35	3:15	Havuhalk. 1 » »	
	»	—	—	229.0	0:68	154 74	2:47	566 61	721 95	3:15	» 1 » » kuiv.	
	»	—	—	238.5	0:95	225 54	2:45	565 36	810 90	3:40	Koiv.halk. 1 » » »	
	»	—	—	167.5	0:81	134 95	2:59	484 80	619 75	3:70	» 1/2 » » tuor.	
Viipurin—Mikkelin läänien.													
	Pällilä	—	196	—	1:53	299 88	0:93	182 45	482 33	2:46		
	Galitsinen asema	—	562	—	1:70	955 40	0:71	396 30	1 351 70	2:41		
	Linja Elisenvaara—Ihala	—	1 942	—	1:32	4 104 65	0:66	2 049 75	3 495 60	1:80	2.50 m. pit.	
	»	—	1 156	—	—	—	—	—	2 658 80	2:30	2.75 » »	
	»	—	—	—	4 629.0	1:27	12 827 35	2:10	21 161 15	15 275 70	3:30	Hav.halk. 1/2 m. pit.
	»	—	—	—	5 424.0	—	—	—	18 712 80	3:45	Koiv.halk. » » »	
	»	—	—	—	—	3:—	30—	26—	56—	5:60		
	»	—	846	—	—	1:25	1 057 50	0:60	507 60	1 565 10	1:85	
	»	—	—	—	2 658.0	0:90	2 392 20	2:16	5 751 65	8 143 85	3:06	
Kuopion läänin.													
	Jongunjoki	—	71 677	—	1:75	125 336 98	1:61	115 681 25	241 018 23	3:38	Kevätniemen sahaa vart.	
	Iisalmi	—	7 089	—	0:15	1 063 35	0:15	1 063 35	2 126 70	0:30	Aitapylväitä.	
	»	—	6	—	1:85	11 10	0:65	3 90	15—	2:50	Sähkölankapylväitä.	
	Iisalmen asema	—	46	—	2:61	120 27	2:03	93 33	213 60	4:64		
	»	—	3	—	2:24	6 72	0:76	2 28	9—	3:—	Sähkölankapylväitä.	
	»	—	1 526	—	1:27	1 935 55	2:69	4 101 95	6 037 50	3:95		
	»	—	2) 25	—	0:41	10 15	11:16	279 11	289 26	11:57	Koivulankkuja ja lautoja.	
	Linja Sukeva—Rasimäki	—	266	—	1:60	425 60	0:60	159 60	585 20	2:20	2.75 m. pit.	
	»	—	573	—	1:40	802 20	0:50	286 50	1 088 70	1:90	2.50 » »	
	Iisalmen asema	—	34	—	1:10	37 40	1:15	39 10	76 50	2:25	2.75 » »	

1) Hankkimiskustannuksiin on, paitsi hakkuu-, veto- ja uittokustannuksia, luettu myös puiden maallenkustannukset Sirossa.

2) 10.15 m³ sahatavaraa.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Paikka, johon puutavaran on hankittu.	Vuonna 1908 luovutettu.				Luovutettujen metsätuotteiden						Mristutuksia.	
		Parruja, pelkkoja ja vassoja, kpl.	Hirsiä ja piiruja kpl.	Ratapölkkyjä, kpl.	Polttopnita, m ³	kantoraha.		hankkimiskustan- nukset.		Lopullinen hinta.			Lasketta yksikön hinta.
						Yksikön. Singf.	Koko puu- määrän. Singf.	Yksikön. Singf.	Koko puu- määrän. Singf.	Yksikön. Singf.	Koko puu- määrän. Singf.		
Iisalmi	Iisalmen asema	—	—	10	—	0:75	750	1:25	1250	20	2:—	2.50 m. pit.	
	Sukevan asema	—	—	—	2907.0	0:75	218025	1:90	552330	770355	2:65	Sokabalk. 1 m. pit.	
	»	—	—	—	1142.5	0:75	85687	2:20	251350	337037	2:95	» 1/2 » »	
	Rasimäen pysäkki	—	—	—	459.0	1:—	459	2:20	100980	146880	3:20	Koiv.halk. 1/2 » »	
	Iisalmen asema	—	—	—	490.0	0:40	196	3:30	1617	1813	3:70	» 1/2 » »	
»	—	—	—	1860.0	0:25	465	3:—	5580	6045	3:25	Havuhalk. 1 » »		
Vaasan läänin.													
Karstula	Keuruun asema	—	—	305	—	0:60	183	1:52	46580	64880	2:12	2.50 m. pit.	
	»	—	—	—	13500.0	0:10	1350	4:03	5440501	5575501	4:13	Havuhalk. 1 m. pit.	
Multia	Myllymäen asema	—	—	5264	—	1:30	684320	0:70	370340	1054660	2:—		
	Inhan asema	—	—	7414	—	1:48	1097272	0:80	593350	1690622	2:28		
	Myllymäen asema	—	—	—	11603.0	0:90	1044270	2:11	2453415	3497985	3:01	Havuhalk. 1 m. pit.	
	Inhan santakuoppa	—	—	—	10476.0	1:30	1361880	2:49	2611272	3973152	3:79	» 1/2 » »	
Virrat	Vilppulan satama	—	—	—	—	1:40	109060	1:55	120850	229910	2:95		
	»	6	—	—	—	8:60	5160	4:—	24	7560	12:60		
	»	2	—	—	—	6:09	1218	4:—	8	2018	10:09		
	»	—	438	—	—	4:—	1752	1:91	83825	259025	5:91		
	»	—	—	412	—	1:40	57680	0:97	402	97880	2:37		
	»	—	—	1269	—	1:10	139590	0:86	109335	248925	1:96		
»	—	—	—	7450.0	1:—	7450	2:21	1650910	2395910	3:21	Havuhalk. 1 m. pit.		
Tampereen asema	—	—	—	2889.0	1:—	2889	3:23	933330	1222230	4:23	Sekabalkoja.		

Tuomarniemen hoitoalue	Inhan asema	—	—	—	2 410.0	1: 67	4 026 86	1: 78	4 287 64	8 314 50	3: 45	Koiv.halk. 1 m. pit.
	»	—	—	—	1 290.0	1: 71	2 209 52	1: 89	2 434 48	4 644 —	3: 60	
Oulujärven.												
Kalajoki	Ylivieska—Sievi	—	617	—	—	0: 89	549 13	0: 91	562 05	1 111 18	1: 80	2.50 m. pit.
	»	—	9 189	—	—	0: 50	4 594 50	1: 70	15 631 80	20 215 80	2: 20	2.50 »
	Linja Sievi—Kannus ja Eskolan pysäkki	—	1 864	—	—	0: 80	1 491 20	1: 02	1 949 05	3 440 25	1: 85	2.50 »
	Sievin asema	—	299	—	—	0: 89	266 11	0: 91	271 35	537 46	1: 80	2.50 »
	Linja Ylivieska—Sievi..	—	504	—	—	0: 87	438 48	0: 94	475 20	913 68	1: 81	2.50 »
	Sievi	—	—	—	491.0	0: 83	407 53	2: 39	1 175 65	1 583 18	3: 22	Havuhalk. 1 m. pit.
	Sievi—Eskola	—	—	—	2 280.0	0: 75	1 695 —	2: 50	5 650 —	7 345 —	3: 25	»
	»	—	—	—	1 010.0	0: 66	666 60	2: 62	2 651 22	3 317 82	3: 28	»
	Vääräjoen pumppuho- neen luona	—	—	—	497.0	0: 60	298 20	2: 70	1 341 90	1 640 10	3: 30	»
	Samoin	—	—	—	8 900.0	0: 40	3 560 —	3: 31	29 461 03	33 021 03	3: 71	»
Pyhäjoki	Linja Ylivieska—Sievi..	—	—	—	1 164.0	0: 50	582 —	2: 84	3 302 96	3 884 96	3: 34	Halk. 1 m. pit., tuoreita.
	Rataosa Kangas—Oulai- nen	—	671	—	—	1: 15	771 65	0: 89	598 05	1 367 70	2: 04	2.50 m. pit.
	Kilpuan asema	—	919	—	—	1: —	919 —	0: 83	766 —	1 685 —	1: 83	
	»	—	—	—	383.0	0: 50	191 50	3: 29	1 261 95	1 453 45	3: 79	Havuhalk.
Paltamo	Murtomäki	—	288	—	—	1: 33	383 04	0: 87	250 56	633 60	2: 20	2.75 m. pit
	»	—	784	—	—	1: 05	823 20	0: 84	688 89	1 482 09	1: 89	2.50 »
	»	—	—	—	3 559.0	0: 08	2 420 12	2: 22	7 897 —	10 317 12	2: 90	Havuhalk. 1 m. pit., tuor.
Sotkamo	Kajaanin satama-alue	—	—	—	943.0	0: 50	471 50	3: —	2 829 70	3 301 20	3: 50	Koiv.halk. 1 m. pit.
lin.												
Pudasjärvi	Jin asema	—	—	407	—	2: 49	1 101 90	3: 73	1 742 85	2 904 75	6: 24	
	»	—	21 407	—	—	1: —	21 467 —	1: 08	23 202 59	44 669 59	2: 08	
	»	—	20	—	—	0: 50	10 —	1: 30	26 —	36 —	1: 80	
	»	—	93	—	—	0: 50	46 50	0: 50	46 50	93 —	1: —	
	»	—	—	—	3 625.0	0: 30	1 087 50	3: 83	13 867 36	14 954 86	4: 12	

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Paikka, johon puutavaraa on hankittu.	Vuonna 1909 luovutettu.				Luovutettujen metsätuottoiden								Muistutuksia.
		Parruja, pelkkoja ja vasoja, kpl.	Hirsiä ja piiruja kpl.	Ratapölkkyjä, kpl.	Polttopuita, m ³	kantoraha.		hankkimiskustan- nukset.		Lopullinen hinta.		Laskettu yksikön hinta.		
						Yksikön. Smpf.	Koko puu- määrän. Smpf.	Yksikön. Smpf.	Koko puu- määrän. Smpf.	Yksikön. Smpf.	Koko puu- määrän. Smpf.			
													Yksikön. Pää.	
Kuivaniemi	Kuivaniemen asema.....	—	—	298 68	—	1:—	366—	0:82	29957	66557	1:82	{ 2,50 m. pit. 2,75 » 2,50 m. pit.		
	Olhavan asema.....	—	—	1180	—	1:—	1180—	{ 0:87	136882	297452	{ 1:87	{ 2,50 m. pit. 2,75 » 2,50 m. pit.		
	»	—	—	387	—	1:10	42570	—	—	—	1:97	2,75 »		
	Kuivaniemen asema.....	—	—	678	—	1:—	678—	{ 0:97	120010	249190	{ 1:97	2,50 »		
	»	—	—	558	—	1:—	61380	—	—	—	2:07	2,75 »		
	Olhavan asema.....	—	—	—	4383,0	0:75	328725	2:93	1284585	1613310	3:68	{ Havuhalk. 1 m. pit. (300 m ³ (koivuja). Sekahalk. 1 m. pit. (1,650 m ³ (koivuja).		
	Kuivaniemen asema.....	—	—	—	4343,0	0:75	325725	{ 2:99	1367996	1717221	{ 3:74	{ 2,50 m. pit. 2,75 » 2,50 m. pit.		
	»	—	—	—	285,0	1:—	235—	—	—	—	3:99	Koiv.halk. 1 m. pit.		
	Simon asema.....	—	—	1534	—	0:50	767—	1:60	245440	322140	2:10	2,50 m. pit.		
	Viantien pysäkki	—	—	1919	—	0:50	95950	1:60	307040	402990	2:10	2,50 »		
	Simon aseman satama- alue	—	—	—	3284,0	0:40	129360	3:80	1228730	1358090	4:20	Sekahalkoja.		
	Simon asema ja satama	—	—	—	685,0	0:40	274—	3:80	2608—	2877—	4:20	» 1 m. pit.		
Simon asema	—	—	—	31,0	0:40	1240	3:80	11780	13020	4:20	» 1 »			
Kuivaniemen asema.....	—	—	—	2561,0	0:20	51220	3:80	973180	10244—	4:—	Koiv. ja havuhalk. 1 m. pit.			
Viantien pysäkki	—	—	—	739,0	0:40	29560	3:60	266040	2956—	4:—	» 1 »			
	Yhteensä	1782	94327	69690	220814,5	—	437604,50	—	801164,26	1288768,76	—	—		

Tämän yhteydessä sopinee mainita, että paitsi edellämainittuja, valtion-rautateille ja valtion sahailaitoksille luovutettuja määriä, on Halmejärven ja Suomusjärven hoitoalueista luovutettu Joensuun—Nurmeksen rautatie-rakennusta varten 7,560 rakennuspuuta, 16,774 viallista sahapuuta, 399 keloja ja 35 kpl muuta vähempiarvoista puuta, yhteensä Smkan 43,418: 35 arvosta. Samoin on Kemian—Rovaniemen rautatierakennukselle Muurolan hoito-alueesta luovutettu 8,540 viallista sahapuuta, 655 rakennushirttä, 49 kpl muita vähäarvoisia puita, 6,485 m³ polttopuita sekä 5,840 kuormaa kiviä ja soraa, kaikkiaan Smkan 19,009: 86 arvosta.

Mitä tulee rautatiehallinnon metsähallinnolle maksamiin hintoihin, ovat ne yleensä olleet jonkunverran alhaisemmat niitä hintoja, joita rautatiehallinto samoilla paikkakunnilla on suorittanut yksityisille hankkijoille. Polttopuiden hinta esim. on vaihdellut 3—4 markkaan m³:ltä. Vuonna 1908 nousi Rautatiehallituksen kertomuksen mukaan valtionrautateilla vetureissa käytettyjen polttopuiden kustannus keskimäärin kuutiometriltä Smkaan 4: 17, jotavastoin metsähallinto samana vuonna luovutti rautateille halkonsa keskimäärin Smkan 3: 50 hinnasta m³:ltä. Rautatiehallinnolle lienee siis puutavarain hankinta kruununmetsistä edullinen, mikä etu käynee huomattavaksi myös sen kautta, että metsähallinnon hankinta on turvallisempi ja sen sitoumukset luotettavammat kuin yksityisten, useinkin vähävaraisten hankkijain.

Metsähallinnolle ei puheena ollut hankintatyö ole ylipäänsä suuria tuloja tuottava. Huomattava on nimittäin, että hankinta valtionrautateille kärsittää, etenkin viimeaikoina, pääasiallisesti polttopuutavaraa, joka on metsän huonointa tuotetta, ja jonka kantoraha, etenkin kaukaisemmissa metsäseuduissa, on varsin vähäpätöinen ei ainoastaan puun laadun takia, vaan myös sen takia, että puut perkaushakkuiden kautta ovat sieltä täältä verrattain laajoilta aloilta otettavat, eikä niitä hakata kuten tavallisesti yksityisten hankintatöissä, pienemmiltä keskitetyiltä metsäaloilta. Eri vuosina on valtionrautateille kruununmetsistä kaikkiaan hankitun polttopuutavaran kantoraha ollut keskimäärin seuraava:

Vuonna 1903	Smk 0: 77 m ³ :ltä
» 1904	» 0: 64 »
» 1905	» 0: 62 »
» 1906	» 0: 70 »
» 1907	» 0: 65 »
» 1908	» 0: 73 »
» 1909	» 0: 78 »

Selvää on sentähden, ettei tämän puutavarahankinnan etu ole sen rahallisesa puolessa, vaan on päämerkitys siinä, että sen avulla, kuten jo ennen on mainittu, saadaan tasainen ja pysyväinen menekki kruununmetsien pienemmälle ja huonommalle puutavaralle, mikä tekee mahdolliseksi järkipärisen metsänhoidon mukaisten puhdistus- ja raivaushakkuiden suorittamisen metsän hyväksi, tienoilla missä se muutoin ei voisi tulla kysymykseen.

Metsähallitus onkin sentähden pyrkinyt laajentamaan näitä töitä mahdollisimman suuressa määrässä. Keisarillisen Senaatin suostumuksella on myös Metsähallitus Rautatiehallituksen kera asettanut yhteisen komitean, joka par'aikaa käsittelee kruununmetsistä valtionrautateille suoritettavaa puutavarain hankkimista koko laajuudessaan. Kun kruununmetsät suurimmaksi osaksi sijaitsevat kaukana rautateistä, sekä enimmäkseen pohjois- ja itä- sekä keski-osissa maata, ei niistä tähän asti ole voitu hankkia sanottavasti puutavaroita rautateitten suurimmille käyttöpaikoille eteläisten ratalinjojen varsille. Uusia reittejä puutavaran kuljettamiselle on sentähden otettava selville sekä määriteltävä, paljonko suunnilleen eri paikoilla rautatiehallinto voi ottaa puutavaroita vastaan, ja minkälaisia hintoja se voi metsähallinnolle maksaa, jonka perusteella sittemmin voidaan laskea missä määrin hankinta kruununmetsien eri tienoilta kannattaa. Samalla käy välttämättömäksi lunastaa uusia puutavaroiden nosto- ja varastoalueita ja johtaa niihin sivuraiteita, hankkia entistä suuremmissa määrässä nosto-, katkaisu-, halkaisu- ja lastauskoneita, sekä yleensä järjestää koko toiminta ja sen johto siten, että saavutetaan yhtenäisyyttä ja vakavuutta hankintaliikkeen hoidossa. Korjaamalla ja perkaamalla uittoväyliä pitkälle vesistöjen latvavesissä voidaan hankintahakkuut saada uloteuiksi yhä kauemmaksi kruununmetsiin.

Metsähallinnon puutavarahankintoja on vielä ajateltu laajennettavaksi siten, ettei puutavaroita hankittaisi yksinomaan rautateille, vaan valtion muillekin laitoksille, kuten esim. vankiloille, sairashuoneille, virastoille y.m., missä se sopivasti voi käydä päinsä.

Tähänastinen hankinta on monessa hoitoalueessa ollut enemmän kokeilun tapaista. Mutta kuta enemmän näitä töitä suoritetaan, sitä enemmän saavutetaan kokemusta niiden toimeenpanossa, ja sitä helpommin kykenee metsänhoitomiehistö niitä toimittamaan. Vielä laajennettuina alkavat hankintatyöt muodostua tärkeäksi taloudelliseksi toiminnaksi, ei ainoastaan valtiolle itselleen, vaan myös siten, että niiden kautta leviää työnansiota ja liikettä syrjäisille ja harvaan asutuille saloseuduille.

Välttämätön ehto laajennustoimenpiteiden toteuttamiseksi on kuitenkin, että tämän kehityksen vaatimat varat asetetaan Metsähallinnon käytettäväksi.

Valtion sahalaitokset.

Siuron sahalaitos.

Metsähallituksen kertomuksessa vuodelta 1907 on tehty selvää tämän sahan synnystä ja mainittu, että sahan päätarkoituksena on jalostaa valtion-rautateitä varten puutavaraa niistä kruununmetsistä, jotka sijaitsevat Turun- ja Porin läänin pohjoisessa osassa ja joista verrattain hyvät uittovedet (Kyrösjärven vesistö), johtavat rautatielinjalle Siuron asemalle Tampereen—Porin radan varrella. Saha, jonka rakentaminen aloitettiin vuoden 1904 lopussa, valmistui keväällä 1905, jolloin se lopullisen tarkastuksen jälkeen 28 p:nä huhtikuuta samana vuonna otettiin Metsähallituksen hoidannon alaiseksi.

Sahalaitoksen rakentamiseen ja laajentamiseen on vuosina 1905—1909 käytetty kaikkiaan 123,340 mkaa 42 p:ää sekä kaluston hankkimiseen Smk 27,340:—. Vuotuisten, kulutuksesta johtuvien poistojen jälkeen — yhteensä Smk 13,337:64 — oli sahalaitoksen arvo rakennuksiin, käytettyjen rakennuspuiden arvo Smk 9,997:22 siihen luettuna, joulukuun 31 p:nä 1909 toimitetun inventerauksen mukaan Smk 147,340:—, joka arvo jakaantuu seuraavalla tavalla:

Kiinteistö ja koneet:

	Arvo ^{31/12} 1909 Smk.
Siurossa:	
Pannu- ja konerakennus, tiilistä	10 000:—
Pannut ja kone	17 000:—
Sähkölaitos	8 000:—
Saharakennus, puusta	23 000:—
Koneet saharakennuksessa	27 500:—
Kiramo (nostolaitos) ja sen moottori	4 200:—
Kiramosilta	2 000:—
Kuivatushuone, puusta, lämpöjohtoineen	4 200:—
Höyläysvaja, puusta	1 000:—
Höyläyskone moottorineen	4 400:—
Ruokailuhuone, puusta	3 000:—
Koneenkäyttäjän rakennus, puusta	8 000:—
Säilytysvaja, kaksikerroksinen, puusta	3 500:—
Paja, puusta	400:—
Öljykellari, puusta	70:—
Puusepän vaja, puusta	250:—
Uusi savupiippu, tiilistä	2 200:—

Arvo ³¹/₁₂ 1909
Smk.

Parkanossa:

2 suurempaa vajaa lauttaustarpeita varten	1 000: —
4 latoa uittositeiden säilyttämistä varten	130: —

Ikaalisissa:

1 vaja lauttaustarpeita varten	150: —
	<u>Yhteensä 120 000: —</u>

<i>Kalusto</i>	27 340: —
----------------------	-----------

Kaikkiaan 147 340: —

Kertomusvuoden aikana on sahan koneistoa uudistettu hankkimalla sahalle vanhan hitaan saharaamin sijalle uusi nopeakulkuinen raamilaitos, joka melkoisesti on alentanut sahauskustannuksia. Paras tulos vuoroa kohti uudella raamilaitoksella on ollut 270 sahattua tukkia, vastaten noin 1,890 juoksumetriä. Keskimäärin on sahattu 170—180 tukkia vuorossa. Raamin muutoksesta on johtunut myös erinäisiä muita uudistuksia. Ennen oli lankkujen ja lautojen katkominen (justeeraus) tehtävä käsisailla, mutta nopeamman raamin takia ei ehditty enään käsin katkoa kaikkea raamista tullutta tavaraa, vaan hankittiin sahaan erityinen katkomiskone, joka hihnapyörineen ja väliakselineen tuli maksamaan 375:— mkaa. Katkominen käy nyt paljoo halvemmaksi ja on tarkempi kuin ennen. Sahalaitoksen halko-osastoon on hankittu kone, joka siirtää halot halkaisukoneesta suoraan lastattavaan vaunuun. Sahan kuivatushuone on täydennetty erinäisillä lämpöputkilla ja sen läpi asetettu rautatiekiskoja, jotka vaihteella ovat yhdistetyt sahan alueella oleviin raitisiin.

Höyläyskone on kertomusvuoden aikana siirretty erityiseen vajaan kuivaushuoneen rinnalla. Vaja on yhdistetty vaihteella kuivauslaitokseen, niin että kuivattu tavara voidaan rullavaunulla suorastaan tuoda höyläysvajaan.

Sahalaitoksen raaka-ainearastossa oli kertomusvuoden alussa, osaksi tukki-säiliössä, osaksi maallenostettuna 6,000 kpl. tukkia sekä 34,700 m³ pinopuita, jonka puutavaramäärän raha-arvo laskettiin nousevan yhteensä 140,063 markkaan. Uutta raaka-ainetta hankittiin kertomusvuonna Parkanon ja Karvian hoitoalueista seuraavat määrät:

Parkanon hoitoalueesta.

Vatajan metsäseudulta	4 842 kpl	hirsii	à	Smk 5:—,	kantoraha	Smk 24 210:—		
Riihilahden	»	906	»	»	»	»	5:—,	»	
Ruonan	»	1 966	»	»	»	»	6:—,	»	
Pakolan	»	698	»	»	»	»	6:—,	»	
Yhteensä 8 412 kpl hirsii							Smk 44 724:—	44 724:—

Vatajan metsäseudulta	15 340 m ³	pinopuita	à	Smk 0:80,	kantoraha	Smk 12 272:—			
»	»	5 102	»	»	»	»	0:68,	»	
»	»	9 204	»	»	»	»	0:36,	»	
Riihilahden	»	6 231	»	»	»	»	0:36,	»	
Ruonan	»	6 963	»	»	»	»	0:68,	»	
Pakolan	»	8 689	»	»	»	»	0:68,	»	
Yhteensä 51 529 m ³ pinopuita							Smk 31 941:32	31 941:32
								Smk 76 665:32	
Puutavaroille valtionrautateitä varten myönnetty 25 % alennus							»	19 166:33
Yhteensä kantorahaa								Smk 57 498:99	

Karvian hoitoalueesta.

Venesjärven metsäseudulta	3 090 kpl	hirsii	à	Smk 4:40,	kantoraha	Smk 13 596:—			
Venesjoen	»	188	»	»	»	»	4:—,	»	
Ylisenveden	»	1 811	»	»	»	»	5:—,	»	
Yhteensä 5 089 kpl hirsii							Smk 23 403:—	23 403:—
Venesjärven metsäseud.	10 773 m ³	pinopuita	à	Smk 0:40,	kantoraha	Smk 4 309:20			
Venesjoen	»	4 691	»	»	»	»	0:40,	»	
Yliveden	»	8 608	»	»	»	»	0:80,	»	
Yhteensä 24 072 m ³ pinopuita							Smk 13 072:—	13 072:—
								Smk 36 475:—	
Puutavaroille valtionrautateitä varten myönnetty 25 % alennus							»	9 118:75
Yhteensä kantorahaa								Smk 27 356:25	

Kaikkiaan siis 13,501 hirttä ja 75,601 m³ pinopuita, josta puutavarasta on suoritettu kantorahoja mainituille hoitoalueille 84,855 mk 24 penniä. Keskimääräinen hinta on ollut hirreltä Smk 3:78 sekä m³:ltä pinopuita Smk 0:45.

Hankitun puumäärän hakkuu- ja vetokustannukset tekevät yhteensä Smk 87,959:69, josta määrästä Smk 80,122:30 on suoranaisia hakkuu- ja vetopalkkoja sekä muu osa valvontakustannuksia ja metsänhoitomiesten palkkauksia ynnä matkakustannuksia. Jos otaksutaan että 1 hirsi ja 1 m³ pinopuita ovat hakkuu- ja vetokustannuksiin nähden samanarvoisia, tekevät edellämainitut kustannukset (Smk 87,959:69) keskimäärin Smk 0:98 puumääräyksikköä kohti.

Hakkuussa ja vedossa on kertomusvuonna käytetty seuraavia palkkaus-
taksoja:

Hirsien hakkuu- ja vetotaksa.

Hirsien pituus metrissä.	Vetomatka 1 kilometri.									Vetomatka-ylennykset
	Latvaläpimitta.									
	6"	7"	8"	9"	10"	11"	12"	13"	14"	
	15 cm	17.5 cm	20 cm	22.5 cm	25 cm	27.5 cm	30 cm	32.5 cm	35 cm	
	piä.	piä	piä	piä	piä	piä	piä	piä	piä	
5	25	30	35	40	45	50	55	60	65	1 1/2 km — 5 piä.
6	30	35	40	45	50	55	60	65	70	2 » — 10 »
7	35	40	45	50	55	60	65	70	70	2 1/2 » — 15 »
8	40	45	50	55	60	65	70	75	75	3 » — 25 »
9	45	50	55	60	65	70				3 1/2 » — 30 »
10	50	50	60	65						j. n. e.
										eli 5 piä joka 1/3 km:ltä.

Pinopuiden hakkuu- ja vetotaksa.

1	kilometrin vetomatkalta	60 piä	kuutiometriltä.
1 1/2	»	»	65 »
2	»	»	70 »
2 1/2	»	»	75 »
3	»	»	80 »
3 1/2	»	»	85 »
4	»	»	90 »
4 1/2	»	»	95 »

Pinopuut katkotaan 3,4 ja 7 m:n pituisiksi.

Vetomatkojen pituudet olivat kertomusvuonna 1—6 km, keskimäärin 3 2/3 km.

Hakattujen puiden lauttaus Siuroon onnistui kertomusvuonna hyvin ja tuli melkoisesti halvemmaksi kuin edellisenä vuonna. Edellytykset näyttivät alussa huonoilta, syystä että jäiden lähtö latvavesissä tapahtui vasta toukokuun lopussa, jotenka uitto voitiin alottaa vasta kesäkuun 1 p:nä. Väylissä oli kuitenkin riittävästi vettä ja olivat olosuhteet muutenkin suotuisat, jotenka ensimmäiset lautat saapuivat Siuroon jo heinäkuun 16 p:nä. Uittomatkojen pituus oli 85—130 km, josta 40—85 km on puroja, pieniä järviä ja jokia, loput,

45 km., suurempia järviä. Uittomiehistölle maksettiin palkkaa Smk 2: — — 2: 70 vuorolta. Päivävuoroksi laskettiin 10 tuntia ja yövuoroksi 7 tuntia. Kokonaisia yövuoroja käytettiin ainoastaan latvevesissä eli siksi kunnes uitto tuli väljemmille vesille. Työväkeä oli riittävästi saatavissa.

Uittokustannukset nousivat kaikkiaan Smkaan 105,000:—. Tästä summasta on Smk 89,721:82 suoranaisia uittomaksuja, Smk 5,595:80 valvontamenoja uiton aikana, Smk 5,300:— metsänhoitomiesten palkkoja sekä Smk 4,382:38 kulutuksesta johtuvaa arvovähennystä uittovälineissä. Jos otaksutaan että uitetussa puumäärässä 2 hirttä vastaa 1 m³ pinopuita, saadaan tästä puumäärästä kaikkiaan 82,351 uittoyksikköä ($75,601 \text{ m}^3 + \frac{13,501 \text{ kpl}}{2} = 82,351$).

Tämän mukaisesti laskettuina tekevät kertomusvuoden uittomenot kokonaisuudessaan:

Smk 1:27 — 1 m³:ä kohti pinopuita (vuonna 1908 Smk 2:12)

» 0:63 — 1 kpl:tta kohti hirsii » » » 1:06)

Sahan tuotantotulokset olivat kertomusvuonna suuremmat kuin edellisinä vuosina, vaikkakin vuoden 3:na ensimmäisenä kuukautena sahattiin vielä vanhalla saharaamalla ja sahalaitos korjausten takia oli käymättä huhtikuun 1 p:stä toukokuun 22 p:ään, jolloin uusi raami saatiin käyntiin. Vuoden kuluessa valmistettiin ja myytiin sahalaitoksesta seuraavat määrät puutavaraa:

L a a t u.	M ä ä r ä		Arvo Smk.	L a a t u.	M ä ä r ä		Arvo Smk.
	juoksumetriä, kapaleita tai kuutiometriä.	Pietarin stan- dertia.			juoksumetriä, kapaleita tai kuutiometriä.	Pietarin stan- dertia.	
Lautoja:	j.m				j.m		
$\frac{3}{4}'' \times 3''$	196.0	0.061	8 82	$1'' \times 9''$	648.3	0.806	129 02
$\times 4''$	141 719.2	58.691	8 457 03	$\times 10''$	192.3	0.266	44 06
$\times 4\frac{1}{2}''$	58.6	0.027	4 15	$\times 11''$	43.6	0.066	10 64
$\times 5''$	29 444.2	15.243	2 326 10	$1\frac{1}{4}'' \times 4''$	9 876.0	6.817	1 046 88
$1'' \times 3''$	1 008.0	0.418	63 50	$\times 5''$	25 543.3	22.039	3 371 76
$\times 3\frac{1}{2}''$	6 454.3	3.117	471 17	$\times 6''$	24 085.0	24.937	4 070 35
$\times 4''$	153 526.3	84.775	12 742 69	$\times 7''$	4 915.4	5.938	968 33
$\times 4\frac{1}{2}''$	646.4	0.402	60 76	$\times 8''$	1 430.4	1.975	324 69
$\times 5''$	117 021.9	80.773	12 287 29	$\times 9''$	390.9	0.607	100 47
$\times 6''$	37 085.2	30.717	4 821 09	$\times 10''$	24.6	0.043	6 98
$\times 7''$	6 950.8	6.717	1 063 49	$\times 11''$	12.4	0.024	3 85
$\times 8''$	2 066.7	2.283	357 54	$1\frac{1}{2}'' \times 2''$	745.0	0.308	48 43

L a a t u .	M ä ä r ä		Arvo Smk.	L a a t u .	M ä ä r ä		Arvo Smk.	
	juoksumetriä, kappaleita tai kuutiometriä.	Pistarin stan- dettia.			juoksumetriä, kappaleita tai kuutiometriä.	Pistarin stan- dettia.		
$1\frac{1}{2}'' \times 4''$	j.m	2 718.0	2.251	356 06	j.m	9 189.7	30.446	5 435 21
$\times 4\frac{1}{4}''$		4 808.1	4.232	688 49	$\times 9''$	4 110.6	15.322	2 815 78
$\times 5''$		22 268.9	23.067	3 674 38	$\times 10''$	1 073.4	4.446	819 02
$\times 6''$		34 216.3	42.512	6 980 12	$\times 11''$	278.6	1.270	233 66
$\times 7''$		10 912.7	15.819	2 586 31	$\times 12''$	21.9	0.109	20 01
$\times 8''$		3 749.7	6.212	932 42	Yhteensä	271 300.3	509.098	88 914 15
$\times 9''$		1 579.6	2.944	486 51	Lautoja:			
$\times 10''$		273.6	0.566	93 85	(höylättynä luovutettu)	j.m		
$\times 11''$		47.8	0.109	18 51	$\frac{3}{4}'' \times 3''$	1 003.7	—	50 19
$\times 12''$		4.6	0.012	1 89	$\times 4''$	18 140.6	—	1 360 55
—		493.4	—	41 82	Yhteensä	19 144.3	—	1 410 74
Yhteensä	645 157.9	444.764	68 699 45		Hylkylautoja:	kpl.		
Battensia ja lankkuja:	j.m				$\frac{3}{4}''$	864	—	204 —
$2'' \times 2''$	16 138.0	8.911	1 452 42		$1''$	26 489	—	8 741 37
$\times 3''$	13 177.0	10.915	1 792 07		$1\frac{1}{4}''$	3 322	—	1 362 02
$\times 3\frac{1}{2}''$	106.0	0.102	16 54		$1\frac{1}{2}''$	2 923	—	1 461 50
$\times 4''$	5 576.0	6.158	996 66		$2''$	3 229	—	2 357 17
$\times 5''$	66 464.2	91.753	15 153 83		$2\frac{1}{2}''$	633	—	569 70
$\times 6''$	40 824.6	67.630	11 594 20		$3''$	2 266	—	2 447 28
$\times 7''$	11 347.0	21.931	3 744 52		—	104	—	72 80
$\times 8''$	2 991.9	6.609	1 130 93		—	153	—	45 90
$\times 9''$	919.3	2.285	399 91		Yhteensä	39 983	—	17 261 74
$\times 10''$	124.8	0.345	60 16		Pelkkoja ja parruja:	j.m		
$\times 11''$	70.9	0.216	37 44		$4'' \times 4''$	277.5	—	111 20
$2\frac{1}{2}'' \times 5''$	2 252.3	3.887	693 71		$\times 4\frac{1}{2}''$	1 815.5	—	816 98
$\times 6''$	7 202.4	14.915	2 664 88		$\times 5''$	1 344.7	—	701 65
$\times 7''$	17 131.4	41.387	7 366 51		$\times 6''$	885.7	—	536 78
$\times 8''$	10 275.2	28.370	5 075 95		$4\frac{1}{4}'' \times 5\frac{1}{4}''$	3 209.5	—	1 961 51
$\times 9''$	3 949.9	12.269	2 188 23		$4\frac{1}{2}'' \times 6\frac{1}{2}''$	2 713.1	—	2 215 —
$\times 10''$	935.5	3.228	578 15		$5'' \times 5''$	1 547.6	—	944 34
$\times 11''$	190.4	0.723	129 28		$\times 6''$	4 229.4	—	3 108 20
$\times 12''$	8.4	0.035	6 21		$\times 8''$	266.8	—	306 83
$3'' \times 4\frac{1}{2}''$	6 063.8	11.301	2 019 24		$6'' \times 6''$	1 922.3	—	1 926 34
$\times 5''$	16 741.0	34.665	6 210 92		$\times 8''$	282.3	—	403 69
$\times 5\frac{1}{2}''$	4 585.1	10.443	1 879 89					
$\times 6''$	15 073.7	37.456	6 798 23					
$\times 7''$	14 477.3	41.971	7 600 59					

L a a t u.	M ä ä r ä		Arvo Smk.	L a a t u.	M ä ä r ä		Arvo Smk.
	juoksumetriä, kappaleita tai kuutiometriä.	Pietarin stan- dertia.			juoksumetriä, kappaleita tai kuutiometriä.	Pietarin stan- dertia.	
6"×9"	j.m	87.1	—	141	10	Pintalautoja:	m ³
×10"		109.2	—	198	74	Yhteensä	377.4
6½"×12½"		88.2	—	223	15	Rimoja:	m ³
7"×7"		104.6	—	143	93	Yhteensä	799.2
×8"		444.7	—	674	63	Lankun- ja laudanpäitä:	m ³
×9"		615.4	—	1 163	46	Yhteensä	357.3
8"×8"		1 381.9	—	2 694	71	Sahanpuruja:	m ³
×9"		112.1	—	245	50	Yhteensä	214.8
×10"		78.0	—	188	76		
9"×9"		287.4	—	704	14		
×10"		94.1	—	257	84		
10"×10"		129.0	—	390	87		
Yhteensä		22 026.1	—	20 109	35		
Rakennushirsiä:	j.m					Höylätty saha- tavaraa:	j.m
6"		236.4	—	118	20	¾"×4"	10 612.7
7"		1 386.1	—	1 302	94	×5"	1 133.4
—		1 301.9	—	1 223	79	1"×2"	611.5
—		10 685.6	—	10 044	47	×4"	47 175.1
—		215.0	—	109	50	×4½"	646.4
—		45.0	—	22	50	×5"	94 251.4
—		1 571.0	—	827	20	×6"	19 290.6
Yhteensä		15 441.0	—	13 648	60	×7"	987.0
Sahatukkia:	j.m					×8"	71.5
Yhteensä		204.0	—	95	55	1¼"×5"	3 390.0
Ratapölkkyjä:	kpl.					×6"	2 673.0
2.5 m:n		520.0	—	1 144	—	×8"	2 034.8
2.75 "		1 857.0	—	4 456	80	1½"×4"	1 597.5
Yhteensä		2 377.0	—	5 600	80	×4¼"	325.4
Polttopuita:	m ³					×5"	2 997.1
Yhteensä		33 994.1	—	143 228	48	×6"	1 716.2
						×8"	621.6
						2"×3"	13 177.0
						×5"	1 865.4
						×6"	482.2
						2½"×5"	637.6
						×6"	637.0
						×7"	700.6

1) Höyläyskustannuksia.

Metsähallituksen kert.

L a a t u.	M ä ä r ä		Arvo Smk.	L a a t u.	M ä ä r ä		Arvo Smk.
	juoksumetriä, kappaleita tai kuutiometriä.	Pistarin stan- derttia.			juoksumetriä, kappaleita tai kuutiometriä.	Pistarin stan- derttia.	
2 1/2" x 8"	678.4	—	33 24	—	200.0	—	23 20
3" x 6"	1 315.4	—	59 19	—	1 355.2	—	68 54
x 8"	650.0	—	39 —	Yhteensä	215 463.9	—	1) 2 741 55
—	3 629.9	—	268 41				
Yhteen veto:							
Lautoja	645 157.9	juoksum.	68 699 45				
Battensia ja lankkuja	271 300.3	»	88 914 15				
Höylättyjä lautoja	19 144.3	»	1 410 74				
Hylkylautoja	39 983.0	kpl.	17 261 74				
Rakennushirsiiä	15 441.0	juoksum.	13 648 60				
Sabatukkia	204.0	»	95 55				
Ratapölkkyjä	2 377.0	kpl.	5 600 80				
Pelkkoja ja parruja	22 026.1	juoksum.	20 109 35				
Polttopuita	33 994.1	m ³	143 228 48				
Rimahalkoja	2 977.0	»	4 108 26				
Pintalautoja	377.4	»	240 45				
Rimoja	799.2	»	398 23				
Lankun- ja laudanpäitä	357.3	»	738 15				
Sahanpuruja	214.6	»	230 45				
Höylätty sahatavaraa	215 463.9	juoksum.	1) 2 741 55				
	Yhteensä arvo Smk		367 425 95				

Jotta saataisiin selville vuoden tuotantotuloksien arvo kokonaisuudessaan on edellä lueteltujen *myytyjen* tavarain arvoon Smk 367,425: 95 lisättävä:

Sahatavaroista sahalle valmistettua irtaimistoa Smk 525: —

Jalostettua tavaraa sahalaitoksen omassa varastossa » 7,300: —

Sma kaikkiaan Smk 375,250: 95

Mainittava on vielä että myydystä tavarasta on luovutettu:

Valtionrautateille Smkan 356,932: 51 arvosta

Siuron rukoushuoneyhdistykselle » 7,041: 01 »

Erinäisille yksityisille ostajille » 3,452: 43 »

Yhteensä 367,425: 95 Smk

1) Höyläyskustannukset.

Sahalaitoksen hinnat kertomusvuonna näkyvät seuraavasta hintaluettelosta:

Suuron sahalaitoksen puutavarahinnat v. 1909.

Laji.	Hinta juoksu- metriä, Smk.	Laji.	Hinta juoksu- metriä, Smk.	Laji.	Hinta juoksu- metriä, Smk.	Laji.	Hinta juoksu- metriä, Smk.
Laudat:		1½"×6"	0: 20.4	3"×4"	0: 29.5	5"×12"	2: 50
¾"×3"	0: 04.5	×7"	0: 23.7	×4½"	0: 33.3	5½"×6¼"	0: 92
×4"	0: 06.3	×8"	0: 26.2	×5"	0: 37.1	×6½"	1: 02.3
×4½"	0: 07.1	×9"	0: 30.8	×5½"	0: 40.0	6"×6"	1: 07
×5"	0: 07.9	×10"	0: 34.3	×6"	0: 41.0	×7"	1: 23
×6"	0: 09.5	×11"	0: 38.7	×7"	0: 52.3	×8"	1: 43
×7"	0: 11.0	×12"	0: 41.0	×8"	0: 60.2	×9"	1: 62
1'×3"	0: 06.3			×9"	0: 62.3	×10"	1: 82
×4"	0: 08.3	Battensit ja		×10"	0: 76.3	6½"×12½"	2: 53
×4½"	0: 09.4	lankut:		×11"	0: 83.9	7"×7"	1: 43
×5"	0: 10.5	2"×2"	0: 09.0	×12"	0: 91.4	×8"	1: 69
×6"	0: 13.0	×3"	0: 13.6			×9"	1: 90
×7"	0: 15.3	×3½"	0: 15.6	Pelkat ja		×10"	2: 12
×8"	0: 17.3	×4"	0: 18.0	Parrut:		8"×8"	1: 95
×9"	0: 19.3	×5"	0: 22.8	4"×4"	0: 44	×9"	2: 19
×10"	0: 22.9	×6"	0: 28.4	×4½"	0: 45	×10"	2: 42
×11"	0: 24.4	×7"	0: 33.0	×5"	0: 56	×11"	2: 79
×12"	0: 26.5	×8"	0: 37.8	×6"	0: 67	9'×9"	2: 45
1¼"×4"	0: 10.6	×9"	0: 43.5	×7"	0: 83	×10"	2: 74
×5"	0: 13.2	×10"	0: 48.2	×11"	2: —	×11"	3: 15
×6"	0: 16.9	×11"	0: 52.8	×12"	2: 25	×12"	3: 63
×7"	0: 19.7	×12"	0: 57.6	4¼"×5¼"	0: 62	10"×10"	3: 03
×8"	0: 22.7	2½"×4"	0: 24.5	4½"×4½"	0: 56	×11"	3: 51
×9"	0: 25.7	×5"	0: 30.8	×5"	0: 63	×12"	4: 07
×10"	0: 28.4	×6"	0: 37.0	×6"	0: 76	11"×11"	3: 85
×11"	0: 31.1	×7"	0: 43.0	×6½"	0: 83	×12"	4: 48
×12"	0: 33.9	×8"	0: 49.4	×8½"	1: 16	12"×12"	4: 84
1½"×2"	0: 06.5	×9"	0: 55.4	5"×5"	0: 70	×13"	5: 30
×4"	0: 13.1	×10"	0: 61.8	×6"	0: 83	×14"	5: 78
×4½"	0: 14.1	×11"	0: 67.9	×7"	0: 99		
×5"	0: 16.5	×12"	0: 73.9	×8"	1: 15		

<i>Hyllytavara:</i>	¾"	kappaleelta	Smk	0: 28
»	1"	»	»	0: 33
»	1¼"	»	»	0: 41
»	1½"	»	»	0: 50

<i>Hylkytavara:</i> 2" kappaleelta	Smk	0: 73
, 2 ¹ / ₂ " , 	»	0: 90
, 3" , 	»	1: 08
<i>Rakennushirret:</i> juoksumetriltä	»	0: 94
<i>Ratapölkkyt:</i> 2.50 m. pituisilta	»	2: 20
, 2.75 , , 	»	2: 40
<i>Polttopuut:</i> kuutiometriltä	»	4: 10—4: 30
<i>Ripahalot:</i> , 	»	1: 38
<i>Pintalaudat:</i> , 	»	2: 20
<i>Sahanpurut:</i> , 	»	0: 80—1: 25

Edelläluetellut hinnat ovat lasketut ottaen huomioon puiden kantorahat sekä jalostamiskustannukset. Lautatarhakustannuksia ei Siuron sahalaiteksella ole, koska luovutus tätä nykyä tapahtuu suoraan sahasta.

Sahalaitoksen suoranaiset *tulot* ja *menot* kertomusvuonna käyvät selville seuraavasta luettelosta:

Tulot.

<i>Valtionrautateille luovutetusta puutavarasta</i>	Smk	356 932: 51
<i>Siuron Rukoushuoneyhdistykselle luovutetusta puutavarasta</i>	»	7 041: 01
<i>Erinäisille yksityisille luovutetusta puutavarasta</i>	»	3 452: 43
		Yhteensä Smk 367 425: 95

Menot.

Hakkuu ja vetotili:

Hakkuu- ja vetopalkat	Smk	80 122: 30
Valvontamenot	»	4 917: 50
Metsänhoitomiesten palkkoja ja matkaravoja..	»	2 919: 89
		87 959: 69

Uittotili:

Työpalkkoja	Smk	87 486: 82
Ranta- ja ruuhivuokria	»	2 585: —
Valvontamenoja	»	5 595: 80
Metsänhoitomiesten palkkoja ja matkaravoja..	»	5 300: —
		100 967: 62

Puitten maallenostotili:

Työpalkkoja		7 928: 47
-------------------	--	-----------

Sahaustili:

Työpalkkoja	Smk	54 753: 85
Hoitokustannuksia	»	3 212: 92
Metsänhoitomiesten palkkoja ja matkaravoja..	»	7 000: —
		64 966: 77

Yleiskustannusten tili:

Palovakuutusmaksut	Smk	1 452: 74	
Rahtimaksut	»	470: 30	
Lääkäriin palkkio	»	83: —	
Lääkkeitä	»	50: 25	
Tieveroa Pirkkalan kunnalle	»	510: 05	
Konttorin vuokra	»	600: —	
Postimaksuja	Smk	60: 92	
Sähkö-, konttori- y. m. tarpeita	»	1 385: 56	
Erinäisiä palkkoja	»	<u>3 169: 65</u>	7 782: 47

Kiinteimistön tili:

Uusi pikaraami perustuksineen sekä uusi hihnapyörä	Smk	11 000: —	
2 katkomissirkkeliä hihnapyörineen	»	1 000: —	
Höyläsvajan rakentamiskustannukset	»	500: —	
Uusi savupiippu perustuksineen	»	2 200: —	
Halkojen kuljetuskone	»	400: —	
Korjaus- ja ylläpitokustannuksia	»	<u>5 004: 64</u>	20 104: 64

Irtaimiston tili:

Uusia uittovälineitä, varppia, ankkureita, veneitä y. m.	Smk	6 780: 20	
Korjaus- ja ylläpitokustannuksia	»	<u>3 728: 85</u>	10 509: 05

Puutavaratili:

Kantorahoja Parkanon hoitoalueelle	Smk	57 498: 99	
Kantorahoja Karvian hoitoalueelle	»	<u>27 356: 25</u>	84 855: 24
		Yhteensä Smk	385 073: 95

Kuten edellisestä huomataan olivat sahalaitoksen rahalliset menot rahallisia tuloja kertomusvuonna Smk 17,648:01 suuremmat, johtuen edelläkerro-
tuista uudistustöistä, sekä vuoden suuresta puutavaran hankinnasta. Viime-
mainituilla menoilla on kuitenkin monta kertaa vastineensa sen sahalla olevan
raakatavaran arvossa, jota ei ole ennätetty myyntiä varten jalostaa. Sahalai-
toksen varat olivat nimittäin 31 p:nä joulukuuta 1909:

<i>Kiinteimistö</i> (vert. siv. 83—84)	Smk	120 000: —
<i>Irtaimisto</i>	»	27 340: —

Jalostamatonta puutavaraa tukkisäiliössä:

Vedessä: 24,400 m ³ pinopuita	Smk	66 172: 80	
» 3,000 kpl tukkia	»	16 212: —	
Maalla: 24,300 m ³ pinopuita	»	70 713: —	
» 5,200 kpl tukkia	»	<u>28 360: 80</u>	181 458: 60

Jalostettua puutavaraa sahalla:

180 m ³ laudan- ja lankunpäitä	Smk 1 350:—	
18,000 j.m $\frac{3}{4}$ " \times 3" höylättyjä panelilautoja ..	900:—	
85,000 „ $\frac{3}{4}$ " \times 3" lautoja	3 400:—	
15,000 „ $\frac{3}{4}$ " \times 4" puolipuh. lautoja	825:—	
430 j.m rakennushirsii	215:—	
Sekalaista hylkytavaraa	610:—	7 300:—

Yhteensä Smk 336 098:60

Kun luo silmäyksen sahan toimintaan, sen varoihin ja rahallisiin tuloksiin sen perustamisesta saakka huomataan että sahan taloudellinen asema kertomusvuoden lopussa oli verrattain edullinen, kuten seuraava tili osoittaa:

	V. 1905.		V. 1906.		V. 1907.		V. 1908.		V. 1909.		Yhteensä.		
	Smk.	mkk.	Smk.	mkk.	Smk.	mkk.	Smk.	mkk.	Smk.	mkk.	Smk.	mkk.	
Tulot ja varat.													
Tulot yhteensä	188 043	14	165 592	06	323 675	—	260 330	85	367 425	95	1 305 067	—	
Kiinteimistö $\frac{31}{12}$ 1909 tavanmukaisella kuoletuksella ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	120 000	—	
Irtaimisto ja kalusto $\frac{31}{12}$ 1909 tavanmukaisella kuoletuks.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27 340	—	
Raakataravaravasto $\frac{31}{12}$ 1909	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	181 458	60	
Jalostetun tavaran varasto $\frac{31}{12}$ 1909	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7 300	—	
	Yhteensä											1 641 165	60
Menot.													
Hakkuu- ja vetokustannukset	74 008	20	57 287	10	37 822	15	62 148	10	80 122	30	237 379	65	
Uittokustannukset			76 407	23	58 921	93	133 503	55	90 071	82	358 904	53	
Erinäisiä yhteisiä kustannuksia hakkuusta ja vedosta ..	—	—	—	—	10 415	78	6 429	25	—	—	16 845	03	
Valvontakustannukset	—	—	9 520	36	13 232	50	15 643	45	10 513	30	48 909	61	
Maalleno- ja lajittelu	—	—	9 099	55	7 000	65	6 793	60	7 928	47	30 822	27	
Sahaus- ja hoitokustannukset	29 778	61	27 329	09	49 521	93	44 490	09	57 966	77	209 086	49	
Metsänhoitomiesten palkat ynnä matkakorvaukset	7 496	82	8 000	—	11 591	72	13 031	49	15 219	89	55 339	92	
Kiinteimistö ja koneet	51 303	69	15 966	22	17 887	87	18 078	—	20 104	64	123 340	42	
Irtaimisto ja kalusto	8 773	60	13 135	77	9 330	57	11 375	71	10 509	05	53 124	70	
Sekalaisia kustannuksia	7 221	22	7 515	23	8 355	16	7 821	71	7 782	47	38 695	79	
Puiden kantorahoja	19 434	—	66 989	50	33 695	—	49 366	25	84 855	24	254 339	99	
	Yhteensä											1 98 016	14
	Yhteensä											291 250	05
	Yhteensä											257 775	26
	Yhteensä											368 681	20
	Yhteensä											385 073	95
	Yhteensä											1 500 796	60
Puhdas omaisuus v:lta 1905—1909												140 369	—
	Yhteensä											1 641 165	60

Kuten edelläolevasta taulusta huomataan nousi sahalaitoksen puhdas omaisuus toiminnasta v:ina 1905—1909 Smkaan 140,369: —. ¹⁾

Sahalaitoksen henkilökunta ja työmiesten lukumäärä oli kertomusvuonna entisellään. Työväestön terveydentila oli ylipäätänsä hyvä. Sanottavia tapaturmia ei ole kertomusvuonna sattunut.

Siuron sahalaitoksen tähänastista toimintaa on pidettävä tyydyttävänä ja syytä on otaksua että saha vuosi vuodelta yhä paremmin tulee täyttämään tehtävänsä. Rahalliselta kannalta katsoen se on menestynyt tyydyttävästi, etenkin kun ottaa huomioon ne moninaiset vaikeudet, jotka on ollut voitettavana ja siihenkin nähden, että melkoisia pääomia on viime vuosiin saakka sijoitettu sahan laajentamiseen. Tärkein on sen toiminta kuitenkin valtion metsätaloudelle sen kautta, että suuria määriä huonoa puutavaraa kruununmetsistä saadaan jalostetuksi ja edullisesti myydyksi, puutavaraa, jolle muuten tuskin saataisiin ollenkaan menekkiä.

Kevätniemen sahalaitos.

Kuten edellisessä kertomuksessa on mainittu ostettiin valtiolle Metsähallituksen esityksestä 13 piltä tammikuuta 1909 75,000 mkan hinnasta Pankakosken osakeyhtiön omistama Kevätniemen sahalaitos Lieksanjoen suulla Pielisjärven pitäjässä. Sitä ennen oli metsähallinnolla ollut saha vuokralla 15 p:stä toukokuuta 1908. Osto katsottiin välttämättömäksi senkin vuoksi että metsähallinto tarvitsi varastopaikkaa Lieksanjoen suulla, mutta semmoista ei ollut muualta saatavissa kuin tämä sahan ala, joka käsittää noin 15.0 hehtaaria. Sitäpaitsi oli sahallalla verraten edullinen asema hyvän uittoveden ja pian valmistuvan rautatielinjan varrella. Kruunu omistaa myös läheisyydessä melkoisia metsäalueita, joista puutavaranhankintaa valtionrautateille helposti voidaan toimittaa. Sen lisäksi osoitti sahallalla toimitettu arvioiminen sahan alueineen edustavan korkeampaa arvoa (98,989 mk 10 p:ää) kuin mihin sovittu kauppasumma nousi (Smk 75,000).

Sahaa on, sen jouduttua metsähallinnon huostaan, jonkun verran laajennettu. Kun saha sijaitsee avoimen Pielisen rannalla on sen eteen ja viereiseen lahteen, aikaisemmin laaditun tukkisäiliön lisäksi, paalutettu uusi tukkisäiliö. Saha on ulkopuolisesti maalattu, konehuoneen kuin myös sahan katto korjattu, konemiesten asuinrakennus vuorattu ja korjattu. Höyläyskone on hankittu sahalle, ja höylätyn tavaran säilyttämistä varten on rakennettu 24×10 metrin laajuinen vaja. ²⁾

¹⁾ Niiden tietojen mukaan, joita on olemassa tätä kertomusta painettaessa, olivat tulokset Siuron sahan toiminnasta v:lta 1910 paremmat kuin koskaan ennen. Sahalaitos tuotti voittoja Smk 16,885: 50.

²⁾ Tätä kertomusta painettaessa on saharakennus 8 p:nä joulukuuta 1910 palanut, mutta palovahinko tullut palovakuutusrahoilla korvatuksi ja toimiin ryhdytty sahan uudelleenrakentamiseksi, mikä vaatii noin kahden kuukauden ajan.

Kun sahan lautatarha huomattiin liian pieneksi ja sen suurentamista varten tarvittiin erään saha-alueella olevan torpan tilukset, tehtiin torpan haltijan kanssa kontrahti 8 p:nä toukokuuta 1909, jonka mukaan torppari sitoutui 1,500 mkan korvausta vastaan ennen joulukuun 1 päivää 1909 muuttamaan torpasta pois ja jättämään hallitsemansa tilukset sahan käytettäviksi.

Toimenpiteisiin on ryhdytty erityisen sivuraiteen rakentamiseksi sahalle, jota paitsi eräs 3 han suuruinen maapalsta on ostettu osakeyhtiöltä W. Gutzeit & C:o tarpeellista konttori- ja asuinhuonerakennusta varten.

Kuten edellisenäkin vuonna on saha kertomusvuonna saanut raakatavara-tarpeensa Jongunjoen hoitoalueesta. Kesällä ja syksyllä v. 1908 oli hoito-alueesta sahan tarvetta varten leimattu yhteensä 71,677 puuta ja hakkuutettiin nämä talvella 1908—1909. Hakkuu- ja vetokustannukset tulivat tällä kertaa jonkun verran kalliimmiksi kuin edellisenä talvena, riippuen siitä, että vetomatkat olivat nyt melkoisesti pitemmät sekä metsämaat tukinvetoon nähden epäedullisemmat. Puut olivat leimatut puhdistushakkuuta varten ja olivat verrattain harvassa, joka seikka myöskin kallistutti hakkuutyötä. Hakkuu- ja vetokustannukset tekivät kaikkiaan Smk 83,863: 35 eli runkoa kohti Smk 1: 17 (v. 1908 Smk 0: 97). Kun tarkoituksena oli valmistaa puista etupäässä ratapölkkyjä katkottiin puut jo metsässä ratapölkkymittojen mukaan eli enimmäkseen 7,75 metrin pituisiksi (3 ratapölkkyä varten). Kantorahana suoritettiin puista Smk 125,336: 98 eli runkoa kohti Smk 1: 75.

Uittokustannukset tekivät kertomusvuonna runkoa kohti 44 penniä, johon on laskettu myös tukkien lajittelukustannukset sahan edessä. Vuonna 1908 tekivät uittokustannukset 41 penniä runkoa kohti. Uitto tuli kertomusvuonna kalliimmaksi pääasiallisesti siitä syystä että uittomatka oli pitempi. Päiväpalkka vaihteli uitossa 2 mkasta Smkaan 3: 50. Kaikkiaan nousivat uittokustannukset Smkaan 31,817: 90, johon summaan myös on luettu ranta- y. m. vuokrat sekä puomisidekustannukset.

Vuoden 1909 alussa oli sahan säiliössä jäännöksenä vuodelta 1908 421,947,5 juoksumetriä hirsiiä, eli 52,743 kpl 8 metrin pituisia pölkkyä. Tähän tuli lisäksi edellä mainitut, talvella 1908—1909 hakatut puut, tehden mittakirjojen mukaan 904,801,0 j. m = 113,100 pölkkyä. Kaikkiaan oli siis varastossa 1,326,748,5 j. m = 165,843 pölkkyä. Näistä on kertomusvuoden kuluessa sahattu yhteensä 70,298 pölkkyä, saharhirsinä myyty 2,309 pölkkyä sekä polttopuiksi valmistettu 25,312 pölkkyä. Kun uitossa uppoamisen kautta katosi noin 2% eli 2,500 pölkkyä, jäi varastoon vuodeksi 1910 65,424 pölkkyä = 523,391 j. m. Tästä määrästä on inventeerauksessa huomattu 20,905 pölkkyä = 167,245 j. m olevan raakkihirsiiä ja 44,519 pölkkyä = 356,146 j. m saharukseen kelpaavia saharhirsiiä. Inventeerauksessa arvosteltiin raakkihirret Smkan 16,724: — arvoiseksi, eli 80 penniä kappaleelta. Sahahirsien arvoksi pantiin Smk 106,845: 60 eli Smk 2: 40

kappaleelta. Raakatavaravaraston arvo oli siis kertomusvuoden lopussa Smk 123,569: 60.

Saha oli käynnissä vuoden alusta maaliskuun 14 päivään eli yhteensä 61 vuoroa, jonka jälkeen se raakatavaran puutteessa oli käymättä heinäkuun 1 päivään, jolloin sahaus uudelleen aloitettiin. Heinäkuun 1 p:stä syyskuun 18 p:ään sahattiin sekä päivä- että yövuoroilla (yhteensä 168 vuoroa) ja viime-mainitusta päivästä yksinomaan päivävuoroilla vuoden loppuun (78 vuoroa). Kertomusvuoden kuluessa käytettiin sahaa siis yhteensä 307 vuoroa, kukin vuoro 10 tuntia. — Tällä ajalla sahattiin yhteensä 70,298 pölkkyä à 8 metriä, siis vuoroa kohti 229 pölkkyä.

Seuraavassa taulukossa on yhteenveto, joka ilmoittaa sahatun tavaran varastosaldon vuodelta 1908 vuoteen 1909, kertomusvuonna sahatun tavaran määrän, paljonko kertomusvuonna sahatavaraa on myyty sekä paljonko sahatavaraa on jäänyt varastoon vuodeksi 1910.

Tavaralaji.	Saldo	Sahattu	Summa.	Myyty	Saldo
	v:lta 1908.	v:na 1909.		v:na 1909.	v:teen 1910.
	Standerttia.				
Listoja.....	8.56	7.11	15.66	15.48	0.18
Lautoja	280.99	700.03	981.02	201.91	779.71
Battensia.....	118.64	428.22	546.86	168.77	378.09
Lankkuja.....	9.86	72.60	82.46	7.14	75.31
Pelkkoja ja parruja.....	37.80	92.78	130.58	85.03	45.56
Rakennushirsiiä.....	50.99	43.03	94.02	94.02	—
Ratapölkkyjä.....	871.74	993.97	1 865.71	1 865.71	—
Puolip. ja hylkypölkkyjä.....	42.89	233.48	276.37	180.30	96.07
Yhteensä	1 421.46	2 571.22	3 992.67	2 617.76	1 374.91

Kuten taulukosta huomataan on kertomusvuonna sahattu yhteensä 2,571.22 standerttia. Kun kulutettujen hirsien luku oli 70,298, tekee tämä standerttia kohti 27.3 hirttä à 8 metriä. Pyöreän raakatavaran kuutiosisällyksestä tekee sahaustulos prosenteissa 58 %.

Valmistuskustannukset jakautuvat seuraavalla tavalla:

Sahaus- ja lautatarhakustannukset	Smk 30: 14	standertilta
Konetarpeet	» 4: 22	»
Virkailijain palkat, palovakuutus, lääkärinhoito y. m. »	6: 27	»

Yhteensä Smk 40: 63 standertilta

Edellämainitut kustannukset ovat katsottavat kohtuullisiksi siihen nähden, että saha ei vielä ollut aivan valmiissa kunnossa. Niinpä on lautatarhaa laajennettu, ja siihen vievää raitiotietä jatkettu y. m. Huomioon on myös otettava että sahatut hirret ovat olleet huononpuoleisia ja sahaustulos sen takia vähäinen. Rimojen kuletukselta sahalta toimitettiin mies- ja hevosvoimalla.

Paitsi varsinaista sahaustyötä on sahalla käsin valmistettu noin 13,000 m³ halkoja ja noin 6,000 ratapölkkyä.

Myös on sahalla poltettu miilua, johon etupäässä käytettiin rimapuita. Seuraavat numerot osoittavat tämän polton kannattavaisuuden:

Miilusta, joka sisälsi 200 m ³ , saatiin keskim. 110 m ³ hiiliä à 5:40,	
yhteensä	Smk 594: --
Menoja: miilun teko ja poltto sekä poiskuletuksella, 110 m ³ à 2:60 ..	286: --
	<u>Netto Smk 308: --</u>

mikä 1 kuutiometriä rimoja kohti tekee Smk 1:54. Kun rimoista sahalla on myytäessä saatu hintana korkeintaan Smk 1:25, on miilunpoltto sahalla varsin kannattavaa, etenkin kun hiilien menekki paikkakunnalla on verrattain hyvä.

Suurin sahan ostajista on ollut Joensuun—Nurmeksen rautatierakennus. Varsinkin on sahalle kesäkuussa kertomusvuonna ostettu höyläyskone korottanut sahatavaran menekkiä.

Sahalaitoksen hinnat olivat seuraavat:

Kevätniemen sahalaitoksen hinnat vuonna 1909.

Leveys.	Paksuus.											
	3/4"	1"	1 1/4"	1 1/2"	2"	2 1/2"	3"	4"	5"	6"	7"	8"
Markkaa.												
<i>Puhdas sahatavara, standertilta.</i>												
× 3/4"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
× 1"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
× 1 1/4"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
× 1 1/2"	100	100	100	100	—	—	—	—	—	—	—	—
× 2"	100	100	100	100	110	—	—	—	—	—	—	—
× 2 1/2"	100	100	100	100	110	110	—	—	—	—	—	—
× 3"	100	100	100	100	110	110	120	—	—	—	—	—
× 3 1/2"	100	100	100	100	110	110	120	—	—	—	—	—
× 4"	100	100	120	120	115	120	125	163 50	—	—	—	—
× 4 1/2"	110	110	120	120	115	120	125	—	—	—	—	—
× 5"	110	120	125	125	120	125	135	163 50	163 50	—	—	—
× 5 1/2"	110	125	130	125	120	125	135	—	—	—	—	—

Leveys.	P a k s u u s.																						
	3/4"	1"	1 1/4"	1 1/2"	2"	2 1/2"	3"	4"	5"	6"	7"	8"											
	M a r k k a a.																						
×6"	110	—	125	—	135	—	135	—	130	—	135	—	145	—	177 50	—	177 50	—	177 50	—	—	—	—
×6 1/2"	120	—	125	—	135	—	135	—	130	—	135	—	145	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
×7"	—	—	135	—	145	—	145	—	140	—	135	—	150	—	177 50	—	186 50	—	186 50	—	186 50	—	—
×7 1/2"	—	—	—	—	145	—	145	—	140	—	135	—	150	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
×8"	—	—	—	—	145	—	145	—	140	—	145	—	155	—	186 50	—	186 50	—	186 50	—	186 50	—	186 50
×8 1/2"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	145	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
×9"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	155	—	165	—	—	—	—	—	—	186 50	186 50
<i>Puolipuhdas tavara, juoksumetriltä.</i>																							
	—:03.9	—	—:05	—	—:08	—	—:10	—	—:14	—	—:18	—	—:24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Höylätty sahatavara: 20 % korotus.</i>																							
<i>Sahahirret, juoksumetriltä: 6" (mitta 7 metr. päässä) Smk —: 25</i>																							
	»	»		7"	»																		» —: 30
	»	»		8"	»																		» —: 45
	»	»		9"	»																		» —: 60
	»	»		10"	»																		» —: 75
	»	»		11"	»																		» —: 95
	»	»		12"	»																		» 1: 25
	»	»		13"	»																		» 1: 60
	»	»		14"	»																		» 2: —
<i>Rakennushirret: 7" (9") = 75 p:iä juoksumetriltä.</i>																							
	»			6" (8") = 60	»																		
<i>Polttopuut: 1/2 m pit. Smk 3: — m³.</i>																							
	»	1	»	»																			» 2: 50
<i>Rimat » 1: 25</i>																							
<i>Sysää » 5: 40</i>																							
<i>Sahajauhot » —: 50 kuorma.</i>																							

Sahalaitoksen *tulot* ja *menot* kertomusvuonna käyvät selville seuraavasta:

T u l o t.

Myyty saha- y. m. tuotteita:

Sahahirsiä	46 461.00 j.m	à	—: 57.8	Smk	26 876: 93
Rakennushirsiä	15 666.20 »	»	—: 68.4	»	10 717: 80
Polttopuita	1 481.46 m ³	»	2: 69	»	3 984: 11

Aitapylväitä	753.00 kpl	à —: 40	Smk	300: 10	
Ratapölkkyjä	105 052.00	› › 1: 72	›	180 352: 40	
Vaiheratapölkkyjä	5 887.80 j.m	› —: 72	›	4 239: 22	
Pelkkoja ja parruja	85.03 std.	› 194: 30	›	16 520: 61	
Lankkuja	7.14	› › 161: 80	›	1 155: 34	
Battensia	168.77	› › 155: 15	›	26 186: 09	
Lautoja	201.31	› › 128: 65	›	25 901: 68	
Listoja	15.48	› › 109: 50	›	1 695: 39	
Puolipuhdasta- ja hylky- tavaraa	180.30	› › 76: 60	›	13 810: 68	
Rimahalkoja	1 667.70 m ³	› 1: 30	›	2 155: 93	
Sekal. pyör. tavaraa	279.00 kpl	› 2: 50	›	697: 66	
Sahajauhoja	360.80 m ³	› —: 50	›	180: 40	
Sysä	233.50	› › 5: 40	›	1 260: 90	316 035: 24
<i>Sahausmaksuja</i>					243: 46
<i>Niittyvuokria</i>					225: —
<i>Korkoja</i>					26: 03
					<u>Yhteensä Smk 316 529: 73</u>

Tästä summasta on myyty tavaraa Joensuun—Nurmeksen rautatierakennukselle	Smkasta	295 034: 81
Yksityisille	›	19 231: 32
Käytetty omaksi tarpeeksi	›	2 263: 60
		<u>Yhteensä Smk 316 529: 73</u>

Menot.

<i>Hakkuu- ja vetokustannukset:</i>		
Metsäpäällysmiesten palkat	Smk	5 108: 60
Hakkuu- ja vetomiesten palkat	›	59 347: 60
Sekalaisia menoja	›	<u>2 051: 85</u> ¹⁾ 66 508: 05
<i>Uittokustannukset:</i>		
Päällysmiesten palkat	Smk	5 540: —
Uittomiesten palkat	›	23 167: 90
Rantarahoja	›	1 030: 50
Puominäreitä	›	1 780: —
Sekalaisia menoja	›	<u>299: 50</u> 31 817: 90

¹⁾ Menoista talven 1908—1909 hakkuihin on Smk 17,355:30 jo huomattu vuoden 1908 tileissä. (Vertaa v. 1908 kertomusta).

Sahaus- y. m. kustannukset:

Sahamiesten palkat	Smk	87 490: 27	
Sahaustarpeiden kustannukset	»	7 344: 12	
Kalustokustannukset	»	5 853: 97	
Palovakuutusmaksut	»	2 265: 50	
Sähkövalaistus- ja uusien koneiden kustannukset ..	»	9 547: 81	
Halonhakkuukustannukset	»	14 855: 41	
Sekalaisia menoja	»	2 459: 20	129 816: 28

Yleisiä kustannuksia:

Metsänhoitomiesten palkat	Smk	9 999: 96	
Sahakonttorin vuokra	»	360: —	
Konttoritarpeiden kustannukset	»	129: 65	
Rahteja	»	659: 89	
Ilmoituskustannukset	»	281: 05	
Lääkärin palkkio	»	425: —	11 855: 55
			<u>Yhteensä Smk 239 997: 78</u>

Tämän lisäksi:

<i>Metsänhoitajien matkalaskut</i>	Smk	1 213: 59	
<i>Kantorahaa Jongunjoen hoitoalueelle</i>	»	125 336: 98	
			<u>Kaikkiaan Smk 366 548: 35</u>

Kuten edellisestä huomataan olivat sahalaituksen menot tuloja kertomusvuonna 50,018 mkaa 62 penniä suuremmat, jolla erällä kuitenkin monta kertaa on vastineena se raakatavara, joka sahalle on vuoden kuluessa hankittu, mutta jota ei ole ennätetty jalostaa, samoin kuin se valmistettu tavara, joka vuoden lopussa vielä on myymättä. Sahalaituksen *varat* olivat nimittäin joulukuun 31 p:nä 1909:

<i>Kiinteimistö</i>	Smk	85 000: —
<i>Irtaimisto ja kalusto</i>	»	16 996: 61

Raakatavaraa:

Sahahirsiä	Smk	106 845: 60
Pinopuita	»	<u>16 724: —</u> 123 569: 60

Valmistettua tavaraa:

0.18 standerttia listoja	Smk	23: 40
779.71 » lautoja	»	112 811: 05
378.09 » battensia	»	60 542: 35
75.31 » lankkuja	»	14 304: 50

45.55 standerttia pelkkoja ja parruja	Smk	8 050:30	
96.07 » puolipuhdasta tavaraa	»	9 475:48	
		<u>Smk 205 207:08</u>	
20 % poistoa inventeerauksessa »		41 041:42	164 165:66
15 000.0 m ³ polttopuita	»	37 500:—	
7 000.0 » rimoja	»	7 000:—	
6 000.0 kpl käsintehtyjä ratapölkkyjä	»	9 000:—	
400.0 m ³ sysiä	»	2 160:—	55 660:—
		<u>Yhteensä Smk 445 391:87</u>	

Sahan tilan, sen toiminnan jälkeen vuosina 1808—09, osoittaa seuraava tiliasema ³¹/₁₂ 1909:

Tulot ja varat.

<i>Tuloja (1909) 1)</i>	Smk	316 529:73	
<i>Valmistettua tavaraa sahan varastossa ³¹/₁₂ 1909:</i>			
Sahattua tavaraa	Smk	164 165:66	
Polttopuita y. m.	»	55 660:—	219 825:66
<i>Raakataavaraa sahan varastossa ³¹/₁₂ 1909:</i>			
Sahahirsiiä	Smk	106 845:60	
Halkopuita	»	16 724:—	123 569:60
<i>Sahan kiinteimistö</i>			85 000:—
<i>Sahan irtaimisto ja kalusto</i>			16 996:61
		<u>Yhteensä Smk 761 921:60</u>	

Menot.

Sahan menot vuonna 1908.....	Smk	259 707:31	
» » » 1909.....	»	366 548:35	
Sahalaitoksen hinta.....	»	75 000:—	
Maanostoja saha-alueen laajentamiseksi	»	3 750:—	
		<u>Yhteensä Smk 705 005:66</u>	
<i>Puhdas omaisuus</i>	»	56 915:94	
		<u>Summa Smk 761 921:60</u>	

Kevätniemen sahalaitoksen toimintaa on rahalliselta kannalta katsottava tyydyttäväksi kun ottaa huomioon että saha on vasta-alkava ja että siihen on tarvittu työtä ja kustannuksia ennenkuin sen koneisto ja toiminta yleensä on

1) Vuonna 1908 ei sahalaitoksella ollut rahallisia tuloja.

saatu järjestetyksi niin, että se vastaa tarkoitustaan, nimittäin sahata ja jalostaa sellaista kruununmetsistä saatua, välttämättömästi poistettavaa puutavaraa, jolle muuten tuskin saadaan menekkiä. Sahalaitoksen toiminta on myös ollut aivan välttämätön puutavaran hankkimiseksi Joensuun—Nurmeksen rautatie-rakennukselle.

Sukevan sahalaitos.

Iisalmen hoitoalueesta, jonka kruununmaat sijaitsevat Iisalmen—Kajaanin radan varrelle johtavien uittovesien luona, on jo useita vuosia hankittu puutavaraa valtionrautateille. Kun valtionrautateiden puutavarain tarve Savon radan varrella yhä on kasvanut ja puutavaranhankinta Iisalmen hoitoalueesta täten on vuosi vuodelta laajentunut, teki Metsähallitus Keisarilliseen Senaattiin esityksen että valtion varoilla lunastettaisiin sopiva maa-alue Sukevan rautatie-aseman luona, johon rautateiden tarvetta ja sikäläisistä kruununmetsistä hankittujen puutavarain jalostamista varten rakennettaisiin pieni sahalaitos. Esitykseen suostuttiinkin ja kesällä kertomusvuonna ryhdyttiin uuden sahan rakentamiseen. Sahalaitos valmistui vasta myöhään syksyllä, jotenka mitään varsinaisia tuloksia sen toiminnasta kertomusvuonna ei ollut.

Sahalaitoksen arvo nousi sen valmistuttua Smkaan 28,363 mkaan 10 penniin. Tämän lisäksi tulee sahalle kuuluvaa kalustoa 3,855 mkan 35 pennin arvosta.

Tulot ja menot.

Valtion debiteeratut tulot Suomen kruununmetsistä nousivat kertomusvuonna 9,281,782 markkaan 14 penniin. Tähän erään sisältyy kuitenkin myös maksutta luovutettujen metsäntuotteiden debiteerattu arvo (vertaa siv. 69—70) sekä sellaiset metsähallinnon saatavat, joita köyhyyden takia ei ole erinäisiltä pienemmiltä ostajilta saatu perityiksi. Jos nämä debiteeratut saatavat, joista valtiolle ei tule rahallista tuloa, jätetään huomioonottamatta nousevat debiteeratut tulot Smkaan 9,207,784: 03 (1 osasto, III luku 1 mom.).

Metsähallinnon tileissä huomattut menot samalta ajalta nousevat 3,790,593 mkaan 29 penniin, taikka jos ottaa huomioon ainoastaan kruununmetsien hoitoon ja hallintoon kuluneita menoja, 3,397,814 markkaan 19 penniin. Edelliseen summaan sisältyy nimittäin myös erinäisiä kruununmetsien hoidon ulkopuolella käytettyjä menoeria, kuten menot metsänvartijakouluihin, metsänhoidonneuvojain, sotilas- ja kirkollisvirkatalometsänhoitajien palkat ja matkakustannukset, metsämaiden ostoa varten valtiolle käytetyt rahamäärät y. m. kustannuksia. Huomauttaa sopii epäjohdonmukaisuudesta siinä, että metsähallinnon tilejä rasitetaan menoilla kruunun virkatalojen metsänhoitoon, kun

kerran kaikki tulot näistä virkataloista huomataan asianomaisten kuvernöörien tilityksissä. Metsämaiden ostoon käytettyjä varoja ei voitane pitää varsinaisina menoina, koska niitä vastaa, kruunulle lisää tulleen omaisuutena, ostettujen metsämaiden arvo.

Jos ottaa huomioon debiteratut tulot ja metsähallinnon tileissä huomattut *kaikki* menot olisi *puhdas säästö* kertomusvuonna 5,491,188 mkaa 85 penniä. Jos laskee säästön huomioonottamatta tileistä poistettavia saatavia nousee se 5,417,190 mkaan 74 penniin, jos taasen tuloeristä vetää pois yksinomaan kruununmetsien hoitoon ja hallintoon käytetyt menot tekevät vastaavat säästöerät Smk 5,883,967:95 ja Smk 5,809,969:84.

Seuraava Metsähallituksen tilinpäätösilmoitus vuodelta 1909 antaa lähemmän selvityksen metsähallinnon menoista ja tuloista kertomusvuonna.

Metsähallituksen tilinpäätösilmoitus
vuodelta 1909.

P. L.	Luku.	Mom.		Valtion talo- ja menoarvion mukaan.		Vuositilin mukaan.	
				Smf.	7/14	Smf.	7/14
				Varsinainen Valtion			
				Menoja.			
7	II	1	Metsähallitus, palkkauksia	141 100	—	140 737	06
»	II	2	S:n vuokra, polttopuut ja valaistus	12 300	—	12 310	77
»	II	3	S:n tarverahoja	6 700	—	10 700	—
			Lisäys ⁹ / ₁₀ 1909	4 000	—		
»	II	4	Ylimetsänhoitajat, metsänhoitajat ja metsänpäällysmiehet, palkkauksia	491 300	—	469 750	10
»	II	5	Metsänhoidonneuvojat, palkkauksia	8 500	—	6 498	97
»	II	6	Metsäkassöörit, »	50 000	—	55 546	64
»	II	7	Metsänvartijat ja työnjohtajat, palkkauksia	289 600	—	315 271	91
			Arm. määräys ¹ / ₃ 09	26 000	—		
»	II	8	Evon metsänhoito-opisto, palkkauksia	1 700	—	1 700	—
»	II	9	S:n tarverahoja	2 700	—	2 700	—
»	II	10	S:n polttopuut	1 500	—	1 500	—
»	II	11	S:n uudisrakennus- ja korjauskustannuksia	2 500	—	2 500	—
»	II	12	Metsänvartijakoulut, palkkauksia	45 200	—	45 199	99
»	II	13	S:n ruokarahoja	46 000	—	44 675	40
»	II	14	S:n vaatetusapua	4 200	—	4 085	—
»	II	15	S:n sekalaisia menoja	24 300	—	24 971	17
»	II	16	Erinäisiä metsähallinnon menoja	550 000	—	873 348	19
»	II	17	Matkakustannuksia metsänhoitolaitoksessa	75 000	—	94 228	07
»	II	18	Kruunulle jaettujen tienosuuksien kunnossapito	65 000	—	57 488	72
»	II	19	Veroa kruunulle ostetuista metsämaista	3 100	—	3 063	61
»	II	20	Valtionrautateille ja muille valtionlaitoksille tarpeellisten puutavarain hankinta	550 000	—	1 299 976	04
»	II	21	Sekalaisia määrärahoja	13 000	—	5 216	75
»	III	1	Virkatalojen metsänhoitajat, palkkauksia		—	34 333	32
»	III	3	Metsänjakokustannuksia		—	12 257	36
»	III	4	Puiden leimaaminen, kuutioiminen ja luovuttaminen		—	361	50
»	III	8	Matkakustannuksia		—	1 996	38
»	IV	1	Satunnaisia yleisiä tarpeita varten Kamaritoimituskunnan käytettäväksi		—	1 052	20
14	II	1	Matkakustannuksia sen lisäksi mitä eri virastoille ja henkilöille on määrätty		—	268	52
»	III	1	Korjauskustannuksia		—	30 496	57
»	III	2	Uudisrakennuskustannuksia		—	1 893	43
				Siirto	—	3 554 117	67

Osasto.	Luku.	Mom.	Vuositilin mukaan.			
			<i>Smc</i>	<i>mkk</i>	<i>Smc</i>	<i>mkk</i>
						2 328 395 84
			Valtiovaraston saatava 1 p. Tammikuuta 1909			
tulo- ja menoarvio.						
Tuloja.						
1	III	I	<i>Tuloja kruununmetsistä (Valtionrahasto):</i>			
		1/1	Puitten hintoja	7 766 679 30		
		1/2	Vuokria	17 291 92		
		1/3	Laidunmaksuja	6 351 80		
		1/4	Torpanveroja	55 479 30		
		1/5	Latvainkarsimiskorvauksia	83 291 23		
		1/6	Hakkuunvalvontakorvauksia	82 831 45		
		1/7	Puitten hintain korkoja	201 165 04		
		1/8	Sekalaisia tuloja	48 188 20		
		1/9	Korvaus valtionlaitoksille luovutettujen puumäärien hankkimiskustannuksista	1) 946 505 79		9 207 784 03
	III	2	<i>Tuloja virkatalojen metsistä (Sotilasrahasto) 2)</i>			3 450 57
	VI	1	<i>Valtionrahaston korkoja</i>			49 62
4	III	1	<i>Senttonaalaa</i>			3 318 51
	IV	1	<i>Karttapaperin tarkastusmaksua</i>			620 80
	IV	2	<i>Sotilashuonemaksua</i>			526 —
	IV	3	<i>Vaivais- ja työhuonemaksua</i>			1 270 20
Siirto						
11 545 415 57						

1) Tähän erään sisältyy myös Siuron sahalaitoksesta luovutettujen puumäärien arvo.

2) Nikkarilan virkatalopuistosta.

P. L.	Luku.	Mom.		Valtion tulo- ja menoarvion mukaan.		Vuositilin mukaan.	
				<i>Smf.</i>	<i>mkk.</i>	<i>Smf.</i>	<i>mkk.</i>
						3 554 117	67
14	VI	1	Siirto Asetuksiin tahi ennen annettuihin armollisiin määräyksiin perustuvia tarpeita varten, joita menoarvioon ei ole erittäin merkitty			5 299	27
15	I	2	Lakkautusluokka			12 791	63
*	VI	1	Lahjapalkkioita siviilivirkakunnan virkamiesten kuolinpesille pitkästä nuhteettomasta palveluksesta			8 375	—
Ylimääräinen Valtion							
Y. M.	IV	1	Metsämaiden ostoa varten valtiolle	210 000	—	210 000	—
Valtion tulo- ja meno-							
Menoja.							
			Viljain arvon eroituksia				972
<i>Virkakuntain keskeisiä välityksiä.</i>							
			Lähetteen tili			8 680 502	87
			Siviiliviraston leski- ja orpokassa			24 415	29
			Valtiovaraston saatava 31 p. joulukuuta 1909			2 324 861	60
Yhteensä						14 819 878	05

Osasto.	Luku.	Mom.	Vuositilin mukaan.			
			Smy.	M	Smy.	M
					11 545 415	57
tulo- ja menoarvio.						
arvion ulkopuolella.						
Tuloja.						
					5 558	75
					114	92
<i>Virkakuntain keskeisiä välityksiä.</i>						
					3 190 310	57
					78 473	24
Yhteensä					14 819 873	05

Edellä olevasta tilinpäätösilmoituksesta käy selville kruununmetsistä saatujen tulojen erittely lukuunottamatta maksutta luovutettujen metsäntuotteiden arvoa ja poistettavia saatavia. Jos nämäkin otetaan huomioon jakaantuvat debiteeratut tulot seuraavalla tavalla:

Puitten hintoja.....	Smk 7 827 811: 30	tehden 84.6 %	kaikista debit. tuloista
Vuokria	» 17 350: 92	» 0.2 »	»
Laidunmaksuja	» 6 351: 90	» 0.1 »	»
Torpanveroja.....	» 59 245: 15	» 0.8 »	»
Latvainkarsimiskorvauksia.....	» 83 291: 23	» 0.9 »	»
Hakkuunvalvontakorvauksia.....	» 83 107: 45	» 0.9 »	»
Puitten hintain korkoja	» 201 199: 29	» 2.2 »	»
Sekalaisia tuloja	» 49 878: 10	» 0.5 »	»
Korvaus valtionlaitoksille luovutettujen puumäärien hankkimiskustannuksista	» 953 546: 80	» 10.0 »	»
Yhteensä Smk 9 281 782: 14		—	—

Debiteeratut kaikki tulot olivat kertomusvuonna 13,860 mk 03 penniä suuremmat kuin vuonna 1908 (Smk 9,267,922: 11). Jos sitävastoin ottaa huomioon tulot, ilman maksutta luovutettujen metsäntuotteiden arvoa y. m. lyhennyseriä, olivat ne kertomusvuonna 20,920 mk 20 piä pienemmät kuin vuonna 1908 (Smk 9,228,704: 23).

Metsähallinnon menot kertomusvuonna, Smk 3,790,593: 29, olivat Smk 842,167: 79 eli 28.6 % suuremmat kuin menot vuonna 1908 (Smk 2,948,425: 50) ja Smk 1,565,517: 46 eli 69.6 % suuremmat kuin vuonna 1907 (Smk 2,225,075: 83). Suurimman menoerän kertomusvuoden tileissä muodostaa, kuten erittelyssä sivulla 106 huomataan 7. P. L. II: 20 mom. eli *kustannukset valtionrautateille luovutettujen puumääräin hankkimisesta*, jotka kustannukset nousevat *1,299,976 mk 04 penniä*, (v. 1908 Smk 814,876: 85) tehden 34.3 % kaikista menoista yhteensä. Tämän jälkeen seuraa järjestyksessä 7. P. L. II: 16 mom. eli *varsinaisiin metsänhoitotöihin* ja metsien käyttöön kuluneet menot Smk 873,348: 19 (v. 1908 Smk 692,229: 04) eli 23.0 % koko menomäärästä. Tämä viimeainittu menoerä, Smk 873,348: 19, jakaantuu kertomusvuonna seuraavalla tavalla alaryhmiinsä:

7. P. L. II: 16 A.	<i>Leimauskustannuksia</i>	Smk 73 907: 75	tehd. 8.2 %	koko mom.
›	B. <i>Hakkausalojen raivaamis-</i> <i>ynnä karsimiskustannuksia</i> .	› 58 319: 72	› 6.7	›
›	C. <i>Hakkuunvalvontakustannuksia</i>	› 84 723: 25	› 9.7	›
›	D. <i>Metsähallinnon puolesta toimi-</i> <i>tettuihin hakkuuksiin meneviä</i> <i>kustannuksia</i> ¹⁾	› 148 457: 40 ¹⁾	› 17.0	›
›	E. <i>Metsännuorennus- ja taimis-</i> <i>tojen perkauskustannuksia</i> . .	› 16 561: 21	› 1.9	›
›	F. <i>Metsänarvioimis- ja metsän-</i> <i>hoidon järjestämiskustannuk-</i> <i>sia</i>	› 214 991: 28	› 24.7	›
›	G. <i>Rajainavaamiskustannuksia</i> .	› 9 844: 86	› 1.1	›
›	H. <i>Teitten ja sillain ylläpito- ja</i> <i>tekokustannuksia</i>	› 40 464: 80	› 4.7	›
›	I. <i>Uskotuille miehille maksettuja</i> <i>palkkoja</i>	› 915: 67	› 0.1	›
›	J. <i>Erinäisiä ylimääräisiä palk-</i> <i>kauksia</i>	› 42 482: 42	› 5.0	›
›	K. <i>Lauttaus- ja uittoväylien per-</i> <i>kauskustannuksia</i> ²⁾	› 24 370: 69 ²⁾	› 2.8	›
›	L. <i>Ylimääräiseen vartioimiseen</i>	› 28 504: 12	› 3.3	›
›	M. <i>Kustannuksia rakennustöistä</i>	› 53 444: 42	› 6.1	›
›	N. <i>Vesiperäisten maiden kuivat-</i> <i>tamiskustannuksia</i>	› 25 137: 21	› 2.9	›
›	O. <i>Erinäisiä kustannuksia</i>	› 51 223: 39	› 5.8	›
Yhteensä Smk 873 348: 19				—

Tarkastaessa edellälueteltuja alaryhmiä huomaa että suurin menoerä on, kuten luonnollista onkin Litt. F kohdalla eli metsänarvioimis- ja metsänhoidon-järjestämiskustannukset Smk 214,991: 28. Seuraa sitten järjestyksessä menot metsähallinnon puolesta toimitettuihin hakkuihin kuten apuharvennustöihin y. m. Smk 148,457: 40. (Menot valtionlaitoksille hankittujen puiden hakkuihin ovat huomattavat 7. P. L. II. 20 mom. kohdalla) hakkuunvalvontakustannukset Smk 84,723: 25 ja leimauskustannukset Smk 73,907: 15. Hakkausalojen raivaa-

¹⁾ Suurimmat metsähallinnon suorittamat hakkuukustannukset (valtion laitoksille luovutettujen puiden) ovat huomattavat 7. P. L. II: 20 mom. kohdalla.

²⁾ Pääasiallisemmat lauttauskustannukset (valtionlaitoksille hankittavien puiden) ovat huomattavat 7. P. L. II: 20 mom. kohdalla.

miseen on käytetty Smk 58,319: 72, vesiperäisten maiden kuivattamiseen Smk 25,137: 21 j. n. e.

7. P. L. II: 16 ja 20 momentit muodostavat yhteensä varsinaisen liikepääoman, jonka avulla kaikki metsätyöt, puutavaranhankinta, puiden leimaaminen, hakkuidenvalvonta y. m. suoritetaan. Seuraavassa taulussa ilmenee ne päivätömmäärät, joita kertomusvuonna on suoritettu mainittuja menomomentteja rasittamalla. Vertauksen vuoksi on tauluun myös merkitty vastaavat luvut vuosilta 1907 ja 1908:

Työn laatu.	Päivätöiden luku.		
	v. 1907.	v. 1908.	v. 1909.
Puiden leimaaminen	10 779	12 466	16 397
Hakkuualojen raivaaminen ja latvain karsiminen	23 962	26 131	27 026
Hakkuunvalvonta	30 052	28 578	24 045
Puiden hankinta valtion laitoksille	149 657	222 677	333 807
Metsänarvioiminen	1 932	3 381	4 893
Metsänhoidon tarkastus ja jakotyöt.....	8 433	14 400	30 221
Metsänviljelystyöt	3 484	5 123	5 044
Apuharvenus y. m.	6 033	9 557	20 441
Teitten ja lauttausväyläin kuntoonsaattaminen	8 145	10 846	16 064
Rajainkäynti.....	950	2 209	3 704
Kaikenlaiset muut työt.....	7 639	7 615	24 071
Yhteensä	251 066	342 983	505 213

Päivätöiden luku kertomusvuonna kussakin hoitoalueessa näkyy tarkemmin kertomuksen loppuun liitetystä pääkirjaotteesta.

Edellä on mainittu, että kustannukset puutavaran hankintaan valtionrauteille 7. P. L. II: 20 mom. ja kustannukset erinäisiin metsänhoitotoimiin 7. P. L. II 16 mom. muodostavat suurimmat erät metsähallinnon menoissa kertomusvuonna. Vasta kolmannella sijalla on 7. P. L. II: 4 mom. eli menot ylimetsänhoitajien, metsänhoitajien ja metsäpäällismiesten palkkauksiin Smk 469,750:10 (12.4%), mikä momenttiera aikaisempina aikoina oli menopuolella suurin. Seuraa sitten järjestyksessä menot metsätyönjohtajien ja metsänvartijain palkkoihin Smk 315,271:91 (8,3 %). Metsämaiden ostoon on kertomusvuonna käytetty Smk 210,000: — eli 5,3 %. Metsänvartijakouluihin on kulunut Smk 127,331: 56 eli 3,4 %.

Menojen erittely kussakin hoitoalueessa käy tarkemmin selville kertomuksen loppuun liitetystä liitteestä.

Tarkastettaessa kertomusvuoden rahallista tulosta kruununmetsien taloudesta huomataan, että bruttotulot ovat pysyneet jokseenkin samalla tasolla kuin edellisenä vuonna (v. 1908). Sen lamautumistilan jälkeen, johon puutavaramarkkinat kesällä vuonna 1908 olivat joutuneet, olisi nimittäin voinut odottaa melkoistakin alennusta kruununmetsien tuloissa, etenkin kun kokemus on osoittanut että ne yleensä ovat varsin herkkiä seuraamaan puutavaramarkkinoiden vaihteluja. Vuonna 1907 nousivatkin bruttotulot, sitä edellisenä vuotena vallinneiden harvinaisen suotuisten olojen vaikutuksesta puutavarakaupan alalla, siihen saakka saavutettuun korkeimpaan määrään eli Smkaan 9,934,347:20. Että vähennys debiteeratuissa bruttotuloissa vuodesta 1907 vuoteen 1909 ei ole suurempi kuin pyöreässä luvussa 650,000:— mkaa, vaikka puutavarahinnat samalla ajalla alenivat melkoista suuremmalla prosentilla, on suureksi osaksi selitettävissä siten, että Metsähallitus oli tilaisuudessa tarmokkaiden toimenpiteiden kautta entistä suuremmassa määrässä metsänhoitoviranomaistensa kautta toimituttamaan omia hakkuita ja luovuttamaan valmista puutavaraa etupäässä valtionrautateille. Riittävästi työväkeä oli myös saatavissa. Valtion metsänkäytön säännölliseksi jatkamiseksi tänä huonona aikana järjestettiin myös entistä enemmän paikallishuutokauppoja. Toiselta puolen katsoi Metsähallitus myös velvollisuudekseen auttaa puutavaraliikemiehiä hyväksymällä kohtuullisen alhaisiakin huutokaupparjousjouksia.

Luonnollista on taasen toiselta puolen että kuta suuremmassa määrässä metsähallinto on suorittanut omia hakkuita ja puutavaranhankintatöitä, sitä enemmän ovat myös kruununmetsätalouden menot kasvaneet. Kuten edellä esitetyistä numeroista huomataankin on nousua pääasiallisesti huomattavissa 7. P. L. II: 20 ja 16 momenteissa, jotka muodostavat kuten ennen on viitattu metsähallinnon varsinaisen liikepääoman, ja joiden menoeräin avulla metsähallinto esiintyy vuosi vuodelta yhä suurempana työnantajana. 7. P. L. II: 20 rasitetaan kuten mainittu niillä menoilla, joita puutavaran hankinta etupäässä valtionrautateille vaatii, 7. P. L. II: 16 mom. niistä kustannuksista, joita kruununmetsien joutuessa yhä voimaperäisemmän käytön alaisiksi entistä laajemmassa määrässä kuluu varsinaisiin hoitotoimenpiteisiin. 7. P. L. II: 20 on nousut Smkasta 814,876:85 (v. 1908) Smkaan 1,299,976:04 (1909) ja 7. P. L. II: 16 Smkasta 692,229:04 (v. 1908) Smkaan 873,348:19 (v. 1909). — Muista menoeristä on 7. P. L. II 1 eli Metsähallituksen palkkaukset, noussut Smkasta 124,899:88 (v. 1908) Smkaan 140,737:06 (v. 1909), johtuen siitä että mainittu hallitus, sen uudestajärjestämisen kautta on saanut uuden menosäännön, joka on ollut voimassa 1 p:stä heinäkuuta 1908. Menot metsänvartijain ja työnohtajien palkkoihin ovat myös lisääntyneet (Smk 197,117:80 v. 1908 ja Smk 315,271:91 v. 1909), sittenkun heidän palkkasuhteensa armollisten määräysten johdosta parannettiin, pohjois-Suomen metsänvartijain 19^{12/10} 07, etelä-Suomen

vartijain 19¹²/₂09. — Yleensä voidaan sanoa, että missä menojen nousua on kertomusvuonna edelliseen vuoteen verraten huomattavissa, ovat lisäykset semmoisia menoeriä, jotka tarkoittavat valtion metsätalouden edistämistä tai sen alimman palvelusväen elinehtojen parantamista tai ovat ne suoranaisina välttämättöminä lisiin siihen liikepääomaan, joka on metsähallinnolle tarpeellinen saadakseen valtion metsäpääoman yhä suuremmassa määrässä tuloja tuotavaksi ja voidakseen yhä paremmin täyttää valtion omaa tarvepuukulutusta.

Selvää on, että melkoinen osa kertomusvuonna kruununmetsien hoidantoon sijoitetuista varoista ei ole samana vuonna ennättänyt osoittaa tuloja tuottavaa hyötyään. Tämä huomataan sen sijaan selvemmin vuoden 1910 tuloista, jotka mikäli Metsähallituksella tätä kirjoitettaessa tiedossa on, *nousevat 12,715,867 mkaan 44 penniin eli korkeimpaan määrään, minkä kruununmetsätalous maassamme tähän saakka on tuottanut.* Tämä melkoinen tulolisäys riippuu osaksi myös parantuneista puutavaramarkkinoista ja toimista saada entistä suuremmassa määrässä yli-ikäisiä puita myydyksi. Menot v. 1910 nousivat 4,366,084 mkaan 48 penniin, jotenka säästö tekee Smk 8,349,782: 96.

Jatkamalla uudistustoimia ja tähtäämällä toimenpiteet etenkin liikenne- ja menekkiolojen parantamiseen, voidaan kruununmetsistä edelleen odottaa yhä suotuisampia tuloksia. Välttämätön ehto siihen on kuitenkin, että kruununmetsien sekä metsänhoidollinen että taloudellinen käyttö saa häiriytymättä jatkua sillä terveellä pohjalla, jolla se nyt on.

Lopuksi liitetään tähän taulu, joka osoittaa *valtion keskimääräiset tulot ja menot sekä vastaava säästö* viisivuotisinä aikajaksoina aina vuodesta 1861.

Vuosina.	Debiteeratut tulot keskimäärin, Smk.	Metsähallinnon tileissä huomattut kaikki menot, keskimäärin, Smk.	Säästö, Smk.	Keskimääräinen meno-prosentti.
1861—64	282 812 —	383 641 —	— 100 829 —	135.1
1865—69	160 492 —	428 154 —	— 267 672 —	270.3
1870—74	805 350 —	464 598 —	+ 340 752 —	57.8
1875—79	855 047 —	648 282 —	+ 206 765 —	75.8
1880—84	1 063 290 —	699 322 —	+ 363 968 —	65.8
1885—89	1 562 894 —	741 251 —	+ 821 643 —	47.4
1890—94	2 169 871 —	827 039 —	+ 1 342 832 —	38.2
1895—99	2 494 386 —	881 071 —	+ 1 613 315 —	35.3
1900—1904	4 960 976 —	1 162 829 —	+ 3 798 147 —	23.0
1905	4 815 500 —	1 777 194 09 —	+ 3 038 306 27 —	36.9
1906	6 995 808 47 —	1 815 057 94 —	+ 5 180 745 53 —	25.9
1907	9 934 347 20 —	2 225 075 83 —	+ 7 709 271 37 —	22.4
1908	9 267 922 11 —	2 948 425 50 —	+ 6 319 496 61 —	31.8
1909	9 281 782 14 —	3 790 593 29 —	+ 5 491 188 85 —	40.8
1910	12 715 867 44 —	4 366 084 48 —	+ 8 349 782 96 —	34.3

Laiduntaminen kruununmailla.

Metsähallituksen kertomuksessa vuodelta 1907 on siv. 121—127 tehty tarkemmin selvää laiduntamisesta kruununmailla ja huomautettu, että siinä suhteessa on erotettava kaksi lajia, nimittäin: 1) tavallinen *karjan laiduntaminen* sekä 2) *porojen laiduntaminen* Pohjois-Suomessa. Edellisen on Metsähallitus saanut järjestetyksi uusien määräyksien kautta, jotka Keis. Senaatti 21 p:nä tammi-kuuta v. 1908 on vahvistanut. Näiden määräyksien mukaan, joista lähemmin on kerrottu v. 1907 kertomuksessa, on muun muassa vuotuinen laidunmaksu hevosista ja nautaeläimistä vahvistettu 40 penniksi elukasta ja lampaista 1: — m:ka elukasta, paitsi Oulun läänissä, missä tämä maksu on hevosista ja nautaeläimistä 10 penniä ja lampaista 50 penniä elukasta. Utsjoen, Inarin ja Enontekiön kunnissa, joissa isojakoa vielä ei ole aloitettu, on kuitenkin laidunoikeus toistaiseksi vapaa. Tärkeä määräys on metsänhoidolliselta kannalta katsoen vielä se, että asianomainen metsänhoitaja saattaa jos tarpeelliseksi katsoo, ylimetsänhoitajan suostumuksella, laiduntamiselta rauhoittaa hoitoalueensa kokonaisuudessaan tai jonkun osan siitä milloin metsänuudistus sitä vaatii.

Metsähallitukselle saapuneiden tietojen mukaan on kertomusvuonna kruununmailla käynyt laitumella yhteensä 20,395 elukkaa, joista laidunmaksua on peritty kaikkiaan 6,414 mkaa 20 penniä, tehden elukkaa kohti noin 31 penniä. Vuonna 1908 oli tämä elukkamäärä 18,659 eläintä ja vuonna 1907 17,191, eläintä, joista perittiin laidunmaksuina, v. 1908 Smk 5,596: 65 eli noin 30 penniä elukkaa kohti ja vuonna 1907 Smk 5,812: 45 eli 33 penniä elukasta. Todellisuudessa on kuitenkin kruununmailla laitumella käyneiden elukkain luku melkoisesti suurempi. Iin tarkastuspiirissä on siten ainoastaan kahdessa hoitoalueessa peritty laidunmaksuja, riippuen siitä että kruununmaiden asukkaiden karja mainitussa tarkastuspiirissä yleisesti käy vastineeksi maksutta yksityisten tiluksilla. Myös muissa tarkastuspiireissä on samankaltaista vastinetta vastaan monet karjanomistajat vapautetut laidunmaksuista. Tähän katsoen ja jos myös ottaa huomioon metsänvartijain ja kruununmetsätöpparien karjat, voidaan kertomusvuonna kruununmailla laitumella käyneiden elukkain lukumäärä arvioida noin 30—40 tuhanneksi.

Seuraava taulu osoittaa tarkastuspiirittäin ja hoitoalueittain niiden kertomusvuonna laitumella käyneitten eläinten lukumäärän, joista on suoritettu laidunmaksu.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Elukka- luku.	Laidun- maksut.		Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Elukka- luku.	Laidun- maksut.	
		<i>Smc</i>	<i>728</i>			<i>Smc</i>	<i>728</i>
Turun—Hämeen läänien.							
Loppi	58	23	20	Multia	152	60	80
Yläne	42	20	40	Virrat	110	44	—
Kankaanpää	1 566	659	70	Jalasjärvi	958	398	20
Karvia	721	326	20	Alajärvi	1 168	521	80
Parkano	1 008	447	—	Salamajärvi	330	159	60
Aure	424	169	60	Viitasaari	—	—	—
Orivesi	208	112	—	Lesti	581	240	80
Jämsä	241	98	80				
Yhteensä	4 268	1 856	90	Yhteensä	3 969	1 702	20
Evon—Vesijaon							
	70	31	—	Oulujärven.			
Viiipurin—Mikkelin läänien.							
Pällilä	283	113	20	Haapajärvi	439	43	90
Rajajoki	1 263	513	60	Kalajoki	326	32	60
Laatokka	848	348	80	Pyhäjoki	686	82	40
Uomaa	143	58	90	Siikajoki	1 348	146	—
Loimola	205	89	80	Paltamo	558	72	60
Korpiselkä	41	16	40	Sotkamo	275	36	30
Mikkeli	367	158	80	Kuhmo	—	—	—
Miehikkälä	1 020	461	70	Lentiira	—	—	—
Yhteensä	4 170	1 761	20	Hyrnsalmi	—	—	—
Kuopion läänin.				Suomussalmi	—	—	—
Pohjois-Ilomantsi	126	50	40	Piispajärvi	—	—	—
Etelä-Ilomantsi	37	14	80	Puolanka	39	3	90
Suomusjärvi	—	—	—	Yhteensä	3 671	417	70
Jongunjoki	—	—	—	lin.			
Kuohatti	—	—	—	Utajärvi	340	50	40
Halmejärvi	—	—	—	Ii	—	—	—
Palojärvi	20	8	—	Pudasjärvi	—	—	—
Lisalmi	40	16	—	Pubos	—	—	—
Yhteensä	223	89	20	Taivalkoski	—	—	—
Vaasan läänin.				Kuusamo	—	—	—
Toivakka	75	30	—	Kitka	—	—	—
Saarijärvi	238	98	20	Ranua	—	—	—
Karstula	357	148	80	Kuivaniemi	294	46	60
				Simo	—	—	—
				Ylisimo	—	—	—
				Yhteensä	634	97	—

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Elukka- luku.	Laidun- maksut.		Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Elukka- luku.	Laidun- maksut.	
		Smc.	7/18			Smc.	7/18
Kemin.				Muonio	—	—	—
Kemi	103	10	30	Enontekiö.....	—	—	—
Muurola	537	53	70	Inari	—	—	—
Ylitornio	168	16	80	Utsjoki	—	—	—
Turtola	688	118	80	Yhteensä	1 300	200	—
Kolari	—	—	—	Yhteenvedo tarkastus- piirittäin.			
Meltaus	471	47	10	Turun—Hämeen lään. ..	4 268	1 856	90
Rovaniemi	123	12	30	Evon—Vesijaon	70	31	—
Etelä-Kemijärvi	—	—	—	Viipurin—Mikkelin lään.	4 170	1 761	20
Pohjois-Kemijärvi	—	—	—	Kuopion läänin	223	89	20
Salla	—	—	—	Vaasan läänin	3 969	1 702	20
Tuntsa	—	—	—	Oulujärven	3 671	417	70
Yhteensä	2 090	259	—	Iin	634	97	—
Lapin.				Kemin	2 090	259	—
Yläkemi.....	72	7	20	Lapin	1 300	200	—
Luiro	112	11	20	Yhteensä	20 395	6 414	20
Sodankylä.....	307	45	10	Vuonna 1908.....	18 659	5 596	65
Kitinen	254	41	80	» 1907.....	17 191	5 812	45
Alakittilä	395	69	10				
Yläkittilä	160	25	60				

Porojen laiduntaminen. Myös porojen laiduntamisen järjestämiseksi pohjois-Suomessa oli Metsähallitus, kuten v. 1907 kertomuksessa on mainittu, tehnyt ehdotuksen. Tämän mukaan olisi perusmaksuna 10 penniä porolta, mikä määrä nousisi suhteessa 1, 2, 4 j. n. aina sen mukaan kuin porojen todellinen luku jossain kunnassa on 10, 20, 30 j. n. e. prosenttia suurempi kuin sallittu porojen lukumäärä. Sen lisäksi sisälsi ehdotus erinäisiä määräyksiä, joittenka tarkoitus oli saattaa tämän poronlaidunmaksuasian toimeenpanemisen mahdolliseksi, jota paitsi ehdotukseen oli otettu määräys, että puiden kaataminen kruununmetsissä, joko porojen elatukseksi tai muussa tarkoituksessa olisi laissa määrätyn edesvastauksen uhalla kiellettävä, jollei metsän kaatamiseen ole hankittu asianomaisen metsänhoitajan lupaa, jossa tapauksessa kaataminen saataisi toimittaa metsänhoitajan määrämän metsänvartijan johdolla, ja olisi kaadetuista puista suoritettava täysi korvaus metsänhoitajan antaman laskun mukaan, kuitenkin vähintään 50 penniä kuutiometriltä.

Metsähallituksen ehdotus on kumminkin vielä tätä kirjoitettaessa ratkaisematta ja lienee se tavanmukaisella kiertokululla eri virastojen kesken. Kun

kumminkin suuret edut tässä ovat kysymyksessä, rohkenee Metsähallitus toivoa että poronlaiduntamisen järjestäminen ajanmukaisemmalle kannalle kuin millä se nyt on, ennen pitkää saadaan toteutetuksi.

Siksi kunnes asia on ratkaistu on Keis. Senaatti uudistanut ne määräykset, jotka perustuvat Keis. Senaatin päätöksiin 22 piltä maaliskuuta 1898 ja 9 piltä samaa kuuta v. 1903 ja joista on lähemmin ilmoitettu Metsähallituksen kertomuksessa vuodelta 1905, siv. 32—33.

Hyönteisten, myrskyjen, lumenpainon y. m. tuottamat vahingot.

Hyönteisten tuottamia vahinkoja ei ole kruununmetsissä kertomusvuonna suuremmassa määrässä sattunut. Pällilän hoitoalueesta Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiiristä mainitaan, että *Nematus Erichsonii* toukkia on ilmestynyt lehtikuusiin, saamatta aikaan mainittavampaa vahinkoa. Samassa hoitoalueessa on Melolontha Hippocastani toukat turmeelleet *Pinus Banksiana* taimien juuria Mustanojan hoitolohossa. Rajajoen ja Laatokan hoitoalueesta ilmoitetaan pienemmistä *Lophyrus pallipes* toukkien aikaansaamista vahingoista. Koivuperhonen *Cidaria dilutata* on tuottanut jonkun verran vahinkoa koivikoille Ranuan ja Ylisimon hoitoalueissa Iin tarkastuspiirissä, Kemän ja Turtolan hoitoalueissa Kemän tarkastuspiirissä sekä Sodankylän ja Kittilän pitäjien kruununmailla Lapin tarkastuspiirissä. Myöskin *Chermes abietis* on aikaansaanut pienempiä vaurioita nuoremmissa kuusikoissa Puhoksen, sekä Etelä- ja Pohjois- Kemijärven hoitoalueissa.

Sienitaudit. Pällilän hoitoalueessa Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirissä on edelleenkin *Lophodermium* esiintynyt taimitarhoissa, osaksi myöskin mäntynuorennuksissa aukeilla kuivilla kankailla. Sienitautia vastaan on kuten ennenkin käytetty Bordeaux-nestettä. *Peridermium Pini*-sienen verrattain yleisestä esiintymisestä hyötykasvuisissa männiköissä mainitsevat sekä Viipurin—Mikkelin läänien että Kuopion läänin tarkastuspiirien ylimetsänhoitajat.

Myrskyt. Mainittavampia myrskyvahinkoja ei ole kertomusvuonna kruununmetsissä tapahtunut. Ainoastaan Mikkelin hoitoalueesta Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirissä, Pyhäjoen hoitoalueesta Oulujärven tarkastuspiirissä sekä Yläkemin hoitoalueesta Lapin tarkastuspiirissä ilmoitetaan tällaisista vahingoista. Mikkelin hoitoalueessa kaatoi myrsky muutamia lehtikuusia sekä Pyhäjoen hoitoalueessa yhteensä noin 40 sahapuuta.

Lumenpainon aikaansaamia vahinkoja on merkillepantu ainoastaan Laatokan, Suomussalmen, Piispajärven ja Luiron hoitoalueissa, joissa nuoria tiheässä kasvavia puita on murtunut.

Routa. Sekä Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirin että Vaasan läänin tarkastuspiirin ylimetsänhoitajat mainitsevat, että kertomusvuonna harvinaisen syvälle ulottunut routa sai aikaan, sulaessaan keväällä, taimitarhoissa ja vesiperäisimmillä mailla vahinkoa taivuttamalla taimien ja nuorempien puiden juuria.

Porojen tuottamista vahingoista ilmoitetaan edelleenkin pohjoisimmista tarkastuspiireistä. Erittäinkin mainitsee Lapin tarkastuspiirin ylimetsänhoitaja siitä vahingosta, jonka porot kuopimisellaan aikaansaavat hävittämällä nuoria taimia.

Hirvien tuottamista vahingoista ilmoitetaan Viipurin—Mikkelin läänien, Kuopion läänin Vaasan läänin ja Oulujärven tarkastuspiireistä, joissa ne monessa hoitoalueissa ovat vahingoittaneet etupäässä nuoria mäntymetsiköitä. Lapin tarkastuspiirin ylimetsänhoitaja mainitsee, että hirviä on alkanut yhä suuremmassa määrässä ilmestyä tarkastuspiirin eteläosiin, vaikkei niiden tuottamia vahinkoja voida sielläpäin toistaiseksi pitää suuriarvoisempina.

Maamyyrät ovat kertomusvuonna tehneet tuhoa Galitsinan luona olevassa taimitarhassa Pällilän hoitoalueessa.

Metsänhaaskaus.

Edelliseen vuoteen verraten on metsänraiskausten lukumäärä vähentynyt. Vuonna 1908 oli niitä kruununmetsissä kaikkiaan 405, kertomusvuonna taas 329. Luvultansa ja laadultaan suurimmat metsänraiskaukset ovat edelleenkin olleet Iin tarkastuspiirissä, jossa luvallisten metsäkauppojen rinnalla myös luvattomalla tavalla hankitaan puita kruununmetsistä.

Kertomusvuonna *ilmisaatujen* raiskauksien lukumäärä sekä haaskattujen metsäntuotteiden laatu ja määrät näkyvät seuraavasta taulusta:

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Haaskausten lukumäärä.	Haaskatut metsäntuotteet.						
		Sahapuita, kpl.	Rakennuspuita, kpl.	Keloja, taulenkaatoja, kolopuita y. m., kpl.	Vanteita ja rivoja, kpl.	Palkko-, hionno-, päre-, veistopuita, tervaksia, m ³ .	Jäkälää, heinää y. m. kuormaa.	Puunkuorta, tuolta, pilkkaa, kilo.
Turun—Hämeen läänien.								
Yläne	2	—	—	—	—	0.41	—	—
Kankaanpää	32	62	—	15	—	3.50	—	—
Karvia	3	—	5	3	—	1.50	0.5	10
Jämsä	1	—	—	4	—	—	—	—
Yhteensä	38	62	5	22	—	5.41	0.5	10

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Haaskauksien lukumäärä.	Haaskatut metsäntuotteet.						
		Sahapuita, kpl.	Rakennuspuita, kpl.	Kaloja, tullen- kaloja, kolopuita y. m., kpl.	Vanteita ja viitoja kpl.	Potto-, hiomo-, päre-, veistopuita, teräksia, m ³ .	Jäskelin, heinät y. m., kuorma.	Pannukoorta, tuoheta, piikkaa, kioa.
Viipurin—Mikkelin läänien.								
Rajajoki	9	—	21	—	—	7.2	—	—
Laatokka	2	—	3	—	—	—	3	—
Uomaa	1	51	—	—	—	—	—	—
Korpiselkä	1	—	1	4	—	—	—	—
Mikkeli	3	1	6	1	—	—	—	—
Yhteensä	16	52	31	5	—	7.2	3	—
Kuopion läänin.								
Iisalmi	1	108	—	—	—	—	—	—
Etelä-Ilomantsi	2	—	3	2	—	—	—	—
Yhteensä	3	108	3	2	—	—	—	—
Vaasan läänin.								
Toivakka	7	—	6	17	294	—	—	—
Saarijärvi	1	—	—	—	—	233.0	—	—
Jalasjärvi	1	—	—	25	—	—	—	—
Yhteensä	9	—	6	42	294	233.0	—	—
Oulujärven.								
Pyhäjoki	5	—	36	90	—	25.0	—	—
Haapajärvi	2	5	9	—	—	—	—	—
Paltamo	4	1	8	—	—	1.0	—	—
Sotkamo	1	—	—	—	—	10.0	—	—
Lentiira	3	24	5	—	—	11.0	1	—
Hyrnsalmi	16	4	180	17	—	15.5	3	—
Suomussalmi	8	44	15	73	152	30.0	—	—
Piispajärvi	7	482	128	20	—	2.5	—	—
Puolanka	19	368	151	—	—	387 hiomo- puurunkoa 8.0	—	—
Yhteensä	65	928	532	200	152	103.0	4	—
lin.								
Ii	15	89	256	100	—	5.5	—	—
Pudasjärvi	36	1 718	343	1	—	99.0	—	—
Puhos	6	80	3	—	—	21.0	—	—

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Haaskauksien lukumäärä.	Haasketut metsätuotteet.							
		Sahapuita, kpl.	Rakennuspuita, kpl.	Keloja, taulekkeitä, kolopuita y. m., kpl.	Vanteita ja vitsioja, kpl.	Palkko-, hiomo-, päre-, veistospuita, teräväksiä, m ³ .	Jäkkinä, heinik y. m., kuormaa.	Puunkuorta, tuohia, pihkaa, kiloa.	
Taivalkoski	7	95	43	1 077	—	35.0	—	—	
Kuusamo	1	91	—	—	—	—	—	—	
Ranua	23	360	119	—	2 280	—	—	—	
Kuivaniemi	82	311	234	183	—	62.5	5	—	
Simo	5	—	103	7	—	210.0	—	—	
Ylisimo	7	102	—	—	—	—	—	—	
Yhteensä	182	2 846	1 101	1 368	2 280	433.0	5	—	
Kemin.									
Ylitornio	1	—	48	—	—	—	—	—	
Turtola	1	10	—	—	—	—	—	—	
Meltaus	1	—	245	—	—	250.0	—	—	
Yhteensä	3	10	293	—	—	250.0	—	—	
Lapin.									
Yläkemi	1	2	4	—	—	14.0	—	—	
Alakittilä	1	—	47	—	—	—	—	—	
Muonio	6	10	48	—	—	19.0	—	—	
Enontekiö	4	—	21	—	—	—	28	—	
Utsjoki	1	—	—	—	—	—	20	—	
Yhteensä	13	12	120	—	—	33.0	48	—	
Yhteenvedo tarkastuspiirittäin.									
Turun—Hämeen läänien	38	62	5	22	—	5.41	0.5	10	
Viipurin—Mikkelin läänien	16	52	31	5	—	7.2	3	—	
Kuopion läänin	3	108	3	2	—	—	—	—	
Vaasan läänin	9	—	6	42	294	233.0	—	—	
Oulujärven	65	928	532	200	152	103.0	4	—	
Iin	182	2 846	1 101	1 368	2 280	433.0	5	—	
Kemin	3	10	293	—	—	250.0	—	—	
Lapin	13	12	120	—	—	33.0	48	—	
Yhteensä	329	4 018	2 091	1 639	2 726	1 064.61	60.5	10	
						337 hiomopuurunkoa			

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Haasekausten lukumäärä.	Haasketut metsäntuotteet.						
		Sahapuita, kpl.	Bakennuspuita, kpl.	Keloja, tullenkaatoja, kolopuita y. m., kpl.	Vanteita ja vitsioja, kpl.	Poltto-, hiomo-, päre-, veistospuita, tervaksia, m ³ .	Jäkälä, heiniä y. m., kuormaa.	Punnortta, tuohia, pihkaa, kiloa.
Vastaavat luvut.								
Vuonna 1908	405	5 320	4 241	3 889	219	947.6	14.5	100.0
» 1907	278	6 484	2 055	662	1 230	1 520.10	180.8	500.0
» 1906	186	5 474	1 242	316	252	385.08	30.0	—
» 1905	157	5 703	2 019	549	350	852.50	23.0	437.0
» 1904	225	4 206	1 052	356	505	85.00	2.5	280.0
» 1903	217	2 322	739	31	330	293.00	21.0	—
» 1902	201	2 562	1 243	379	2 108	68.00	28.0	103.0
» 1901	302	3 763	2 655	5 522	1 423	374.00	40.0	490.0
» 1900	240	1 965	1 645	3 553	1 230	349.30	9.5	570.0
» 1899	205	2 320	729	255	30	1 497.00	44.0	550.0
» 1898	222	1 739	1 790	484	950	381.91	37.6	300.0

Miten kertomusvuonna haaskattujen metsäntuotteiden kanssa on menetelty osoittaa seuraava taulu:

Tarkastuspiiri.	Miten haaskattujen metsäntuotteiden suhteen on menetelty.	Haasketut metsäntuotteet.						
		Sahapuita, kpl.	Bakennuspuita, kpl.	Keloja, tullenkaatoja kolopuita, y. m., kpl.	Vanteita ja vitsioja, kpl.	Poltto-, hiomo-, päre-, veistospuita, tervaksia, m ³ .	Jäkälä, heiniä y. m., kuormaa.	Punnortta, tuohia, pihkaa, kiloa.
Turun—Hämeen läänien.	Haaskaaja anastanut	45	5	22	—	5.41	0.5	10
	Takavarikkoon otettu ..	4	—	—	—	—	—	—
	Kelpaamattomaksi tehty	13	—	—	—	—	—	—
Viipurin—Mikkelin läänien.	Haaskaaja anastanut	1	31	5	—	3.2	3.0	—
	Takavarikkoon otettu ..	51	—	—	—	4.0	—	—
Kuopion läänin.	Samoin	108	—	—	—	—	—	—
	Haaskaaja anastanut	—	3	2	—	—	—	—

Tarkastuspiiri.	Miten haaskattujen metsäntuotteiden suhteen on menetelty.	Haaskatut metsäntuotteet.						
		Sahapuita, kpl.	Rakennuspuita, kpl.	Keloja tuulenkaatoja kolopuita, y. m., kpl.	Vanteita ja viitsoja, kpl.	Poltto-, hiomo-, järe-veistopuita, teräväksi, m ³ .	Jäkälä, heinä y. m., kuormaa.	Punkkuorta, tuohetta, pihkaa, kiloa.
Vaasan läänin.	Haaskaaja anastanut....	—	6	25	171	100.0	—	—
	Kelpaamattomaksi tehty	—	—	—	123	—	—	—
	Myyty	—	—	17	—	133.0	—	—
Oulujärven.	Haaskaaja anastanut....	477	123	100	—	60.5	1.0	—
	Myyty	286	214	10	—	22.5	—	—
	Kr. torppareille annettu	1	7	—	—	1.0	—	—
	Kelpaamattomaksi tehty	140	143	90	152	19.0	3.0	—
lin.	Takavarikkoon otettu ..	24	45	—	—	337 hiomopuunrunkoa	—	—
	Myyty	660	149	—	—	25.0	—	—
	Haaskaaja anastanut....	1 552	279	1 161	—	52.5	5.0	—
	Kelpaamattomaksi tehty	482	458	171	2 280	32.5	—	—
Kemin.	Torppareille annettu....	46	25	19	—	—	—	—
	Takavarikkoon otettu ..	106	190	17	—	323.0	—	—
	Haaskaaja anastanut....	—	48	—	—	—	—	—
Lapin.	Takavarikkoon otettu ..	10	245	—	—	250.0	—	—
	Haaskaaja anastanut....	8	83	—	—	6.0	—	—
	Myyty	—	—	—	—	—	28.0	—
	Kelpaamattomaksi tehty	2	27	—	—	—	—	—
	Takavarikkoon otettu ..	2	5	—	—	27.0	20.0	—
	Torppareille annettu....	—	5	—	—	—	—	—
	Yhteensä	4 018	2 091	1 639	2 726	1 064.61	60.5	10
						337 hiomopuunrunkoa		

Että metsänhaaskaukset todellisuudessa ovat vähenemään päin, osoittavat seuraavat keskimääränumerot. Kahden viimeisen aikajakson keskimäärät ovat tosin hiukan korkeampia, mutta se seikka on kuitenkin miltei yksinomaan selitettävissä sen kautta, että viime aikoina on tarkemmin kuin ennen saatu ilmi tapahtuneet haaskaukset.

Vuosina.	Haaskattu keskimäärin vuosittain.							
	Haaskattujen lukumäärä keskimäärin vuosittain.	Sahapuita, kpl.	Rakennuspuita, kpl.	Keloja, tullen-kaatoja, kolopuita y. m., kpl.	Saipuita, aidaksia, vanneita ja viitoja, kpl.	Poltto-, hiomo-, päre-, veistospuita, ter- vaksia, m ³ .	Kerppuja, jikkaita, helmiä y. m., kuormaa.	Puunkuorta, tuolta, pihkaa, kiloa.
1865—69.....	425	10 532	2 139	6 445	2 526	14 855.51	384.2	10.0
1870—74.....	392	13 085	2 497	1 407	1 692	2 885.52	587.8	413.2
1875—79.....	396	9 774	2 343	1 854	2 998	1 217.97	245.0	253.6
1880—84.....	630	17 237	2 367	3 368	2 252	2 300.27	87.7	2 072.8
1885—89.....	383	6 151	966	3 286	3 855	2 480.12	47.0	850.2
1890—94.....	395	4 649	1 108	1 250	3 228	823.05	48.0	1 036.4
1895—99.....	220	2 682	1 345	451	890	670.36	88.8	476.0
1900—04.....	237	2 963	1 466	1 968	1 119	233.80	20.2	288.6
1905—09.....	271	5 340	2 330	1 411	955	953.98	61.76	209.4

Kulovalkeat.

Kun kesä etenkin keski- ja pohjois-Suomessa oli kuivanlainen nousi kulo-alojen luku kruununmetsissä korkeampaan määrään kuin edellisenä vuonna. Vuonna 1908 oli niiden luku 88 polttaen yhteensä 1686,35 ha metsämaata, kertomusvuonna taas 133, polttaen 3963,82 ha. Eniten kuloja on ollut Viipurin-Mikkelin läänien tarkastuspiirissä eli 31, (vuonna 1908 25). Vaasan läänin tarkastuspiirissä sattui niitä 27 (v. 1908 14), Oulujärven 29 (v. 1908 20), Iin 15 (v. 1908 2), Kemin 8 (v. 1908 1) ja Lapin 6 (v. 1908 3). Turun—Hämeen läänien ja Kuopion läänin tarkastuspiireissä oli kulojen luku kertomusvuonna vähempi kuin edellisenä vuonna, edellisessä 10 (v. 1908 15) ja jälkimmäisessä 6 (v. 1908 8).

Suurimmat ja turmiollisimmat kulopalot kertomusvuonna ovat tapahtuneet Puolangan hoitoalueessa Oulujärven tarkastuspiirissä. Hoitoalueesta olleista 6:sta palosta on 4 ollut tahallisesti sytytettyjä; syyt muuhun 2:teen ovat tuntemattomat, mutta voitaneekin otaksua olleen murhapolttoja. Kulot ovat polttaneet yhteensä 1725 ha hoitoalueen II, III ja IV vartiopiireissä eli metsänhoitajan lausunnon mukaan juuri niissä metsäseuduissa, joissa metsänraiskaus hoitoalueessa pahimmin on rehoittanut. Poliisitutkinnoista huolimatta ei rikollisia ole saatu ilmi. Kulopalot pääsivät metsänvartijoiden ja sanmutusväen ponnistuksista huolimatta leviämään verrattain laajalle, syystä että kulot oli sytytetty kovien tuulien vallitessa, useinkin monesta kohdista yht'aikaa. — Kesäkuun 27 p:nä kertomusvuonna sai eräs suurempi kulo tuhoa aikaan myös Oriveden hoitoalueessa Turun—Hämeen läänin tarkastuspiirissä.

Palo oli saanut alkunsa yksityisten maalla ja levisi huimaavaa vauhtia helteisenä päivänä pitkin kuivia kankaita kruunun alueelle. Sunnuntaipäivä kun oli, olivat ihmiset lähteneet kirkkoon, jotenka sammutusväkeä saatiin vasta myöhään. Kulo levisi sekä maa- että latvatulena ja vahingoitti metsän kruununmaalla noin 480 ha alalla.

Metsävalkeiden syistä on useissa tapauksissa vaikeata saada täyttä varmuutta. Paikoin arvellaan kulojen saaneen alkunsa kulkijain, paimenten, kalastajien y. m. varomattomasta tulen käytöstä. Myös useassa tapauksessa ovat kulot olleet salaman sytyttämiä (kertomusvuonna erittäinkin Kemin ja Lapin tarkastuspiirissä). Todistettavasti on kuitenkin kuten edellä on viitattu, kuloja myös tahallisesti sytytetty. Tällaisia tapauksia on etenkin viime aikoina sattunut useita. Kertomusvuoden 133 kuloista on 35 kuloa eli 26,3 % ollut tai otaksutaan olleen tahallaan sytytettyjä.

Kulojen lukumäärä, laajuus, niiden tuottamat vahingot y. m. kertomusvuonna kussakin hoitoalueessa ovat merkityt seuraavaan luetteloon:

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Kulovalkeiden lukumäärä.	Paloalojen pinta-ala, hehtaaria.	Syyt kulojen syttymiseen y. m.	Vahingon laatu.	Toimenpiteitä kulovalkeiden johdosta.
Turun—Hämeen läänien.					
Kankaanpää	4	5.20	Syy tuntematon.	II, VIII ja XV vartiopiirissä palanut 4.7 hehtaaria nuorta mäntymetsää ja XIV vartiopiirissä 0.5 hehtaaria neva-maata.	
Parkano	1	8.00	Syy tuntematon.	Paloala kasvoi nuorta mäntymetsää vaan kun routa vielä oli maassa, paloi osa alasta ainoastaan kevyesti.	
Aure	4	14.10	XII vartiopiirissä pääsi kulo irti erään torpparin varomattomuudesta. Toinen kulo samassa vartiopiirissä ja samoin kulo XII vartiopiirissä syntyneet tuntemattomista syistä. kulo XIV vartiopiirissä luulta-	Torpan luona olleesta kulosta oli vahinko pieni. Toinen kulo XII vartiopiirissä poltti tuoretta kangasta, jolla oli keski-ikäisiä mäntyjä kuusipuita, paikoin ryhmissä 30 vuotisia kuusia, paikoin hyvin apuharvennettua kuusikkoa. Ei ole varmaa,	Torppari tekee peltoa paloalueelle. Kuivuneet puut hakataan ensi tilassa.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Kulovalkeiden luku- määrä.	Paloalojen pinta-ala, hehtaaria.	Syyt kulojen syttyymi- seen y. m.	Vahingon laatu.	Toimenpiteitä kulo- valkeiden johdosta.
Orivesi	1	480.00	Luultavasti erään yksi- tyisten maalla työsken- nelleen henkilön päi- vällisvalkeasta.	vasti uittomiesten va- romattomuudesta. kuivuvatko kaikki männyt, mutta sensijaan luultavasti kuuset. XIII vartiopiirin paloala oli kuiva, kiviperäinen ja kalli- oinen kangas, kasvaen jättö- puita ja alikasvua. Kaikki puut kuivuvat. XIV vartiopiirin kulo sattui melkein aukealla kuivalla kankaalla.	Ostajan puutteessa ei vielä hakattu. Työohjelman mu- kaan kylvetään tämä ala vuonna 1910. Kaikki puut, jotka täyttävät 7 m 15 cm, ja sitä suu- remmat leimat- tiin ja myytiin. Leimaussumma oli 15,208 puuta ja rahallinen tulo Smk 32,724:— eli Smk 2:15 runkoa kohti. Poltto- puut on aikomus myydä paikallis- huutokaupalla.
Evon—Vesi- jaon	1	0.70	Syy nähtävästi paimen- poikain varomatto- muus.	Kulo poltti maanpinnan saa- matta paikalla kasvavalle van- halle metsälle mainittavam- paa vahinkoa.	
Viipurin—Mik- kelin läänien. Miehikkälä	2	2.06	Syytä ei tunneta.	Noin 72 m ³ nuorta metsää pi- laantunut.	Kuihtuneet puut hakattu syksyllä 1909.
Pällilä	2	2.80	Arvellaan syttyneen ohi- kulkijain huolimatto- muudesta.	Palot eri-ikäisissä sekametsissä; noin 12 m ³ nuorta metsää pa- lanut.	

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Kulovalkeiden lukumäärä.	Palalojen pinta-ala hehtaaria.	Syyt kulojen syttyneeseen y. m.	Vahingon laatu.	Toimenpiteitä kulovalkeiden johdosta.
Pälijä	1	6.00	Luultavasti paimenten huolimattomuudesta.	Kuivassa männikössä turmeltui noin 10 m ³ nuorta metsää.	Kuihtuneet puut myydään käsi-kaupalla.
»	1	30.00	Luultavasti salaman sytyttämä.	Lievästi vahingoittanut nuorta mäntymetsää kankaalla; rämeeltä turmellut 6 m ³ nuorta mäntyä.	Samoin.
»	2	3.00	Huvila-asukasten huolimattomuus.	Toinen palopaikka kasvoi erikäistä mäntyä ja kuusta, toinen keski-ikäistä ja nuorta mäntyä. 13 m ³ puuta turmeltunut.	Samoin.
Rajajoki	5	18.13	3:een syynä ohikulkijain varomattomuus, 2:teen kalastajain tulet.	4 ha:lla petäjätaimisto hävinnyt, 11.5 ha:lla alikasvu pilaantunut, 1,6 ha:lla nuorimäntymetsä turmeltunut ja 1.03 ha:lla ei sanottavaa vahinkoa.	
»	3	15.44	Kalastajain ja ohikulkijain varomattomuus sekä luultavasti murhapoltto (13.6 ha), koska tuli syttyi 4 eri kohdassa yht'aikaa.	13.6 ha:lla alikasvu ja nuori metsä turmeltunut, muualla on vahinko vähäpätöinen.	
Laatokka	3	15.00	Paimenten tai kulkijain varomattomuus.	10 ha:lla 15 vuotista metsää turmeltunut; muualla kuivuu jonkun verran erikäistä ja nuorta metsää.	
Uomaa	2	30.00	Syy tuntematon.	Sekametsässä alikasvu turmeltunut; osittain kuivuvat kuuset vaan männyt ehkä kestävät.	
Loimala	1	12.00	Murhapoltto (syttyi 7 eri paikassa).	Kuusinen juurimetsä ja osa vanhemmasta turmeltunut.	
Korpiselkä	2	25.00	Luultavasti ohikulkijain huolimattomuus.	Vanhaa mäntyä ja mäntyalikasvua, joka luultavasti kuivuu.	
Mikkeli	7	9.58	5 kalastajain tulista, 1 (Punkaharjulla) matkailijain varomattomuudesta ja 1 salamasta.	Osittain kuivuu taimisto, osittain nuorempi metsä (noin 160 m ³), osittain on vahinko vähäpätöinen.	

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Kulovaikeiden lukumäärä.	Paloalojen pinta-ala, hehtaaria.	Syyt kulojen syttyseen y. m.	Vahingon laatu.	Toimenpiteitä kulovaikeiden johdosta.
Kuopion läänin.					
Palojärvi	2	21.70	Toinen kulo sai alkunsa tukinuittajien varomat- tomuudesta, toinen taas alaikäisten kulkijain huolimattomuudesta.	Toinen kulo ei suuresti vahin- goittanut paloalalla kasvavaa keski-ikäistä metsää; toinen turmeli 21 ha:n alalla vanhan ja keski-ikäisen metsän ko- konaan.	Isommalta palo- alueelta, joka tu- lee keinotekoi- sesti viljeltä- väksi, leimattiin myytäväksi 166 hirsipuuta ja lo- put myytiin hiili- puiksi.
Jongunjoki	2	75.00	Metsänvalkeat olivat lä- hellä toisiaan ja sat- tuivat melkein samaan aikaan, joten ne nähtä- västi ovat sytytettyt.	Nuori metsä ja taimet, joitten seasta vialliset puut kaksi vuotta sitten hakattiin, kui- vuvat kokonaan.	
Suomusjärvi	2	4.50	Toinen arvellaan kala- miesten, toinen kulki- jain aikaansaamaksi.	Toiselta, 2 hehtaarin suuruiselta alalta, joka oli puoleksi rä- mettä, kuivuu pienemmät puut ja toiselta osaksi nuo- rempi metsä.	
Vaasan läänin.					
Toivakka	12	4.60	Kulot Kankaisten kruu- nunpuistossa sytytetty 11 eri paikkaan. Kurki- järven maalla kulo sa- maten sytytetty.	Kulot Kankaisten kruunun- puistossa turmelleet ainoas- taan taimiston ikämetsässä. Kurkijärven kruununmaalla taas nuorehko sekametsä va- hingoittunut 0.50 hehtaarin alalla.	
Saarijärvi	10	50.80	Nikaranperän—Kulhan kruununmaalla kulot sytytetty 4 eri paik- kaan. Samaten Parantalan kruununpuistossa 4 eri paikkaan. Soskon- niemen kruununmaalla kulo levinnyt yksityis- ten maalta. Pyhähä- kin kruununmaalla syy tuntematon.	Kulhan kruununmaalla taimisto turmeltunut 5.60 hehtaarin alalla ja nuorta havumetsää sekä jonkun verran vanhoja mäntyjäkin vahingoittunut. Parantalan kruununpuistossa kulo polttanut pahasti sekä nuoremman metsän että arvo- puut 28.80 hehtaarin alalla. Soskonniemen ja Pyhähäkin kruununmailla ainoastaan tai- misto vahingoittunut.	Paloalalta on lei- mattu 163 saha- puuta ja 3,000 m ³ hiomopuita.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Kulovalkeiden lukumäärä.	Palonalojen pinta-ala, hehtaaria.	Syyt kulojen syttyiseen y. m.	Vahingon laatu.	Toimenpiteitä kulovalkeiden johdosta.
Virrat	1	0.50	Kulo päässyt kytömaalta.	Kulo hiukan kärventänyt rämeämaata.	
Salamajärvi	1	10.00	Kulo saanut alkunsa yksityisten metsässä, josta levinnyt kruununmaalle.	Hyvää 60—100 vuotista mäntymetsää ja taimistoa turmeltunut.	Palolta myyty 484 hirsipuuta.
»	2	6.10	Toisen luullaan saaneen alkunsa kalastajien yötulesta, toinen taas lehmiä hakumiesten aiheuttamaksi.	Kulot vahingoittaneet nuorta ja keski-ikäistä mäntymetsää, josta osa tulee kuivumaan.	
Lesti	1	10.00	Kulo päässyt salametsästä yötulesta.	Kulo hävittänyt kasvipeitteen ja ryhmittäin nuorta mäntymetsää.	
Oulujärven.					
Siikajoki	3	30.40	Kaksi kuloista saanut alkunsa kalamiesten tullesta, yhdessä syy tuntematon.	Kaksi ensimmäistä kuloa polttanut ainoastaan maapeitteen, kolmas turmellut nuorta metsää.	
Haapajärvi	3	2.40	Yksi luultavasti sytytetty, yksi aiheutunut kulkijain varomattomuudesta, yhteen syy tuntematon.	Yhdessä maapeite palanut, kahdessa nuori koivu- ja mäntymetsä turmeltunut.	
Paltamo	4	16.04	Kulot saaneet alkunsa kulkijain ja kalastajain varomattomuudesta.	4 hehtaarin alalla kasvipeite, palanut, 12 hehtaarin alalla kanervikko ja lehtipuunvesat.	
Sotkamo	1	13.72	Syy tuntematon.	Isommatkin puut kuivuvat luultavasti.	Leimattu 1,050 puuta.
Kuhmo	1	3.00	Syy tuntematon.	Palo lievä, alikasvukaan ei paljoa vahingoittanut.	
Hyrynsalmi	2	89.50	Toisessa tuli päässyt lehmiävalkeasta, toisessa uittomiesten varomattomuudesta.	Palo oli siksi ankara, että suurimmatkin puut kuivuvat.	Leimattu 508 puuta.
Suomussalmi	6	4.25	Syyt epävarmat.	Ainoastaan yhdessä kohdin on alikasvu vähän turmeltunut.	

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Kulovalkeiden luku- määrä.	Paloalojen pinta-ala, hehtaaria.	Syyt kulojen sytty- miseen y. m.	Vahingon laatu.	Toimenpiteitä kulo- valkeiden johdosta.
Piispajärvi	3	12.00	Yhdessä syynä kulkijain varomattomuus, muissa syyt tuntematon.	Nuoret männyt ja kuuset turmeltuivat, samoin kuin joitakin tukkipuita.	
Puolanka lin.	61	725.00	4 tahallaan sytytettyä, kahteen syy epävarma.	1,000 ha:n alalla tulee nuori ja keski-ikäinen metsä kuivumaan. Muualla on maapeite ja vesakko palanut.	
Pudasjärvi	2	95.00	Toinen kulo sai alkunsa maantientekijän ruokatulista, toinen on murhapoltto.	Kulo VI v:piirissä polttanut 15 ha hakattua eri-ikäistä sekametsää. IV v:piirissä samoin eri-ikäistä sekametsää.	Puolet alasta perattu metsähallinnon toimesta; toiselta alalta samoin hakattu puut tukeiksi, propseiksi y. m.
Taivalkoski	4	100.00	Yhteen syy tuntematon, kolme murhapolttoa.	Kulo II v:piirissä turmeli kuuset ja vahingoitti mäntyjä. Kulo III v:piirissä sammui heti. VIII v:piirin kahdessa palossa turmeli kulo kuusimetsän.	VIII v:piirin toiselta kuloalalta suuret puut myyty.
Kuusamo	5	600.00	Syyt tuntemattomat.	Kulo V v:piirissä 5 eri paikassa, joista 3 ä 100 ha, 2 ä 150 ha, turmeli maapeitteen ja alikasvun, vähin myös vanhempaa metsää (kuusia).	
Kuivaniemi Kemin.	4	42.50	Kahteen kuloon syy tuntematon, kahta luullaan murhapolttoiksi.	II:ssa vartiopiirissä olleen 2:den kulon johdosta kuivuvat nuoret kuuset; V v:piirissä kuivuu luultavasti 4 ha:n alalla 30—40 vanhaa puuta sekä nuorta metsää; VI v:piirissä kuivuvat nähtävästi pienet puut 38.6 ha:n alalta.	
Turtola	2	10.50	Kulot syttyneet salamasta.	Paloaloilla olevat kuuset kuivuvat; mäntypuut vikaan-kaantuivat.	

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Kulovalkeiden lukumäärä.	Paloalojen pinta-ala, hehtaaria.	Syyt kulojen syttyneeseen y. m.	Vahingon laatu.	Toimenpiteitä kulovalkeiden johdosta.
Kolari	2	31.00	Samoin kuin edellisestkin syttyneet salamasta.	Toinen paloistassammuisateesta, leviämättä laajemmalle kuin noin 1 ha:n alalle ja turmeli ainoastaan pieniä mäntyjä ja kuusia. Suuremmalla, noin 30 hehtaarin alalla, paloi entisen hakkuun jätettä, tuottamatta suurempaa vahinkoa.	
Meltaus	4	62.00	Kahden palon luullaan syttyneen uittomiesten varomattomuudesta, toiset kaksi ovat salaman sytyttämät.	Kolme paloista eivät ole tuottaneet suurempaa vahinkoa; neljäs on noin 40 à 50 ha:n alalla turmellut melkein kokonaan keski-ikäisen, hyötökasvuisen männikön.	Männikkö on haikattu rautateiden tarpeisiin ja toimenpiteisiin ryhdytään uuden metsäkavun aikaansaamiseksi.
Lapin.					
Kitinen	1	250.00	Kulon sytyttänyt salama.	Nuori ja keski-ikäinen metsä kuivunut.	
Muonio	1	3.50	Samoin.	Maapeite ja harva taimisto palanut.	
Enontekiö	1	1.40	Samoin.	Kulo turmeli harvaa, nuorta ja keski-ikäistä mäntymetsää.	
Inari	2	10.30	Samoin.	0.3 ha:n alalla turmeltui ainoastaan kasvipeite; 10 ha:n alalla turmeli kulo kasvipeitteen, koivunvesat sekä keloja.	
Utsjoki	1	1.60	Samoin.	Kulo turmeli kasvipeitteen ja kärvensi 30—40 hirsipuuta ja 4 sahapuuta.	
Yhteensä	133	3 963.82			

Kulojen laajuudesta aikaisemmin saadaan yleissilmäys seuraavasta taulusta, johon on otettu aikaisemmat tiedot viisivuotuisina aikajaksoina:

V u o s i n a.	Palojen lukumäärä keskimäärin vuosittain.	Keskimäärin vuosittain	
		palanut alaa, hehtaaria.	palanut %:ia koko kruununmetsäalasta.
1865—1869.....	118.6	15 444.6	0.1383
1870—1874.....	77.0	7 784.6	0.0532
1875—1879.....	145.8	8 915.4	0.0610
1880—1884.....	183.2	15 899.4	0.1103
1885—1889.....	108.8	2 742.8	0.0196
1890—1894.....	162.8	16 181.0	0.1150
1895—1899.....	79.2	1 967.6	0.0139
1900—1904.....	88.0	4 493.2	0.0331
1905—1909.....	58.0	1 614.14	0.0126

Syytteet.

Seuraavasta luettelosta nähdään sellaisten kruununmetsissä tehtyjen rikoksien lukumäärä, joista kertomusvuonna metsänhoitovirkamiesten toimesta on syytteitä nostettu. Taulusta käy myös selville niiden lopullinen ratkaisu, kuin myös mitenkä syyte on päättynyt niissä aikaisemmin vireille pannuissa jutuissa, jotka kertomusvuonna ovat lopullisesti tulleet käsitellyiksi.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Vuonna 1909 vireille pannut syytteet ja niiden aihe.				Vireille pantuja juttuja on			Aikaisemmin vireille pannuissa jutuissa on syyteitä tuomittu.	Juttu toistamiseen lykätty.
	Metsänhuusaus.	Kulovalkea.	Salamekastus tai kalastus.	Muita rikkomuksia.	päättetty siten että syyteitä on tuomittu.	syyteitä on vapautettu.	toistaiseksi lykätty.		
Turun—Hämeen läänien.									
Kankaanpää	1	—	1	—	—	2	1	—	—
Karvia	—	—	2	1	—	1	—	—	—
Parkano	—	—	1	—	—	1	1	—	—
Aure	—	—	—	1	—	1	—	1	—
Jämsä	1	—	—	—	1	—	1	1	—
Yhteensä	2	—	4	2	1	2	5	3	2

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Vuonna 1909 vireille pannut syytteet ja niiden sihe.					Vireille pantuja juttuja on			Aikaisemmin vireille pannutissa juttuja on syytetty		Juttu toistamiseen lykätty.
	Metsänhuuskaus.	Kulovalkaa.	Salamerakitys tai kalastus.	Karjalaitumen väkrikkäisyys.	Muuta rikkomuksia.	pätetty siten että		toistaiseksi lykätty.	vapautettu.	tuomittu.	
						syytetty on tuomittu.	syytetty on vapautettu.				
Viipurin—Mikkelin läänien.											
Rajajoki	1	—	—	—	—	1	—	—	3	—	—
Laatokka	5	—	—	1	—	5	—	1	—	—	—
Uomaa	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Loimala	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Korpiselkä	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Mikkeli	1	—	—	5	—	6	—	—	1	1	—
Yhteensä	9	—	—	6	—	14	—	1	5	1	—
Kuopion läänin.											
Iisalmi	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—
Palojärvi	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1
Kuohatti	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—
Jongunjoki	—	—	3	—	—	2	1	—	1	—	—
Suomusjärvi	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Yhteensä	1	—	3	—	1	4	1	—	5	2	1
Vaasan läänin.											
Toivakka	3	—	—	—	—	1	—	2	1	—	—
Saarijärvi	1	—	—	—	—	1	—	—	2	3	—
Multia	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—
Alajärvi	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Salamajärvi	—	—	3	—	—	2	—	1	—	—	—
Viitasaari	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—
Yhteensä	4	—	5	—	—	6	—	3	4	3	—
Oulujärven.											
Siikajoki	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Pyhäjoki	2	—	—	—	—	2	—	—	3	1	—
Paltamo	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Sotkamo	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Lentiira	3	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—
Hyrynsalmi	9	—	—	—	—	8	—	1	1	—	—
Suomussalmi	2	—	—	—	—	1	—	1	5	—	—
Piispajärvi	5	—	—	—	—	—	1	4	—	1	—
Puolanka	8	—	—	—	—	2	—	6	1	1	—
Yhteensä	31	—	—	—	—	18	1	12	11	3	—

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Vuonna 1909 vireille pannut syytteet ja niiden aihe.					Vireille pantuja juttuja on			Aikaisemmin vireille pannussa juttussa on syytetty.	vapautettu.	Juttu toistamiseen lykätty.
	Metsänhaaskaus.	Kulovalkea.	Salonetsästäys tai kalastus.	Karjalaisuuden väkärinkäyttö.	Muita rikkomuksia.	päätetty siten että		toistaiseksi lykätty.			
						syytetty on tuomittu.	syytetty on vapautettu.				
Iin.											
Ii	4	—	—	—	—	2	—	2	—	—	1
Pudasjärvi	13	—	—	—	1	3	—	11	1	—	1
Puhos	3	—	—	—	—	1	1	1	—	1	—
Taivalkoski	3	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Kitka	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1
Ranua	2	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—
Kuivaniemi	8	—	—	—	—	6	1	1	1	1	1
Simo	5	—	—	—	—	3	—	2	1	1	—
Ylisimo	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Yhteensä	39	—	—	—	1	17	2	21	4	4	5
Kemin.											
Ylitornio	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Turtola	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Kolari	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—
Meltaus	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Pohjois-Kemijärvi	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Yhteensä	4	—	—	—	—	—	—	4	1	1	—
Lapin.											
Sodankylä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Muonio	1	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—
Enontekiö	2	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
Inari	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Yhteensä	4	—	—	—	—	—	—	4	2	1	—
Yhteenvedo tarkastuspiirittäin.											
Turun—Hämeen läänien	2	—	4	—	2	1	2	5	3	2	—
Viipurin—Mikkelin läänien	9	—	—	6	—	14	—	1	5	1	—
Kuopion läänin	1	—	3	—	1	4	1	—	5	2	1
Vaasan läänin	4	—	5	—	—	6	—	3	4	3	—
Oulujärven	31	—	—	—	—	18	1	12	11	3	—
Iin	39	—	—	—	1	17	2	21	4	4	5
Kemin	4	—	—	—	—	—	—	4	1	1	—
Lapin	4	—	—	—	—	—	—	4	2	1	—
Kaikkiaan	94	—	12	6	4	60	6	50	35	17	6

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Vuonna 1909 vireille pannut syytteet ja niiden aihe.					Vireille pantuja juttuja on			Aikaisemmin vireille pannuissa jutuissa on syytetty	vapautettu.	Jutun toistamiseen lykätty.
	Metsänhaaskaus.	Kulovalkea.	Salametsästys tai kalastus.	Kariäläinmen väkiväkitykset.	Muuta rikonnuksia.	pätetty siten että		toistaiseksi lykätty.			
						syytetty on tuomittu.	syytetty on vapautettu.				
Vastaavat luvut.											
Vuonna 1908	97	2	21	3	6	64	14	51	31	12	13
» 1907.....	81	—	17	—	9	48	8	51	28	6	—
» 1906.....	57	4	30	—	13	45	8	51	7	2	—
» 1905.....	51	2	16	—	1	25	5	40	20	5	—
» 1904.....	49	—	2	—	—	12	21	18	11	5	—
» 1903.....	40	4	11	—	3	22	6	30	17	10	—
» 1902.....	57	2	12	—	9	44	6	30	21	13	—
» 1901.....	80	6	2	3	4	43	4	43	17	6	—
» 1900.....	55	3	8	2	4	35	2	35	10	8	—
» 1899.....	34	1	8	—	12	20	7	28	36	12	—
» 1898.....	45	—	11	1	8	21	5	39	42	4	—

Kertomusvuonna on 116 vireille pannuista syytteistä 60 jutussa syytetty tuomittu, 6 vapautettu, jotapaitsi 50 juttua on ratkaisemattomina lykätty toistaiseksi. Aikaisemmin alotetuissa, kertomusvuonna ratkaistuissa jutuissa on syytetty 35:ssä tuomittu ja 17:sta vapautettu, jotapaitsi 6 juttua on toistamiseen lykätty. Verraten edelliseen vuoteen, jolloin vireille pantuja asioita oli 129, on siis haasteasiain luku jonkun verran vähentynyt.

Kertomusvuonna syytöksien alaisiksi ilmoitetuista rikoksista oli 94 eli noin 81,0 % metsänhaaskausjuttuja. Salametsästys- ja kalastusjuttuja oli 12 eli 10,3 %. Loput 10 eli 8,7 % oli juttuja luvattomasta laiduntamisesta, luvattomia neinämyntejä y. m.

Luvultansa ja laadultaan suurimmat syyteasiat ovat kuten odottaa saat- taakin edelleen olleet Iin tarkastuspiirissä (40). Myös Oulujärven tarkastus- piirissä on syytteiden luku ollut suuri (31).

Kun haasteasiain ponteva ja joutuissa käsittely viranomaisten puolelta on varsin tärkeä, on metsänhoitajia velvoitettu läsnäolemaan oikeudessa antaak- seen yleiselle syyttäjälle tarpeellisia valaisevia tietoja. Helpoittaakseen tätä on Keisarillinen Senaatti 24 p. huhtikuuta 1906 Metsähallituksen esityksestä mää- rännyt että metsänhoitaja käräjämatkoiltaan sellaisissa jutuissa, jotka koskevat rikoksia, metsä- ja metsästyslakia vastaan, saa korvausta voimassa olevan mat- kustussäännön mukaan, jos metsänhoitajan asunnosta on käräjäpaikalle pitempi matka kuin 10 kilometriä.

Metsänhoidontarkastukset ja metsänarvioiminen.

Metsähallituksen kertomuksessa vuodelta 1907 on tarkemmin tehty selvää n. s. *metsänhoidontarkastuksista* eli *revisiooneista* kruununmetsissä. Tätä tärkeätä, joka kymmenes vuosi kussakin hoitoalueessa uudistuvaa metsätalouden järjestämis- ja tarkastamistyötä varten on Metsähallituksella tätä nykyä ollut käytettävänä 12 metsänhoidontarkastajaa.

Kertomusvuonna on metsänhoidontarkastuksia toimitettu seuraavissa hoitoalueissa:

Metsänhoidontarkastus jatkuvana vuodelta 1908.

Karvian hoitoalueessa	Turun—Hämeen läänin tkp:iä.
Jongunjoen »	Kuopion » »
Salamajärven »	Vaasan » »
Hyrnsalmen »	Oulujärven » »
Taivalkosken »	Iin » »
Rovaniemen »	Kemin » »

Metsänhoidon tarkastus aloitettu vuonna 1909.

Suomussalmen hoitoalueessa	Oulunjärven tkp:iä.
Lentiiran »	» »
Ylisimon »	Iin »
Ranuan »	» »
Pudasjärven »	» »

Sitäpaitsi toimitettiin väliaikainen tarkastustyö Ala-Kittilän hoitoalueessa Lapin tarkastuspiirissä.

Jatkumaan vuodeksi 1910 jäivät metsänhoidontarkastustyöt Suomussalmen, Lentiiran ja Ranuan hoitoalueissa.

Kertomusvuonna vahvisti Metsähallitus noudatettaviksi metsänhoidontarkastuksissa syntyneet metsätalouskirjat seuraaville hoitoalueille:

Lestin hoitoalueelle, tarkastus toimitettu vuonna 1905
Karstulan » » » » 1906
Kankaanpään » » » » 1907
Sotkamon » » » » 1907

Punkaharjun kruununpuistolle Mikkelin hoitoalueessa,
 tarkastus toimitettu vuonna..... 1907
 Simon hoitoalueelle, tarkastus toimitettu v.na 1906

Seuraava taulu osoittaa ne hoitoalueet, joissa metsänhoidontarkastus on tähän saakka toimitettu, tarkastusvuosi sekä milloin tarkastusasiakirjat ovat vahvistetut. Hoitoalueet on tauluun merkitty siinä järjestyksessä kuin tarkastustyöt on suoritettu.

Tarkastuspiiri.	Hoitoalue.	Pinta-ala, ha.	Vuosi, jolloin tarkastus on toimitettu.	Vuosi, jolloin tarkastus- kirjat on vahvistettu.
Vaasan läänin	Multia	25 745	1904	19 ²⁸ / ₃ 08
»	Jalasjärvi	49 009	1904	19 ²⁹ / ₁ 08
Oulujärven	Pyhäjoki	49 303	1904	19 ²⁶ / ₇ 07
Kemin	Kemi	92 629	1904	19 ⁴ / ₇ 07
Turun—Hämeen läänien	Loppi	13 324	1905	19 ²⁹ / ₄ 08
Vaasan läänin	Virrat	27 850	1905	19 ⁴ / ₅ 08
»	Lesti	58 395	1905	19 ⁵ / ₁₁ 09
Kuopion läänin	Palojärvi	64 208	1905	19 ²⁸ / ₄ 08
Oulujärven	Haapajärvi	65 399	1905	19 ⁸ / ₉ 08
Kemin	Muurola	168 561	1905	19 ²² / ₁ 08
Turun—Hämeen läänien	Jämsä	19 157	1906	19 ¹⁰ / ₁₂ 08
»	Orivesi	24 189	1906	19 ¹ / ₄ 10
»	Aure	36 596	1906	19 ⁴ / ₉ 08
Vaasan läänin	Karstula ¹⁾	23 868	1906	19 ¹² / ₁₁ 09
Oulujärven	Paltamo	112 361	1906	19 ²⁰ / ₁₁ 08
Iin	Kuivaniemi	105 656	1906—07	19 ⁹ / ₁₂ 10
»	Simo	142 577	1906—07	19 ¹² / ₃ 09
Turun—Hämeen läänien	Parkano	47 607	1907—08	19 ³ / ₄ 10
»	Kankaanpää	45 836	1907	19 ⁵ / ₅ 09
Viipurin—Mikkelin läänien	Mikkeli	27 898	1907—08	{19 ²¹ / ₅ 09} {19 ²² / ₃ 10}
Kuopion läänin	Iisalmi	32 664	1907	19 ²² / ₁₂ 08
Oulujärven	Sotkamo	88 023	1907	19 ²³ / ₂ 09
Turun—Hämeen läänien	Yläne	10 945	1908	—
»	Karvia	43 175	1908—09	—
Viipurin—Mikkelin läänien	Miehikkälä ²⁾	1 956	1908—09	19 ²⁶ / ₈ 10

¹⁾ Oikeastaan vanha Saarijärvi. — ²⁾ Ainoastaan Partsimaan kruununpuisto.

Tarkastuspiiri.	Hoitoalue.	Pinta-ala, ha.	Vuosi, jolloin tarkastus on toimitettu.	Vuosi, jolloin tarkastus- kirjat on vahvistettu.
Kuopion läänin	Jongunjoki	89 107	1908—09	19 ³ / ₁ 11
Vaasan läänin	Salamajärvi	83 247	1908—09	—
Oulujärven	Hyrnsalmi	95 622	1908—09	—
lin	Taivalkoski	294 119	1908—09	—
Kemin	Ylitornio	132 361	1908	19 ¹⁹ / ₄ 10
»	Rovaniemi	268 416	1908—09	—
Oulujärven	Suomussalmi	192 526	1909	—
»	Lentiira	146 414	1909	—
lin	Ylisimo	159 800	1909	—
»	Ranua	170 000	1909	—
»	Pudasjärvi	198 350	1909	—

Yhteensä siis 36 hoitoalueessa, alaltaan yhteensä 3,206,893 ha eli 25.1 % kruununmetsien koko pinta-alasta.

Niin hyvin kertomusvuonna kuin aikaisemmin toimitetut tähänastiset metsänhoidontarkastukset ovat osoittaneet, että kruununmetsien puuvarasto on aikaisemmin arvosteltu liian pieneksi. Metsänhoidontarkastuksissa tähän saakka toimitettujen puumääräarvostelujen tulokset nähdään seuraavasta taulusta, johon on vertauksen vuoksi myös otettu tulokset aikaisemmista arvosteluista vastaavilla alueilla.

Hoitoalue.	Pinta-ala, ha.	Metsänhoidontarkastajan arvostelu.				Entinen arvostelu.			
		Vuosi.	Hirrenaineita.	Sahapuita.	Yhteensä.	Vuosi.	Hirrenaineita.	Sahapuita.	Yhteensä.
Multia	25 745	1904	329 400	259 300	588 700	1883—91	293 559	281 107	574 666
Jalasjärvi	49 009	»	125 533	64 881	190 414	1888—98	59 816	16 659	76 475
Pyhäjoki	49 303	»	346 000	96 500	442 500	1888—93	88 583	30 000	118 583
Kemi	92 629	»	533 050	373 420	906 470	1886	349 334	480 902	830 236
Loppi	13 324	1905	287 163	155 772	442 935	1888—94	292 431	150 356	442 787
Virrat	27 850	»	371 800	212 370	584 170	1883—94	308 914	229 974	538 888
Lesti	58 395	»	395 115	165 097	560 212	1888—97	281 946	159 072	441 018
Palojärvi	64 208	»	1 179 425	416 075	1 595 500	1887—1902	946 424	317 542	1 263 966
Haapajärvi	65 399	»	780 449	573 353	1 353 802	1888—1904	427 486	128 582	556 068
Muurola	168 561	»	444 230	483 320	927 550	1886	223 945	389 822	613 767

Hoitoalue.	Pinta-ala, ha.	Metsänhoidontarkastajan arvostelu.				Entinen arvostelu.			
		Vuosi.	Hirrenaineita.	Sahapuita.	Yhteensä.	Vuosi.	Hirrenaineita.	Sahapuita.	Yhteensä.
Jämsä	19 157	1906	346 276	243 237	589 513	1888—95	173 987	202 956	376 943
Orivesi	24 189	»	524 460	407 956	932 416	1888—94	536 537	365 516	902 053
Aure ¹⁾	36 596	»	493 900	377 580	871 480	1888—95	872 995	377 482	1 250 477
Saarijärvi (vanha hoitoalue)	31 204	»	624 067	232 585	856 652	1888—98	327 762	337 407	665 169
Paltamo	112 361	»	417 224	244 500	661 724	1888—97	335 449	184 724	520 173
Kuivaniemi	105 656	1906—07	620 081	215 988	836 069	1885—86	33 796	21 770	55 566
Simo	142 577	»	662 702	390 877	1 053 579	»	39 022	66 207	105 229
Parkano	47 607	1907—08	786 133	840 542	1 626 675	1899—1902	452 502	466 751	919 253
Kankaanpää	45 836	1907	253 815	151 740	405 555	1892—1904	243 888	108 619	352 507
Mikkeli	27 898	1907—08	601 758	257 104	858 862	1888—1902	469 409	84 536	553 945
Iisalmi	32 664	1907	679 666	364 076	1 043 742	1886—1902	313 467	215 620	529 087
Sotkamo	88 023	»	802 454	461 892	1 264 346	1890—96	487 349	321 501	808 850
Yläne	10 945	1908	213 206	105 035	318 241	1896—97	123 997	27 970	151 967
Karvia	43 175	1908—09	540 200	339 281	879 481	1889—91	284 233	180 604	464 837
Jongunjoki	89 107	»	1 878 314	1 533 990	3 412 304	1886—94	454 157	476 988	931 145
Salamajärvi	83 247	»	1 429 696	665 342	2 095 038	1883—95	317 265	460 254	807 519
Hyrynsalmi	95 662	»	1 354 518	933 623	2 288 141	1888—90	406 958	211 884	618 842
Taivalkoski	294 119	»	3 189 128	2 570 350	5 759 478	1887—89	317 464	207 770	525 234
Ylitornio	132 361	1908	1 423 797	762 248	2 186 045	1885	261 321	378 651	639 972
Rovaniemi	268 416	1908—09	3 430 000	3 687 000	7 117 000	1887—88	623 300	859 127	1 485 427
Ylisimo	159 800	»	1 180 050	887 924	2 067 974	1885—86	353 889	264 037	617 926
Pudasjärvi	198 350	1909	2 502 149	775 380	3 277 529	1887—89	211 642	138 513	350 155
Ranua ²⁾	170 000	1909—10	1 500 418	675 539	2 175 957	1885—89	71 773	52 529	124 302
Pällilä ²⁾	15 904	1910	313 092	234 352	547 444	1888—94	274 746	154 829	429 575
Turtola ²⁾	141 002	1910	1 427 725	1 304 538	2 732 263	1883—85	607 782	919 494	1 527 276

Siihen että hirsipuutarat metsänhoidontarkastuksissa on huomattu entistä suuremmiksi, vaikuttaa osaltansa seikka, että näissä tarkastuksissa otetaan huomioon myös korpi- ja rämemaitten hirsivarastot, sekä myös tarkemmin kuin ennen vikanaiset puut, jotapaitsi on mainittava, että hirrenaineiksi ensi aikoina, jolloin mittaaminen toimitettiin 7 metrin korkeudella, arvioitiin ainoastaan yksi, 9 tuuman, latvaläpimittaluokka sen sijaan että nyt käytetään kahta rintaläpimittaluokkaa, 25—27,5 ja 27,5—30 cm.

¹⁾ Aureen hoitoalueessa on 35 uudistalolle luovutettavat metsämaat jätetty metsänhoidontarkastuksessa arvioimatta.

²⁾ Tätä kertomusta painettaessa käsillä olevien tietojen mukaan.

Koko sillä ajalla, jolloin metsänluku- ja arvostelutöitä kruununmetsissä on toimitettu, on yhteensä arvioitu seuraavaan tauluun merkitty lukumäärä saha-puita ja hirrenaineita. Oulujärven, Iin ja Kemin tarkastuspiireissä ei ole arvioituja puumääriä vielä voitu täydelleen jakaa uusia hoitoalueita kohti, jotenka ne taulussa ovat merkityt osaksi vanhan hoitoaluejaon mukaan.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Arvioitu hirsipuumäärä.		
	25—30 cm, 1.3 metrin korkeudella täytettäviä puita, kpl.	30 cm ja enemmän 1.3 metrin korkeudella täytettäviä puita, kpl.	Yhteensä.
Turun—Hämeen läänien.			
<i>Loppi</i> *)	287 163	155 772	442 935
<i>Yläne</i>	213 206	105 035	318 241
<i>Kankaanpää</i>	253 815	151 740	405 555
<i>Karvia</i>	540 200	339 281	879 481
<i>Parkano</i>	840 542	786 133	1 626 675
<i>Aure</i>	493 900	377 580	871 480
<i>Orivesi</i>	524 460	407 956	932 416
<i>Jämsä</i>	346 276	243 237	589 513
Yhteensä	3 499 562	2 566 734	6 066 296
Evon Vesijaon	319 914	78 192	398 106
Viipurin—Mikkelin läänien.			
<i>Miehikkälä</i>	128 119	44 247	172 366
<i>Pällilä</i>	313 092	234 352	547 444
<i>Rajajoki</i>	475 657	143 863	619 520
<i>Laatokka</i>	251 833	192 344	444 177
<i>Uomaa</i>	927 772	314 605	1 242 377
<i>Loimola</i>	471 768	346 279	818 047
<i>Korpiselkä</i>	1 790 310	1 315 273	3 105 583
<i>Mikkeli</i>	515 764	233 589	749 353
Yhteensä	4 874 315	2 824 552	7 698 867
Joroisten hoitoalue	352 270	41 520	393 790
Kuopion läänin.			
<i>Pohjois-Pomantsi</i>	748 605	665 682	1 414 287
<i>Etelä-Pomantsi</i>	1 536 774	980 592	2 517 366
<i>Suomusjärvi</i>	753 790	837 375	1 591 165
<i>Jongunjoki</i>	1 878 314	1 533 990	3 412 304
<i>Kuohatti</i>	267 832	209 386	477 218

*) Ne hoitoalueet, joissa metsänhoidontarkastus on toimitettu, ovat merkityt kursiivilla.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Arvioitu hirsipuumäärä.		
	25—30 cm, 1.3 metrin korkeudella täytettäviä puita, kpl.	30 cm ja enemmän 1.3 metrin korkeudella täytettäviä puita, kpl.	Yhteensä.
Halmejärvi	536 077	283 429	819 506
Palojärvi	1 179 425	416 075	1 595 500
Iisalmi	679 666	364 076	1 043 742
Yhteensä	7 580 483	5 290 605	12 871 088
Vaasan läänin.			
Toivakka	247 823	150 736	398 559
Saarijärvi *)	546 831	518 748	1 065 579
Karstula	440 711	153 888	594 599
Multia	329 400	259 300	588 700
Virrat	371 800	212 370	584 170
Jalasjärvi	125 553	64 881	190 434
Alajärvi	99 444	17 275	116 719
Salamajärvi	1 429 696	665 342	2 095 038
Viitasaari	504 868	422 204	927 072
Lesti	395 115	165 097	560 212
Yhteensä	4 491 241	2 629 841	7 121 082
Tuomarniemen hoitoalue.....	55 454	30 035	85 489
Oulujärven.			
Haapajärvi	780 449	573 353	1 353 802
Kalajoki	280 709	65 835	346 544
Pyhäjoki	346 000	146 454	492 454
Siikajoki	470 386	95 859	566 245
Paltamo	417 224	244 500	661 724
Entisen Paltamon hoitoalueen muut osat	152 635	107 178	259 813
Sotkamo	802 454	461 892	1 264 346
Kuhmo	1 295 675	1 055 076	2 350 751
Lentiira	877 990	780 932	1 658 922
Hyrynsalmi	1 354 518	933 623	2 288 141
Entisen Hyrynsalmen hoitoalueen muut osat ..	783 916	423 768	1 207 684
Yhteensä	7 561 956	4 888 470	12 450 426
lin.			
Haukiputaan entinen hoitoalue (Utajärven uusi sekä osia Puhoksen ja Puolangan uusista hoitoalueista)	367 108	121 394	488 502

*) Metsänhoidontarkastus toimitettu osalle hoitoaluetta.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Arvioitu hirsipuumäärä.		
	25—30 cm, 1.8 metrin korkeudella täyttäviä puita, kpl.	30 cm ja enemmän 1.8 metrin korkeudella täyttäviä puita, kpl.	Yhteensä.
<i>Pudasjärvi</i>	2 502 149	775 380	3 277 529
Iin uusi sekä Puhoksen ja Kitkan hoitoalueiden osat vanhasta Iin hoitoalueesta	200 000	130 000	330 000
<i>Taivalkoski</i>	3 189 128	2 570 350	5 759 478
Kuusamon uusi sekä Puolangan, Puhoksen, Kitkan- ja Piispajärven hoitoalueiden osat vanhasta Kuusamon hoitoalueesta	1 645 652	742 726	2 388 378
<i>Ranua</i>	1 500 418	675 539	2 175 957
<i>Kuivaniemi</i>	620 081	215 988	836 069
<i>Simo</i>	662 702	390 877	1 053 579
<i>Ylisimo</i>	1 180 050	887 924	2 067 974
Yhteensä	11 867 288	6 510 178	18 377 466
Kemin.			
<i>Kemi</i>	533 050	373 420	906 470
<i>Muurola</i>	444 230	483 320	927 550
<i>Rovaniemi</i>	3 430 000	3 687 000	7 117 000
Meltaus	550 000	850 000	1 400 000
<i>Ylitornio</i>	1 423 797	762 248	2 186 045
<i>Turtola</i>	1 427 725	1 304 538	2 732 263
Kolari	600 000	900 000	1 500 000
Kemijärvi (entinen hoitoalue)	5 541 105	5 894 518	11 435 623
Yhteensä	13 949 907	14 255 044	28 204 951
Lapin.			
Yläkemi	4 153 169	3 858 769	8 011 938
Luiro	1 691 853	1 478 568	3 170 421
Sodankylä	1 259 211	1 443 732	2 702 943
Kitinen	1 725 546	861 409	2 586 955
Alakittilä	1 154 224	847 753	2 001 977
Ylikittilä	1 023 145	736 920	1 760 065
Muonio	1 096 711	925 764	2 022 475
Enontekiö	511 420	360 564	871 984
Inari	5 358 807	2 943 654	8 302 461
Utsjoki			
Yhteensä	17 974 086	13 457 133	31 431 219

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Arvioitu hirsipuumäärä.		
	25—30 cm, 1.3 metrin korkeudella täytettäviä puita, kpl.	30 cm ja enemmän 1.3 metrin korkeudella täytettäviä puita kpl.	Yhteensä.
Yhteenveto tarkastuspiirittäin.			
Turun—Hämeen läänien	3 499 562	2 566 734	6 066 296
Evon—Vesijaon hoitoalue	319 914	78 192	398 106
Viipurin—Mikkelin läänien	4 874 315	2 824 552	7 698 867
Joroisten hoitoalue	352 270	41 520	393 790
Kuopion läänin	7 580 483	5 290 605	12 871 088
Vaasan läänin	4 491 241	2 629 841	7 121 082
Tuomarniemen hoitoalue	55 454	30 035	85 489
Oulujärven	7 561 956	4 888 470	12 450 426
Iin	11 867 288	6 510 178	18 377 466
Kemin	13 949 907	14 255 044	28 204 951
Lapin	17 974 086	13 457 133	31 431 219
Yhteensä	72 520 476	52 572 304	125 098 780

Edellä luetelluista puumääristä on tosin arvioimisen jälkeen hakkauksien, myrskyjen y. m. kautta poistunut melkoinen määrä, mutta kun osa pienemmistä arvopuista arvostelun jälkeen on ehtinyt varttua täysimittaisiksi sahapuiksi ja muita pienempiä puita sillaikaa hirrenaineiksi, voidaan edellä ilmoitettua puumäärää pitää arvosteltujen metsämaiden nykyisenäkin minimipuumääränä.

Vesiperäisten maiden kuivattaminen metsänkasvua varten.

Metsähallituksen edellisessä kertomuksessa on tehty selvää suonkuivaustöiden järjestämisestä kruununmetsissä, mainiten erittäinkin että vuodesta 1908 toimii kruununmetsissä kaksi *) erityistä suonkuivausmetsänhoitajaa, joiden tehtävänä on Metsähallituksen 5 p:nä maaliskuuta 1909 antamien ohjeiden mukaisesti **) tutkia kruununmetsämailla olevia vesiperäisiä ja soistuneita maita niiden kuivattamiseksi metsänkasvua varten sekä tehdä täydellisiä ehdotuksia tämöisten maiden kuivattamista, taikka soistumisen ehkäisemistä varten.

Kun on sängen tarpeellista saavuttaa kokemusta eri suonkuivaustavoista y. m. saivat suonkuivausmetsänhoitajat ensi työkseen etsiä ja ehdottaa sopivia,

*) Suonkuivausmetsänhoitajain lukumäärä on v. 1911 lisätty 4:ksi.

***) Ohjeet painatetut v. 1908 kertomukseen siv. 129—133.

jos mahdollista yhtäjaksoisia suoalueita jollakin kruununmaalla vastaiseksi suonkuivauskoekentäksi. Metsähallitus lausui määräyksessään toivomuksenaan että koekentän tulisi olla verrattain likellä rautatielinjaa; että se käsittäisi erilaatuisia vesiperäisiä maita; että huumuskerroksen paksuuden ja mätänemisasteen tulisi olla erilaatuinen eri osilla koekenttää ja että pohjajankko olisi eri syvyydellä pinnasta sekä muuten laadultaan jos mahdollista erilaista. Koekentällä tehtävien kokeiden pääasiallisena tarkoituksena olisi saada selville millä tavoin vesiperäisten maiden kuivattaminen metsänkasvua varten edullisimmin voitaisiin teknillisesti ja taloudellisesti toimittaa. Ojasivujen edullisin kaltevuus eri maanlaaduilla olisi ilmisaatava, eri syvyisten eri etäisyyksille toisistaan kaivettujen ojien kuivattamisvaikutus selville saatava j. n. e. Tehtyään tutkimuksia eri seuduilla valitsivat suonkuivausmetsänhoitajat koekentäksi *Jaakkoinsuon* Oriveden hoitoalueessa, ja tehtiin sillä kertomusvuonna jo alustavia töitä kokeiluja varten.

Kertomusvuonna ryhtyivät suonkuivausmetsänhoitajat *Jaakkoinsuon* kuivattamistöihin. Aika vuoden alusta toukokuun puoliväliin käytettiin sisätöihin pääasiallisesti *Jaakkoinsuon* kuivatusehdotuksen laatimiseen, jonka jälkeen ulkotyöt kestivät marraskuun loppuun. Tällä ajalla toimitettiin puheena olleen suon ojitus sekä sitä paitsi erinäisiä silmämääräisiä ja koneellisia tutkimuksia muillakin aloilla Oriveden hoitoalueessa.

Metsänkasvua varten varattu ala *Jaakkoinsuota* on 191.41 ha laaja. Kuivatuskustannukset nousivat kaikkiaan 4,550 markkaan eli siis hehtaaria kohti Smk 23: 77. Suolle kaivettiin ojia yhteensä 10,866 m, jolloin kustannukset pituusmetriä kohti nousivat keskimääriin Smkaan 0: 41.9. Ojista nostettiin löyhää maata 13490.22 m³ ja louhittiin kallioita ja irtokiviä 60.01 m³, jotenka ojien tilavuus on yhteensä 13,550.23 m³. Kuutiometriä kohti tuli kaivuutyö maksamaan Smk. 0: 29.3 sekä kivityö Smk. 10: —. Ojista on yhtä pituusmetriä kohti nostettu maata ja kiviä keskimäärin 1.25 m³, joka osoittaa että ojat yleensä ovat verrattain tilavia, varsinkin kun ottaa huomioon että enimmäkseen on käytetty jyrkkiä sivuluisuja: 1/0.4, 1/0.6 ja 1/8.8 ja vain poikkeustapauksissa 1/1. — Edelläkerrottua *Jaakkoinsuon* ojitusta on kuitenkin pidettävä valmistavana työnä, siihen nähden että suon laskeuduttua täydennysojitus on toimitettava. Täydennysojituksessa kaivettavat ojat tulevat kuitenkin olemaan melkoista pienennät. Kaikkiaan tulee suon kuivattaminen, täydennysojitus siihen myös luettuna, keskimäärin nousemaan noin Sm:kaan 35: — hehtaaria kohti.

Oriveden hoitoalueessa laadittiin kuivatusehdotus myös n. s. Kulmalan 95 ha laajuiselle suolle. Suunnitelman mukaan tulisi suohon kaivettavaksi yhteensä 4,374.5 m ojia, jonka työn suorittaminen tulisi kustannusarvion mukaan nousemaan 1866 m:kaan 44 penniin eli Sm:kaan 0: 42 pituusmetriä kohti, kivityöt siihen mukaanluettuina. Kaivuutaulujen mukaan tulisi ojista nostettaviksi

yhteensä 4,863.71 m³ maata ja nousisi yhden m³ nostamiskustannukset keskimäärin Sm:kaan 0: 34. Jokaista ojien pituusmetriä kohti tulisi maata noin 1.11 m³. Hehtaaria kohti tekisivät kaivuukustannukset Smk. 19: 65.

Samassa hoitoalueessa sijaitsevilla Honkamäen, Palomäen, Mäntymäen, Vuohijoen, Koivuniemen, Norojärven, Leponiemen, Salmijärvenmaan sekä Heinälammienmaan kruununpuistoissa tutkittiin silmämääräisesti kaikki tärkeimmät vesiperäiset maat. Laaditun erikoisluettelon mukaan jakantuvat nämä suomaat Metsähallituksen kiertokirjeessä 5 pltä maaliskuuta 1909 *) selitettyihin hyvyysluokkiin seuraavalla tavalla.

Hyvyysluokkaan I	494.12 ha
» II	243.46 »
» III	61.16 »
» IV	61.44 »
» V	—
	S:ma 860.18 ha

Näistä ehdotettiin kuivatettaviksi luokkiin I ja II kuuluvat maat eli yhteensä 737.58 ha ja arvioitiin kuivatuskustannukset nousevan 25,050 — m:kaan eli noin 34: — m:kaan hehtaaria kohti. Paitsi silmämääräistä tutkimusta toimitettiin Heinälammienmaan kruununpuistossa myös koneellisia tutkimuksia. Lopullista kuivatus ehdotusta ei saatu kuitenkaan valmiiksi kertomusvuoden kuluessa.

Syksypänä toimitti toinen suonkuivausmetsänhoitaja silmämääräisiä tutkimuksia myös Kankaanpään hoitoalueessa, jolloin tutkittiin vesiperäiset maat hoitoalueen 13, 14, 15 ja 16 vartiopiireissä eli yhteensä 4,012.35 ha. Näistä maista kuuluu:

Hyvyysluokkaan I	1,065.89 ha
» II	1,602.64 »
» III	60.70 »
» IV	1,008.70 »
» V	274.42 »
	Sma 4,012.35 ha

Yllämainituista vesiperäisistä maista voidaan kuitenkin I luokkaan kuuluvista maista ojittaa ilman edelläkäypää vedenpinnan alentamista erinäisissä vesijaksoissa ainoastaan 279.20 sekä II luokkaan kuuluvista maista 517.74 ha. Kuivattamiskustannukset ovat ha kohti arvioidut nousevan noin Sm:kaan 35: —.

Parkanon hoitoalueessa toimitti eräs ylimääräinen suonkuivausmetsänhoitaja alustavan tutkimuksen n. s. Rottaluomalla.

*) Katso siv. 130 Metsähallituksen kertomuksessa vuodelta 1908.

Heinäkuun 28 p:nä ja elokuun 10 p:nä välisenä aikana olivat suonkuivausmetsänhoitajat tilaisuudessa tutustumaan useihin valtion varoilla toimeenpantuihin vesiperäisten maiden kuivatusyrityksiin länsi-Suomessa. Retkeilyn aikana käytiin Parkanossa, jossa suuret vesistöjen järjestelytyöt olivat paraikaa käynnissä, Siikaisissa, missä perehdyttiin Suomen Suoviljelysyhdistyksen suontutkijain työtapoihin, Pomarkussa, Jalasjärvellä ja Ilmajoella, joissa paikoin oli 20—40 vuotta takaperin kuivatettu soita ja jätetty ne metsittymään. Matkalla tehdyt havainnot olivat omansa vahvistamaan uskoa soittemme metsittymismahdollisuuksista.

On ennen mainittu, että kruununmaiden laajasta pinta-alasta on 52.9 % eli 6,778,620 ha rämeitä, korpia, soita ja hylkymaita. Tästä on ehkä suurin osa aukeata kitukasvuista metsää kasvavaa suomaata, joka nykyään enimmäkseen on aivan hyödytöntä, mutta varmana voidaan pitää että näiden joukossa on laajoja aloja semmoisia maita, joita verrattain vähällä vaivalla kannattaa kuivata metsänkasvua varten. Näin ollen onkin suonkuivaustyöllä erityisesti tärkeä osa kruununmetsiemme monipuolisessa taloudessa. Täysin oivaltaen tämän seikan onkin Metsähallitus ryhtynyt tarmokkaisesti toimenpiteisiin näiden töiden laajentamiseksi sekä niiden saattamiseksi täysin ajanmukaiselle kannalle, niin hyvin niiden tieteelliseen kuin käytännölliseen puoleen nähden. Niinpä on Metsähallitus esittänyt asetettavaksi suonkuivausmetsänhoitajien avuksi erityisen kasvitieteilijän ja kemistin, jonka tehtävänä olisi, paitsi käytännöllistä toimintaa, tehdä pääasiallisesti kasvitieteellisiä turveanalyyssejä kuivatettavista soista saadakseen täydellisesti selville niiden kannattavuuden metsänkasvua ja viljelystarkoituksia varten. Myös eräs toinen tärkeä puoli suonkuivaustyössä kaipaa järjestelyä. Sattuu nimittäin usein, että vaikkakin joku vesiperäinen maa muuten on aivan helposti kuivatettavissa, tätä ei voida toimittaa ennenkuin vedenpintaa läheisissä vesijaksoissa jonkun verran alennetaan. Tällaisia töitä varten vaaditaan kuitenkin suurempia teknillisiä toimenpiteitä ja erityisiä ammattitutkimuksia ja olisi näitä töitä varten tarpeen tie- ja vesirakennusinsinööri, joka samalla olisi metsänhoitoammattikurssin suorittanut. Metsähallituksella olisi muuten monipuolista käytäntöä tämänkaltaiselle ammattimiehelle ei ainoastaan suonkuivaustyössä vaan myös, ehken vielä enemmän, lauttausväylätutkimuksissa ja-perkauksissa. Sitäpaitsi olisi suonkuivausmetsänhoitajien luku lisättävä, jotta tarmokkaammin ja nopeammin kuin tähän saakka voitaisiin työskennellä tällä tärkeällä alalla.

Suonkuivausmetsänhoitajien toiminnan ulkopuolella on kuivaustöitä kertomusvuonna toimitettu Lopen hoitoalueessa, jossa erään laajan aukean suon kuivattamista varten on kaivettu kangasmaan läpi noin 150 m. pitkä kanava, sekä

toisessa paikassa perattu umpeenkasvanutta puroa 400 metrin pituudelta. Evon-Vesijaon hoitoalueessa on kertomusvuonna kaivettu kaikkiaan 4,715 m ojia, miltei yksinomaan korpimaihien. Ojat ovat keskimäärin tulleet maksamaan 30 p:nä pituusmetriltä. Suurin osa näistä ojituksista on suoritettu Vesijaon kruununpuiston Heinänmaan, Siltalan ja Virnajärvenmaan lohoissa. Myös ovat Evon metsänvartijakoulun oppilaat harjoitustyönään kaivaneet 590 m ojia. — Pällilän hoitoalueessa on vesiperäisten maiden kuivattamiseksi Kämärän, Saaretjoen, Perkjärven, Löykynojan ja Mikkelinjärven lohoissa kaivettu uutta ojaa ja perattu salapuroja 1,500 metrin pituudelta. Kustannukset nousivat 300: — mkaan. Laatokan hoitoalueessa on niinkään kaivettu 1,812 m ojaa 644: — mkan kustannuksella n. s. Kapiaissuosta Ristilamminojaan. Miehikkälän hoitoalueessa samoin ojia 40: — mkan kustannuksella. Kuopion läänin tarkastuspiirissä on Pohjois-Ilomantsin hoitoalueessa toimitettu erinäisiä valmistavia tutkimuksia vesilaskujen perkaamiseksi. Iisalmen hoitoalueessa on Metsähallituksen esityksestä maanviljelysinsinööri v. Fieandt v. 1906—1907 tekemiensä tutkimuksien perusteella laatinut ojitussuunnitelman Sukevan kruununpuiston vesiperäisten maiden kuivattamiseksi. Vaasan läänin tarkastuspiirissä on Saarijärven hoitoalueessa eräällä hakkuualalla aukaistu tukkoon mennyt puro sekä luotu kaksi sivuojaa yhteensä 1350 m:n pituudelta. Karstulan hoitoalueessa on kuivattamistarkoitusta varten perattu Kiminginjoen pohjoinen haarapuro 1200 metrin pituudelta sekä Kimingin jokihaaran koskea noin 100 metrin pituudelta. Virtain hoitoalueessa on myös vanhalla hakkuualalla Housulammin kruununmaalla aukaistu vedenjuoksuja ja kaivettu ojia 3000 metrin pituudelta sekä Lauttajärven kruununmaalla aukaistu 1500 metrin pituudelta umpeenkasvanutta laskuojaa. Jalasjärven hoitoalueessa on perattu Madesluoman sekä Muuraisja Rautaluoman purot, Ilvesnevasta kaivettu suuri laskuoja sekä n. s. Silmälammeesta laskevaa kanavaa syvennetty. Alajärven hoitoalueen V ja VI vartiopiireissä on aukaistu vanhoja vesijuoksuja n. s. Kyrön ja Kirkkoharjun nevoilla yhteensä 4,962 metriä. Viitasaaren hoitoalueessa on Koliman kruununmaalla eräällä hiomopuuhakkuualalla n. s. Ukonsuolla, Pahkakorvessa ja Heinäsuolla kaivettu viemäreitä yhteensä 1,898 metriä seuraten etupäässä vanhoja vesijuoksuja. Lestin hoitoalueessa on n. s. Vähänvalvatinnevasta kaivettu leveä, 919 metrin pituinen viemäri Virranpuroon, luonnollisen vesilaskun mukaan. — Tuomarniemen hoitoalueessa ovat sikäläisen metsänvartijakoulun oppilaat kaivaneet ojaa yhteensä 232 metriä. Palkkamiehillä kaivettiin samassa hoitoalueessa Metsähallituksen myöntämällä 2000: — m:kan määrärahalta sitäpaitsi seuraavat ojat:

IV vartiopiirissä	2,0	m. leveää	1,10	m. syvää	ojaa	151,0	metriä
VIII	»	1,20	»	»	0,70	»	» 2464,0 »

VIII vartiopiirissä	1,50 m. leveää	1,00 m. syvää	ojaa	818,0 metriä
X	» 1,30 »	» 0,80 »	» »	2179,5 »
»	» 1,50 »	» 1,00 »	» »	99,0 »
XI	» 1,50 »	» 1,00 »	» »	348,5 »

Enimmäkseen kaivettiin nämä ojat luonnonjuoksujen mukaan hoitoalueen eniten soistuneille maille.

Uittoväylät ja lauttaussäännöt.

Armollisen asetuksen mukaan siitä, mitä heinäkuun 23 p:nä 1902 annettua vesioikeuslakia käytettäessä on noudatettava, tulee Metsähallituksen, jollei jotain vesistöä varten, jossa lauttauksen katsotaan olevan järjestettävän, ole vahvistettua lauttaussääntöä, ryhtyä sitä varten tarpeellisiin toimenpiteisiin. Lauttaussäännön antaa sittemmin riippuen asianhaaroista, joko asianomainen Kuvernööri tai Keisarillinen Senaatti, mutta tulee Kuvernöörin ennenkuin lauttauksen järjestämistä jossain vesistössä koskeva asia ratkaistaan, ilmoittaa Keisarilliseen Senaattiin lauttausväylän perustamiseksi ehdotettujen töiden laadun ja niiden kustannukset sekä odottaa Senaatin määräystä ottaako kruunu työn haltuunsa vai eikö. Kun lauttauksen järjestämistä koskeva päätös lopulta on saanut lain voiman, toimittaa Metsähallitus sen painettavaksi ja antaa sen tiedoksi asianomaisille viranomaisille ja kuuluttaa sen niissä kunnissa, joita vesistö koskettaa.

Käytännössä on usein, pääasiallisesti etelä- ja keski-Suomessa, sattunut niin, että yksityiset henkilöt tai liikkeet ovat tehneet Kuvernöörille esityksiä siitä, että joku vesistö tai vesistön osa, mikäli se on hakijain edun mukaista, tutkittaisiin lauttauksen järjestämistä varten. Seurauksena tästä on ollut että samalle vesistölle on useinkin syntynyt useita lauttaussääntöjä, joista kukin käsittää suuremman tai pienemmän osan tätä vesistöä, jotapaiti saattaa sattua, että tärkeille osille vesistöä ei ole ollenkaan lauttaussääntöä olemassa vaikkakin lauttausta niissäkin toimitetaan. Tällaisten haitallisten epäjohdonmukaisuuksien välttämiseksi on Metsähallitus Keisarilliseen Senaattiin tehnyt esityksen että asianomaiset Kuvernöörit veloitettaisiin Metsähallituksen lausunnon alaisiksi lähettämään kaikki Kuvernööreille osoitetut hakemukset, jotka tarkoittavat tutkimuksen aikaansaamista lauttauksen järjestämistä varten jossain vesistössä, ja onkin Keisarillinen Senaatti suostunut tähän esitykseen. Kun aloitteen ottaminen lauttauksen järjestämiseksi kuuluu Metsähallitukselle ja Metsähallituksella näin ollen tulee olla yleissilmäys etenkin siitä, mitkä vesistöt tai vesistön osat ovat sovitettavat saamaan lauttaussääntöön, voidaankin otaksua, ettei epäjohdonmukaisuuksia tässä suhteessa enää vastaisuudessa synny.

Samalla on Metsähallitus kehoittanut kaikkia alaisiaan ylimetsänhoitajia lähettämään Metsähallitukselle luetteloja niistä vesistöistä, joista lauttaussääntöjä puuttuu taikka joissa säännöt ovat vanhentuneet ja kaipaavat uudestaan järjestämistä. Metsähallitus tulee näiden tietojen nojalla aikanaan tekemään esityksiä lauttaussääntöjen laatimisesta niille vesistöille tai vesistön osille, joille se on tarpeenvaativa.

Että kalastuksen ja lauttauksen edut ovat ristiriitaisia niissä vesistöissä, joissa lauttausta harjoitetaan, on etenkin viimeaikoina paljon pohdittu seikka. Kalastuksen hyväksi onkin monessa lauttaussäännössä uiton toimittaminen rajoitettu määrättyihin aikoihin vuodessa ja kalastuksen edun vuoksi on myös kuorimispakko olemassa, vaikkakin kalastus monasti edustaa aivan vähäpätöisiä etuja uiton rinnalla. Lauttausajan lyhentäminen voi saada aikaan sen että uittoa ei ennätetä loppuunsa suorittaa säädetyn ajan kuluessa, mistä taas koituu melkoisia haittoja ja vahinkoja puutavaranomistajille, etenkin kun lauttaus tavara jää talvehtimaan vesistöön. Tämänkaltaisten määräysten kautta tulee uitto melkolailla kalliimmaksi, joka seikka viimeisessä kädessä rasittaa metsänomistajaa, siten että hän saa alemman kantorahan puistaan. Suotavaa on sentähden että uitolle annetaan riittävää aikaa sekä että uittoa, ellei painavia syitä ole olemassa, saadaan harjoittaa milloin luonnonsuhteet sen sallivat.

Syynä siihen, minkätähden uitettavien puiden kuoriminen on säännöksi määrätty voimassa olevassa vesioikeuslaissa, on se, että kalastus muuten, kuten on otaksuttu, kärsii vahinkoa sen kautta, että vesi tulee saastutetuksi, samoin kuin myös että vesistöt kuoren irtautumisen kautta muka mataloituvat. Vaikka Suomessa ei ole tehty tarkempia tieteellisiä tutkimuksia siitä, tuottavatko *kuoritut* puut yksivuotisessa uitossa todellakin vähemmän vahinkoa mainituissa suhteissa kuin *kuorimattomat*, on ainoastaan olettamuksen perusteella säädetty kuorimispakko, mikä vuosittain tuottaa metsien omistajille miljoonia tappiota. Päästäkseen selville siitä, mihin huomioihin ja tuloksiin käytännöllisen kokemuksen perusteella tässä suhteessa on tultu, on Metsähallitus vaatinut eri osista maata metsänhoitomiesten lausuntoja asiassa, jotapaitsi maamme suurimpien ja tärkeimpien uittoväylien uittopäälliköt ovat asian johdosta lausuneet mielipiteitään. Lausunnot ovat ylimalkaan yksimielisiä siitä, että kun ei ole voitu esittää todisteita siitä, että kuorimaton puutavara olisi kalastukselle vahingollisempi kuin kuorittu, olisi kuorimispakko ainakin mikäli se koskee yksivuotista uittoa poistettava. Henkilöt, jotka vuosikausia ovat seuranneet sekä kuoritun että kuorimattoman puutavaran lauttausta, väittävät että yksivuotista lauttausta käytettäessä, kuorta irtaantuu kuorimattomasta puusta perin vähän ja tämäkin tapahtuu ainoastaan koskissa, missä kuori hankaantuu kiviä vastaan sekä myös tukkiruuhkia purettaessa. Näin irtaantunut kuori, johon nilakin jää, kerääntyy suvantopaikkojen rannoille eikä painu pohjaan, jotenka se ei turmele kalojen

kutupaikkoja. Tämän yhteydessä on myös tuotu esille, että kuoritusta puutavarasta eristyy melkoista enemmän kaloille haitallisia pihka- ja tärpättiaineita kuin kuorimattomasta, ja kun kuorimista talvella ei voida suorittaa niin täydellisesti ettei nilakerros jäisi puuhun, on sekin haitta olemassa että nilakerros helposti irtautuu vedessä ja painuu vettä raskaampana pohjaan ja turmelee näin ollen kalojen kutupaikkoja. — Tämän johdosta ja koska kuoriminen sitaipaitsi etenkin pohjoisissa seuduissa tuottaa melkoisia kustannuksia ja hankaluuksia puiden omistajille, onkin kuorimispakko poistettu esim. melkein kaikissa pohjois-Ruotsin mereen laskevissa virroissa ja joissa.

Suurten kuorimiskustannusten johdosta on myös Suomessa Keisarillisen Senaatin päätöksen mukaan kuorimispakko väliaikaisesti poistettu 1 päivään tammikuuta 1913 Kemi-, Simo- ja Iijoissa sekä niiden syrjävesistöissä.

Metsähallituksella ei ole lauttaustoimituksissa aina ollut käytettävissä täysin perehtyneitä toimitusmiehiä valvomaan lauttauksen ja metsähallinnon etua, riippuen pääasiallisesti siitä, että vanhemmat ja kokeneemmat metsänhoitomiehet ovat sidotut muihin tärkeihin tehtäviin, jotenka heidän useasti on mahdotonta ehtiä olla läsnä lauttauskokouksissa ja lauttausväyläin tarkastuksissa, erittäinkin kun viimeainitut toimitukset vievät paljon aikaa. Metsähallitus on sentähden katsonut tarpeelliseksi antaa erinäisiä ohjeita toimitusmiehille tällaisissa toimituksissa ja on kiertokirjeessä julkaissut seuraavat näkökohdat huomioonotettaviksi:

A. Kruunun haltuun pidätettävistä maa- ja vesialueista puutavarain uittoa varten.

Koska maa- ja vesialueitten omistajat uittoväylien varsilla monasti koettavat vaikeuttaa uittoa ja useasti vaativat suhteettomia korvauksia uiton heille tuottamista vahingoista, tulee niiden metsänhoitovirkamiesten, jotka isojakotoimituksissa, tilusvaihoissa tai muissa maanmittaustoimituksissa, joissa kruunulle kuuluvia maita murretaan tai vaihdetaan, taikka joissa tämmöisten maitten lopullinen käyttäminen määrätään, niin toimia, että alempana mainitut maa- ja vesialueet mikäli mahdollista saatetaan kruunun haltuun, nimittäin:

1:ksi, jokivarret kruununmaan alueella;

2:ksi, tarpeelliset varasto-, nosto-, lajittelu- ja säilytyspaikat muittenkin vesistöjen varsilla ja etenkin niissä paikoin, missä tärkeimmät ja isoimmat uittoväylät laskevat järviin ja lähtevät järvistä; sekä

3:ksi, maa- ja vesialueet, jotka ovat semmoisten isompien vesistöjen välillä, jotka ehkä vastaisuudessa kanavalla tai muulla puitten kuljetuslaitoksella voidaan yhdistää.

B. Metsähallinnon asiamiesten velvollisuuksista vesioikeutta koskevista kokouksissa.

Viittaamalla armollisen asetuksen heinäkuun 23 p:ltä 1902, siitä mitä vesioikeuslakia käytettäessä on noudatettava, 1 luvun 3 §:ään, huomautetaan että metsähallinnon asiamiesten tulee näissä tilaisuuksissa tarkasti valvoa yksinomaan *metsähallinnon, metsänhoidon ja lauttauksen* etua ja oikeuksia sekä, ellei poikkeukseen ole painavia syitä, vastustaa kaikkia toimenpiteitä, jotka tuottaisivat vaikeuksia ja tarpeettomia kustannuksia lauttaajille ja metsien omistajille.

Vaikka vesioikeuslaissa lähemmin on mainittu ne seikat, jotka ovat harkinnan ja tutkimuksen alaisiksi otettavat vesioikeutta koskevista kokouksista ja katselmuksista, ja niiden metsänhoitovirkamiesten, jotka ovat metsähallinnon asiamiehinä määrättyt näissä tilaisuuksissa läsnäolemaan, jo siitä syystä tulee ottaa selkoa vesioikeuslain määräyksistä, mainittakoon tässä muutamia näkökohtia, jotka useasti ilmenevät tämmöisissä toimituksissa.

1. *Toimituksissa, jotka koskevat ojittamista ja järvien laskemista, on valvottava:*

a) ettei toimitettavien töiden kautta vedenpuutetta synny uitolle sekä että ryhdytään kyllin tehokkaisiin toimenpiteisiin, kuten säästöpatojen rakentamiseen, jotta uitto esteettömästi ja tuottamatta liiallisia kustannuksia voi käydä päinsä;

b) että kanavat (ojat), jos sellaisia kaivetaan ja jos tarve sitä vaatii, tehdään uittokelpoisiksi sekä että niitä saadaan käyttää puiden uittoa varten, ja

c) että kuivattamishankkeen osakkaat velvoitetaan korvaamaan kaikki kuivattamisesta aiheutuneet vahingot.

2. *Toimituksissa, jotka koskevat purojen ja jokien perkausta, on valvottava:*

a) että rakentamalla säästöpatoja, tulvavettä tarpeen vaatiessa voidaan säilyttää, ja

b) että perkaustyöt eivät saa olla esteenä uiton toimittamiselle.

3. *Katselmuksissa, jotka tarkoittavat vesilaitoksien perustamista tai muuttamista tai koskiin rakennettavia laitteita, on valvottava:*

a) että uittoa varten säilytetään vesistöissä riittävästi leveä väylä;

b) ettei patoamisen kautta synny uitolle haitallista vedenpuutetta;

c) että uitto, mikäli mahdollista, voi käydä päinsä esteettömästi ja nopeasti, sekä

d) ettei uittoa rasiteta liiallisilla kustannuksilla vesilaitoksien suojaamisen kautta.

4. *Lauttausväylien tutkimuksissa on paitsi edellämainittuja seikkoja muun muassa valvottava:*

a) että uittoa yleensä saa toimittaa koko sinä vuodenaikana, jolloin luononesteitä ei ole;

b) että kaikki vesistön osat ja sen lisävedet, missä uitto voi tulla kysymykseen, tutkitaan, ellei toisin ole määrätty;

c) etteivät rantojen, vesistöjen ja laitoksien omistajat kohtuuttomilla vaatimuksilla kallistuta uittoa;

d) että kuorimispakon poistamista on kannatettava, missä se on mahdollista, varsinkin jos uitto on yksivuotinen;

e) ettei uittajia pakoteta pitämään johtopuomeja muilla paikoilla kuin missä tarve sitä välttämättömästi vaatii;

f) että yhteistä uittoa on yleensä vaadittava, jos vesistö on siihen sopiva ja jos uittoa harjotetaan suuremmassa määrässä;

g) ettei uittajia pakoteta suorittamaan korvausta toimitetuista perkaus- ja lauttauslaitteiden rakentamistöistä pitempää aikaa kuin että kustannussumma (kohtuullinen korko siihen luettuna) tulee täydelleen korvatuksi;

h) että uittajat saavat tarpeelliseksi katsotuilla paikoilla ja niin kauan kuin uitto sitä vaatii padota vettä riittävän korkealle, huomioonottamalla että vahingot korvataan vesioikeuslaissa säädetyllä tavalla;

i) että tarpeellisia nosto-, lajittelu- ja säilytyspaikkoja, jos vesistössä on suurempi liike, pakkoluovutetaan, tai että maitten ja vesistöjen omistajat mikäli mahdollista velvoitetaan jättämään uittajien käytettäväksi tällaisia uittoa varten tarpeellisia alueita sellaista korvausta vastaan, josta säädetään vesioikeuslain 2 luvun 19—24 §§:ssä;

j) että uittoyksiköt järjestetään semmoisiin luokkiin kuin uitto-olot vaativat, loukkaamatta tässä suhteessa kenenkään oikeuksia ja etuja.

Vesioikeuslain II luvun 5 pykälän 3:ssa momentissa säädetään, että lauttausväylän kuntoonpaneminen jätetään, milloin kruunu ei ota sitä toimittakseen sellaiselle yksityiselle henkilölle tai yhtiölle, jonka arvellaan varmimmin voivan suorittaa kuntoonsaattamistyön. Kun lauttausväylän kuntoonsaattaja ei ole oikeutettu muiden lauttaajien rinnalla nauttimaan minkäänlaisia muita etuoikeuksia vesistössä kuin kuntoonsaattamiskustannuksien kuoletuksien ja korkojen periminen niin johtuu siitä, että se, jolla on suurin hyöty uittoväylän kuntoonsaattamisesta, suorittaa puheenaolleet työt.

Sellaisissa tapauksissa, jolloin yksityiset ovat ottaneet teettääkseen kuntoonsaattamistyöt jossain uittoväylässä, ei ole yleensä katsottu syytä olevan pidättää kruunulle etuoikeutta tällaisien töiden suorittamiseen nähden, varsinkin kuin yhtiöt ja yksityiset tavallisesti jo aikaisemmin ovat rakentaneet lauttauslaitteita, ja toimittaneet perkaustöitä vesistössä. Kuitenkin saattaa sattua että kuntoonpanemiskustannukset nousevat siksi suuriin summiin, etteivät yksityiset ole halullisia kiinnittämään työhön tarvittavia pääomia, ja on Metsähallitus tällaisissa tapauksissa, varsinkin jos uittoväylässä uitetään kruu-

nunmetsistä hakattuja puita ehdottanut, että kruunu Tie- ja Vesirakennusten Ylihallituksen kautta ottaisi teettääkseen kuntoonsaattamistyöt. Tällaisista töistä viime aikoina mainittakoon lauttausväylän kuntoonsaattamistyöt Tengehönjoessa, joissa kustannukset ovat lasketut nousevan 100,000 mkaan Oulun joessa: kustannukset Smk. 232,905:— ja Lestijoessa: kustannukset Smk. 35,200:— mk. Lähimmässä tulevaisuudessa valmistuu lauttaussäännöt myös monelle muulle tärkeälle vesistölle Oulun läänissä ja kun niiden saattaminen lauttaukselle kellolliseksi tulee nousemaan melkoisiin summiin, voidaan edellyttää, että valtio myös näissä tulee toimituttamaan ehdotetut työt. Myös on Metsähallitus ehdottanut että valtio periaatteessa yleensä ottaisi teettääkseen sellaisia töitä ja laitteita, joiden kautta kaksi eri vesistöä yhdistetään keskenään.

Sellaisissa tapauksissa, jolloin valtio ei katso voivansa ottaa teettääkseen kuntoonsaattamistöitä, vaikkakin työkustannukset nousevat suurempiin summiin, saattaa usein olla syytä, että valtio myöntää yksityisille rakentajille sopivan lainan, joka vähitellen maksettaisiin takaisin sen mukaan kuin lauttausmaksuja kertyisi ja lauttaussäännössä lähemmin määrättäisiin. Yksityiset pääsisivät täten kiinnittämästä suurempia pääomia tämmöisiin yrityksiin ja uittoväylät saataisiin paremmin ja helpommin käyttökelpoiseen kuntoon. Lainan lopullista määrää ei tarvittaisi lainansaaajalle maksaa ennenkuin työ lopullisesti on suoritettu ja tarkastettu, ja olisivat tehdyt laitteet vakuutena lainan takaisin maksamisesta, sitä suuremmalla syyllä kun kruunu tarvittaessa itse voisi kantaa lauttausmaksut.

On usein esiintuotu että valtion, yleisen edun takia sekä maan suurimpana metsänomistajana, tulisi korvauksetta kuntoonsaattaa maamme suurimmat ja tärkeimmät lauttausväylät. Tätä vastaan voidaan huomauttaa, (paitsi että voimassa oleva vesioikeuslaki edellyttää että kuntoonsaattaja olkoonpa, sitten yksityinen tai valtio, on oikeutettu korvaukseen kuntoonsaattamiskustannuksista,) että lauttaus suuremmissa ja tärkeimmissä vesistöissä ei suinkaan tulisi liioin rasitetuksi kuntoonsaattamiskustannusten ja niiden korkojen vuotuisella kuoletuksella, kunhan kuolelusaika asetetaan riittävän pitkäksi, esim. ainapa 20 vuoteen, joka viimeainittu aika kuitenkin on pisin aika, jolloin tällaisia maksuja voidaan kantaa. Tämän seikan valaisemiseksi mainittakoon esim., että Oulunjoen saattaminen lauttaukselle kellolliseksi on laskettu, kuten edellä on huomautettu, nousevan Smkaan 232,905:— ja että vuotuinen maksu kuntoonsaattajalle tulisi tekemään ainoastaan noin 2.8 penniä lauttausyksikköä kohti. Näin ollen onkin selvää ettei tämä maksu suuresti rasita lauttaustavaran omistajaa; pääasia on että lauttausväylä saadaan kuntoon ja uittokustannukset sen kautta vähemmiksi.

Paitsi niitä suurempia uittoväyläin kuntoonsaattamistöitä, joita osaksi Tie- ja Vesirakennusten Ylihallituksen toimesta, osaksi yksityisten kautta on suoritettu

lauttaussääntöjen ja järjestetyn lauttauksen aikaansaamista varten erinäisissä vesistöissä, on kertomusvuonna myös metsähallinnon toimesta kruununmailla toimitettu pienempiä uittoväyläin perkaus- y. m. töitä. Niinpä on *Turun—Hämeen läänien arkastuspiirissä* Karvian hoitoalueessa Kuivasjärvestä laskevaan Lammin koskeen rakennettu uusi 90 m pitkä uittoruuhi sekä n. s. Kolhonluoman perkaustyötä jatkettu kaivamalla Kolhonnevan läpi Vähä-Kolhonjärveen 1.5 km. pituinen laskuoja, jonka kautta Kolhonjärveä voidaan uiton helpottamiseksi käyttää vesisäiliönä. Parkanon hoitoalueessa on jatkettu edellisenä vuonna aloitettua Lylyluoman perkausta sekä lopullisesti uittokuntoon saatettu n. s. Juostenpaskattu. Viimeimainittuihin töihin käytettiin kertomusvuonna yhteensä Smk. 4,271: 75. Aureen hoitoalueessa on n. s. Myllyjoaan rakennettu pato ja lyhyt uittoruuhi sekä perattu ja louhittu kiviä, käyttämällä näihin töihin yhteensä Smk. 520: 71. *Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirissä* on Uomaan hoitoalueessa Uuksujoessa toimitettu korjaustöitä, johon on käytetty kaikkiaan Smk. 477: 50. *Kuopion läänin tarkastuspiirissä* saatiin n. s. Kalajoki Halmejärven hoitoalueessa lopullisesti uittokelpoiseen kuntoon; kustannukset nousivat Smkaan 1,000: —. Iisalmen hoitoalueessa perattiin n. s. Talasjokea, johon työhön käytettiin 252 mk. 20 p:ää. *Vaasan läänin tarkastuspiirissä* on uittoväyläin perkaustöitä toimitettu Saarijärven, Karstulan, Multian, Salamajärven ja Lestin hoitoalueissa. Saarijärven hoitoalueessa on n. s. Liimattalanjoen yläjuoksua perattu poistamalla liekoja, pajuja y. m. sekä paikoin jokea oikaistu; Karstulan hoitoalueessa on Vaimopuro lopullisesti pantu uittokelpoiseen kuntoon noin 3.5 km matkalla sekä n. s. Kiminginjoen jokihaaran koski siivottu ja laskettu; Multian hoitoalueessa on Hännättömänjoen perkaus loppuun suoritettu; Salamajärven hoitoalueessa on perattu Jäpänsjoen kosket, pituudeltaan noin 1,785 m, sekä Polvilammin ja Nielujärven välinen Pajukanjoki, jonka yläjuoksu, Valvatinjoki, edellisenä vuonna siivottiin; Lestin hoitoalueessa on perattu Kaikerojärvestä Salmijärveen laskeva 2 km pituinen joki sekä Kortetmaan kruununpuistosta juokseva Viirretjoki 16 km pituudelta. *Oulujärven tarkastuspiirissä* on Pyhäjoen hoitoalueessa perattu ja uittokelpoiseksi saatettu Pyhäjokeen laskevaa Haudanjokea noin 3.5 km pituudelta sekä Kalajoen hoitoalueessa pantu n. s. Petäjäoja uittokelpoiseen kuntoon. *Iin tarkastuspiirissä* on Pudasjärven hoitoalueessa Livojokea paikoin perattu, Kuivaniemen hoitoalueessa perattu n. s. Vaarainoja ja Paskajoki, sekä Simon hoitoalueessa Viantiejokea perattu noin 25 km matkalla. *Kemin ja Lapin tarkastuspiireissä* ei ole kertomusvuonna uittoväyläin perkauksia metsähallinnon toimesta toimitettu.

Siemenvuosi.

Havupuiden siemenvuosi on kertomusvuonna yleensä ollut huononpuoleinen. Seuraavassa luettelossa on koetettu metsänhoitajien lausuntojen mukaan

numeroilla merkitä siemenvuoden suhteellinen hyvyys eri hoitoalueissa, Muistutussarekkeessa on lyhykäisesti merkitty metsänhoitajien vuosikertomuksissa antamat tiedot.

Numeroiden merkitys on:

- 0 = ei ensinkään siemeniä tai käpyjä.
 1 = vähänlaisesti » » »
 2 = keskinkertaisesti siemeniä tai käpyjä.
 3 = hyvänlaisesti » » »
 4 = runsaasti » » »

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Männyn käpyjä,		Kuusen käpyjä.	Lehtikuusen käpyjä.	Koivun siemeniä.	Metsänhoitajien tekemät muistutukset siemen- ja käpyvuoden hyvyydestä y. m.
	1-vuotisia.	2-vuotisia.				
Turun—Hämeen läänien						
Yläne.....	—	2	2	—	2	Siemenvuosi on havupuilla ja koivuilla ollut keskinkertainen; samoin mainittujen puiden kukinta. Käpyjä oli keskinkertaisesti havupuissa.
Kankaanpää.....	—	0—1	0—1	—	0—1	Käpyjä ei ole sanottavassa määrässä ollut.
Karvia	—	1—2	1—2	—	1	Keväällä 1909 on männyssä huomattu runsaanlaisesti emikukkia, joten hyvä siemenvuosi tälle puulle on odotettavissa v. 1911. Kuusella on ollut sen verran käpyjä, että on saatu karistetuksi vuoden siementarve.
Parkano.....	—	1—2	2	—	1	Kuusella on ollut keskinkertainen siemenvuosi ja runsaasta kukkimisesta päättäen tulee männylle hyvä siemenvuosi vuodeksi 1911.
Aure	—	1—2	2	—	1	Kertomusvuonna on männyssä ollut käpyjä vähänlaisesti, kuusessa keskinkertaisesti.
Orivesi ..	—	1—2	2	—	1	Siemenvuosi on kertomusvuonna ollut huononlainen. Mänty ei ole kukkinut sanottavassa määrässä, kuusi paikoittain.
Jämsä.....	2	0—1	1	—	2	Kuusessa jonkun verran käpyjä; männyssä ainoastaan yksityisissä puissa. Koivussa oli siemennorkkoja kohtalaisesti.
Evon—Vesijaon ..	—	1—2	1	—	1	Siemenvuosi on ollut kuusella huononpuoleinen, männyllä hieman parempi.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Männyn käpyjä,		Kuusen käpyjä.	Lehikkusen käpyjä.	Koivun siemeniä.	Metsänhoitajien tekemät muistutukset siemen- ja käpyvuoden hyvydestä y. m.
	1-vuotisia.	2-vuotisia.				
Viipurin—Mikkelin läänien.						
Pällilä	1	2	(2—3)	1	3	Havupuiden siemenvuosi oli kertomusvuonna hyvä, vaan kukkiminen sitä vastoin huononpuoleinen, vaikka männyllä kyllä oli hedekukkia enemmän. Koivun siemeniä oli myös runsaammin kuin edellisenä vuonna, vaan hedekukkia vähän. Kuiva kevätkesä esti paljon siementen itämistä.
Rajajoki.....	2—3	2	1—2	—	1—2	Petäjä kukkinut paikoittain jokseenkin runsaasti. Petäjän kävyt keskikokoisia.
Laatokka	1—2	1—2	0	—	4	-----
Uomaa	2	2	1	—	3	Kertomusvuonna on ollut keskinkertaisesti männyn käpyjä. Koivunsiemenet karisivat elokuun alussa.
Loimola.....	2	2	0	1	2	Kertomusvuonna kukki mänty suotuisan ilman vallitessa. Heinäkuun alussa näkyi hedekukkia runsaasti, kuusen kukinta sitä vastoin oli huono. Koivu karisti siementä varsinkin heinäkuun lopussa.
Korpiselkä	0—1	1	0	—	2	Siemenvuosi on ollut huononpuoleinen havupuilla.
Mikkeli	1	2	1	2	2	Männynkäpyjä löytyi enemmän hoitoalueen pohjoisosassa.
Miehikkälä	2—3	2	0	—	2	Mäntypuissa löytyi yksivuotisia käpyjä paikoittain runsaasti, 2 vuotisia keskinkertaisesti. Kuusissa ei käpyjä ole huomattu ensinkään; koivupuilla on ollut keskinkertainen siemenvuosi.
Kuopion läänin.						
Pohjois-Ilomantsi	—	1—2	3	—	1	Siemenvuosi on kertomusvuonna kuusella ollut runsas, männyllä huononlainen.
Etelä-Ilomantsi ..	—	1—2	3	—	1	Siemenvuosi oli männyllä hyvänlainen, varsinkin mitä nuorempiin, keski-ikäisiin metsikköihin tulee; kuusella runsaskin.
Suomusjärvi.....	—	0—1	0—1	—	1	Siemenvuosi on ollut ylen huono havupuilla, eivätkä ne ole kukkineetkaan huomattavammassa määrässä.
Jongunjoki	—	1	3	—	—	Kertomusvuonna on siemenvuosi ollut petäjällä huono, mutta kuusella hyvä.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Männyn käpyjä,		Kuusen käpyjä.	Lehtikuusen käpyjä.	Koivun siemeniä.	Metsänhoitajien tekemät muistutukset siemen- ja käpyvuoden hyvyydestä y. m.
	1-vuotisia.	2-vuotisia.				
Kuohatti	—	1	1—2	—	—	Siemenvuosi oli sekä mänty- että kuusipuilla huononpuoleinen. Mäntypuissa oli kukkia vähänlaisesti.
Halmejärvi	—	1	1—2	—	—	Siemenvuosi on paikkakunnalla yleensä ollut huononpuoleinen. Havupuissa on karisematonta käpyjä tavattu jonkun verran alemmilla seuduilla, kun taas saloseuduilla niitä on ollut hyvin niukasti.
Palojärvi	—	1	2	—	2	Kertomusvuonna on siemenvuosi kaikilla puulajeilla ollut huononpuoleinen.
Iisalmi	—	1	3—4	—	—	Männyllä siemenvuosi huononpuoleinen, mutta kuusella runsas.
Vaasan läänin.						
Toivakka	—	1	3	—	—	Siemenvuosi oli männyllä huononpuoleinen, kuusilla sitävastoin hyvänlainen.
Saarijärvi	—	1	1—2	—	—	Siemenvuosi on havupuilla kertomusvuonna yleensä ollut huononpuoleinen. Samoin koivulla. Sitävastoin ovat sekä mänty että kuusi kukkineet runsaasti.
Karstula	0—1	3	1	0	0—1	Männysssä 2-vuotisia käpyjä runsaanlaisesti, 1-vuotisia ylen niukasti. Kuusella vähän. Kukinta kummallakin kovin heikko. Koivun siemenvuosi ja kukinta kehnot.
Multia	—	1	2—3	—	—	Kertomusvuonna on siemenvuosi männyllä ollut heikko. Kuusissa käpyjä keskinkertaisesti, paikoin runsaanlaisesti.
Virrat	—	2	3	—	—	Siemenvuosi on ollut hyvä.
Jalasjärvi	—	0—1	1—2	—	—	Siemenvuosi oli sangen huono, kuusissa vähän käpyjä.
Alajärvi	—	0—1	1—2	—	—	Kertomusvuonna ovat sekä männyt että kuuset kukkineet jonkun verran paremmin kuin edellisinä vuosina, joten kuusella ja männyllä ulele olemaan entistä parempi siemenvuosi.
Salamajärvi	—	1	2	—	2	Männyn siemenvuosi oli heikko, kuusen ja koivun keskinkertainen. Männyn kukinta sitävastoin oli runsas, kuusen alle keskinkertaisen.
Viitasaari	—	1	2	—	—	Kertomusvuonna on siemenvuosi männyllä ollut huono, mutta kukinta hyvä, niin että on odotettavissa hyvä siemenvuosi vuonna 1911. Kuusella on siemenvuosi ollut keskinkertainen.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Männyn käpyjä,		Kuusen käpyjä.	Lehtikuusen käpyjä.	Kotivun siemeniä.	Metsänhoitajien tekemät muistutukset siemen- ja käpyvuoden hyvyydestä y. m.
	1-vuotisia.	2-vuotisia.				
Lesti	—	1	1—2	—	—	Männyn ja kuusen siemenvuosi on ollut paikoin keskinkertainen, paikoin huononpuoleinen. Pitkä ja kylmä kevät ehkäisi suuresti kukkimista, jota maan tavattoman syvä routiminen myöskin vaikeutti.
Oulujärven.						
Haapajärvi	—	1	1—2	—	—	Siemenvuosi on ollut huononpuoleinen.
Kalajoki	—	1	2	—	—	Siemenvuosi on männyllä ollut huononpuoleinen, kuusella keskinkertainen. Kukinta huononpuoleinen.
Pyhäjoki	—	1—2	1—2	—	—	Havupuiden siemenvuosi oli keskinkertainen, paikoin huononpuoleinen. Kuusen siemenvuosi on ollut keskinkertainen hoitoalueen itäosissa sekä huono länsiosissa.
Siikajoki	—	1—2	1—2	—	—	Siemenvuosi on männyllä ja kuusella ollut huononpuoleinen. Havupuut ovat paikoin kukinneet hyvänlaisesti, etenkin männyt, joilla tosin kukkia oli ainoastaan alemmilla oksilla, puun yläosan ollessa ilman niitä.
Paltamo.....	0—1	0—1	2	—	—	Siemenvuosi oli männyllä huono ja kuusella keskinkertainen. Männnyissä oli runsaasti sekä hedeettä emikukkia, kuusissa sitä vastoin vähänpuoleisesti.
Sotkamo	—	1—2	3	—	—	Kertomusvuonna on siemenvuosi kuusella ollut hyvä, männyllä keskinkertainen. Kukinta männnyissä oli runsaanpuoleinen.
Kuhmo	—	1	2	—	—	Siemenvuosi on männyllä ollut huononpuoleinen, kuusella parempi; männyn kukkia on paikoin huomattu jotenkin runsaasti.
Lentiira.....	—	0—1	1—2	—	—	Siemenvuotta ei hapuvuilla nähtävästi ole ollut.
Hyrynsalmi	—	0—1	2	—	—	Siemenvuosi on ollut huononpuoleinen sekä männyllä että kuusella. Männnyssä on viime kukinnan aikana huomattu runsaanpuoleisesti emikukkia.
Suomussalmi	0—1	1	0—1	—	—	-----
Piispajärvi	—	1	2	—	—	Siemenvuosi on männyllä ollut keskinkertainen, kuusella vähän parempi. Männyllä oli kaksivuotisia käpyjä keskinkertaisesti, yksivuotisia hyvänlaisesti, etenkin keski-ikäisissä hyötymännnyissä. Männyn kukkiminen tapahtui jälkeen Juhannuksen kauniilla säällä ja löytyi etenkin hedekukkia hyvin runsaasti.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Männyn- käpyjä,		Kuusen käpyjä.	Lehtikuusen käpyjä.	Kotvan siemeniä.	Metsänhoitajien tekemät muistutukset siemen- ja käpyvuoden hyvyydestä y. m.
	1-vuotisia.	2-vuotisia.				
Puolanka	—	0—1	0—1	—	—	Siemenvuosi oli niinhyvin männyllä kuin kuusella huono. Mänty kukki runsaasti.
Iin.						
Utajärvi	—	0—1	0—1	—	—	Sekä männyllä että kuusella on siemenvuosi ollut huono.
Ii	—	0—1	0—1	—	—	Siemenvuosi huono sekä männyllä että kuusella.
Pudasjärvi	—	0—1	0—1	—	—	Kertomusvuonna oli männyn kukinta hyvänlainen; paikoin hyvin runsaskin. Kuusen kukinta oli hyvänlainen. Siemenkäpyjä ei ollut juuri nimeksikään.
Puhos	2	2	3	—	3	-----
Taivalkoski	—	0—1	0—1	—	—	Siemenvuotta ei ole ollut.
Kuusamo	—	0—1	2	—	—	Siemenvuosi mäntypuilla on ollut huononpuoleinen, kuusipuilla keskinkertainen.
Kitka	—	1—2	2—3	—	—	Siemenvuosi on ollut keskinkertaista parempi.
Ranua	—	0—1	0—1	—	—	Männyllä ja kuusella on sekä siemenvuosi että kukkiminen ollut huono.
Kuivaniemi	—	1	1	—	2	Siemenvuosi on ylipäänsä ollut huononlainen.
Simo	—	0—1	1	—	1	-----
Ylisimo	—	0—1	0—1	—	—	Männyllä ja varsinkin kuusella on ollut huono siemenvuosi. Samoin on niiden kukinta ollut aivan vähäinen kylmän kevään ja alkukesän vuoksi.
Kemin.						
Kemi	—	2—3	2—3	—	—	Siemenvuosi on kertomusvuonna ollut tavallista parempi.
Muurola	—	0—1	0—1	—	—	Havupuiden siemenvuosi on ollut huono, mutta mänty kukki runsaasti, joten hyvä mäntysiemenvuosi on odotettavissa vuonna 1911.
Ylitornio	—	1—2	1—2	—	—	Siemenvuosi on havupuilla ollut keskinkertainen.
Turtola	—	0—1	1—2	—	—	Siemenvuosi on ollut keskinkertainen, jopa männyllä huonokin. Männyn kukinta on sitävastoin ollut runsas.
Kolari	—	0—1	0—1	—	—	Siemenvuotta ei ole ollut männyllä eikä kuusella.
Meltaus	—	0—1	0—1	—	—	Siemenvuosi sekä kuusella että männyllä on ollut huono.
Rovaniemi	—	0—1	0—1	—	—	Siemenvuosi on sekä kuusella että männyllä ollut huono.
Etelä-Kemijärvi ..	0—1	0—1	1	—	—	Kertomusvuonna on siemenvuosi havupuilla ollut huononlainen, samoin männyn kukinta.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Männyn-käpyjä,		Kuusen käpyjä.	Lehtikuusen käpyjä.	Koivun siemeniä.	Metsänhoitajien tekemät muistutukset siemen- ja käpyvuoden hyvydestä y. m.
	1-vuotisia.	2-vuotisia.				
Pohjois-Kemijärvi	0—1	0—1	1	—	1—2	Siemenvuosi havupuilla on ollut huono, koivulla keskinkertainen. Kuusen ja männyn kukinta oli huono. Männyllä huomattiin kyllä jokseenkin runsaasti hedekukkia, mutta aivan vähän emikukkia.
Salla	—	0—1	0—1	—	—	Siemenvuosi männyllä on ollut huono, kuusella samoin. Männyn kukinta on ollut runsas.
Tuntsa	—	0—1	0—1	—	—	Siemenvuosi on ollut huono sekä männyllä että kuusella. Männyn kukinta on ainakin hoitoalueen etelä- ja itäosissa ollut hyvin runsas. Kuusen kukinta sitävastoin on ollut huono.
Lapin.						
Yläkemi.....	—	0—1	0—1	—	—	Siemenvuosi on kertomusvuonna ollut huononpuoleinen, varsinkin hoitoalueen pohjoisosassa. Käpyvuosi on myös ollut huono verrattuna edelliseen vuoteen.
Luiro	—	0—1	1—2	—	1—2	Siemenvuosi männyllä on ollut huononpuoleinen, kuusella ja koivulla parempi. Mänty on paikoin kukkinut runsaasti.
Sodankylä.....	—	0—1	0—1	—	—	Siemenvuosi on havupuilla ollut yleensä huono. Mäntypuu ei ole kukkinut runsaasti.
Kitinen	—	0—1	1	—	1	Siemenvuosi on ylimalkaan ollut huononpuoleinen, kuusella ja koivulla kumminkin vähän parempi kuin männyllä. Männyyssä on huomattu koko joukon kukkia.
Alakittilä	—	0—1	0—1	—	—	Siemenvuosi havupuilla on ollut huononpuoleinen.
Ylikittilä	—	0—1	0—1	—	—	Siemeniä ei ole ollut havupuissa eikä ole odotettavissa ensi vuonna männyllä.
Muonio	0—1	0—1	0—1	—	1—2	Männyn kukinta kohtalainen, mutta tapahtui myöhään, heinäkuun 8—11 päivinä.
Enontekiö.....	0—1	0—1	0—1	—	2	Männyllä on paikoin ollut vähän kukkia, kuusella sitävastoin ei ollenkaan.
Inari	1	3	1	—	4	Vaikka männyn käpyjä oli hyvänlaisesti, olivat siemenet surkastuneita.
Utsjoki	—	3	1	—	3	Yleensä oli käpyjä suhteellisen runsaasti, mutta siemenet olivat enimmäkseen surkastuneita. Koivun siemenvuosi oli parempi kuin havupuiden.

Metsän uudistus- ja viljelystoimet.

Keinollisista metsänuudistus- ja viljelystöistä y. m. niiden yhteydessä olevista seikoista eri tarkastuspiireissä kertomusvuonna mainittakoon seuraavaa:

Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirissä on Kankaanpään hoitoalueessa toimitettu metsänuudistustöitä kuivilla ja palaneilla Pohjan- sekä Hämeenkan-kailla. Käyttämällä ruutukylvöä (2×2 m.) on Pohjankankaalla kylvetty yhteensä 107 ha laajuinen maa-alue ja käytettiin tähän 140.9 kg *Pinus silvestris*'en, *Pinus montanan* ja *Picea excelsan* siemeniä. Sitäpaitsi istutettiin 5.5 ha:n alalle 25,400 *Pinus montanan* tainta, kuoppaistutusta käyttämällä. Keväällä saivat routa ja kevätpakkaset tuhoa aikaan hoitoalueen taimitarhassa, jotenka verrattain suuria määriä taimia vioittui.

Yläneen hoitoalueessa kylvettiin männyn siemenillä (2.6 kg) eräs 1.5 ha laajuinen ala. Hoitoalueen taimitarhaan kylvettiin 1 kg männyn siemeniä.

Karvian hoitoalueen 0.34 ha laajuisesta taimitarhasta on kertomusvuonna otettu yhteensä 27,000 tainta. Taimitarhaan kylvettiin 2 kg männyn, 1.5 kg kuusen ja 0.2 kg eurooppalaisen lehtikuusen siemeniä. Yleensä ovat taimet, etenkin ulkomaalaiset, menestyneet hyvin. Männyn taimissa on kuitenkin rai-vonnut karistetauti. Taimitarhasta otetuista taimista istutettiin 16,000 kolme-vuotista *Pinus Banksianan* tainta eräälle v. 1901 palaneelle ja vuonna 1908 peratulle 4.5 ha laajuiselle n. s. Kärki- eli Pyöräkankaalle hoitoalueen XV vartio-piiriin sekä 10,000 kaksivuotista kuusen tainta eräälle vanhalle 2 ha suuruiselle kytömaalle. Vastaisia metsänuudistustöitä varten perattiin eräs vuonna 1901 palanut noin 20 ha laajuinen kuloala.

Parkanon hoitoalueessa ovat metsänuudistustoimenpiteet kertomusvuonna kohdistuneet vanhojen hakkuualojen valmistamiseen nuorennukselle. Niinpä on tällä tavalla valmisteltu yhteensä noin 60 ha hoitoalueen XII ja XIII vartio-piireissä, voidakseen vastaanottaa v. 1911 odotettavaa runsaampaa luonnon-siemennystä.

Aureen hoitoalueessa on kylvöä varten puhdistettu noin 4 ha vuoden 1906 paloaloja sekä monessa kohdin hoitoalueen III ja VIII vartio-piireissä valmistettuja aukeita aloja luonnon-siemennykselle.

Jämsän hoitoalueessa on III ja IV vartio-piireissä yhteensä 7.3 ha:n ala kylvetty ruutu- ja hajakylvöä käyttäen sekä 4.8 ha:n alalle kylvetty ruista, aikomuksella myöhemmin kylvää laihon männynsiemeniä. Sitäpaitsi on hoito-alueen III, IX ja XI vartio-piireissä valmistettu, kauran kera puunsiemenillä kylvettäväksi, 4.55 ha:n ala sekä II, III, IV ja VIII vartio-piireissä risujen polttoa varten järjestetty 7.47 ha laajuinen ala. Luonnon-siemennystä varten on sitä-paitsi raivattu erinäisiä hakkuualoja III, IV, XI ja XIII vartio-piireissä, käyttä-mällä tähän työhön 378 päivätyötä.

Evon—Vesijaon hoitoalueessa on kylvöä ja istutusta tehty: Wahtervehmaan hoitolohossa vanhaan kaskeen noin 1,2 ha:n alalle istutettu 7,000 kpl. kuusentaimia, Hokajärven hoitolohossa 1,5 ha:n alalle hylvetty 3 kg männynsiemeniä, Wappulan hoitolohossa entisen Kankaanmaan torpan viljelysmaille istutettu 5,500 kuusentainta sekä joukko ulkomaalaisten puiden taimia.

Viiipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirissä on Miehikkälän hoitoalueessa istutettu II vartiopiiriin 0,98 ha:n alalle 3.500 kpl. Pinus Banksianan taimia sekä valmistettiin vastaista kylvöä varten eräs 17 ha:n ala.

Pällilän hoitoalueessa toimitettiin seuraavat istutukset: Postilammin lohossa Kämärän kuivalle kankaalle rautatien varrelle istutettiin 13,000 koulimatonta ja 1,700 koulittua männyntainta, osaksi Spitzenbergin lapiolla, sekä edellisten vuosien istutusten jatkona 2,100 koulittua männyn-, 3,700 kuusen- ja 1,700 siperial. lehtikuusen tainta; Galitsinan lohossa 150 kuusentainta metsänhoitajan virkatalon lähelle; Muolajärven lohossa kuivalle palokankaalle 6,100 männyn-, 16,900 vuorimännyn- ja 8,950 kuusentainta myös osaksi Spitzenbergin lapiolla; Perkjärven lohossa 1,000 männyn tainta; Tassiolammen lohossa eräälle paloalalle 29,000 männyntainta; Mustanojan lohossa n. s. Lehmiojan kankaalle 6,100 männyn- 4,200 vuorimännyn- ja 3,450 kuusentainta, osaksi Spitzenbergin lapiolla sekä eräälle palo-alalle 2,000 kuusentainta; Valo-ojan lohossa n. s. Summan kankaalle ja sen suontapaisille laiteille 3,000 männyn-, 6,000 vuorimännyn; 8,100 kuusen- ja 2,500 valkeakuusen tainta; sekä Löykynojan lohossa 3,300 koulittua männyn ja 5,500 koulittua kuusentainta nurmikuokilla avonaisille hakkuualoille, jatkona edellisen vuoden istutukselle.

Rajajoen hoitoalueessa istutettiin Haukjärven kruununpuistossa sitä varten raivatulle kankaalle 24,650 kpl. 2-vuotisia koulimattomia männyntaimia, jotapaitsi toimitettiin apuistutus eräällä 11 ha laajuisella kankaalla, käyttämällä 10,015 kpl. 2-vuotista koulimatonta männyn- ja 2,500 samallaista vuorimännyntainta. Samassa hoitoalueessa karistettiin kerätyistä kävyistä 18,4 kg männynsiemeniä, joista 6,3 kg kylvettiin eräälle 5,5 ha laajalle alalle Ikolajärven kruununpuistossa sekä 1,8 kg taimitarhoihin. Loput siemenistä jäivät seuraavan vuoden tarvetta varten.

Laatokan hoitoalueessa istutettiin eräälle noin 2,5 ha laajuiselle koivupuun hakkuu-alalle 10,000 männyntainta sekä kylvettiin noin 30 ha suuruiselle alalle Pyhäjärven kruununpuistossa 39 kg männynsiemeniä.

Loimolan hoitoalueessa istutettiin 100 kpl. vanhempaa lehtikuusentainta osittain metsänhoitajan virkatalolle johtavan tien varrelle, osaksi 3:n vartiopiiriin metsänvartijatorpan pihamaalle.

Korpiselän hoitoalueessa kylvettiin yhteensä 6,35 ha suuruisille kaskialoille II, V, VI ja VIII vartiopiireissä kaikkiaan 14 kg männynsiemeniä.

Mikkelin hoitoalueessa istutettiin Heinäveden kruununmaalle 0.5 ha:n alalle 400 kpl. kouluttua pichtakuusen tainta ja joku määrä lehtikuusia. Työnjohtajan asunnon ympärille Punkaharjulla istutettiin niin'ikään 350 pichtakuusen tainta. Säamingin kruununmaalla toimitettiin n. s. Siikajärven kankaalla apukylvö 2 ha:n alalla, johon vuonna 1896 oli kylvetty männynsiemeniä, mutta josta, taimet v. 1905—06 olivat kuivuneet *Lophyrus pallipes-toukan* hävityksen kautta. Taimistojen perkausta ja vesomista on Mikkelin hoitoalueessa toimitettu Punkaharjulla 1.94 ha:n sekä Heinäveden kruununmaalla 10 ha:n alalla.

Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirin taimitarhoihin on kertomusvuonna kylvetty seuraavat määrät eri puulajien siemeniä.

Hoitoalue.	Kylvetty siemeniä, kiloa.														
	<i>Pinus silvestris.</i>	<i>Pinus montana</i> var. <i>unoinata.</i>	<i>Pinus cembra.</i>	<i>Pinus flexilis.</i>	<i>Picea pungens glauca.</i>	<i>Larix sibirica.</i>	<i>Abies sibirica.</i>	<i>Abies Fraseri.</i>	<i>Abies peccinata.</i>	<i>Pinus strobus.</i>	<i>Abies Nordmanniana.</i>	<i>Abies balsamea.</i>	<i>Picea excelsa.</i>	<i>Abies pichta.</i>	<i>Picea alba.</i>
Pällilä	1.0	0.5	1.5	0.05	0.1	0.5	0.5	0.1	—	—	—	—	—	—	—
Rajajoki	1.8	—	1.0	—	—	—	—	—	—	—	—	6.5	—	1.0	6.2
Laatokka	1.0	1.0	—	—	—	1.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uomaa	—	—	—	—	—	0.2	—	—	0.5	—	—	—	—	—	—
Loimola	—	—	0.1	—	—	—	—	—	—	0.05	0.05	0.05	—	—	—
Mikkeli	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0.5	—	—
Yhteensä	3.8	1.5	2.6	0.05	0.1	1.7	0.5	0.1	0.5	0.05	0.05	6.55	0.5	1.0	6.2

Joroisten hoitoalueessa on eräälle entiselle kulopaikalle III ja V:ssä vartiopiireissä noin 9.1 ha:n alalle kylvetty osaksi haja-, osaksi ruutukylvöä käyttämällä 10.0 kg männynsiemeniä sekä istutettu 6,800 kpl. *Pinus Banksianan*, 550 kpl. lehtikuusen, 400 kpl. vaahteran ja 5,000 kpl. männyntaimia.

Kuopion läänin tarkastuspiirissä on metsänviljelys kertomusvuonna supistumut taimitarhojen perustamiseen Kuohatin ja Suomensjärven hoitoalueessa sekä Palojärven hoitoaluetta varten Nurmeksen kauppalaan. Halmejärven hoitoalueessa on sitäpaitsi eräs 2.10 ha laajuinen kaskiala valmistettu vastaista kylvöä varten.

Vaasan läänin tarkastuspiirissä on varsinaisia metsänviljelyksiä toimitettu Toivakan hoitoalueessa, missä Sorsan ja Aholan talojen maille Leivonmäen pitäjässä 15 ha:n alalle on kylvetty männynsiemeniä ja Karstulan hoitoalueessa, jossa 232 lehtikuusen tainta on istutettu 0.25 ha:n alalle Kimingin-Hietaharjun kruununmaalla. Jalasjärven hoitoalueessa on Rustarin kruununmaalla 5 ha:n

alalta poistettu *Peridermium pini*'n vaivaamat puut ja alalla toimitettu kylvöä. johon on käytetty 2 kg kuusen ja 0,5 kg männyn siemeniä.

Tuomarniemen hoitoalueessa on erinäisiä istutusaloja täydennetty ja on tähän käytetty 225 pihta- ja lehtikuusen tainta. Kylvetty on metsään kaikkiaan 3,06 kg männyn ja kuusen siemeniä, joista melkein koko määrä hajakylvön muodossa. Kylvettyjen alojen pinta-alat tekivät yhteensä 1,611 ha. Läheisille yksityistiloille ovat Tuomarniemen metsänvartijakoulun oppilaat istuttaneet kertomusvuonna 5694 tainta, joista suurin osa 2-vuotisia männyn-taimia. Tämän lisäksi on kylvetty siemeniä 6,150 kg. Uudistettu metsäalue tekee 3,705 ha.

Tuomarniemen taimimaita on kertomusvuonna laajennettu 14 aarilla, jotenka taimitarhan yhteinen pinta-ala teki vuoden lopulla 1,36 ha. Kertomusvuoden kuluessa kylvettiin tähän taimitarhaan kaikkiaan 38,975 kg siemeniä, josta 23,645 kg tuli ulkomaalaisten ja loput kotimaisten puulajien osalle. Koulittu on 2-vuotisia ja sitä vanhempia taimia yhteensä 67,213 kpl, joista suurin osa eli 54,465 kpl oli ulkomaisten puulajien taimia. Kaikkiaan oli Tuomarniemen taimitarhassa vuoden lopussa noin 2 milj. tainta, joiden myyntihinta nousi noin 18,000: — m:kaan. Eri taimilajia oli 45. Taimimaasta myytiin kertomusvuonna 29,167 tainta ja nousi niistä saatu hinta 824 m:kaan 83 penniin. Myydyt taimet olivat enimmäkseen vanhempia aitakuusen taimia ja koulittuja pichtakuusia.

Metsähallituksen myöntämällä määrärahalla hankittiin Tuomarniemelle kertomusvuonna kaikkiaan 304,27 hl. käpyjä, joista 120,67 hl. männyn ja loput kuusen. Kävyistä maksettiin, männynkävyistä Smk. 2: — 2: 50 ja kuusen kävyistä Smk. 1: — 1: 40 hehtolitralta. Siemeniä saatiin männynkävyistä keskimäärin 0,5 kg hehtolitralta ja kuusenkävyistä 1 kg hehtolitralta. Siemeniä myytiin yhteensä 88,7 kg, joista tuloja oli 410 mk. 45 p:iä. Yksikköhinta oli männynsiemenistä Smk. 7: — à 7: 50 ja kuusensiemenistä Smk. 2: 25 — 2: 50 kilolta.

Oulujärven tarkastuspiirissä on Siikajoen hoitoalueessa metsään istutettu 475 lehtikuusta, Haapajärven hoitoalueessa ruutukylvöä käyttäen kylvetty 7,0 kg männynsiemeniä 5,5 ha laajalle aluelle, Paltamon hoitoalueessa kylvetty 18 ha:n alalle 7 kg männyn- ja 5 kg kuusensiemeniä, Sotkamon hoitoalueessa kylvetty 15,2 ha:n suuruiselle paloalalle ruutukylvöä käyttämällä 10,5 kg männyn- ja kuusensiemeniä sekä Kuhmon hoitoalueessa kylvetty eräs 27 ha laaja paloala, josta 26 ha:lle kylvettiin männyn- ja 1 ha:lle lehtikuusen siemeniä.

Iin tarkastuspiirissä on taimitarhoja perustettu 2 Taivalkosken hoito-alueeseen. Puhoksen ja Utajärven hoitoalueissa on maata valmistettu vastaisia kylvöjä varten.

Kemin tarkastuspiirissä on eräälle Muurolan hoitoalueen 3:ssa vartiopiirissä olevalle polttopuuhakkuualalle istutettu 150 kpl. *Abies pichta* ja 200 kpl. sembramännyn tainta, Kolarin hoitoalueen IV:ssä vartiopiirissä olevalle Aitamännikkö nimiselle palaneelle kangasmäelle, yleisen maantien varrelle istutettu 700 kpl. *Larix sibirican* tainta, Etelä-Kemijärven hoitoalueessa istutettu metsään erinäisiä taimia yhteensä 5000 kpl. sekä Pohjois-Kemijärven hoitoalueessa kylvetty I:ssä vartiopiirissä olevalle Misiraaka nimiselle palaneelle maalle 7,0 kg männyn siemeniä 6,0 ha laajuiselle alalle ja II vartiopiirissä olevalle Ketoselkä nimiselle metsämaalle, 4,8 ha:n alalle 5 kg saman puulajin siemeniä.

Lapin tarkastuspiirissä on keinollisia metsänuudistustöitä toimitettu pääasiallisesti Enontekiön hoitoalueessa, jossa syksyllä toimitettiin kylvöä eräälle 50 vuotta takaperin palaneelle verrattain korkealle vaaralle noin 5 km Raattaman kylästä etelään päin. Vaaralla oli ennen paloa kasvanut hyvää kuusimetsää. Kylvetty ala oli 9,3 ha ja kylvettiin siihen ruutukylvöä käyttäen 0,3 kg männyn, 4,0 kg kuusen ja 0,25 kg muiden puulajien siemeniä. Enontekiön hoitoalueen metsänhoitaja on muuten Keisarillisen Senaatin myöntämällä matka-apurahalla tehnyt metsänviljelystutkimuksia Ruotsin ja Norjan tunturiseuduilla.

Paremmen yleiskatsauksen saamiseksi on seuraavaan tauluun merkitty kertomusvuonna viljeltyjen alojen laajuudet, käytetyt siemen- ja taimimäärät sekä viljelyskustannukset.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Viljelty maa-ala;			Metsänviljelykseen käytetty						Taimitarhatöitä;		Kustannukset metsänviljelys- ja taimitarhatöistä kertomusvuonna.		Muistutuksia.
	kylvetty	istutettu	yhteensä	siemeniä, kgr			taimia, kpl.			kylvetty siemeniä, kgr	koulittu taimia, kpl.	Snt	754	
				männyn	kuusen	muiden puulajien	männyn	kuusen	lehtikuusen					
Turun—Hämeen läänien.														
Yläne.....	1.50	—	1.50	2.50	—	—	—	—	—	—	—	150	—	
Kankaanpää.....	107.00	5.5	112.50	127.50	1.10	12.30	25 400	—	—	—	—	2 814.95	—	
Karvia.....	—	6.5	6.50	—	—	—	10 000	—	—	—	—	250	—	
Jämsä.....	7.30	—	7.30	—	9.00	1.00	—	—	—	—	—	171.25	—	
Evon—Vesijaon.....	1.50	2.20	3.70	3.00	—	—	—	12 500	—	—	—	1 500	—	
Viipurin—Mikkelin läänien.														
Miehikkälä.....	—	0.98	0.98	—	—	—	3 500	—	—	—	—	450	—	Tähän sisältyy Smk 310:27 siemenyksen valmistamiseen.
Pällilä.....	0.02	58.22	58.25	—	—	—	65 300	31 850	1 700	29 600	—	2 013.65	—	Sitkapaikat Smk 79:70 kappujen keräämiseen siementen ja kaluston ostoon y.m.
Rajajoki.....	5.50	13.56	19.00	6.30	—	—	34 665	—	—	2 500	24 000	778.45	—	
Laatokka.....	30.00	2.50	32.50	39.00	—	—	10 000	—	—	—	—	798.25	—	
Uomaa.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	—	
Loimola.....	0.20	—	0.20	—	—	—	—	—	100	—	5 000	50	—	
Korpiselkä.....	6.35	—	6.35	14.00	—	—	—	—	—	—	—	127.50	—	
Mikkeli.....	2.00	0.50	2.50	5.00	—	—	—	—	—	—	2 980	148.50	—	Tähän sisältyy myös kustannus taimistojen perkaamisesta y.m.

Joroisten hoitoalue	6.00	3.00	9.00	10.00	—	5 000	—	550	6 800	400	—	—	80
Kuopion läänin	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vaasan läänin.													
Toivakka	15.00	—	15.00	15.00	—	—	—	—	—	—	—	—	143 40
Karstula	—	0.25	0.25	—	—	—	—	232	—	—	—	—	25
Jalasjärvi	5.00	—	5.00	0.50	2.00	—	—	—	—	—	—	—	77 50
Tuomarniemen hoitoalue	1.61	0.50	2.11	4.10	1.07	—	—	112	113	—	38.97	67 213	1 000
Oulujärven.													
Haapajärvi	5.50	—	5.50	7.00	—	—	—	—	—	—	—	—	151 25
Siikajoki	—	0.20	0.20	—	—	—	—	475	—	—	—	—	91 50
Paltamo	18.00	—	18.00	7.00	5.00	—	—	—	—	—	—	—	168 02
Sotkamo	15.20	—	15.20	5.25	5.25	—	—	—	—	—	—	—	102
Kuhmo	27.00	—	27.00	16.00	—	0.75	—	—	—	—	—	—	630 70
Yh:n	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kemin.													
Muurola	—	0.15	0.15	—	—	—	—	—	350	—	—	—	60
Kolari	—	0.30	0.30	—	—	—	—	700	—	—	—	—	308
Etelä-Kemijärvi	—	2.50	2.50	—	—	2 500	—	—	—	—	—	2 000	48
Pohjois-Kemijärvi	10.80	—	10.80	12.00	—	—	—	—	—	—	—	—	315
Lapin.													
Enontekiö	9.30	—	9.30	0.30	4.00	0.25	—	—	—	—	—	—	267
Yhteensä	274.78	96.81	371.59	274.55	27.42	14.30	117 465	3 869	85 013	400	68.87	113 261	12 769 32

Osa rahasta käytetty
aitaamiseen.

Metsänviljelystötä ei
ole toimitettu met-
sikssä.

Hinta kuetannuksista
on liikemääräinen,
sillä osalle nännyn-
siementä ei ole vielä
laskua saapunut
uudistetusta pyyn-
nöstä huolimatta.

Edellä on, kuten onkin huomautettu, tehty selvää miltei yksinomaan *keinollisista metsänviljelys- ja taimitarhatöistä*. Kustannukset näistä nousevat verrattain vähäisiin summiin, mikä onkin luonnollista kun ottaa huomioon että useimmissa hoitoalueissa niitä ei ollenkaan ole suoritettu. Kuten edellä olevasta taulusta huomataankin rajoittuvat nämä työt pääasiallisesti kahteen eteläisimpään tarkastuspiiriin.

Metsähallinto pitääkin näitä keinollisia metsänuudistustöitä kruununmetsissä, etenkin mitä ulkomaisiin puulajeihin tulee, toistaiseksi enimmäkseen koekelutöinä ja on ryhtynyt niihin suuremmassa määrässä ainoastaan muutamissa hoitoalueissa, joissa vanhastaan löytyy laajoja metsättömiä aloja, sekä myös pohjoisimmissa hoitoalueissa metsänrajaseuduilla, mutta aikomus on laajentaa keinollisia uudistustöitä kruununmetsissä sen mukaan kuin seikkaperäisissä, itse paikalla toimitetuissa metsänhoidontarkastuksissa ne huomataan tarpeellisiksi ja taloudellisesti kannattaviksi.

Sen sijaan on Metsähallitus, etenkin viime aikoina kiinnittänyt mitä tarkinta huomiota leimaamisen, hakkuiden y. m. sellaisten metsätöiden suorittamiseen sillä tavoin, että *luonnonsiemennys* ja luontainen metsänuudistus todellakin tulee taatuksi. Metsänhoidontarkastuksissa, jotka uudistuvat joka 10 vuosi, on sittemmin tutkittava onko hakkuualoille, joilla ei tyydyttävää nuorennusta ole, jätetty riittävästi kelpollisia siemenpuita, onko kelpavaa nuorennusta vapautettu varjostuksesta, onko hakkausaloja ja aukkoja siemenvuoden sattuessa saatettu sellaiseen kuntoon että siemen voi itää ja taimet kehittyä y. m. Kun siis arvostelee sitä työtä, jota kruununmetsissä muiden metsätöiden ohessa suoritetaan metsänuudistuksen hyväksi, niin ei ole katsottava yksinomaan keinollisiin uudistustöihin, vaan on huomioonotettava, että useimmat metsässä suoritettut metsänhoidolliset työt ovat tähänneet juuri metsänuudistuksen edistämistä.

Erinäisiä muita metsänhoitotoimia.

Apuharvennus- ja väljennyshakkuutyöt.

Turun—Hämeen läänien tarkastuspiiri. Lopen hoitoalueessa on II ja III (noin 150 ha:n alalla) sekä X vartiopiirissä toimitettu perkaus- ja harvennus-hakkauksia. Tältä alalta hakattiin ja osaksi valmistettiin 5000 m³ polttopuita, 3278 m³ erinäisiä rankoja sekä 336 m³ hiomopuita. Näistä myytiin polttopuut 75 pennistä ja hiomopuut 2 mk:n 30 pennin hinnasta kuutiometriltä. Töihin käytettiin kaikkiaan Smk. 4,103: 80 ja saatiin edellämainituista myydyistä puista Smk. 4,522: 80. — Yläneen hoitoalueessa toimitettiin myös tällaisia hakkuuta mutta oli rahallinen tulos niistä huonompi. — Kankaanpään hoitoalueessa

on harvennushakkuupuista valmistettu 120 m³ koivu- ja 232 m³ sekahalkoja. Kustannukset nousivat 55 penniin kuutiometriltä, mutta saatiin haloista myydessä hintana Smk. 1: 50 ja 1:25 m³:ltä, jotenka kantorahaksi jää keskimäärin 78 penniä pr. m³. — Karvian hoitoalueessa on paitsi Siuron sahalaitokselle luovutettuja puita, *) harvennushakkauksena metsästä otettu ja kulkureitin varrelle vedätetty, proomuilla edelleen kuljetettavaksi, yhteensä 5,202 m³ sekahalkoja sekä 461 pienempää puomipuuta. Samassa hoitoalueessa on myöskin hiilenpolttokokeita tehty kertomusvuonna. — Parkanon hoitoalueessa on jatkettu edellisinä vuosina aloitettuja apuharvennustöitä maanteiden varsilla, joista saatu pienempi puutavara on osaksi myyty käsikaupalla osaksi hilleksi poltettu. Paitsi n. s. rautatiehakkuita *) kuuluu puheenaoleviin metsähallinnon toimittamiin harvennushakkauksiin Parkanon hoitoalueessa myös se puutavarakauppa, jonka kautta Tampereen Kattohuopa- ja Paperitehdas-Osakeyhtiölle myytiin 9,792 m³ hiomo- ja 1,804 m³ polttopuita. — Aureen hoitoalueessa on, paitsi erinäisiä rautatie- ja hiomopuuhaakkuuksia, metsähallinnon toimesta hoitoalueen XIII vartiopiiristä apuharventamalla hakattu 80 ha:n alalta 2,664 m³ poltto- ja 1,456 m³ hiomopuita sekä 1,227 kpl. puomeja, jotka määrät kaikki uitettiin Näsijärveen. Apuharvennukseen käytettiin 1,240 päivätyötä, vastaten Smk. 3,470: 16. — Oriveden hoitoalueessa on paitsi tuntuvia määriä rautatie- ja käsikaupahakkuita, metsähallinnon puolesta vanhoista latvoista ja puunjätteistä, osaksi myös pystypuista, hakattu XII v. piiristä 5,180 m³ sekahalkoja ja 205 pienempää rakennuspuuta, jotka myytiin käsikaupalla eri henkilöille. Puhdistustoimia on toimitettu myös XI vartiopiirissä, jossa vanhoilta hakkuualoilta on koottu oksia läjiin sekä karsittu ja uittoväylän varteen vedätetty myytäväksi tuulentaamia järeämpiä puita. — Jämsän hoitoalueessa on apuharvennustöitä toimitettu suuremmissa määrässä II—VII ja XI—XIII vartiopiireissä, joihin töihin on käytetty 2,010 päivätyötä, vastaten rahassa 5,500: — mk. Näissä hakkuissa valmistetut metsäntuotteet ovat sittemmin myydyt käsikaupalla paikkakunnan väestölle.

Evon—Vesijaon hoitoalueessa on apuharvennuksia tehty lähes 390 ha:n alalla. Laajimmat näistä on toimitettu Vappulan hoitolohossa, jossa puutavaraliikemies K. Tilander on lunastanut metsästä otetut puut. Vahtervehmaan lohossa on myös verrattain laajalti apuharvennettu erästä keski-ikäistä kuusikkoa. (120 ha:n alalta otettu 3,200 m³ hiomopuita sekä jonkun verran polttopuita).

Viiipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirissä on Miehikkälän hoitoalueessa toimitettu apuharvennus- ja perkaustöitä Taavetin asemalle vievän maantien varrella poistamalla tiheistä kuusikoista kuivia ja kitukasvuisia puita sekä koi-

*) Vertaa siv. 85.

vuja. Työhön käytettiin 227,3 päivätyötä 550 m:kan kustannuksella. — Pällilän hoitoalueessa toimitettiin yllämainittuja töitä paitsi erinäisten muiden hakkuiden yhteydessä, erityisten hakkausten kautta maantien varrella Galitsinan lohossa, rautatien varrella Perkjärven ja Särkjärven lohoissa, Kaukjärven tien varrella Kosenjoen lohossa, Kämärän tien varrella Postilammin lohossa sekä Viipurin tien varrella Postilammin ja Kämärän lohoissa. Harvennettu ala oli noin 138,5 ha, työhön käytettiin 2,215 päivätyötä ja kustannukset nousivat Smk:aan 5,599:30. — Rajajoen hoitoalueessa on apuharvennus- ja väljennys-hakkuutöitä toimitettu hoitoalueen I—IV ja VII—IX vartiopiireissä. Sekä rahallisessa että metsänhoidollisessa suhteessa ovat tulokset olleet tyydyttäviä. Rankapolttopuista on saatu kantorahaa Smk. 1:15—4:20 m³:ltä, lyhyistä haloista Smk. 3:45—3:63 m³:ltä ja hirsistä samaten kantorahaa Smk. 3:45—3:65 kappaleelta. Seipäitä ja riukuja on saatu myydyksi 2—8 ja 3—12 pennin ja patsaspuita 41 pennin bruttohinnasta kappaleelta. Apuharvennettu on yhteensä noin 73 ha ja työhön käytetty 893,5 päivätyötä. Kustannukset nousivat Smk:aan 2,680:64. — Laatokan hoitoalueessa toimitettiin harvennustöitä, paitsi n. s. rautatiehakkuiden yhteydessä, myös erinäisillä metsäaloilla Jaakkiman ja Pyhäjärven kruununpuistoissa; Uomaan hoitoalueessa apuharvennettiin noin 90 ha:n ala Salmin kruununpuistossa; Loimolan hoitoalueessa toimitettiin apuharvennus- ja puhdistushakkuuksia maantienvarsilla noin 5 km:n matkalla, jatkona edellisenä vuonna alotetulle työlle. — Korpiselän hoitoalueessa on, paitsi hakkuuta rautateitä varten, puhdistus- ja väljennys-hakkuun muodossa hakattu 30,000 hirsipuuta VI:stä ja 7,000 m³ hiomopuita VIII vartiopiiristä. Apuharvennusta ja metsänraivausta on myös toimitettu hakkuualoilla III, IV, VI ja VIII vartiopiireissä tehden täten raivattu ala yhteensä 1,500 ha. — Mikkelin hoitoalueessa on Punkaharjulla apuharvennettu noin 70 ha:n ala, josta on hakattu 3,560 m³ polttopuita, 502 telefonipylvästä ja 200 riukua. Lisäksi apuharvennettiin Kangaslammin kruununmaalla 2 ha:n ala, erinäisiä pienempiä aloja VIII vartiopiirissä Pilpan kanavan luona sekä n. s. Mäntysalossa. Näihin käytettiin kaikkiaan 92 työpäivää 229 m:kan 61 pennin kustannuksella. Puita hakattiin yhteensä 283 m³.

Joroisten hoitoalueessa toimittavat Nikkarilan metsänvartijakoulun oppilaat vuosittain säännöllisesti apuharvennustöitä, joissa tilaisuuksissa muunmuassa hoitoalueen asukkaat saavat kotitarvepuunsa. Yhteensä apuharvennettiin kertomusvuonna noin 15 ha.

Kuopion läänin tarkastuspiirissä on apuharvennustöitä toimitettu Palojärven, Kuohatin ja Suomusjärven hoitoalueissa, joihin tarkoituksiin Palojärven hoitoalueessa on käytetty Smk. 100:—, Kuohatin hoitoalueessa Smk. 150:— ja Suomusjärven hoitoalueessa Smk. 219:10.

Vaasan läänin tarkastuspiirissä on apuharvennuksia toimitettu tarkastuspiirin kaikissa hoitoalueissa. Saarijärven ja Karstulan hoitoalueista on seuraavat täydellisemmät tiedot:

Hoitoalue.	Harvennettu ala, hehtaaria.	Apuharvennuksessa saatu			Käytettyjen päiväkköiden lukumäärä.	Työhön myönnetty rahamäärä.		Puita saatu hinta.	
		saha- ja rakennus- puita, kpl.	kaikenlaisia puita, kpl.	poltto- y. m. puita, m ³ .		Smf	mlk	Smf	mlk
Saarijärvi	12.80	49	140	807	317.0	635	—	456	86
Karstula	15.25	85	105	459	157.5	400	—	410	—
Yhteensä	28.05	134	245	1 266	474.5	1 035	—	866	86

Harvennustöitä on Vaasan läänin tarkastuspiirissä toimitettu sitäpaitsi rautatiehakkuiden yhteydessä.

Mitä apuharvennustöihin yleensä tässä tarkastuspiirissä tulee, niin osoittavat tulokset että ainoastaan rautateiden varsilla tai muuten hyvillä liikepaikoilla sijaitsevilta kruununmailta saadaan harvennuspuut kaupaksi edullisella hinnalla, mutta että syrjäpaikoilla ei voida aina saada tällaisia puita kaupaksi.

Tämän yhteydessä voinee mainita että Virtain hoitoalueessa on tervanpolttoa varten kolottu ja kaadettu 200 m³ vähempiarvoisia puita, joista on saatu 50 p:ää m³:ltä ja Jalasjärven hoitoalueessa hiiliksi poltettu 76 m³ apuharvennuspuita.

Tuomarniemen hoitoalueessa toimitetuista apuharvennus- ja perkaushakkuista mainitaan lähemmin siinä luvussa, joka käsittää Tuomarniemen metsänvartijakoulun toimintaa.

Oulujärven tarkastuspiirissä on Kalajoen hoitoalueessa toimitettu apuharvennustöitä erinäisillä paikoilla Sievin-Ylivieskan maantien varrella. Samoin Sotkamon hoitoalueessa Kuhmoniemen maantien varrella, jossa apuharvennuspuut myytiin pystyssä 20 pennistä m³. Kuhmon ja Lentiiran hoitoalueissa on myös pienempiä apuharvennustöitä toimitettu.

Iin hoitoalueessa on apuharvennustöitä toimitettu Utajärven, Pudasjärven, Kitkan ja Kuusamon hoitoalueissa sekä, paitsi näissä hoitoalueissa, metsää perattu paikatellen Iin hoitoalueessa.

Kemin tarkastuspiirissä on apuharvennuksia toimitettu Ylitornion ja Muurolan hoitoalueissa sekä puhdistus- ja väljennyshakkuutöitä toimitettu jossa-

kin määrin Turtolan, Meltauksen, Rovaniemen, Etelä- ja Pohjois-Kemijärven sekä Sallan hoitoalueissa.

Lapin tarkastuspiirissä on apuharvennusta toimitettu Sodankylän ja Muonion hoitoalueissa paikotellen keski-ikäisissä männiköissä, jolloin myös risut ja kelpaamattomat hakopuut ovat poltetut. Töihin käytettiin Muonion hoitoalueessa Smk. 600 ja Sodankylän hoitoalueessa Smk. 300: —.

Rajainkäyntityöt.

Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirissä on rajainkäyntiä toimitettu Parkanon ja Oriveden hoitoalueissa, mutta ovat toimitukset keskeneräisiä.

Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirissä aukaistiin Pällilän hoitoalueessa Kuolemajärven pitäjän raja Summan kylän tiluksia vastaan Uudenkirkon pitäjän rajaan saakka, Smk:an 152: 90 kustannuksella. — Uomaan hoitoalueessa on Salmin kruununpuiston raja Suojärvellä olevan Annan tehtaan tiluksia vastaan avattu 15 km pituudelta, ja Impilahden kruununpuistossa noin 34 km rajoja aukikarsittu; kustannukset nousivat Smk:aan 495: 10. — Mikkelin hoitoalueessa toimitettiin maanmittarin kautta seuraavat rajainkäyntityöt: kruunulle kuuluvan Pirttimäen tilan n:o 1 Heinäveden kruununmaalla rajat avastiin ja 1 pyykki rakennettiin; samalla kruununmaalla avattiin I:n vartiopiirin ja Vihtarin kylän välinen 761 metrin pituinen raja sekä pyykitettiin se uudelleen; Kangaslammin kruununmaalla avattiin raja Leppävuiran pitäjää vastaan ja 2 pyykkiä uudistettiin. Paitsi näitä avattiin 2 km pituinen raja XI vartiopiirissä Vihtarin kylän maita vastaan.

Joroisten hoitoalueessa on maanmittari aukaissut 2 1/2 km pituisen rajan Leppävuiran pitäjää vastaan sekä samoin käynyt Joroisten kruununmaan ja Pieksämäen pitäjän välisen riidanalaisen rajan 2 km pituudelta. Samoin on kalavesirajojen käynnin yhteydessä mainitun kruununmaan pohjoisen osan vesiraja Sorsavedessä tullut määrätyksi ja tässä yhteydessä useita saaria Sorsavedessä, joita ennen ei ole kartoissa ollut, tullut kuulumaan kruunulle.

Kuopion läänin tarkastuspiirissä on maanmittari Iisalmen hoitoalueessa pyykkittänyt ja käynyt rajaa Laukkalan kruununpuistossa sekä myös käynyt erinäisiä kalavesien rajoja. — Palojärven hoitoalueessa on metsänhoitaja aukaissut rajoja yhteensä 1,408 metriä ja maanmittari lohkaissut hoitoalueelle laajanlaisen kalavesialueen Höytiäisjärvestä. Jongunjoen hoitoalueessa on aukaistu erään niittypalstan rajat sekä Suomusjärven hoitoalueessa käyty Kolin vartiopiirin ympärysrajat. Pohjois-Ilomantsin hoitoalueessa on aukaistu Hattuvaaran kruununmaahan koskevia rajoja 4 km:n pituudelta sekä Etelä-Ilomantsin hoitoalueessa käyty kruunun ja Liusvaaran kylän välinen raja, pituus 10 kilometriä.

Vaasan läänin tarkastuspiirissä on rajainkäyntitöitä sitä varten myönnettyllä määrärahalla toimitettu ainoastaan Virtain hoitoalueessa, missä Mantilan-taipaleen, Kahilan ja Housulammin kruununmaiden rajoja on aukaistu ja levitetty noin 26 km pituudelta.

Oulujärven tarkastuspiirissä on toimitettu seuraavat rajainkäyntityöt: Siikajoen hoitoalueessa on avattu rajaa Paltamon hoitoaluetta vastaan 26 km pituudelta; Paltamon hoitoalueessa avattu metsittyneitä välirajoja yhteensä 236 km, Sotkamon hoitoalueessa on avattu välirajoja 34 km sekä sitäpaitsi Sotkamon ja Kuhmoniemen pitäjien rajaa 1,1 km pituudelta; Kuhmon hoitoalueessa on avattu erinäisiä välirajoja; samoin Hyrynsalmen hoitoalueessa 304 km, Suomussalmen hoitoalueessa 240 km ja Puolangan hoitoalueessa 180 km. Raja Hyrynsalmen ja Piispajärven hoitoalueiden välillä, 5 km, on metsänhoidontarkastajan toimesta avattu. Kalajoen ja Haapajärven hoitoalueissa on maanmittaustoimituksien yhteydessä erinäisiä rajalinjoja aukaistu.

Iin tarkastuspiirissä on osaksi metsänhoidontarkastuksien yhteydessä, osaksi paikallisten metsänhoitoviranomaisten toimesta rajoja avattu yksityisten ja kruununmaiden sekä eri hoitoalueiden välillä. Näin on rajoja käyty Iin hoitoalueessa noin 40 km, Pudasjärven 140 km, Puhoksen 112 km, Taivalkosken 40 km, Kuivaniemen 53,34 km ja Ylisimon hoitoalueessa 30,19 km. Simon hoitoalueessa on Maksniemen kruununpuiston rajat aukaistu.

Kemin tarkastuspiirissä on raja Muurolan ja Ylisimon hoitoalueiden välillä metsänhoidontarkastuksen yhteydessä avattu, samoin rajat Rovaniemen ja siihen rajoittuvien hoitoalueiden välillä.

Lapin tarkastuspiirissä on rajoja käyty Muonion hoitoalueessa noin 44 km.

Tienteko.

Yleisten maanteiden ylläpidosta tekevät kustannukset kruununpuistojen 186,43 manttaalille kertomusvuonna kaikkiaan 60,694 mk:aa 19 penniä, jonka summan jakaantuminen eri hoitoalueita kohti lähemmin näkyy kertomuksen loppuun liitetystä pääkirjaotteista.*) Kruununpuistoille jaettujen tienosien ylläpito on useimmissa hoitoalueissa annettu urakoitsijoille.

Sitäpaitsi on kertomusvuonna kruununmailla rakennettu ja korjailtu metsänhoitoviranomaisten toimesta ajo- ja porrasteita sekä siltoja, osaksi kruununmetsätorppareiden veropäivätöillä, osaksi tarkoitusta varten myönnettyillä määrärahoilla seuraavissa tarkastuspiireissä ja hoitoalueissa:

Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirissä on Karvian hoitoalueessa tie Myllymäen talosta Rantalalan kruununmetsätorppaan, jota on rakennettu torpparien veropäivätöillä, kertomusvuonna valmistunut. Kaikkiaan on työ vapautettujen verojen kautta tullut kruunulle maksamaan Smk. 1,216: 13. Samoin

*) Vertaa myös siv. 17.

on Aureen hoitoalueessa torpparit veropäivätöillä rakentaneet teitä noin 2 km. Jämsän hoitoalueessa on erästä XI vartiopiirissä sijaitsevaa torpantietä parannettu 7 km matkalla, sekä rakennettu ajotietä Kuohun pysäkiltä Honkalan talolle, johon viimeainittuun työhön on käytetty, paitsi Smk 1,000: — suuruinen määräraha myös torpparien päivätöitä yhteensä 503, vastaten rahassa Smk. 905: 40. Kertomusvuonna saatiin 5 km tätä tietä avatuksi, tasoitetuksi ja maantienojilla varustetuksi. Jämsän hoitoalueessa kuntoonsaatettiin sitäpaitsi eräs 618,6 metrin pituinen kylätien osa XIV vartiopiirin läheisyydessä, käyttäen työhön Smk. 300: —.

Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirissä on Pällilän hoitoalueessa kapulasiltojen tekoon Galitsinan—Saaretjoen tiellä, eräaseen rumpusiltaan Perkosenlammin huvilatiellä sekä ajotien korjaamiseen Lumpeen torpalle käytetty yhteensä 271 päivätyötä 899 mk:an 98 pennin kustannuksella. Rajajoen hoitoalueessa on ajoteitä kuntoonsaatettu I, II, III, IV ja V vartiopiireissä yhteensä 14,5 km pituudella, käyttämällä töihin 262 päivätyötä, joista kustannus oli Smk. 990: —. — Uomaan hoitoalueessa on rakennettu 510 metriä kapulasiltoja soille Kotajärven ja Varpajärven torppien välille sekä kangastaipaleita jonkun verran tasoitettu; työhön käytettiin 219,5 päivätyötä, joista kustannus Smk. 740: —. Tulemajoen sillan rakennukseen samassa hoitoalueessa on metsähallinto ottanut osaa Smk:illa 4,603: 94. — Loimolan hoitoalueessa rakennettiin ratsutie III ja IV vartiopiirien metsänvartijatorppien välille, jolloin kapulasiltoja tehtiin 1,415 m sekä kohosiltoja 2; myös perattiin I ja VII vartiopiirien läpi kulkevaa tietä leveämmäksi. Töihin käytettiin noin 300 päivätyötä 900 m:kan kustannuksella. — Korpiselän hoitoalueessa on jatkettu Korpiselän kirkolta IV:teen vartiopiiriin johtavan aikaisemmin alotetun tien rakentamista, jotenka koko tie, pituudeltaan 8.5 km. nyttemmin on kunnossa. Työhön käytettiin 312 1/4 päivätyötä 912: — m:kan kustannuksella. Mikkelin hoitoalueessa on Punkaharjulla jatkettu kivikaiteitten rakentamista maantien varrelle ja on niitä tehty 451 metriä uusia kaiteita ja korjattu 105 metriä vanhoja, jotapaitsi kiviä on kerätty ensi vuoden kaidetoita varten. Työhön on käytetty 411.5 päivätyötä, joista kustannus Smk. 1,028: 85.

Kuopion läänin tarkastuspiirissä on Iisalmen hoitoalueessa XII vartiopiirissä raivattu ja pohjattu kärrytietä yhteensä 2,500 metriä sekä IV:ssä vartiopiirissä tehty tie vartiopiirin vartijatorpasta Talasjärvelle rakentamalla tälle välille 490 metriä ojilla varustettua kapulatietä, 642 metriä kapulatietä ilman oja ja 133 m tietä ainoastaan ojittamalla. Kustannukset nousivat Smkaan 778: —. Palojärven hoitoalueessa on useassa kohdassa korjattu vanhoja kapulasiltoja yhteensä 3,280 metrin pituudelta sekä rakennettu 20 metrin pituinen silta n. s. Akkapuron yli, joihin töihin kaikkiaan on käytetty Smk. 1,484: —. Halmejärven hoitoalueessa jatkettiin Saramon kyläntien kärrytieksi muutta-

mista 7 km matkalla, johon työhön käytettiin Smk. 325: —. Samassa hoitoalueessa rakennettiin Mylly- ja Ritapurojen maantiesillat, joiden rakennuskustannukset nousivat Smkaan 261: 25. Kuohatin hoitoalueessa tehtiin Kuomavaaran ja Koppelovaaran metsänvartijatorpille 2,5 metrin levyinen kärkytie pituudeltaan 4,004 metriä. Työhön käytettiin Smk. 814: —. Suomusjärven hoitoalueessa korjattiin laivasillalta Kolin matkailijamajalle vievää polkua, Pohjois-Ilomantsin hoitoalueessa rakennettiin kapulatietä 5 km:n matkalla Petäjävaaran torpasta Naarvan kylään (kustannukset Smk. 200: 25) ja Etelä-Ilomantsin hoitoalueessa uusia kapulateitä, jokisiltoja y. m. Smkan 587: 55 kustannuksella.

Vaasan läänin tarkastuspiirissä on Toivakan hoitoalueessa Sorsan talosta Kurkijärven kruununmaalla Rutalahteen viepää tietä korjattu 4 kilom. matkalla. Saarijärven hoitoalueessa on Kulhanlinnan metsänvartijatorpasta Autiomäen vartijatorppaan johtavaa tietä rakennettu 2,600 metriä. Virtain hoitoalueessa on Kirvesmäen ja Heinämäen metsänvartijatorppain välistä tietä kuntoonpantu 280 metriä sekä Mantilantaipaleen ja Kahilan kruununmaiden kautta Ostolan—Virtain maantieltä Pihlajaveden—Virtain maantielle suunnattua tietä rakennettu 5,200 metrin pituudelta. Jalasjärven hoitoalueessa on Jalasjärven—Karvian maantieltä Kauhajoen—Honkajoen maantielle, Aunesluoman metsänvartijatorpan kautta rakennettavaa tietä tehty osa. Alajärven hoitoalueessa on Juoperin ja Vesterbackan kruununmetsätorppain välisellä tiellä porrastettu soita 400 metrin pituudelta, sekä Aitasaaren—Kivimäen ja Kankaanpään—Saarikankaan metsänvartijatorppain välillä kapulasilta tehty yhteensä 270 metriä, portaita 260 metriä sekä tietä korjattu ja ojitettu 210 metriä. Viitasaaren hoitoalueessa on Pihtiputaan—Kivijärven maantieltä Naarajärven metsänvartijatorpalle suunnattua tietä rakennettu 1,500 metrin pituudelta ja Lestin hoitoalueessa Konttikosken metsänvartijatorpalle johtavalla tiellä luotu tieojia 345 metriä ja viemäriä 399 metriä, tehty 40 metrin pituinen kapulasilta, rakennettu pieni purosilta sekä tietä hiekotettu 768 metrin pituudelta. Niskankorven metsänvartijatorpalle Toholammin—Lestijärven maantieltä viepää tietä on rakennettu 1,784 metriä ja veto-ojia puhdistettu 1,325 metriä, jotapaitsi n. s. Helmikinpuron yli on tehty 7 metrin pituinen silta. Samassa hoitoalueessa on vielä porrasteita rakennettu Ojalan—Konttikosken, Konttikosken—Valvatin, Konttikosken—Kivistön ja Kivistön—Hautakosken metsänvartijatorppien välille yhteensä 9,567 metrin matkalla.

Oulujärven tarkastuspiirissä on ajotietä tehty Siikajoen hoitoalueessa 1,745 metriä Palokankaan metsänvartijatorpasta Tervolan tilalle päin; Pyhäjoen hoitoalueessa korjattu Porkkalan kylästä Patasaaren metsänvartijatorppaan vievää tietä kaivamalla ojia noin 500 metriä sekä levittämällä tielle soraa noin 250 kuormaa 800 metrin matkalle; Haapajärven hoitoalueessa on ajotietä tehty I- ja VIII vartiopiirien metsänvartijatorppiin noin 5 km pituudelta. Sotkamon hoito-

alueessa on Keisarillinen Senaatin 19^{14/2} 08 ja 19^{26/7} 09 myöntämällä varoilla jatkettu v. 1908 aloitettua Sotkamon—Ristijärven maantieltä Kusianperälle jottavan ajotien rakentamista. Viimemainitulle tiesuunnalle kaivettiin kertomusvuonna 4,400 m ojaa ja viemäreitä 500 metriä sekä tehtiin rumpuja 22 kpl. Jalkatietä on Oulujärven tarkastuspiirissä tehty useissa hoitoalueissa. Siikajoen hoitoalueessa on rakennettu 200 m kapulasiltaa; Sotkamon samoin 1,786 m; Kuhmon hoitoalueessa on uudestaan porrastettu ja korjattu vanhoja teitä 7,788 m; samoin Lentiiran hoitoalueessa 10,300 m sekä rakennettu muutamia pienempiä siltoja. Suomussalmen hoitoalueessa on tehty uusia porrastuksia 25 km matkalla sekä vanhoja korjattu noin 20 km matkalla. 1 uusi porrassilta on rakennettu sekä 2 vanhaa korjattu. Sitäpaitsi on Keisarillisen Senaatin Kulkulaitostoimituskunnan 19^{8/3} 09 myöntämällä 1,245: — markan määrärahaalla metsänhoitoviranomaisten valvonnan alla porrastettu noin 60 kilometrin pituinen matka Ala- ja Ylävuokin kruununmailla. Piispajärven hoitoalueessa on tehty uusia porrasteita 2,667 m sekä 2 uutta siltaa rakennettu. Vanhoja porrastuksia on korjattu 80 metrin pituudelta sekä uudistettu 3 siltaa. Porrastuksien yhteydessä on polkua kuivalla maalla tehty 18,771 metrin pituudelta.

Iin tarkastuspiirissä on Utajärven hoitoalueessa taipaleella Kivijärvi—Timonen porrastettu 1,030 m suota, Pudasjärven hoitoalueessa porrastettu jalkatie Sarajärveltä—Jukuanvaaralle, Taivalkosken hoitoalueessa aloitettu porrastustyö taipaleilla Tasala—Lavela—Koitila ja Timonen—Mikkola—Vanhala. Ranualla on jatkettu vuonna 1906 aloitettua porrastusta taipaleella Petäjajärvi—Sarajärvi ja on se saatu valmiiksi Nikkilän kruununmetsätorppaan saakka. Samassa hoitoalueessa on rakennettu kaksi siltaa Nuorunkajoen ja Mämminojan poikki Saarijärveltä—Sarajärvelle johtavalla postitiellä sekä Viitaaahon torppaan vievän tien kunnossapitämiseksi kaivettu viemäriä 200 metriä. Ylisimon hoitoalueessa on porrastettu Ranualta—Kaitajärvelle ja Toivakkaan johtavat polut noin 2,614 metriä sekä rakennettu sillat Kuha- ja Luhtaojen poikki.

Kemin tarkastuspiirissä on Kemin hoitoalueessa perustettu ajotie Louveen pysäkiltä Rovaniemen radan luona Kätkjärven metsänvartijatorpalle. Tien pituus on lähes 15 km. Kolarin hoitoalueessa on porrastie Sieppijärveltä—Lappeaan saatu valmiiksi. Kuolajärven kunnassa on kylien välille kertomusvuonna tehty porrastuksia.

Lapin tarkastuspiirissä on tientekoa toimitettu Muonion hoitoalueessa ja on työhön käytetty yhteensä Smk. 233: 20.

Kartasto.

Metsänhoidontarkastustoimen yhteydessä ja osaksi sen toimittamista varten hoitoalueissa valmistetaan Metsähallituksen karttakonttorissa erinäisiä yleiskarttoja. Nämä laaditaan Turun—Hämeen läänien, Viipurin—Mikkelin

lääniä, Kuopion läänin, Vaasan läänin ja Oulunjärven tarkastuspiiriä varten kaavassa 1: 20,000, Iin ja Kemin tarkastuspiirejä varten kaavassa 1: 40,000 sekä Lapin tarkastuspiiriä varten kaavassa 1: 100,000. Karttojen valmistuttua lähetetään ne täydentämistä varten metsänhoidontarkastajille. Viime aikoina on Metsähallitus sittemmin laitattanut kopiota näistä täydennetyistä kartoista erään uuden valokuvausjäljennösmetoodin mukaan, jolloin eri tiluslajit merkitään erityisellä tavalla tuschilla. Tällaisen karttajäljennöksen hinta nousee noin Smkaan 6: — neliometriltä ja ovat jäljennökset osoittautuneet olevan varsin tarkoituksenmukaisia. Tällaisen kopioimistavan etu on pääasiallisesti siinä, että Metsähallitus aivan halvalla hinnalla voi hankkia jäljennöksiä samasta alkukartasta niin hyvin omaa kuin ylimetsänhoitajien, metsänhoitajien, jopa työjohtajienkin tarvetta varten. Tällä tavoin kannattaa myös jokaiseen hoitoalueeseen hankkia yleiskartta sikäläisistä kruununmaista, johon kaikki esiintulevat muutokset voidaan merkitä, joka seikka melkoisesti tulee helpottamaan metsänhoidontarkastajain työtä.

Kertomusvuonna on Metsähallituksessa valmistettu seuraavat kartat:

V. 1908—1909.

Taivalkosken	hoitoalueen yleiskartta, kaavassa	1 : 40,000
Piispajärven	»	» 1 : 20,000
Pudasjärven	»	» 1 : 40,000
Meltauksen	»	» 1 : 40,000
Hyrnsalmen	»	» 1 : 20,000
Suomussalmen	»	» 1 : 20,000

V. 1909.

Jalasjärven	hoitoalueen yleiskartta, kaavassa	1 : 100,000
Lentiiran	»	» 1 : 20,000
Alakittilän	»	» 1 : 100,000
Ylisimon	»	» 1 : 40,000
Karstulan	»	» 1 : 100,000
Mikkelin	»	» 1 : 20,000
Paltamon	»	» 1 : 100,000
Yläkemin	»	» 1 : 100,000
Tuntsan	»	» 1 : 100,000
Utajärven	»	» 1 : 100,000
Kitisen	»	» 1 : 100,000
Luiron	»	» 1 : 100,000
Inarin	»	» 1 : 100,000
Evon—Vesijaon	»	» 1 : 20,000

V. 1909—1910.

Siikajoen	hoitoalueen yleiskartta kaavassa	1 :	20,000	
Puolangan	»	»	» 1 :	40,000
Ranuan	»	»	» 1 :	40,000

Osaksi Metsähallituksen tarvetta varten, osaksi hoitoalueiden arkistoja varten on kertomusvuonna maanmittausviranomaisilta tilattu seuraavat kartat:

Kiistalan jakokunnan kartat Kittilässä.

Pudasjärven hoitoalueen karttaa 3 karttaosaa.

Lentiiran hoitoalueen kartat.

Erinäisiä Hyrynsalmen hoitoalueen karttoja ynnä kartanselityksiä.

Kartta ja selitys Harjuperän uudistalon niittypalstasta Ylitornion pitäjässä.

Kiurujärven, Tanhuan ja Riestokorvasen jakokuntain kartat Luiron hoitoalueessa.

Rajainkäyntikartat 3:sta Perhon itäisestä kruununmaasta murretusta uudistalosta.

Kannussuon kruununmaan kartta Joutsenon pitäjässä.

Jalaskan talon niittypalstan rajainkäyntikartta Hyrynsalmen hoitoalueessa.

Erinäisiä Suomussalmen hoitoalueen karttoja.

Peltomäen palstatilan kartta Yläneen hoitoalueessa.

Lopen, Hausjärven, Pyhäjärven, Tammelan ja Pusulan pitäjien vesialueiden rajainkäyntikartat, mikäli ne koskevat kruununmaita.

Erinäisiä Kuhmon hoitoalueen karttoja.

Erinäisiä Piispajärven hoitoaluetta koskevia karttoja.

Lavian pitäjässä olevan kruununmaan kalavesien rajainkäyntikartta.

Rajakartta uudistalosta N:o 24 Sompion kylässä, Mutenian jakokunnan kartta, sekä nautintoselityksiä erinäisistä niittypalstoista Sodankylän pitäjässä.

Vuosina 1907—1908 mitattujen kruununmaiden kartat Ilomantsin pitäjässä.

Osia Iin hoitoalueen kartastoa

» Puhoksen » »

» Utajärven » »

» Puolangan » »

Torvelan palstatilan kartta 8 B kartanselityksineen Heinäveden pitäjässä Mikkelin hoitoalueessa.

Asutus kruununmailla.

Metsänhoitajien virkatalot.

Metsänhoitajien virkataloja on Uomaan, Loimolan, Hyrynsalmen, Etelä-Kemijärven, Sodankylän ja Alakittilän hoitoalueissa, jotapaitsi Pällilän hoitoalueen metsänhoitajalle on asunnoksi määrätty eräs Galitsinan rautatieaseman luona sijaitseva, kruunun omistama huoneusto tarpeellisine ulkoisrakennuksineen.

Kertomusvuoden aikana on jatkettu Keisarillisen Senaatin 13 p:nä huhtikuuta 1907 antaman myönnytyksen nojalla aloitettua virkahuoneustojen rakentamista Lapin tarkastuspiirin ylimetsänhoitajille sekä Inarin ja Utsjoen metsänhoitajille. Ylimetsänhoitajan virkatalo rakennetaan Kittilän pitäjän kirkonkylään, ja äskenmainitut metsänhoitajat saavat yhteisen virkatalon Inarin kirkonkylän luona.

Samaten on kertomusvuoden aikana alettu rakentaa virkataloja Kolarin ja Taivalkosken hoitoalueiden metsänhoitajia varten. Yleisten rakennusten Ylihallituksen laatimien piirustusten ja kustannusarvion mukaan, tulee kummankin virkatalon rakentaminen kustannuksiltaan nousemaan 25,300: — mkaan. Maaliskuun 9 p:nä kertomusvuonna, myönsi Keis. Senaatti tarpeelliset varat, yhteensä Smk. 50,600: —.

Kolarin hoitoalueen metsänhoitajan virkataloa varten ostettiin sitäpaitsi eräs 2 ha:n laajuinen palsta Kulluvaaran perintötilasta N:o 9 Sieppijärven kylässä Kolarin pitäjässä. Palstan hinta oli Smk. 1,000: —.

Virkatalojen rakennuksia varten myönnytyistä määrärahoista on kertomusvuoden kuluessa käytetty seuraavat rahamäärät:

Hoitoalue.	Virkatalon nimi.	Milloin Keis. Senaatti tai Metsähallitus varat on myöntänyt.	Vuonna 1908 käytetty.	
			Smk.	ps
Loimola.....	Kiviniemi.	{ 19 ²³ / ₃ 04 } { 19 ² / ₃ 08 }	917	—
Hyrynsalmi.....	Kiviö.	{ 19 ¹⁶ / ₆ 08 } { 19 ⁴ / ₆ 09 }	2 901	38
Taivalkoski.....	Metsänhoitajan virkatalo.	{ 19 ⁵ / ₃ 09 } { 19 ⁷ / ₁₂ 09 }	2 000	—
Etelä-Kemijärvi.....	Lepistö.	19 ²⁰ / ₅ 05	92	90
Kolari.....	Metsänhoitajan virkatalo.	19 ⁵ / ₃ 09	3 000	—
Inari.....	Urunjarga.	{ 19 ¹³ / ₄ 07 } { 19 ⁹ / ₃ 09 } { 19 ²⁰ / ₁₁ 09 }	6 819	08
Lapin tarkastuspiirin ylimetsänhoitajan virkatalo.....	Metsola.	{ 19 ¹³ / ₄ 07 } { 19 ³⁰ / ₆ 09 } { 19 ³ / ₆ 09 }	21 881	77
Yhteensä		—	37 612	08

Lopulta on mainittava, että toimiin on ryhdytty metsänhoitajanvirkatalon rakentamiseksi Ranuan kylään Pudasjärven pitäjässä, jossa virkatalossa varattaisiin asunnot Ranuan ja Ylisimon hoitoalueiden metsänhoitajille.

Metsätyönjohtajien asunnot.

Johtosääntö Suomen kruununmetsiä varten asetettaville työnjohtajille helmikuun 18 p:ltä 1908 edellyttää, että työnjohtaja on oikeutettu joko vuokra-rahoihin tai kruunun antamaan asuntoon. Tämänkaltaisia kruunun omistamia työnjohtaja-asumuksia ei löydy kruununmailla toistaiseksi muuta kuin yksi, nimittäin Punkaharjun kruununpuistoon Mikkelin hoitoalueessa rakennettu työnjohtajan asuinrakennus. Puheenaoleva virka-asunto, jonka rakentamiseen ryhdyttiin vuonna 1907, valmistui vuonna 1908. Kertomusvuonna on vielä ulko-huoneita rakennettu. Vuonna 1908 käytettiin rakennuskustannuksiin Smk. 6,098: 12, kertomusvuonna Smk. 817: 72.

Metsänvartijatorpat.

Metsänvartijatorppien lukumäärä on kertomusvuonna ollut erinäisten muutoksien alaisena. Niinpä on Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirissä, Leivonmäen kruununmaan siirryttyä Waasan läänin tarkastuspiiriin, Mikkelin hoitoalueesta vähentynyt 3 metsänvartijatorppaa, jotapaitsi 1 torppa tuli kuulumaan Miehikkälän hoitoalueeseen Mäntyharjun kruununpuiston siirryttyä sinne. Viimemainittuun hoitoalueeseen on sitäpaitsi tullut lisäksi 1 metsänvartijatorppa, nimittäin Jokela Salo-Urpalan uudella kruununmaalla. — Vuosalmen kruununpuiston luovuttamisen kautta yhteismetsäksi erinäisille tilallisille Muolan pitäjässä, joutui 1 metsänvartijatorppa Laatokan hoitoalueesta pois. — Kuopion läänin tarkastuspiirissä on myös metsänvartijatorppien lukumäärä uudestaanjärjestelytoimien johdosta muutamissa hoitoalueissa, ollut muutoksien alaisena. Etelä-Ilomantsin hoitoalueeseen on niitä tullut 21, Pohjois-Ilomantsin 16 ja Suomensjärven hoitoalueeseen 17. Muissa on metsänvartijatorppien luku entisellään. — Waasan läänin tarkastuspiiriin on, kuten jo edellä on viitattu, siirtynyt 3 torppaa Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiiristä, jotenka niitä kaikkiaan on piirissä 123 (v. 1908 120). Uuden hoitoaluejaotuksen kautta on sitäpaitsi muutamissa tarkastuspiirin hoitoalueissa ollut keskenäisiä muutoksia torppien luvussa. — Oulujärven tarkastuspiirissä ovat Kyrön ja Honkavaaran metsänvartijatorpat Keisarillisen Senaatin päätöksen mukaan syyskuun 2 p:ltä 1908 muutettu kruununmetsätorpiksi. Samoin Väliahon metsänvartijatorppa Lentiiran hoitoalueessa Senaatin päätöksellä syyskuun 25 p:ltä 1908. Vielä ovat Suomus-

salmen hoitoalueessa Putkonahon ja Laitalan metsänvartijatorpat Senaatin päätöksen nojalla 5 p:ltä maaliskuuta 1909, sekä samoin Syrjävaaran metsänvartijatorppa päätöksen mukaan joulukuun 6 p:ltä 1909 muuttuneet kruununmetsätorpiksi. Torakan metsänvartijatorppa Piispajärven hoitoalueessa on Senaatin määräyksestä 19 ⁵/₃ 09 lunastettu valtiolle Smkan 2500: — hinnasta. — Iin tarkastuspiirissä on metsänvartijatorppien luku Utajärven ja Pudasjärven hoitoalueissa näennäisesti vähentynyt siten, että kummassakin on katsottu yksi metsänvartijan asuma torppa luonnoltaan paremmin olevan kruununmetsätorppa kuin metsänvartijatila. Ranuan hoitoalueessa on Tikanvaaran metsänvartijatorppa määrätty kruununmetsätorpaksi.

Metsänvartijatorppien luku kussakin tarkastuspiirissä ja hoitoalueessa käy selville seuraavasta luettelosta:

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Metsänvartijatorppien lukumäärä.	Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Metsänvartijatorppien lukumäärä.
Turun—Hämeen läänien.		Kuopion läänin.	
Loppi	12	Etelä-Ilomantsin	21
Yläne	5	Pohjois-Ilomantsin	16
Kankaanpää	17	Suomusjärven	17
Karvia	11	Jongunjoen	19
Parkano	16	Kuohatin	7
Aure	—	Halmejärven	10
Orivesi	19	Palojärven	17
Jämsä	17	Iisalmen	12
Yhteensä	97	Yhteensä	119
Evon—Vesijaon	8	Vaasan läänin.	
Viipurin—Mikkelin läänien.		Toivakka	10
Miehikkälä	5	Saarijärvi	8
Pällilä	6	Karstula	10
Rajajoki	8	Multia	7
Laatokka	4	Virrat	11
Uomaa	8	Jalasjärvi	11
Loimola	8	Alajärvi	15
Korpiselkä	8	Salamajärvi	19
Mikkeli	16	Viitasaari	11
Yhteensä	63	Lesti	21
Joroisten hoitoalue	4	Yhteensä	123

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Metsänvar- hijatorppien lukumäärä.	Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Metsänvar- hijatorppien lukumäärä.
Oulujärven.		Kolari.....	4
Haapajärvi	11	Meltaus	5
Kalajoki.....	9	Rovaniemi	6
Pyhäjoki	9	Etelä-Kemijärvi.....	5
Siikajoki.....	12	Pohjois-Kemijärvi	5
Paltamo.....	9	Salla	2
Sotkamo	3	Tuntsa	1
Kuhmo	9	Yhteensä	45
Löntiira.....	5	Lapin.	
Hyrnsalmi	5	Yläkemi.....	2
Suomussalmi	4	Luiro	2
Piispajärvi.....	7	Sodankylä.....	2
Puolanka	4	Kitinen	3
Yhteensä	87	Alakittilä	4
Iin.		Ylikittilä	2
Utajärvi.....	7	Muonio	7
Ii	3	Enontekiö.....	3
Pudasjärvi	4	Inari	—
Puhos.....	4	Utsjoki	1
Taivalkoski	9	Yhteensä	26
Kuusamo	—	Yhteenvedo.	
Kitka	3	Turun—Hämeen läänien tkp.	97
Ranua.....	4	Evon—Vesijaon hoitoalue	8
Kuivaniemi	4	Viipurin—Mikkelin läänien tkp.	63
Simo	5	Joroisten hoitoalue	4
Ylisimo	5	Kuopion läänin tkp.	119
Yhteensä	48	Vaasan läänin tkp.	123
Kemin.		Oulujärven tkp.	87
Kemi	4	Iin »	48
Murola.....	2	Kemin »	45
Ylitornio	5	Lapin »	26
Turtola	6	Kaikkiaan	620

Metsänvartijatorppien rakennuksien ja viljelyksien parantamiseksi on ker-
tomusvuonna käytetty seuraavatapurahat:

Hoitoalue.	Miljoin apuraha on myönnetty.	Metsänvartijajorppien lukumäärä, jolle apurahoja on annettu.	Apurahoja on käytetty vuonna 1909,					
			rakennus- töihin.		viljelys- töihin.		Yhteensä.	
			<i>Smc.</i>	<i>mk.</i>	<i>Smc.</i>	<i>mk.</i>	<i>Smc.</i>	<i>mk.</i>
Kankaanpää	19 $\frac{5}{3}$ 09	3	700	—	—	—	700	
Karvia	19 $\frac{2}{4}$ 09	2	950	—	—	—	950	
Miehikkälä	19 $\frac{14}{8}$ 09	1	100	—	—	—	100	
»	19 $\frac{20}{10}$ 09	1	119	—	—	—	119	
Pällilä	19 $\frac{12}{12}$ 09	3	508	—	—	—	508	
Rajajoki	19 $\frac{6}{2}$ 09	7	1 050	—	—	—	1 050	
»	19 $\frac{5}{1}$ 09	1	50	—	—	—	50	
»	19 $\frac{16}{2}$ 09	1	100	—	—	—	100	
Laatokka	19 $\frac{12}{2}$ 09	1	540	—	—	—	540	
Uomaa	»	1	550	—	—	—	550	
Loimola	»	2	300	—	—	—	300	
Korpiselkä	19 $\frac{5}{11}$ 08	1	1 000	—	—	—	1 000	
Mikkeli	19 $\frac{25}{10}$ 07	1	400	—	—	—	400	
Jongunjoki	19 $\frac{20}{5}$ 08	1	125	—	—	—	125	
Etelä-Ilomantsi	19 $\frac{23}{7}$ 07	1	85	—	—	—	85	
Siikajoki	19 $\frac{15}{1}$ 09	1	50	—	—	—	50	
Paltamo	19 $\frac{7}{1}$ 09	1	638	—	—	—	638	
»	»	1	—	—	50	—	50	
Kolari	19 $\frac{23}{7}$ 07	1	85	—	—	—	85	
Yhteensä	—	31	7 350	—	50	—	7 400	
Vastaavat luvut.								
Vuonna 1908	—	16	4 055	33	33	50	4 088	
» 1907	—	15	2 785	—	223	33	3 008	
» 1906	—	14	1 100	—	925	—	2 025	
» 1905	—	9	659	—	248	50	907	
» 1904	—	20	4 790	—	350	—	5 140	
» 1903	—	12	2 571	—	90	—	2 661	
» 1902	—	10	1 468	50	10	—	1 478	
» 1901	—	11	2 694	55	70	—	2 764	
» 1900	—	9	3 415	—	—	—	3 415	

Taloudellisia katselmuksia on kertomusvuonna toimitettu 4 metsänvartijatilla Miehikkälän ja 3 vartijatilla Laatokan hoitoalueessa, 4 tilalla Palojärven ja 1 Jongunjoen hoitoalueessa, 7 tilalla Siikajoen, 5 Kalajoen 1 Suomussalmen hoitoalueessa, 1 tilalla Ylitornion hoitoalueessa sekä 1 metsänvartijatilla Kiti-sen hoitoalueessa.

Tulo- ja lähtökatselmuksia on kertomusvuonna toimitettu 1 torpassa Miehikkälän hoitoalueessa, 3 torpassa Pällilän hoitoalueessa, 3 torpassa Siikajoen, 1 Suomussalmen ja 1 Piispajärven hoitoalueessa.

Metsänvartijatilojen joukossa on lukuisia, joiden omistusoikeudellinen puoli on epäselvä. Useat niistä ovat syntyneet kruununmetsätorpista, mutta kun kruunu kaikista ei ole suorittanut lunastushintaa, lienee vartijatilan hallinto-oikeus todellisuudessa monessa tapauksessa haltijan. Kun tämänkaltaiset omistusolot tuottavat suuriakin hankaluuksia metsähallinnolle, varsinkin kun on kysymys metsänvartijan vaihdosta, on uuteen johtosääntöön kruununmetsien metsänvartijoille 20 p:ltä huhtikuuta 1909 otettu senkaltainen määräys, että kaikilla metsänvartijatoilla on toimitettava katselmus, jonka pääasiallisena tarkoituksena on selvittää torpan omistusoikeudellinen puoli ja jonka katselmuksen nojalla sittemmin määrätään, jääkö torppa kruunun metsänvartijatilaksi vai annetaanko sille kruununmetsätorpan oikeudet. Näiden katselmusten suorittamisesta on Metsähallitus alaisilleen metsänhoitomiehille antanut tarkempia määräyksiä. (Vrt. siv. 160—162, 1908 vuoden kertomuksessa).

Kruununmetsätorpat.

Kertomusvuoden kuluessa on *myönnetty perustettaviksi* 111 uutta kruununmetsätorppaa, joista 3 Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirissä (kaikki Korpiselän hoitoalueessa, jossa asutus ennestään on vähäinen), 1 Kuopion läänin tarkastuspiirissä, 1 Vaasan läänin tarkastuspiirissä (syntynyt jaon kautta), 28 Oulujärven, 25 Iin, 36 Kemin ja 17 Lapin tarkastuspiireissä. Kertomusvuonna on *veroitettu* 32 torppaa, joista 2 Turun—Hämeen läänien, 2 Vaasan läänin ja 27 Iin tarkastuspiirissä. *Poistunut* on kertomusvuonna kaikkiaan 5 torppaa, joista 1 Oulunjärven, ja 4 Lapin tarkastuspiirissä. Näistä yhdistettiin 1 erääseen toiseen torppaan (Mehtola Suomussalmen hoitoalueessa) ja 4 muuta on muuttunut uudistaloiksi. (Lapin tarkastuspiirissä).

Kruununmetsätorppien luku oli kertomusvuoden lopulla 4169, josta määrästä 3228 verotettua. Mitenkä torpat jakaantuivat tarkastuspiirittäin ja hoitoalueittain, näkyy seuraavasta taulusta, johon myös on merkitty n. s. mäkitupien luku.

Tarkastuspiiri.	Veroitettuja torppia.			Vielä veroittamattomia perustettaviksi myönnettyjä torppia.		Yhteensä veroitettuja sekä veroittamattomia perustettaviksi myönnettyjä torppia vuonna 1909.	Makittuja.	
	Aikaisemmin veroitettuja.	Vuonna 1909		Kaikkiaan vuonna 1909.	Aikaisemmin.			Vuonna 1909.
		issa tulleita.	lakkautettuja.					
Turun—Hämeen läänien.								
Loppi	37	—	—	37	—	—	37	1
Yläne	32	—	—	32	—	—	32	1
Kankaanpää	75	—	—	75	—	—	75	6
Karvia	80	2	—	82	2	—	84	3
Parkano	69	—	—	69	—	—	69	2
Aure	37	—	—	37	19	—	56	3
Orivesi	68	—	—	68	2	—	70	3
Jämsä	56	—	—	56	5	—	61	5
Yhteensä	454	2	—	456	28	—	484	24
Evon—Vesijaon								
Evon—Vesijaon	11	—	—	11	—	—	11	1
Vitpurin—Mikkelin läänien.								
Miehikkälä	5	—	—	5	—	—	5	—
Pällilä	—	—	—	—	—	—	—	—
Rajajoki	12	—	—	12	1	—	13	—
Laatokka	—	—	—	—	—	—	—	3
Uomaa	3	—	—	3	4	—	7	—
Loimola	1	—	—	1	—	—	1	—
Korpiselkä	—	—	—	—	11	3	14	—
Mikkeli	20	—	—	20	—	—	20	—
Yhteensä	41	—	—	41	16	3	60	3
Joroisten hoitoalue	7	—	—	7	—	—	7	1
Kuopion läänin.								
Pohjois-Ilomantsi	3	—	—	3	3	1	7	—
Etelä-Ilomantsi	5	—	—	5	3	—	8	—
Suomusjärvi	61	—	—	61	—	—	61	9
Jongunjoki	52	—	—	52	—	—	52	—
Kuohatti	29	—	—	29	—	—	29	—
Halmejärvi	43	—	—	43	1	—	44	—
Palojärvi	29	—	—	29	—	—	29	—
Iisalmi	11	—	—	11	11	—	22	—
Yhteensä	233	—	—	233	18	1	252	9

Tarkastuspiiri.	Veroitettuja torppia.				Yleensä veroitettuja sekä veroittamattomia perustettaviksi myönnettyjä torppia.		Yhteensä veroitettuja sekä veroittamattomia perustettaviksi myönnettyjä torppia vuonna 1909.	Makkia.
	Aikaisemmin veroitettuja.	Vuonna 1909		Kaikkiaan vuonna 1909.	Aikaisemmin.	Vuonna 1909.		
		Istutetuilla.	lakkautetuilla.					
Vaasan läänin.								
Toivakka	83	—	—	83	—	—	83	1
Saarijärvi	28	—	—	28	—	—	28	—
Karstula	19	—	—	19	—	—	19	—
Multia	27	—	—	27	—	—	27	—
Virrat	64	2	—	66	6	1	73	1
Jalasjärvi	53	—	—	53	1	—	54	—
Alajärvi	110	—	—	110	—	—	110	1
Salamajärvi	33	—	—	33	4	—	37	5
Viitasaari	54	—	—	54	5	—	59	—
Lesti	22	—	—	22	—	—	22	—
Yhteensä	493	2	—	495	16	1	512	8
Oulujärven.								
Haapajärvi	41	—	—	41	3	—	44	—
Kalajoki	65	—	—	65	1	—	66	—
Pyhäjoki	46	—	—	46	2	—	48	—
Siikajoki	84	—	—	84	3	—	87	—
Paltamo	52	—	—	52	35	—	87	1
Sotkamo	79	—	—	79	6	—	85	1
Kuhmo	64	—	—	64	22	4	90	—
Lentiira	54	—	—	54	32	5	91	—
Hyrnsalmi	87	—	—	87	5	1	93	4
Suomussalmi	78	—	1	77	19	10	106	5
Piispajärvi	66	—	—	66	53	5	124	3
Puolanka	135	—	—	135	30	3	168	—
Yhteensä	851	—	1	850	211	28	1 089	14
Hn.								
Utajärvi	61	2	—	63	14	—	77	18
Ii	48	—	—	48	4	1	53	1
Pudasjärvi	35	—	—	35	46	—	81	—
Puhos	65	—	—	65	31	4	100	1
Taivalkoski	107	—	—	107	64	8	179	1
Kuusamo	21	—	—	21	33	3	57	2
Kitka	28	—	—	28	25	—	53	8

Tarkastuspiiri.	Veroitettuja torppia.				Yleensä veroittamattomia perustettaviksi myönnettyjä torppia.		Yhteensä veroitettuja sekä veroittamattomia perustettaviksi myönnettyjä torppia vuonna 1909.	Makituopia.
	Aikaisemmin veroitettuja.	Vuonna 1909		Kaikkiaan vuonna 1909.	Yleensä veroittamattomia perustettaviksi myönnettyjä torppia.			
		lisää tulleita.	lakkautettuja.		Aikaisemmin.	Vuonna 1909.		
Ranua	37	24	—	61	23	3	87	1
Kuivaniemi	67	—	—	67	12	1	80	3
Simo	42	—	—	42	21	3	66	—
Ylisimo	65	1	—	66	24	2	92	1
Yhteensä	576	27	—	603	297	25	925	36
Kemin.								
Kemi	15	—	—	15	13	2	30	—
Muurola	¹⁾ 37	—	—	37	16	4	57	—
Ylitornio	22	—	—	22	17	—	39	—
Turtola	26	—	—	26	22	1	49	—
Kolari	33	—	—	33	52	5	90	—
Meltaus	¹⁾ 99	—	—	99	16	9	124	3
Rovaniemi	¹⁾ 83	—	—	83	18	9	110	8
Etelä-Kemijärvi	14	—	—	14	4	3	21	—
Pohjois-Kemijärvi	15	—	—	15	1	1	17	—
Salla	24	—	—	24	14	2	40	—
Tuntsa	5	—	—	5	2	—	7	—
Yhteensä	373	—	—	373	175	36	584	11
Lapin.								
Yläkemi	5	—	—	5	—	2	7	—
Luiro	3	—	—	3	12	6	21	—
Sodankylä	20	—	—	20	11	4	35	—
Kitinen	2	—	—	2	7	2	11	—
Alakittilä	8	—	2	6	4	—	10	—
Ylikittilä	3	—	—	3	3	1	7	1
Muonio	24	—	—	24	18	—	42	—
Enontekiö	1	—	—	1	4	—	5	—
Inari	²⁾ 46	—	2	44	5	2	51	—
Utsjoki	51	—	—	51	5	—	56	—
Yhteensä	163	—	4	159	69	17	245	1

¹⁾ Meltauksen hoitoalueeseen on rajanjärjestelyn kautta siirtynyt Muurolan hoitoalueesta 3 ja Rovaniemen hoitoalueesta 2 torppaa.

²⁾ 1 torppa on siirtynyt Inarin hoitoalueesta Utsjoen hoitoalueeseen.

Tarkastuspiiri.	Veroitettuja torppia.			Kaikkiaan vuonna 1909.	Vielä veroittamattomia perustettaviksi myönnettyjä torppia.		Yhteensä veroitettuja sekä veroittamattomia perustettavaksi myönnettyjä torppia vuonna 1909.	Mäkitupia.
	Alkuseminnain verotettuja.	Vuonna 1909			Alkuseminnain.	Vuonna 1909.		
		lisää tulleita.	lakkautettuja.					
Yhteenveto tarkastuspiirittäin.								
Turun—Hämeen läänien	454	2	—	456	28	—	484	24
Evon—Vesijaon	11	—	—	11	—	—	11	1
Viiipurin—Mikkelin läänien	41	—	—	41	16	3	60	3
Joroisten hoitoalue	7	—	—	7	—	—	7	1
Kuopion läänin	233	—	—	233	18	1	252	9
Vaasan läänin	498	2	—	495	16	1	512	8
Oulujärven	851	—	1	850	211	28	1 089	14
Iin	576	27	—	603	297	25	925	36
Kemin	373	—	—	373	175	36	584	11
Lapin	163	—	4	159	69	17	245	1
Kaikkiaan	3 202	31	5	3 228	830	111	4 169	108

Vuodesta 1900 on kruununmetsätorppien lukumäärä ollut vuosittain seuraava:

Vuonna 1900	2,822
» 1901	2,909
» 1902	3,334
» 1903	3,426
» 1904	3,500
» 1905	3,614
» 1906	3,726
» 1907	3,901
» 1908	4,049
» 1909	4,169

Paitsi edellä olevaan luetteloon merkittyyjä kruununmetsätorppia sekä mäkitupia löytyy:

Turun Hämeen läänien tarkastuspiirissä Oriveden hoitoalueeseen liitetyllä Kangasniemen tilalla 4 torppaa ja 1 palstatilallinen. Samassa tarkastuspiirissä on sen lisäksi välikirjoilla, osaksi ainoastaan viljelystarkoituksiin, osaksi myös asunnon rakentamista varten n. s. vuokratiloina vuokralle annettu yhteensä 678,35 ha maata, jakaantuen eri hoitoalueita kohti seuraavalla tavalla:

Hoitoalue.	Vuokrattujen palstojen luku.	Vuokrattu, hehtaaria.	Vuokramaksut yhteensä.	
			Smk.	712.
Loppi.....	5	41.18	1) 515	70
Kankaanpää.....	97	385.96	853	87
Karvia.....	61	161.40	368	80
Parkano.....	23	54.88	127	65
Aure.....	6	10.60	28	—
Orivesi.....	6	7.50	52	—
Jämsä.....	14	16.83	185	—
Yhteensä	212	678.35	2 131	02

Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirissä;

Pällilän hoitoalueessa annettu vuokralle 57 huvila- ja asuntotonttia sekä 1 kansakoulutontti.

Laatokan hoitoalueessa vuokrattu 12 kalastusmökinpaikkaa; ja

Mikkelin hoitoalueessa 3 verotilaa, 1 hotelli- (Punkaharjulla) ja 3 vuokratonttia.

Vaasan läänin tarkastuspiirissä:

Toivakan hoitoalueessa 6 verotilaa ja

Lestin hoitoalueessa 1 verotila.

Sitäpaitsi on tarkastuspiirin hoitoalueessa annettu vuokralle yhteensä 118 vuokrapalstaa, joiden lisäksi vielä löytyy 80 ylimääräistä asumusta torppien läheisyydessä ja tiluksilla. Näiden vuokrapalstojen ja ylimääräisten asumusten luku eri hoitoalueissa käy selville seuraavasta taulukosta:

Hoitoalue.	Vuokrapalstojen luku.	Ylimääräisten asumusten luku.
Toivakka.....	20	25
Saarijärvi.....	13	4
Karstula.....	10	2
Multia.....	5	8
Virrat.....	17	8
Jalasjärvi.....	45	4
Alajärvi.....	2	20
Salamajärvi.....	2	6
Viitasaari.....	4	3
Lesti.....	—	—
Yhteensä	118	80

1) Erään sisältyy O. Y. Granitin vuokraa vuorenlouhimisalueesta, Smk 400:—.

Kruununmetsätorppien verojen raha-arvo nousee kertomusvuonna yhteensä 59,237 mkaan 45 penniin, mikä määrä jakaantuu eri tarkastuspiirejä kohti kuten seuraava taulukko osoittaa.

Tarkastuspiiri.	Lukumäärä verotettuja torppia.	Torpanverojen raha-arvo.		Keskimää- rin torp- paa kohti veroa.	
		<i>Smc.</i>	<i>mlä</i>	<i>Smc.</i>	<i>mlä</i>
Turun—Hämeen läänien	456	18 564	36	40	71
Evon—Vesijaon hoitoalue	11	592	78	53	89
Viipurin—Mikkelin läänien	41	1 498	44	36	55
Joroisten hoitoalue	7	278	65	39	81
Kuopion läänin	233	3 481	39	14	94
Vaasan läänin	495	15 182	27	30	67
Oulujärven	850	10 335	24	12	16
Iin	603	6 217	86	10	31
Kemin	373	2 878	91	7	72
Lapin	159	207	55	1	31
Summa ja keskimäärä	3 228	59 237	45	18	35

Kruununmetsätorpparit saavat, kuten tunnettu, maksutta kotitarvepuunsa kruununmetsistä. Seuraava taulu osoittaa kertomusvuonna kruununmetsätorppareille ja metsänvartijoille luovutettujen metsäntuotteiden määrät kussakin hoitoalueessa:

Tarkastuspiiri.	Metsäntuotteita.							
	Kappaletta.			Kuutiometriä.				
	Sahapuita.	Rakennus- puita.	Kaikenlaisia puita.	Veistopuita.	Päreypuita.	Aitaspuita.	Polttopuita.	Kaikenlaisia puita.
Turun—Hämeen lään.	3 518	10 939	5 526	279.50	280.00	3 446.80	34 891.00	1 283.00
Evon—Vesijaon hoito- alue	32	132	206	7.00	—	179.00	1 060.00	—
Viipurin—Mikkelin l.	426	2 222	390	341.00	42.00	672.00	7 062.00	25.00
Joroisten hoitoalue ..	54	36	50	3.00	16.00	57.00	774.00	—
Kuopion läänin	313	5 184	1 024	127.20	266.75	1 295.75	21 801.00	101.75
Vaasan läänin	1 949	10 664	4 905	356.00	418.00	3 702.00	42 347.00	375.00
Oulujärven	2 343	23 621	7 050	473.95	420.20	3 296.80	42 692.00	480.80

Tarkastuspiiri.	Metsäntuotteita.							
	Kappaletta.			Kuutiometriä.				
	Sahopuita.	Rakennus- puita.	Kaikenlaisia puita.	Veistopuita.	Parapuita.	Aitapuita.	Polttopuita.	Kaikenlaisia puita.
Iin.....	2 244	16 759	5 551	521.00	686.00	2 942.00	27 930.00	928.00
Kemin.....	1 476	12 911	6 297	449.00	277.00	1 359.00	20 030.00	731.00
Lapin.....	726	4 663	412	185.00	92.00	693.00	11 552.00	224.00
Yhteensä	13 081	87 131	31 411	2 742.65	2 497.95	17 643.15	210 139.00	4 148.55
Vastaavat luvut.								
Vuonna 1908.....	10 005	80 784	22 430	2 196.75	2 794.40	16 904.45	167 416.00	4 711.50
» 1907.....	8 111	71 400	27 840	2 442.50	2 594.00	14 828.50	196 013.00	5 036.00
» 1906.....	6 547	72 284	21 890	2 162.00	2 082.00	18 592.00	183 142.00	12 001.00
» 1905.....	6 301	58 042	21 194	2 310.00	838.00	16 658.00	203 114.00	4 797.00
» 1904.....	6 236	61 801	20 996	2 699.00	1 399.00	20 314.00	207 503.00	6 306.00
» 1903.....	7 067	62 333	13 980	2 425.00	1 687.00	16 792.00	201 941.00	2 925.00
» 1902.....	4 298	55 377	19 041	2 812.00	565.00	17 929.00	190 023.00	2 272.00
» 1901.....	4 205	52 830	18 936	2 694.00	1 165.00	13 740.00	192 118.00	2 250.00
» 1900.....	4 457	49 630	16 879	2 633.00	980.00	19 687.00	187 485.00	4 656.00

Taloudellisia katselmuksia on kertomusvuonna pidetty 40 kruununmetsätorpassa Oriveden hoitoalueessa, 24:ssä Kankaanpään, 32:ssä Yläneen, 5:ssä Palojärven, 12:ssä Kuohatin, 2:ssä Alajärven, 9:ssä Pyhäjärven, 45:ssä Kalajoen, 4:ssä Sallan ja 2:ssä Utsjoen hoitoalueessa. Kaikkiaan siis 175 kruununmetsätorpassa.

Kruununmetsäasukasten taloudellisesta toimeentulosta kertomusvuonna mainitsevat ylimetsänhoitajat kertomuksissaan seuraavaa:

Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirissä on taloudellinen toimeentulo ollut hyvänpuoleinen. Metsätyöansiota on ollut tarjolla jokseenkin runsaasti.

Evon—Vesijaon hoitoalueessa on viljavuosi ollut keskinkertainen, heinänsaanti sitävastoin huononpuoleinen.

Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirissä on torpparien toimeentulo ollut yleensä tyydyttävä.

Kuopion läänin tarkastuspiiristä huomautetaan kuten ennenkin sikäläisten kruununmetsätorpparien huonosta taloudellisesta asemesta. Maanviljelys on verrattain huonolla kannalla ja riippuu sentähden torpparien toimeentulo suureksi osaksi työansiosta tukinhakkuu- ja uittotöissä.

Vaasan läänin tarkastuspiirissä on taloudellinen toimeentulo ollut tyydyttävä. Paikoin on kyllä halla turmellut viljan ja heinäntulokin oli muutamilla seuduin huononpuoleinen, mutta on sen sijaan metsätyönansiota riittävästi ollut tarjolla. Alajärven hoitoalueessa paloivat Heikinmäen kruununmetsätorpan asuin- ja melkein kaikki ulkohuonerakennukset poroksi.

Oulujärven tarkastuspiirissä on torpparien toimeentulo myös ollut tyydyttävä. Vuoden sato oli yleensä keskinkertaista parempi ja työansiota on ollut verrattain runsaasti. Kuhmon Lentiiran ja Suomussalmen hoitoalueista ilmoitetaan kuitenkin työnpuutetta olleen vuoden alkupuolella.

Iin tarkastuspiirissä on sitävastoin kruununmaan asukkaiden toimeentulo kertomusvuonna ollut keskinkertaista huonompi. Työansiota ei liene nimittäin ollut yhtä runsaasti kuin edellisinä vuosina.

Kemin tarkastuspiirissä on asukasten toimeentulo ollut paremmanpuoleinen. Vuoden sato oli verrattain hyvä, jonka ohessa työansiota on ollut riittävästi tarjolla.

Lapin tarkastuspiirissä on taloudellinen toimeentulo suurimmalla osalla piiriä ollut aivan tyydyttävä, koska työtä on runsaasti tarjolla sekä puunhakkuisissa että poronhoidossa. Kalastajien ja riekonpyydystäjien toimeentulo pohjoisimmassa osassa piiriä on sitävastoin ollut keskinkertaista huonompi.

Metsähallinnolliselta ja -taloudelliselta kannalta katsoen kaipaavat nykyiset olot kruununtorpparilaitoksessa, kuten edellisessä Metsähallituksen vuosikertomuksessa on huomautettu, erinäisiä uudestajärjestämistoimia. Metsähallitus onkin ryhtynyt valmistaviin toimenpiteisiin uuden järjestyksen ja parannuksien aikaan saamiseksi tälläkin alalla.

Etelä-Suomen vähäisiin kruununmetsiin tuskin enään voi varsinaisia kruununmetsätorppia perustaa, vaan sensijaan voidaan täällä antaa pienempiä vuokramaita, nimittäin muutama hehtaari suomaata viljeltäväksi ja sitäpaitsi kuivaa maata tarpeellinen ala rakennusten paikaksi, jommoisia vuokratiloja viime aikoina onkin kruununmetsiin perustettu.

Uudistalot.

Metsähallituksen vuosikertomuksessa vuodelta 1907 on mainittu että ajanjaksona 1897—1907 on armollisen asetuksen 13 p:ltä lokakuuta 1892 nojalla Metsähallitukselle annettu määräyksiä kaikkiaan 66 eri kruununmaan, alaltaan yhteensä 300,639,80 hehtaaria, *lopullisesta* käyttämisestä. Tästä alasta on 245,727,86 ha eli 81,7 % julistettu kruununpuistoiksi, 3,250,88 ha eli 10,7 % määrätty toistaiseksi kruununliikamaana pysytettäväksi valtion hallussa sekä 22,861,06 ha eli 7,6 % määrätty erotettavaksi *viljelystarkoituksia varten*. Vuonna 1908 on tullut määräyksiä 15 eri kruununmaan lopullisesta käyttämisestä Jalas-

järven hoitoalueessa. Näiden pinta-ala tekee yhteensä 11,912,06 ha, josta 8,896,22 ha on määrätty kruununpuistoiksi, loput eli 3,015,84 ha edelleenkin kruunun liika-
maana pysytettäväksi kruunun hallussa. Viljelystarkoituksia varten ei siis maata
mainittunavuonna määrätty kruununmaasta lohkaistavaksi. Vuonna 1909 annetut
määräykset koskivat yksinomaan kruununpuistoiksi julistamista. (Vertaa siv.
14 tässä kertomuksessa).

Kuinka monta uudistaloa edellämaitulle yhteensä 22,861,06 ha laajalle
viljelystarkoitusta varten eroitettavalle maa-alalle tulee perustettavaksi ei ole
vielä tiedossa, koska lohkaisutoimitukset vielä ovat päättämättä.

Aikaisemmin eli ennen vuotta 1897 on kruununmaille perustettu ja suu-
rimmaksi osaksi lohkaistu, vuoden 1848 maanmittausohjesäännön ja vuoden
1877 uudistaloasetuksen nojalla, vuodesta 1868 lähtien seuraava määrä uudista-
loja nimittäin:

Vuosina 1868—1877	74	uudistaloa
» 1878—1887	137	»
» 1888—1890	48	»
» 1891—1893	107	»
» 1895—1896	100	»
<hr/>		
Yhteensä		466 uudistaloa.

Näistä uudistaloista tulee Oulun läänin osalle 347, Hämeen 40, Turun ja
Porin 35, Kuopion 31 ja Vaasan 10. Suuri osa mainituista Oulun lääniin perus-
tetuista uudistaloista on väliaikaisia uudistaloja Lapin kihlakunnassa.

Sellaisia vuoden 1892 asetuksen mukaisia uudistaloja, joiden metsistä kruunu
on itselleen pidättänyt oikeuden hakata 6 metrin korkeudella vähintään 22 cm
täyttäviä puita, oli kertomusvuoden lopussa Kemien ja Lapin tarkastuspiireissä
seuraavat määrät:

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Hakkuoikens pidetty kruunulle.	Puut myyty eli käytetty.	Hakkuoikens on tilan hyväksi peruttu.	Yhteensä.
Kemien tarkastuspiiri.				
Muurola	1	—	—	1
Ylitornio	11	—	—	11
Turtola	4	—	—	4
Kolari	11	—	—	11
Etelä-Kemijärvi	1)	—	—	1

1) Puut jo leimattu myytäväksi.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Hakkuu- oikeus pidetty kruunalle.	Punt nyyty ai- kkytetty.	Hakkuu- oikeus on tilan hyväksi perustettu.	Yhteensä.
Lapin tarkastuspiiri.				
Yläkemi	8	4	—	8
Luiro	15	3	—	15
Sodankylä	33	4	3	36
Kitinen	22	2	—	22
Alakittilä	31	2	—	31
Ylikittilä	17	1	—	17
Muonio	2	—	—	2
Enontekiö	9	—	—	9
Inari	12	1	1	13
Utsjoki	8	—	2	10
Yhteensä	185	17	6	191

Mitä perustettujen uudistalojen pinta-aloihin tulee eivät ne suinkaan ole pieniä. Vaikka itsenäisen tilan manttaali, mautilojen osittamisesta kesäkuun 12 p:nä 1895 annetun asetuksen mukaan, saattaa olla niinkin pieni kuin $\frac{1}{300}$ ei tähän saakka ylimalkaan ole pienimanttaalisia uudistaloja tehty. Niiden pinta-ala nousee pohjois-Suomessa noin 300—900 ha:riin, etelä-Suomessa 100—400 ha:riin; ja kun uusia tiloja kruununmaista luovutettaessa, tiloille annetaan näin laajoja metsämaita, joutuvat ne helposti metsäkeinottelijain käsiin ja siten aivan toiseen tarkoitukseen kuin mihin ne ovat aijotut, nimittäin oman kodin ja toimeentulon turvaamiseksi tilattomalle väestölle.

Metsänvartijakoulut.

Evon Metsänvartijakoulu.

Evon metsävartijakoulussa on kertomusvuoden aikana annettu opetusta 20 oppilaalle. Lokakuun 15 p:nä annettiin päästötodistus 9 oppilaalle. Marraskuun 1 p:nä otettiin kouluun, 110 hakijasta valitut, 10 uutta oppilasta.

Oppilaat ovat koululta saaneet vapaan asunnon, lämmön, valon; makuuvaatteet, pesun, piirustustarpeet sekä ruokarahaa yhden markan päivältä ja vaatetusapua 60: — mk. vuodessa. Kaikki oppilaat ovat olleet liittyneet ruokakunnaksi, jolle koulun puolesta on palkattu ruuanlaittaja ja hankittu tarpeelliset talousastiat.

Opettajakunnassa on ollut muutoksia sen kautta että koulun johtaja ja apulaismetsänhoitaja korkeamman metsänhoito-opetuksen siirryttyä Helsinkiin, ovat kahdesti vaihtuneet kertomusvuoden aikana.

Syyslukukaudella ovat opetusaineet olleet jaetut siten, että koulun johtaja on antanut opetusta metsänhoidossa, teknologiassa, maaperä- kasvi-, ja eläinopissa, lakiopissa ja metsästysopissa, ja apulaismetsänhoitaja opettanut metsänarvioimista, laskentoa, mittausoppia, maanmittausoppia, äidinkieltä, piirustusta ja kalastusoppia.

Kevätlukukaudella aloitettiin tietopuolinen opetus tammikuun 8 p:nä ja jatkettiin huhtikuun 30 päivään. Syyslukukaudella aloitettiin tietopuolinen opetus marraskuun 2 p:nä ja jatkettiin joulukuun 22 päivään.

Opetustuntien lukumäärä selviää seuraavasta taulusta:

A i k a.	Osasto.	Metsänhoitoa.	Teknologiaa.	Arvioimista.	Maaperhoppia.	Kasvioppia.	Eläinoppia.	Laskentaa.	Mittausoppia.	Lakioppia.	Äidinkieltä.	Piirustusta.	Maanmittausoppia.	Metsästysoppia.	Kalastusoppia.
Kevätlukukausi	I	7	—	—	38	23	13	50	25	—	11	65	—	—	—
»	II	27	25	22	—	16 $\frac{1}{2}$	15	52	7	13	14	70	13	3	7
Kesäaika	II	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Syyslukukausi	I	17	—	—	7	7	7	41	—	—	10	31	7	7	—
»	II	30	15	34	—	—	—	27	—	6	2	32	8	7	5
Yhteensä	—	81	40	66	45	46 $\frac{1}{2}$	35	170	32	19	37	198	28	17	12

eli kaikkiaan 826 $\frac{1}{2}$ tuntia.

Tuntimäärään on osaltaan vaikuttanut tammikuulla suoritettut suurenpuoleiset leimaustyöt, jotka kahdeksi viikoksi keskeyttivät kaiken tietopuolisen opetuksen.

Päivätyökirjan mukaan on erilaisiin käytännöllisiin töihin käytetty seuraavat päivämäärät.

Työ n l a a t u.	Työpäivien luku.
Taimiston perkausta	21 $\frac{1}{4}$
Apuhakkauksia	473 $\frac{1}{2}$
Vesiperäisten maiden kuivattamista	129
Metsänvartioimista	2
Tukin hakkuuta	85 $\frac{1}{4}$
Halkojen hakkausta	314 $\frac{1}{2}$
Hakkausalojen raivausta	162
Kylvöä ja istutusta	71 $\frac{1}{4}$

Työn laatu.	Työpäivän luku.
Taimitarhatöitä.....	305
Käpyjen keräystä ja karistusta	59 1/4
Maamittaus- ja kartoitustöitä	190 3/4
Koealojen ottoa ja arvioimista	136 1/2
Sysimiilutöitä	279 1/2
Parrun-, hirren- y. m. veistoa	90 1/4
Puutavaran leimausta	205 1/2
Metsäntuotteiden luovutusta	7 1/2
Uitto- y. m. puiden kuljetustöitä	36 3/4
Käsitöitä	268 1/2
Maanviljelystöitä	216
Rakennustöitä.....	155 1/2
Päivystystöitä	256
Sekalaisia töitä.....	304 1/2
Yhteensä työpäiviä	3 769 1/4

Oppilaiden terveydentila ei ollut kertomusvuoden ensi puoliskolla tyydyttävä. Vaikk'ei mitään erikoisempia kulkutauteja ole seudulla liikkunut, on sairastuspäivien lukumäärä noussut 130. Oppilaiden käytös on yleensä ollut hyvä.

Koulun vakinaiset menot näkyvät seuraavasta taulusta:

Määrä- rahan suuruus.	Tarkoitus, johon rahat on myönnetty.	Käytetty rahaa.		Käyttä- mättä.	
		Smc.	7/12	Smc.	7/12
5 650—	7. P. L. II: 12 Palkkauksia	5 650—	—	—	—
7 300—	7. P. L. II: 13 Ruokarahoja	6 996—	—	304—	—
1 200—	7. P. L. II: 14 Vaatetusrahoja	1 150—	—	40—	—
1 850—	7. P. L. II: 15 Sekalaisia menoja	1 850—	—	—	—
16 000—		15 646—	—	354—	—

Paitsi edellämainittuja vakinaisia, menosäännössä huomattuja määrärahoja, on koululla ollut käytettävänä seuraavat ylimääräiset rahat:

Määrä- rahan suuruus.	Tarkoitus, johon rahat on myönnetty.	Käytetty rahaa.		Käyttä- mättä.	
		Smc.	7/12	Smc.	7/12
1 800—	7. P. L. II: 16 Opetusaineiden hankkimiseen K. S. 1/12 08	1 475	73	324	27
3 704 57	7. P. L. II: 16 Rakennusten korjaamiseen K. S. 8/10 09	1 324	43	2 380	14
666 64	14. P. L. VI: 1 Ylimääräisiin palkkioihin apulaismetsänhoitajan vakanssiajalta	666	64	—	—
6 171 21		3 466	80	2 704	41

Tuomarniemen metsänvartijakoulu.

Ätsärin pitäjässä Vaasan läänissä sijaitseva Tuomarniemen metsänvartijakoulu on perustettu armollisen määräyksen nojalla elokuun 26 päivältä 1903 ja Keisarillisen Senaatin päätöksen mukaan mainitun vuoden syyskuun 18 päivältä.

Koulupaikkana on entinen Tiala-niminen 5/12 manttaalin kruununluontoinen tila, joka kuninkaallisen kirjeen mukaan huhtikuun 20 päivältä 1683 oli määrätty käytettäväksi Jyväskylän tuomiokunnan tuomarin virkatalona. Tältä ajalta on myöskin sen nimi: »Domarnäs», Tuomarniemi. Koulun arkistossa säilytettävistä vanhoista asiakirjoista selviää, että virkatalolle eroitettiin oma metsäalue vuoden 1800 tienoilla. Joku aika tämän jälkeen toimitettiin metsässä jonkunlainen arvioiminen, jossa sanotaan metsässä olleen noin 7,500 »tukkipuuta», jotka puitten ylikäisyyden takia kehoitetaan käyttämään kotitarpeisiin. Yleensä sanotaankin tilan silloisista metsävaroista, että ne ovat riittäviä virkatalon ja sen torppien omiksi tarpeiksi. — Vuonna 1875 järjestettiin virkatalon metsänkäyttö hoitosuunnitelmalla, joka sääti käytettäväksi tavanmukaisia lohkokhakkauksia 80, 110 ja 125 vuoden kiertoaajoilla. Nykyjään on tila erityisenä hoitoalueena Metsähallituksen hoidannon alaisena.

Asetuksen mukaisesti on tietopuolista opetusta hoitanut koululla johtaja ja opettaja. Tämän ohella on koululla pidettyjen metsänhoidollisten talvikurssien opettaja metsäkonduktööri Erik Lönnroth opettanut luonnonoppiä ensimmäisellä ja laskentoa toisella vuosikurssilla. Samaten oli syyslukukaudella luonnonhistorian opetus jätetty silloisen talvikurssien opettajan metsäkonduktööri E. Sammallahden huostaan. Mainittavaa muuten on, että niin hyvin johtajan kuin opettajan toimet ovat olleet koko kertomusvuoden väliaikaisesti täytettyinä. Edellisessä toimessa on toiminut metsänhoitaja Olli Heikinheimo; jälkimmäinen toimi on sitävastoin ollut kahden henkilön hallussa. Fil. maisteri Raf. Björkenheim'in siirrettyä toukokuun 1 päivästä toiseen toimeen, määrättiin virkaan väliaikaiseksi metsäkonduktööri E. Lönnroth.

Koulussa on lukuvuoden kuluessa ollut kolmekymmentä vakinaista oppilasta. Noudattaen metsänvartijakoulujen opettajien kokouksessa Metsähallituksessa keväällä 1908 tehtyä päätöstä lakkauttaa ylimääräisten oppilaitten ja harjoittelijain otto, on koulussa ollut ainoastaan yksi ylimääräinen oppilas, joka oli saanut luvan kouluun tulemiseen jo ennen edellämainittua kokousta. Lokuun 15 päivänä pidetyssä tutkinnossa saivat koululta päästötodistukset 15 vanhemman kurssin oppilasta.

Koulun puolesta katsottiin voitavan toimittaa paikat kaikille muille edellämainituille oppilaille paitsi kahdelle. Nämä paikat olivat yksityistoimia, metsätyönjohtajan paikkoja puutavaraliikkeen-harjoittajilla, metsänvartijan paikkoja yksityistiloilla ja metsänhoidonopastajan paikkoja metsätalousyhdistyksissä.

Marraskuun 1 päivänä saapuivat koululle otetut 15 uutta oppilasta.

Kevätlukukaudella alkoi tietopuolinen opetus tammikuun 8 päivänä ja päättyi toukokuun 1 päivänä. Satunnaisesti, varsinkin sadepäivinä, on koulutunteja pidetty tämänkin jälkeen etenkin vanhemmalla kurssilla. Sitäpaitsi on nuoremmilla oppilailla ollut useita vartiopiirin hoitoa käsittäviä tunteja.

Syyslukukauden tietopuolinen opetus alkoi marraskuun 2 päivänä ja kesti joulukuun 18 päivään asti.

Opetustunteja on ollut molempina lukukausina kaikkina muina viikonpäivinä paitsi lauantaina. Keskiviikkona ei myöskään ole tunteja ollut muutakuin kaksi laskentotuntia nuoremmalla kurssilla k:lo 4—6 j. pp. Maanantaina ja perjantaina on tunteja ollut k:lo 6—8 a. p. sekä 9—2 tai —1/2 2 j. pp. Iltatunteja on näinä päivinä ollut vanhemmalla kurssilla maanantaina kaksi ja perjantaina yksi. Tiistaina ja torstaina on ensimmäinen tunti ollut 6—7 a. p. sekä iltatunnit tiistaina 4—7 ja torstaina 4—6. Täten on viikon kuluessa tullut kutakin opettajaa ja kurssia kohti keskimäärin 20 opetustuntia.

Kuten ennenkin, on tietopuolisille opinnoille koetettu varata aikaa niin paljon kuin mahdollista siihen aikaan vuodessa, jolloin käytännölliset työt eivät tule läksyjen lukua ja muuta tunneille valmistautumista häiritsemään. Tälläinen järjestelmä on välttämätön varsinkin tämän koulun oloissa, jossa vartiopiirityöt samaten kuin monet muut toimet vaativat pitempiä aikaista oleskelua metsässä.

Kertomusvuoden kuluessa pidettyjen opetustuntien luku eri osastoilla ja eri oppiaineissa käy selville seuraavasta taulusta:

Opetusaine.	Kevätlukukausi.			Syyslukukausi.			Kaikkiaan.
	I osasto.	II osasto.	Yhteensä.	I osasto.	II osasto.	Yhteensä.	
Metsänhoito-oppia	46	22	68	21	12	33	101
Metsänarvioimista	—	33	33	—	24	24	57
Metsäteknologiaa	—	32	32	—	12	12	44
Metsälakioppia	—	15	15	—	7	7	22
Maanlaatuoppia	—	—	—	—	10	10	10
Metsäkasvitiedettä	31	28	59	11	—	11	70
Metsäeläintiedettä	—	23	23	—	3	3	26
Luonnonoppia	13	—	13	12	—	12	25
Maanmittausoppia	21	14	35	13	3	16	51
Yhteiskuntaoppia	—	18	18	—	—	—	18
Laskentoa	56	12	68	16	4	20	88

Opetusaine.	Kevätlukukausi.			Syyalukukausi.			Kaikkiaan.
	I osasto.	II osasto.	Yhteensä.	I osasto.	II osasto.	Yhteensä.	
Metsästysoppia	13	—	13	4	—	4	17
Ainekirjoitusta	14	14	28	—	6	6	34
Oikeinkirjoitusta	13	—	13	5	—	5	18
Piirustusta	50	56	106	27	27	54	160
Laulua	21	22	43	14	15	29	72
Metsänhoidollisia keskustelut ja	8	8	16	—	—	—	16
Yhteensä	286	297	583	123	123	246	829

Kuten taulusta näkee, ei lopulliseen tuntimäärään 829 ole luettu ollenkaan käsityötunteja

Sopivan kirjallisuuden puutteessa on opetuksessa käytetty suureksi osaksi muistiinpanojen tekoa. Tähän keinoon on turvauduttu varsinkin sellaisissa aineissa kuin metsäteknologiassa, lakiopissa, maanlaatuopissa, metsäkasvi- ja eläinopissa ja metsästysopissa. Tämän lisäksi on luettavana ollut kaikki vähääkään arvokkaampi suomenkielinen metsänhoitokirjallisuus.

Erilaisiin käytännöllisiin töihin ja harjoituksiin käytetyt päivätyöt selviävät alla olevasta päivätyökirjan yhteenvedosta.

Apuharvennusta	145	päivätyötä
Vesiperäisten maitten kuivattamista	110	»
Metsänarvioimista	505	»
Tukin hakkuuta	58	»
Hiomo- y. m. puitten valmistusta	170	»
Halkojen hakkausta	135	»
Hakkuualojen raivausta	18	»
Kylvöä ja istutusta	48	»
Taimimaatöitä	339	»
Käpyjen keräystä ja siementen karistusta	106	»
Maamittaus-, kartoitus- ja punnitustöitä	398	»
Koealojen ottoa ja metsänarvioimista	119	»
Arvopuitten lukua	70	»
Sysimiilutöitä	1	»
Tervan valmistusta	95	»
Parrun, hirren y. m. veistoa	59	»

Puitten leimaamista ja merkitsemistä	279	päivätyötä
Metsäntuotteiden luovutusta	30	»
Uittoa y. m. puutavaran kuletusta	242	»
Käsitöitä	567	»
Maanviljelystöitä	399	»
Rakennustöitä	797	»
Päivystystöitä	970	»
Sekalaisia töitä	249	»

Yhteensä 5909 päivätyötä.

Kuten yhdistelmästä näkyy, ovat oppilaat saaneet olla jotenkin monipuolisissa metsätöissä.

Vesiperäisten maitten kuivatustöissä on kaivettu erästä suurta viemäriä Hankaveden lahdekkeesta pohjoiseen IV ja VI vartiopiirille. Kertomusvuonna tuli sitä kaivetuksi kaikkiaan 232 metriä.

Kun talvella 1909 oli Ätsärin seuduilla käpyjä niinhyvin männyissä kuin kuusissa, varsinkin viimemainituissa jotenkin runsaasti, karistettiin näitä koululla noin 230 hl.

Harjoitustöinä mittasivat oppilaat kesällä 197,54 hehtaarin laajuisen alan XII ja XIII vartiopiirissä. Tältä alueelta luettiin myöskin yksityiskohtaisesti kaikki arvopuut sekä laadittiin täydelliset arvioimiskirjat, joitten pohjana olivat koealat ja erilaiset lisäkasvututkimukset.

Sysä ei kertomusvuonna ole poltettu. Sitävastoin poltettiin noin 70 m³ tervasjuurikkaita sisältävä tervahauta, josta saatiin 11 tynnyriä puhdasta tervaa. Yhtä tynnyriä kohti kului siis noin 6 m³ tervaksia. Kun kaikki kustannukset, oppilaitten työ tervaskantojen nostossa ja pilkkomisessa sekä tervahaudan poltossa vähennetään pois, jää nettohinnaksi tervaskannoille noin 1 marka 50 penniä m³:lle eli 40—50 penniä kantoa kohti. — Apuharvennuspuitten kolomisen kannattavaisuuden selville saamiseksi on kertomusvuoden keväänä kolottu eräessä keski-ikäisessä männikössä useita tuhansia pienempiä puita. Samaten on tervaskantojakin nostettu pienempi määrä.

Parrujen ja hirsien veistoa on toimitettu, paitsi rakennustöitten yhteydessä pääasiassa Inhan aseman läheisyydessä olevilla puuvarastoilla. Täällä on nimittäin koululla varastossa melkoiset määrät myytäviä rakennuspuita, hirsia ja piiruja.

Edellämäinittuhin maanviljelystöihin on ruettu uusien viljelysmaitten rai-vaustyöt kynnöt, kylvöt, heinän teot, leikkuut ja puinnit. Koululle kuuluvilla viljelysaloilla on kertomusvuonna käytetty kylvöheinää, kauraa, vikkeriä ja pe-luskeja.

Rakennustöitä on kertomusvuonna tullut oppilaitten osalle paljon. Niin ovat oppilaat korjanneet omat asuinhuoneensa sisältä, lisänneet täytemaata

permantoihin, tehneet uudet sisäkatot, maalanneet permannot ja laipiot j. n. e. Muissa rakennustöissä ovat he olleet eniten vesijohtojen laskemisessa sekä tuulimoottorin jalustan perustamisessa ja pystyttämässä.

Kiitollisimpina käytännöllisinä töinä on koululla pidetty n. s. vartiopiirin hoitoa ja sen yhteydessä tapahtuvia metsätöitä. Kuten ennenkin, on kertomusvuonna ollut yksi koulualueen 15 vartiopiiristä kunkin vanhemman kurssin oppilaan hoidettavana. Näissä vartiopiireissä toimitetaan töitä sekä oppilasvoimilla että myöskin palkkamiehillä. Kuten järempänä olevasta taulusta näkyy, ovat nämä työt verrattain laajoja ja koskettavat kertomusvuonnaakin useimpia vartiopiirejä. Siten on talven kuluessa useamman kuukauden ajan ollut metsätöissä noin 50 työmiestä. Oppilaitten kanssa on joskus ollut metsässä satakin miestä. Koulun omien hevosten ohella on puutavaran vedon aikana ollut töissä noin 30 hevosta. Kaiken tämän apuväestön lähin valvonta on ollut vartiopiirin hoitajien tehtävänä. He ovat opettajiston ohjauksen mukaan toimittaneet hakattavan pienemmän puutavaran leimaamisen, valvoneet hakkuuta, mitanneet puut tekopalkan suoritusta varten, huolehtineet puutavaran vedon j. n. e. Kaikista näistä menoista samaten kuin tuloista ovat he pitäneet omaa tilikirjaa, jossa jokaiselle puutavaralajille on oma erityistilinsä. Näihin merkitään tulopuolelle varastoon kertyneenä kakki valmistetut puutavarat. Menopuolelle taas, varastosta poistuneina, merkitään puutavarat, jotka on varastosta kulloinkin pois kuletettu taikka myyty suorastaan metsässä. Tällä tavalla ollaan joka päivä selvillä, kuinka paljon kutakin puutavaralajia vartiopiirillä on valmiina ja voidaan siten järjestää hakkuitten jatkaminen tahi lopettaminen hankintakaupoissa sekä pitää huolta siitä, että puutavarat tulevat ajoissa metsästä vedätetyiksi. Kun tilikirjassa on vielä oma tili torppareille annetuista puutarpeista ja niitten raha-arvoista, on tällaisillakin muistiinpanoilla suuri merkitys. Tilikirjasta on vielä mainittava, että siinä on eri tilinsä koululle annetuista puuaineista raha-arvoineen samaten kuin oma tili rautatien luona olevaan varastoon annetuista puista. Lopuksi on siihen otettu yhteenvedo kaikista kertomusvuoden kuluessa vartiopiiristä poistetusta puista sekä näitten kokonaistuloista, hankintakustannuksista ja nettotuloista.

Vartiopiirin yleishoito on suunniteltu lyhyesti seuraavalla tavalla. Saadesaan vartiopiiriin hoidettavakseen elokuun 1 päivänä annetaan uudelle haltijalle noin kolme päivää käytettäväksi vartiopiirinsä tutustumiseen. Näitten tarkastustensa perusteella tulee hänen sitten laatia seikkaperäinen kirjallinen selitys, jossa mainitaan vartiopiirin sijoituksesta, maisema- ja metsikkömuodoista, lisäkasvuista, niistä erilaisista puutarpeista, jotka alueelta katsotaan voitavan myydä, varastossa olevista puuaineista, torppareille vuoden kuluessa myönnettävistä puista ja niitten ottopaikoista sekä kaikista niistä toimenpiteistä mihinkä met-

Vartiopiiri.	Hakattu puumäärä.			Kokonaistulo.						Puutavaran hankintakustannukset y. m.					
	arvopuita, sahapuita y. m. m ³ kiinteässä mitassa.	vähempiarvoisia puita m ³ pino- mittaa.	Yhteensä m ³ kiinto- mittaa.	arvopuita.		vähempiarvoisia puita.		Yhteensä.		arvopuita.		vähempiarvoisia puita.		Yhteensä.	
				Smc.	hlk.	Smc.	hlk.	Smc.	hlk.	Smc.	hlk.	Smc.	hlk.	Smc.	hlk.
I.....	—	102.50	68.68	—	—	104.25	104.25	—	—	—	—	27.50	27.50	—	—
II.....	19.41	399.35	286.97	74	—	875.65	949.65	6	70	109.71	116.41	—	—	—	—
III.....	2.19	130.40	89.50	35	75	371.06	406.81	—	—	68.54	68.54	—	—	—	—
IV.....	3.09	488.53	327.32	21	50	1 263.80	1 285.30	13	80	496.35	510.15	—	—	—	—
V.....	11.71	94.95	75.33	129	65	363.05	492.70	—	—	30.75	30.75	—	—	—	—
VI.....	12.86	2 537.95	1 712.88	100	90	8 157.67	8 258.57	15	95	3 193.30	3 209.25	—	—	—	—
VII.....	25.30	1 224.50	845.52	263	42	3 743.24	4 006.66	98	37	1 529.75	1 628.12	—	—	—	—
VIII.....	279.06	1 388.60	1 209.42	2 817	45	6 575.05	9 892.50	813	12	2 843.84	3 656.96	—	—	—	—
IX.....	113.15	319.10	326.95	658	87	497.51	1 156.38	27	57	8.68	36.25	—	—	—	—
X.....	89.51	1 353.96	996.66	618	55	5 160.26	5 778.81	44	89	1 673.37	1 718.26	—	—	—	—
XI.....	19.27	184.00	142.55	203	11	722.46	925.57	22	70	159.11	181.81	—	—	—	—
XII.....	11.00	765.90	524.15	35	25	2 215.40	2 250.65	—	—	875.18	875.18	—	—	—	—
XIII.....	82.47	205.00	219.82	438	50	132	570.50	—	—	—	—	—	—	—	—
XIV.....	8.16	137.20	100.08	32	50	111.30	143.80	—	—	—	—	—	—	—	—
XV.....	5.32	92.00	66.94	37	30	46.50	83.80	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	682.44	9 423.34	6 992.77	5 466	75	30 339.20	35 805.95	1 043	10	11 016.08	12 059.18	—	—	—	—

Puhdas tulo				Hakatta puumäärä				Puhdas tulo				Puhdas tulo				
arvopuusta.		vähempiarvoisista puista.		Yhteensä.		1 ha kohti		m ³ kiinteää mittaia 1 ha kohti		koko alan 1 ha kohti				1 m ³ kohti kiinteää mittaia		
Smg.	7/11	Smg.	7/11	Smg.	7/11	arvopuusta m ³ kiinteää mittaia.	vähempiarvoisista puista m ³ pihomittaa.	kasvullista metsä maasta.	koko alaa.	arvopuusta.	vähempiarvoisista puista.	kasvullista metsämaasta.	keskimäärin.	arvopuulle.	vähempiarvoisille puille.	keskimäärin.
—	—	76	75	76	75	—	1.46	1.60	0.91	—	1:09	1:78	1:09	—	1:12	1:12
67	30	765	94	833	24	0.16	3.33	4.22	2.39	0:56	6:38	12:26	6:94	3:47	2:86	2:90
35	75	302	52	338	27	0.03	1.55	1.27	1.07	0:43	3:60	4:31	4:03	16:78	3:46	3:71
17	70	767	45	785	15	0.02	3.76	7.79	2.52	0:13	5:90	18:70	6:04	5:73	2:37	2:40
129	61	332	30	461	91	0.17	1.41	1.51	1.12	1:92	4:92	9:24	6:84	11:08	5:22	6:13
84	95	4 964	37	5 049	32	0.08	16.92	21.82	11.46	0:56	33:09	64:32	33:66	6:61	2:92	2:95
165	05	2 213	49	2 378	54	0.16	7.86	8.46	5.42	1:06	14:19	23:79	15:25	6:52	2:70	2:81
2 004	33	3 731	21	5 735	54	1.86	9.25	10.52	8.06	13:32	24:81	49:87	38:13	7:18	4:01	4:74
631	30	489	83	1 110	13	0.46	1.30	3.52	1.33	2:57	1:99	11:93	4:56	5:56	2:29	3:39
573	66	3 486	89	4 060	55	0.58	8.79	11.63	6.47	3:72	22:64	47:21	26:36	6:41	3:84	4:07
180	41	563	35	743	76	0.28	2.67	2.38	2.07	2:63	8:16	12:40	10:78	9:36	4:57	5:22
35	25	1 340	22	1 375	47	0.18	3.88	4.77	2.66	0:18	6:78	12:54	6:96	3:20	2:61	2:63
438	50	132	—	570	50	0.45	1.13	2.20	1.21	2:41	0:73	5:70	3:14	5:32	0:96	2:59
32	50	111	30	143	80	0.04	0.69	1.00	0.50	0:16	0:56	1:44	0:72	4:00	1:23	1:40
37	30	46	50	83	80	0.05	0.92	0.97	0.67	0:37	0:47	1:25	0:84	7:01	0:76	1:25
4 433	61	19 323	12	23 746	73	0.33	4.59	5.45	3.43	2:16	9:40	18:52	11:56	6:49	3:06	3:39

sän nuorennuksen edistämisen, metsikköjen hoidon, vesiperäisten maitten kuivattamisen y. m. suhteen olisi ryhdyttävä. Tässä tehdään m. m. laskelma vesiperäisten maitten kuivatuskustannuksista j. n. e. Kun sitten on päätetty mitä töitä vartiopiirillä otetaan tehtäväksi, saa vartiopiirin hoitaja merkitä näitten tilitykset tilikirjaansa ja samalla antaa koululle kirjalliset ilmoitukset töitten suorituksista. Niin pitää hän huolta leimausluetteloista, n. s. hakkuu-ilmoituksista, vedätysilmoituksista ja »annetuista», joihin viimeainittuihin otetaan kaikki vartiopiiristä luovutetut puut. Hoitokauden lopulla tehdään sitten yleinen kertomus vartiopiirin hoidosta. Tätä kertomusta seuraa myöskin vartiopiirin kartta, johon on eri väriyksillä kuvattu vuoden kaikki ne hakkausalat, joissa erilaisia hakkaustapoja on käytetty. Sitäpaitsi kuuluvat kertomukseen kaikki konttoriin annetut, edellä mainitut ilmoitukset ja niitten ohella hakkuu-, vedätys- ja muut välikirjat, joita töitten luovuttamisessa on käytetty. Itse kertomus on useilta vartiopiireiltä hyvinkin laaja, sisältäen pääasiassa kaikki tärkeimmät huomiot hoitokaudelta. Tälläisiin kuuluvat kuvaukset keinollisista metsänuudistuksista sekä luonnollisen nuorennoksen edistämistöistä ja näitten kustannuksista pintayksikköä kohti. Tämän ohella tulevat laskelmat hakkuu- ja hevosten päivä- ja urakkapalkoista ja niitten suhteista. Kun kaikki oppilaitten työtkin arvioidaan rahassa, saadaan täydellinen selvitys leimaus- ja hakkuutenvilvontakustannuksista y. m. Tärkeät ovat vertailut eri puutavaralajien hintasuhteista, halottujen ja halkaisemattomien halkojen kuutiomääräsuhteista, paperi ja propsipuitten kuorimäärästä y. m. Lopuksi tehdään vertailu kokonaistulojen sekä todellisten menojen ja niitten menojen välillä, joihin sisältyvät koulun voimilla tehtyjä töitä vastaavat kustannukset, sekä lasketaan hakkuumäärät ja tulot vartiopiirin pintayksikköjä kohti ja tehdään päätelmä hakkuumäärän vaikutuksesta metsän vastaiseen tuotantoon. — Pitemmät ajat jatkettuina voivat nämä vartiopiirejä koskevat vuosittaiset selitykset olla arvokkaana lisänä metsiemme tuotannon tilastoon.

Kertomusvuotena on kevät- ja syyslukukaudella noudatettu seuraavaa työjärjestystä. Maanantai ja perjantai: 6—8 a. p. tietopuolista opetusta, 8—9 aamiainen, 9—2 i. p. piirustusta ja karttatöitä, 2— $\frac{1}{2}$ päivällisaika sekä 4—6 tahi 7 tietopuolista opetusta ja käsitöitä.

Tiistai ja torstai: 6—7 a. p. tietopuolista opetusta, 7—8 aamiainen, 8—2 käytännöllisiä töitä, 2—4 päivällinen, 4—7 (6) tietopuolista opetusta. Keski- viikko ja lauantai: 6—7 a. p. aamiainen, 7—2 käytännöllisiä töitä, 2— $\frac{1}{4}$ (4) päivällinen, $\frac{1}{2}$ (4) —6 käsitöitä ja tietopuolista opetusta.

Kesäaikana eli toukokuun 1 päivästä marraskuun 1 päivään on työjärjestys ollut seuraava:

- k:lo 6—8 a. p. käytännöllisiä töitä ja harjoituksia,
 » 8—9 » aamiainen ja lepo,
 » 9—2 i. p. käytännöllisiä töitä ja harjoituksia,
 » 2— $\frac{1}{2}$ 4 » päivällinen ja lepo,
 » $\frac{1}{2}$ 4—7 » käytännöllisiä töitä ja harjoituksia.

Niinä päivinä, jolloin työpaikka on ollut etäämpänä koululta, on aamiainen syöty k:lo 6 ja 7 välillä.

Mitään suurempia järjestyssäännön rikkomisia ei koululla ole kertomusvuonna tapahtunut. Joitakin yksityisiä ja virallisiakin muistutuksia on oppilaille kuitenkin annettu. Syyslukukaudella erotettiin koulusta eräs toisen kurssin oppilas lyhemmäksi ajaksi, mutta sai hän kuitenkin päästötodistuksen joulukuun 17 päivänä.

Sairauspäiviä on kertomusvuotena ollut kaikkiaan $162\frac{1}{2}$ päivää. Tämä määrä on likimäärin puolta pienempi kuin edellisenä vuonna. Vaarallisempia sairauskohtauksia ei ole ollut, vaan ovat useimmat johtuneet loukkautumisesta ulkotöissä tai käsistöissä. Ainoastaan aniharvoissa tapauksissa on tällöin tarvittu käyttää lääkärin apua.

Varsinaisia suurempia opintoretkeilyjä ei varojen puutteessa ole kertomusvuonnakaan voitu tehdä. Kuitenkin on käyty läheisissä Ryötön ja Vääränkosken massatehtaissa sekä Myllymäen terva- ja tärpättitehtaassa ja joissakin pienemässä sahalaitoksessa. Retkeilyn luonteen ovat saaneet myöskin useat yksityisille maille tehdyt kylvö- ja istutusmatkat, metsänleimaus- ja arvioimismatkat y. m.

Metsämiehelle välttämättömänä liikuntakeinona, on hiihtoa harrastettu koululla hyvinkin paljon. Niin onkin hiihtotaito kohonnut kertomusvuonna erityisen korkealle. Tätä eivät todista ainoastaan hyvät tulokset kolmesta hiihtokilpailusta vaan myöskin se erityinen harrastus, jota hiihtotaidolle on omistettu.

Niitä kokeiluja ja havaintojen tekoa, joista jo edellisessä vuosikertomuksessa mainitaan, on kertomusvuonna jatkettu. Lukuunottamatta ulkomaalaisten puulajien viljelyskokeita, on koululla tehty useamman laatuksia kylvö- ja istutuskokeiluja kotimaisilla puulajeilla. Näistä on erityisesti mainittava eräs laajempi sarja männyn ja kuusen siemenen hajakylvöä eräälle kasketulle alalle. Sarjaan kuuluu sellaiset hajakylvötävät, kuin siementen sekoittaminen määräsuhteissa ennen kylvöä, eri siemenlajien kylväminen erikseen laajemmissa kaistaleissa ja ruuduissa, sekä myöskin eri leveysasteilta kotoisin olevain männyn ja kuusen siementen käyttäminen joko erikseen tahi yhdessä toistensa kanssa. Kokeiluja varten oli siemeniä hankittu m. m. seuraavilta seuduilta. Inarista, Rovaniemeltä, Oulun tienoilta, Ätsäristä, Evolta, Pieksämäeltä, Sakkolasta, keski-Ruotsista ja Tyrolista. Esimerkkinä voidaan mainita, että tehtiin

sellaisiakin hajakylvöjä, kuin sekottamalla saksalaista mäntyä ja Oulun seudun kuusta. — Koko koesarjaan liittyy 16 koealaa.

Edellämainittuja siemenlajeja on käytetty vielä kokeiluihin taimimailla. Tunnettua nimittäin on, että puunsiementen perinnöllisyyskysymys herättää nykyään entistä enemmän huomiota. Tässä suhteessa voikin tällaisilla kokeiluilla olla arvonsa. Samassa tarkoituksessa on hankittu esim. siperialaisen lehtikuusen siemeniä Siperiasta ja Suomesta samaten kuin tervalepän siementä useasta maasta. Kokeiluissa on m. m. huomattu että kotimainen lehtikuusen siemen on itänyt erinomaisen hyvin.

Jonkinlaisina maanlaatuopillisina tutkimuksina voisi ehkä pitää sitä koesarjaa, jossa männyn ja kuusen siementä on kylvetty kangasmaassa tavattaviin erilaisiin rapautumiskerroksiin sekä turve- ja multamuodostumiin. Tuloksia näistä ei vielä lopullisesti voida nähdä.

Eri tavalla halottujen ja ladottujen halkojen ja paperipuitten kuutiosuhteista ja kuivamisnopeuksista on myöskin tehty tutkimuksia. Eräs tällainen sarja on kestänyt vuoden ajan, jonka kuluessa puut on punnittu joka kuukausi. Mainitsemista ansainnevat myöskin tutkimukset pakkasen vaikutuksesta puun runkojen lämpösuhteisiin ja läpimitan kutistumiseen.

Koulua varten kertomusvuodeksi myönnettyt rahat ja niiden käyttäminen selviää alla olevasta taulusta:

Määräraha.	Myönnetty rahama- äärä.		Tästä käytetty				Käyttä- mättä.	
			edellisenä vuotena.		kertomus- vuotena.			
	<i>Smc.</i>	<i>7/12</i>	<i>Smc.</i>	<i>7/12</i>	<i>Smc.</i>	<i>7/12</i>	<i>Smc.</i>	<i>7/12</i>
I. Menosääntöön merkityt määrarahat.								
Palkkauksia 7. P. L. II: 12	10 650	—	—	—	10 650	—	—	—
Oppilaitten ruokarahoja 7. P. L. II: 13	10 950	—	—	—	10 950	—	—	—
Oppilaitten vaatetusrahoja 7. P. L. II: 14	900	—	—	—	900	—	—	—
<i>Sekalaisia menoja 7. P. L. II: 15.</i>								
Tarverahoja	2 000	—	—	—	2 000	—	—	—
Rakennusten korjausrahoja	1 000	—	—	—	1 000	—	—	—
Puitten vetoon käytettäviä rahoja	600	—	—	—	600	—	—	—
Hevosten ruokaan käytettäviä rahoja	900	—	—	—	895 95	—	—	4 05
Taimitarharahoja	1 000	—	—	—	1 000	—	—	—
Palovartijan palkkaa	500	—	—	—	500	—	—	—
Palkintorahoja	75	—	—	—	75	—	—	—
Kunnallis- ja kirkollismaksuja 7. P. L. II: 21	550	—	—	—	618 81	—	—	1) 68 81
Yhteensä	29 125	—	—	—	29 189 76	—	—	4 05

1) Käytetty liikaa.

M ä ä r ä r a h a .	Myönetty raha- määrä.		Tästä käytetty				Käyttä- mättä.	
			edellisenä vuotena.		kertomus- vuotena.			
	<i>Smk.</i>	<i>mk.</i>	<i>Smk.</i>	<i>mk.</i>	<i>Smk.</i>	<i>mk.</i>	<i>Smk.</i>	<i>mk.</i>
II. Satunnaisia määrärahoja.								
Keis. Senaatti myöntänyt 19 ¹⁰ / ₈ koulun raken- nusten kunnostamiseen 7. P. L. III: 1.....	23 395	85	4 913	—	18 481	70	—	1 15
Keis. Senaatti myöntänyt 19 ¹⁰ / ₈ metsänhoidol- listen talvikurssien pitoon 7. P. L. II: 16 O	4 900	—	1 831	55	2 925	25	—	143 20
Metsähallitus myöntänyt 19 ⁷ / ₁ 09 paperi- ja propsi- puuhakkauksiin 7. P. L. II: 16 D	3 000	—	—	—	3 000	—	—	—
Samoin 19 ¹⁴ / ₈ 09.....	1 750	—	—	—	1 747	80	—	2 20
Metsähallitus myöntänyt 19 ⁷ / ₁ 09 puutavarain hankintaan valtionrautateille 7. P. L. II: 20	6 500	—	—	—	6 500	—	—	—
Samoin 19 ⁵ / ₁₁ 09.....	1 000	—	—	—	999	60	—	36
Metsähallitus myöntänyt 19 ⁷ / ₁ 10 käpyjen hankin- taan 7. P. L. II: 16 E	750	—	—	—	746	64	—	3 40
Metsähallitus myöntänyt 19 ⁷ / ₁ 10 vesiperäisten maitten ojitukseen 7. P. L. II: 16 N	2 000	—	—	—	1 999	44	—	56
Metsähallitus myöntänyt 19 ³ / ₄ 10 oikeudenkäynti- apulaisen palkkion	150	—	—	—	150	—	—	—
Keis. Senaatti myöntänyt 19 ¹⁵ / ₈ 09 ja 19 ⁹ / ₁₀ 09 lisäpalkkiota koulun v. t. johtajalle ja opetta- jalle, yhteensä 14. P. L. VI: 1	1 799	96	—	—	1 799	96	—	—
Keis. Senaatti 19 ²⁴ / ₇ 09 metsänhoidollisten kurs- sien pitoon 7. P. L. II: 16 O	4 075	—	—	—	4 075	—	—	—
Yhteensä	49 320	81	6 744	55	42 425	39	—	150 87
Kaikkiaan	78 445	81	6 744	55	71 615	15	—	150 92

Metsänhoidolliset talvikurssit Tuomarniemen metsänvartijakoululla.

Kertomusvuonna on koululla ollut kahdet eri kurssit semmoisia henkilöitä var-
ten, jotka aikovat harrastaa omien metsiensä hoitoa. Niin on maaliskuun 1 päi-
västä toukokuun 22 päivään jatkettu samoja talvikursseja, jotka olivat alkaneet
edellisen vuoden marraskuun 1 päivänä. Näillä kaikkiaan 18 viikkoa kestävillä
kurseilla on annettu opetusta 18 eri henkilölle.

Tehdyistä ehdotuksesta suostui Keisarillinen Senaatti 21 p:nä heinäkuuta 1909
antamallaan päätöksellä lyhentämään kurssien kestämisäikää kolmeen kuukau-
teen. Osaanottajien tuli saapua koululle syyskuun 15 päivänä ja kurssit päättyisi-
vät joulukuun 15 päivänä. Täten vältettäisiin se haitta, mikä johtuu opintoajan
jakamisesta kahteen lukukauteen. Samalla myönnettiin myöskin erityinen pie-
nempi apuraha jaettavaksi opintokauden päätyttyä oppilaille näitten edisty-
misen ja harrastuksen mukaan, samalla kuin ruokarahoja jonkun verran koroi-

tettiin. Tällaisina ovatkin kurssit osoittautuneet, ainakin nyt ensi kerralla, tarkoitustaan vastaaviksi. Niihin saatiin myös erittäin sopivia oppilaita, joilla on tilaisuutta omien metsien hoitoon ja samalla hyvää harrastusta siihen. Tällaisena ei tätä Metsähallituksen alaista yksityismetsänhoidon edistämistyötä ole vähäiseksi arvosteltava.

Edellämainituilta kolmikuukautisilta kursseilta päästettiin 20 henkilöä.

Metsänhoidollisten kurssien varsinaisena opettajana oli kevätlukukaudella metsänhoitaja E. Lönnroth. Syksyllä, jolloin aluksi oli vaikeaa saada kolmatta opettajaa, hoitivat koulun vakinaiset opettajat opetusta metsänhoidollisilla kursseilla. Noin 6 viikon aikana oli sittemmin apuna metsäkonduktööri E. Sammallahti. Opetus on ollut jaettuna siten, että metsänhoitooppia, lakioppia ja metsäkirjanpitoa on kursseilla opettanut koulun johtaja, sekä opettaja joitakin luonnontieteellisiä aineita ja syyskursseilla metsänarvioimista ja maanmittausoppia.

Maaliskuun 1 päivästä toukokuun 1 päivään ei käytännöllisiä töitä ole ollut sanottavassa määrässä, sillä opetustunteja on pidetty pitkin päivää. Tämän jälkeen on loppuaika ollut pääasiassa vaan ulkotöitä. Syyskursilla on työjärjestys sitävastoin ollut jotenkin sama kuin vakinaisella kurssilla.

Eri kursseilla on käytännöllisiä töitä ollut seuraavat määrät:

Työn laatu.	Käytetty työpäiviä.	
	Kevätkursilla.	Syyskursilla.
Taimistojen perkaus.....	—	17
Apuharvennus.....	22	36
Tukin hakkuuta	19	34
Hiomo- sysi- y. m. puitten hakkausta	35	99
Hakkausalojen raivausta	—	13
Kylvöä ja istutusta	19	48
Taimitarhatöitä	18	56
Siementen karistusta	13	39
Maamittausta ja kartoitusta	30	37
Koealojen ottoa ja metsänarvioimista	6	24
Sysimilutöitä	10	15
Tervanvalmistusta.....	12	25
Parrun ja hirren veistoa.....	65	27
Puutavaran leimausta ja merkitsemistä	23	69
Uittoa y. m. puutavaran kuletusta	36	—
Käsitöitä	3	—
Rakennustöitä	5	—
Päivystystöitä.....	60	86
Sekatöitä	4	11
	Yhteensä	636

Toukokuussa päättäneitten talvikurssien päivätyöluku oli kokonaisuudessaan 860 kun myös edellisen syksyn työt otetaan lukuun. Yhdistelmä osoittaa, että syyskursseilla ovat metsätyöt olleet vaihtelevia ja että kuhunkin työhön käytetyssä ajassa voidaan perehtyä kysymyksessä oleviin töihin.

Opetustuntien määrä eri kursseilla näkyy seuraavasta taulusta:

O p e t u s a i n e .	Talvikurssi.	Syyskurssi.
Metsänhoito-oppi	34	50
Metsänarvioiminen	26	56
Metsäteknologia.....	23	23
Metsälakioppi	11	16
Maanmittausoppi	21	23
Luonnonhistoria.....	19	16
Luonnonoppi	21	14
Kirjanpito.....	—	8
Laskento	33	29
Oikeinkirjoitus	5	—
Piirustus ja karttatyöt.....	28	65
Metsänhoidollinen keskustelu	10	—
Yhteensä	231	300

Talvikurssien osalle tuli syyslukukauden tuntien kanssa kaikkiaan 369 opetustuntia eli ainoastaan 69 enemmän kuin 3-kuukautisilla syyskursseilla. Epäilemättä voikin sanoa, että näillä kursseilla olleet henkilöt saivat tällä lyhyellä ajalla suhteellisesti paljon tietoja.

Kuten Tuomariemen metsänvartijakoulua koskevien menoerien kohdalla on mainittu, oli metsänhoidollisia kursseja varten käytettävänä kaksi määrärahaa, toinen Keisarillisen Senaatin myöntämä kesäkuun 18 päivänä 1908 ja toinen kertomusvuoden heinäkuun 24 päivänä. Edellisestä, joka oli suuruudeltaan 4,900 mk., siirtyi kertomusvuoden osalle 3,068 mk. 45 p:ää, josta kuitenkin käytettiin ainoastaan 2,925 mk. 25 p:ää, kun täyttä määrää oppilaita ei keväällä ollut kursseilla. Syyskursseja varten käytettävänä olleista 4,075 mk. ei ollut mitään ylijäämää.

Nikkarilan metsänvartijakoulu.

Nikkarilan metsänvartijakoulu, joka on perustettu Nikkarilan sotilasvirka-talopuistoon Pieksämäellä elokuun 26 päivänä 1904 annetun armollisen asetuksen mukaan, alkoi toimintansa marraskuun 1 päivänä 1905 ja on siis vuoden 1909 päättyessä ollut toimessa alun viidettä vuotta.

Johtajana on edelleen ollut johtaja J. Oskari Peurakoski.

Opettajana oli kertomusvuoden alkupuolen metsänhoitaja Arvid Borg. Syyskuun lopussa siirtyi hän Evon-Vesijaon hoitoalueen v. t. metsänhoitajaksi, jolloin hänen tehtäviensä koulussa tuli hoitamaan metsäkonduktööri Oskari E. Sandelius. Kun opettaja A. Borg sitten nimitettiin ja määrättiin Tuomarniemen metsänvartijakoulun johtajaksi marraskuun 17 päivänä jäi metsäkonduktööri O. E. Sandelius edelleenkin, opettajaviran avoinna olojaksi koulun v. t. opettajaksi.

Työnjohtajana ja käsitöitten ohjaajana on edelleenkin ollut metsänvartija K. A. Kanerva.

Oppilaita on koulussa ollut 30, 15 kummallakin osastolla. Lokakuun 15 päivänä pidettiin päästötutkinto, jolloin vahemman osaston oppilaat päästettiin koulusta.

Marraskuun 1 päivänä saapui kouluun 138 pyrkijästä 14 uutta oppilasta.

Kertomusvuoden kuluessa on koulussa noudatettu seuraavaa opetus- ja työjärjestystä:

Kevät- ja syyslukukausi.

Aika.	Maanantai.	Tiistai.	Keskiviikko.	Torstai.	Perjantai.	Lauantai.
	Vanhempi osasto.					
6—7 a. p.	Luonnonhistoriaa.	Teknologiaa.	Metsänhoito-oppia.	Luonnonhistoriaa.	Luonnonhistoriaa.	Metsänhoito-oppia.
7—8 »	Ainekirjotusta.	Laskentaa.	Luonnonhistoriaa.	Arvioimista.	Teknologiaa.	Laskentaa.
Aamiaisloma.						
8.30—9.30 a. p.	Ulkotöitä.	Ulkotöitä.	—	Ulkotöitä.	Ulkotöitä.	Ulkotöitä.
9.30—10.30 »	»	»	Lakioppia.	»	»	»
10.30—11.30 »	»	»	Laskentaa.	»	»	»
11.30—2.30 »	»	»	Piirustusta.	»	»	»
Päivällisloma.						
4—5 i. p.	Käsitöitä.	Piirustusta.	—	{ Laulua.	Arvioimista.	—
5—6 »	»	»	—	{ Käsitöitä.	Kirjanpitoa.	—
6—7 »	»	—	—	—	»	—
Nuorempi osasto.						
6—7 a. p.	Metsänhoito-oppia.	Oikokirjotusta.	Luonnonoppia.	Metsänhoito-oppia.	Metsänhoito-oppia.	Luonnonoppia.
7—8 »	Laskentaa.	Luonnonoppia.	Laskentaa.	Maanmittausoppia.	Metsästysoppia.	Ainekirjotusta.
Aamiaisloma.						

Aika.	Maanantai.	Tiistai.	Keskiviikko.	Torstai.	Perjantai.	Lauantai.
8.30—11.30 ap.	Ulkotöitä.	Ulkotöitä.	Käsitöitä.	Ulkotöitä.	Ulkotöitä.	—
11.30—2.30 »	»	»	Piirustusta.	»	»	—
P ä i v ä l l i s l o m a.						
4—5 i. p.	Mittaus-oppia.	Piirustusta.	—	{ Laulua. Käsitöitä.	Luonnonoppia.	—
5—6 »	Laskentoa.	»	—	—	Maaperäoppia.	—

Kesä-aika.

Molemmat osastot.

Kello 7 a. p.—12 p. Käytännöllisiä töitä.

» 12 p.—1 i. p. Päivällisloma.

» 1 i. p.—6 » Käytännöllisiä töitä.

Aamupäivällä on kunakin päivänä ollut $\frac{1}{4}$ tunnin lomahetki.

Heinäkuun 3—27 päivän välisenä aikana, jolloin oltiin mittaus- ja arviointistoissa Joroisten kruununmaalla, alettiin työpäivä aamulla kello 7 ja lopetettiin illalla kello 7.

Kevätlukukauden työjärjestys oli käytännössä tammikuun 8 päivästä huhtikuun loppuun ja syyslukukauden työjärjestys marraskuun 2 päivästä joulukuun 18 päivään, jolloin oppilaat laskettiin joululomalle. Vanhemmalla osastolla oli kesätyöjärjestyksen aikana, toukokuun 7 päivään asti, opetustunteja milloin suurempi milloin pienempi määrä päivässä. Niinikään oli vanhemmalla osastolla opetustunteja elokuun 23 ja 24 päivänä. Kesäloma oli kesäkuussa 19—27 päivinä. Tutkintolukujen takia olivat vanhemman osaston oppilaat vapaina käytännöllisistä töistä elokuun 25 päivästä alkaen. Sillä ajalla polttivat he kuitenkin sysimiilun, jonka polttamiseen y. m. käytettiin yhteensä 92 päivätyötä.

Tietopuolinen opetus, jota pääasiallisesti annettiin, kuten edellä on mainittu, tammikuun 8 päivästä huhtikuun loppuun ja marraskuun 2 päivästä joulukuun 18 päivään, jakautui eri aineisiin ja tuntimääriin nähden eri osastojen kesken eri lukukausina seuraavasti:

Kevätlukukausi:

Vanhempi osasto

Metsänhoito-oppia	20 tuntia
Metsänarvioimista	75 »
Metsäteknologiaa	30 »
Lakioppia	15 »

Laskentoa	54 tuntia	
Kirjanpitoa	16 »	
Kasvioppia	54 »	
Maaperäoppia	9 »	
Piirustusta ja karttatöitä ..	97 »	
Ainekirjoitusta	2 »	372 tuntia.

Nuorempi osasto:

Metsänhoito-oppia	41 tuntia	
Mittausoppia	14 »	
Laskentoa	46 »	
Luonnonoppia	23 »	
Eläinoppia	31 »	
Maaperäoppia	15 »	
Maanmittausoppia	22 »	
Piirustusta ja karttatöitä ..	89 »	
Metsästysoppia.....	14 »	
Ainekirjoitusta	9 »	
Oikokirjoitusta	18 »	322 tuntia.

Syyslukukausi.

Vanhempi osasto:

Metsänhoito-oppia	7 tuntia	
Metsänarvioimista	9 »	
Metsäteknologiaa	8 »	
Lakioppia	4 »	
Laskentoa	21 »	
Kirjanpitoa	1 »	
Eläinoppia	19 »	
Kasvioppia	13 »	
Piirustusta ja karttatöitä ..	37 »	
Ainekirjoitusta	4 »	123 tuntia.

Nuorempi osasto:

Metsänhoito-oppia	12 tuntia	
Mittausoppia	3 »	
Laskentoa	20 »	
Luonnonoppia	25 »	
Maaperäoppia	6 »	

Maanmittausoppia	8 tuntia	
Piirustusta ja karttatöitä ..	31 »	
Metsästysoppia	7 »	
Ainekirjoitusta	5 »	
Oikokirjoitusta	6 »	123 tuntia.

Yhteensä 940 tuntia.

Kummallakin osastolla yhteensä on siis kertomusvuoden kuluessa annettu tietopuolista opetusta 940 tuntia, jota paitsi vanhemman osaston oppilailla on ollut piirustusta muutamina päivinä.

Käytännöllisiä töitä on kertomusvuonna tehty 7072 päivätyötä, joista kevät- ja syyslukukauden osalle, jolloin työaika oli 6 tuntinen, tulee 3199½ päivätyötä ja kesäajalla, jona työaika oli 10 tuntinen ja osaksi pitempikin, 3872½ päivätyötä. Laatuunsa nähden jakautuivat työt seuraavasti:

Taimiston perkausta	24 päivätyötä
Apuharvennuksia	703 »
Vesiperäisten maitten kuivatustyötä ..	740 »
Metsänvartioimista	117 »
Tukin kaatoa	29 »
Hiomo-, syysi- y. m. puitten valmistusta	507½ »
Halkojen hakkausta ja tekoa	835½ »
Hakkausalojen raivausta	231 »
Kylvöä ja istutusta	101 »
Taimitarhatöitä	240 »
Käpyjen keräystä ja siementen karistusta	25 »
Maanmittausta-, kartotus- ja punnitustöitä	784 »
Koalojen ottoa ja metsänarvioimista ..	234 »
Arvopuiden lukemista	389 »
Sysimiilutöitä	303 »
Parrujen, hirsien y. m. veistoa	13 »
Puutavarain leimausta ja merkitsemistä	266 »
Metsäntuotteiden luovutusta	5 »
Puutavaran kuljetusta	36 »
Käsitöitä	125 »
Maanviljelystöitä	391 »
Rakennustöitä	115 »
Päivystystöitä	493 »
Sekalaisia töitä	365 »

Yhteensä 7072 päivätyötä.

Kertomusvuoden aikana on m. m. apuharvennettu Nikkarilan virkatalopuiston maalla Kukkarojärven palstalla noin 12, 2 ha suuruinen alue sekä raivattu ja perattu erästä korpea, josta edellisenä vuonna hakattiin hiomopuita ja joka sittemmin on ojitettu, noin 8 ha, ala ynnä hakattu huonokasvuiset kuuset toisesta korvesta 3,77 ha alalta sekä harventamalla paperipuuta muutamalta kankaalta 3,70 ha alalta. Sitäpaitsi on Joroisten kruununmaalla harvennettu noin 5 ha suuruinen ala. Kukkarojärven palstalta hakattiin 297 tukkia, jotka 5,5 m. päästä, tyvipäästä lukien, täyttivät 15—25 cm, 301 m³ hiomopuita, 1390 m³ halkoja sekä 50 m³ polttopuurankoa ja Joroisten kruununmaalta sysipuurankeja 300 m³.

Koulun taimitarhaan on kylvetty 13 kg kuusen, 3 gr siperialaisen lehtikuusen-, 1,5 kg hopeakuusen (ab. pectin.), 0,2 kg ab concolor'in-, 1 kg saarnin-, 1 kg hevostakanjan ja 0,5 kg siperialaisen hernenpuun siemeniä sekä koulutettu noin 20,000 tainta. Kukkarojärven maalla vuonna 1907 ojitetulle suolle on kertomusvuonna kylvetty männyn siemeniä noin 0,5 ha alalle ja koivunsiemeniä saman suuruiselle alalle. Samalle suolle istutettiin noin 0,25 ha suuruinen ala osaksi 3 vuotisilla, koulutetuilla Pin. Banksianan osaksi männyn ja osaksi vuorimännyn taimilla. Pienelle alalle istutettiin tervalepän taimia 1,000 kpl. — Joroisten kruununmaalla on tehty apuviljelyksiä noin 9 ha suuruisella alalla, kylvämällä männyn siementä noin 10 kg ja istuttamalla 12,750 kpl. erilaisten puitten taimia.

Kukkarojärven maalla poltettiin noin 60 m³ puuta sisältävä lamamiilu, josta saatiin sysiä 194 hl eli lähes 35 % puumäärästä.

Joroisten kruununmaalla poltettiin 80 m³ sisältävä pystymiilu ja 87 m³ sisältävä lamamiilu, joista edellisestä saatiin 194 hl ja jälkimäisestä 268 hl sysiä. Edellisestä saatu sysimäärä tekee vähän yli 24 % ja jälkimäisestä saatu sysimäärä vähän vaille 31 % puumäärästä. Tuloksiin on vaikuttanut epäilemättä suureksi osaksi se että miilun pohjat olivat aivan uusia mutta osaltaan myöskin se, että puut olivat lehtipuita ja liian tuoreita.

Ojaa on kertomusvuonna kaivettu suon kuivattamista varten 2,403 m, joista 390 m oli valtaojaa ja 2,013 m niska- ja sarkaojaa. Puroa on perattu 410 m, jonka kautta koulun alueella olevan Mustosenjärven vesikorkeus laskeutui lähes metrin. Joroisten kruununmaan pohjoisosassa mitattiin kartoitettiin ja arviointiin noin 846 ha suuruinen ala.

Oppilaitten terveyden tila on ollut hyvä. Sairauspäiviä on kertomusvuoden kuluessa ollut kaikkiaan 67½ päivää.

Harjoitusalueena on koululla paitsi kruununmaata, joka erityisenä hoitoalueena on koulun hallintoon ja hoitoon alistettu, Nikkarilan sotilasvirkatalon puisto, josta on apuharvennuksia y. m. hakkauksia toimitettaessa hakattu 297 tukkia, 301 m³ hiomopuita, 1390 m³ halkoja ja 50 m³ polttopuurankoja.

Kertomusvuoden kuluessa on tammi- ja helmikuun ajalla luovutettu Nikkarilan virkatalopuistosta: paperipuita 593,5 m³, polttopuita 595,0 m³ ja sysiä 372,25

hl. Kokonaistulo sanotuista metsäntuotteista oli 5,108 mk. 85 p:ää, jakautuen siten, että paperipuista saatiin 2,967 mk 50 p:ää, polttopuista 1,932 mk ja sysistä 209 mk 35 p:ää. Kun paperipuitten vedätys maksoi 769 mk 85 p:ää ja polttopuitten vedätys 672 mk sekä sysipuitten vedätys ja sysien poltto 83 mk 75 p:ää, niin jäi säästönä paperipuista 2,197 mk 65 p:ää, polttopuista 1,260 mk sekä sysistä 125 mk 60 p:ää, eli yhteensä 3,583 mk 25 penniä. Kun tästä vielä vähennetään rahastonhoitajalle sekä tuloista että menoista tuleva 2 % :n palkkio eli yhteensä 132 mk. 68 p:ää, jää Nikkarilan virkatalopuistosta kertomusvuoden kuluessa luovutetuista metsäntuotteista puuhaana säästönä 3,450 mk. 57 penniä.

Purojen perkaukseen myönnettyistä varoista, 1,000 mk:sta on, käytetty 651 mk 62 p:ää, jolla rahamäärällä on saatu puroa peratuksi 1589 m.

Koululle myönnettyjen määrärahojen suuruus sekä niistä käytetyt erät näkyvät seuraavasta taulusta:

	Määrä- rahan suuruus.		Määrärahasta on			
			käytetty.		käytännöll.	
	<i>Smk</i>	<i>pää</i>	<i>Smk</i>	<i>pää</i>	<i>Smk</i>	<i>pää</i>
Menosääntö:						
Palkkauksia 7. P. L. II: 12	10 650	—	10 649	99	—	01
Ruokarahoja » » » » 13	10 980	—	10 791	—	189	—
Vaatetusapua » » » » 14	900	—	880	—	20	—
Sekalaisia menoja 7. P. L. II: 15	5 525	—	5 524	94	—	06
Ylimääräisiä määrärahoja:						
K. S. ²⁰ / ₄ 09 Purojen perkaukseen virkatalopuiston maalla 7. P. L. III: 3	1 000	—	651	62	348	38
K. S. ⁴ / ₆ 09 Opetusvälineitten hankkimiseen 7. P. L. II: 16.0	1 500	—	1 002	15	497	85
K. S. ¹⁸ / ₁₂ 09 Lisäpalkkioksi v. t. opettajalle vakanssiaikana 14 P. L. VI: 1	666	64	166	66	499	98
Yhteensä	31 221	64	29 666	36	1 555	28

Rovaniemen metsänvartijakoulu.

Rovaniemen metsänvartijakoulu, joka niinkään Metsähallituksen esityksen johdosta perustettiin armollisen asetuksen nojalla elokuun 26 päivältä 1904, alkoi toimintansa marraskuun 1 p:nä 1905, jotenka koulu kertomusvuoden lopussa on ollut toimesta alun viidettä vuotta.

Kuten edellisinäkin vuosina on opettajistoon nytkin kuulunut johtaja, opettaja ja työnjohtaja. Henkilömuutoksia ei ole kertomusvuoden kuluessa opettajakunnassa ollut. Opetusvelvollisuus on ollut jaettuna ohjesäännön määräämällä tavalla. Johtaja on siten antanut opetusta metsänhoito-opissa, metsänarvioimisessa ja metsänjärjestelyopin alkeissa, metsäteknologiassa, tärkeimpien metsä-

taloutta koskevien asetusten tuntemisessa, laskennossa sekä työluettelojen teossa ja kirjanpidossa, opettaja maaperäopissa, metsäkasviopissa, metsäeläinopissa, metsänriistanhoito- ja metsästysopissa, äidinkielen kirjallisessa käyttämisessä, maanmittaus- ja punnitusopissa sekä piirustuksessa ja karttatöissä; työnjohtaja käsitöissä.

Ulkotöitä on välittömästi johtanut työnjohtaja, varsinaisissa ammattitöissä on aina joko johtaja tahi opettaja ollut mukana.

Koulussa oli kertomusvuoden alussa 29 oppilasta, vanhemmalla osastolla 15 ja nuoremmalla 14. Näistä annettiin kevätlukukauden alkupuolella eräälle vanhemman osaston oppilaalle sairauden takia ero, joten oppilasmäärä siis aleni 28:aan.

Lokakuun 15 päivänä pidettiin tavanmukainen päästötutkinto, jolloin kaikki 14 toisen osaston oppilasta saivat päästötodistuksen.

Marraskuun 1 päivänä saapui kouluun 15 uutta oppilasta, jotka aikaisemmin olivat valitut 74 pyrkijästä.

Oppilaat ovat edelleenkin olleet yhteisenä ruokakuntana. Keisarillisen Senaatin myönnytyksestä syyskuun 2 päivältä 1908 on ruokaraha, joka ennen oli 1 markka päivää ja oppilasta kohti, kertomusvuoden alusta ollut 1 markka 20 penniä.

Palveluskuntaan ovat edelleenkin kuuluneet taloudenhoitajatar, pesijätär ja palovartija.

Kevätlukukaudella alkoi tietopuolinen opetus tammikuun 8 päivänä ja päättyi lopullisesti vasta toukokuun 28 päivänä. Loppuaikoina ei lukujärjestyksestä kumminkaan enään noudatettu, vaan pidettiin oppituntia muiden töiden lomassa. Syyslukukaudella alkoi tietopuolinen opetus marraskuun 2 päivänä ja päättyi joulukuun 18 päivänä.

Koko lukuvuoden on käytetty seuraavaa luku- ja työjärjestystä:

K:lo 6—8 a. p. tietopuolista opetusta.

» 8—9 » » aamiainen.

» 9—2 p. käytännöllisiä töitä ja harjoituksia.

» 2—3 i. p. päivällinen.

» 3—6 » » tietopuolista opetusta ja käsitöitä, paitsi lauantaina, jolloin on ollut vapaata.

Kesäaikana, siis toukokuun 28 päivän ja marraskuun 1 päivän välisenä aikana, on työjärjestys ollut seuraava:

K:lo 6—8 a. p. käytännöllisiä töitä ja harjoituksia.

» 8—9 » aamiainen.

» 9—2 p. käytännöllisiä töitä ja harjoituksia.

» 2—3 i. p. päivällinen.

» 3—6 i. p. käytännöllisiä töitä ja harjoituksia, paitsi lauantaina, jolloin k:lo 4:n jälkeen on ollut vapaata.

Maanmittaustöiden aikana ja etäämmällä harjoitustöissä oltaessa on työt aloitettu kello 7 aamulla ja pidetty ainoastaan yksi lepoetki, päivällisloma.

Samoin on syksymmällä pimeiden ilmojen takia täytynyt työjärjestykseen tehdä pienempiä muutoksia.

Vanhemman osaston oppilaat ovat syyskuun alkupuolesta, viiden viikon ajan, olleet vapautetut ulkotöistä ja saaneet aikansa käyttää eri aineiden oppijaksojen kertaamiseen ja tutkintojen suorittamiseen.

Lomaa on oppilailla kertomusvuoden kuluessa ollut yhteensä noin 5 viikkoa.

Tietopuolista opetusta on kertomusvuoden kuluessa annettu kaikkiansa 893 tuntia, jakautuen eri aineissa ja eri osastoilla seuraavasti:

	I osasto.	II osasto.
Metsänhoito-oppia	51	43
Metsänarvioimista ja metsänjärjestelyopin alkeita	43	56
Metsäteknologiaa	22	27
Maaperäoppia	4	11
Metsäkasvioppia	71	32
Metsäeläinoppia	—	15
Metsänriistan hoito- ja metsästysoppia	20	12
Tärkeimpien metsätaloutta koskevien asetusten tuntemista	—	23
Laskentaa	94	62
Äidinkielen kirjallista käyttämistä	26	18
Maanmittaus- ja punnitusoppia	23	—
Piirustusta ja karttatöitä	117	107
Työluetteloiden tekoa ja kirjanpitoa	—	16
Yhteensä	471	422

Käytännöllisiin töihin ja harjoituksiin käytetyt päivätyöt käyvät selville seuraavasta luettelosta:

Töiden laatu.	Töihin käytettyjen päivien luku.
Apuhakkauksia	156 $\frac{1}{2}$
Vesiperäisten maitten kuivausta	590 $\frac{1}{2}$
Metsänvartioimista	122 $\frac{1}{2}$
Tukin kaatoa	19
Hiomo-, syysi- y. m. puitten valmistusta	51
Halkojen hakkausta ja tekoa	666 $\frac{1}{2}$
Hakkausalojen raivausta	65
Kylvöä ja istutusta	65

Metsähallituksen kert.

28

Töiden laatu.	Töihin käytettyjen päivien luku.
Taimitarhatöitä	249 $\frac{1}{2}$
Käpyjen keräystä ja siementen karistusta	88
Maanmittaus-, kartoitus- ja punnitustöitä	959 $\frac{3}{4}$
Koealojen ottoa ja metsänarvioimista	245
Arvopuitten lukemista	27
Parrujen, hirsien y. m. veistoa	44 $\frac{3}{4}$
Puutavaran leimausta ja merkitsemistä	62
Metsäntuotteiden luovutusta	32
Uitto- y. m. puutavaran kuljetustöitä	149
Käsistöitä	668 $\frac{3}{4}$
Maanviljelystöitä	63
Päivystystöitä	1 031
Siivous- y. m. apuritöitä	434 $\frac{3}{4}$
Pienempiä ajotöitä	243
Rakennustöitä	753
Yhteensä	6 786 $\frac{1}{2}$

Töistä mainittakoon m. m., että kertomusvuonna on hakattu ja koulun tarpeeksi valmistettu 595 m³ polttopuita, pääasiallisesti 0,4 m pitkiä, eri suuruisia ojia kaivettu 1,480 m, metsänhoidollisia periaatteita noudattaen kaadettu 72 rakennushirttä, 70 pienempää kuusta, joista on valmistettu 150 aita-paalua, 100 heinäseivästä ja 150 pärepuumäntyä, joista on höylätty 11 sylvä kattopäreitä, sekä mitattu, kartotettu ja arvioitu läheisiä kruununmaita, yhteen jaksoon ennen mitattujen alojen kanssa, 690 ha, punnittu kuivausta varten koulun lähellä oleva suo, porrastettu metsäpolkua noin 400 m, tehty rautatie-ylikäytävälle johtava noin 500 m pitkä tie.

Rakennustyöt ovat käsittäneet karistimen ja puuvajan kattojen naulaamista, näiden ja pajan ovien ja ikkunain tekoa ja paikoilleen asettamista, sammalen nostoa, karistimen laudoitusta ja välikaton laittoa, uuden päädyn ja hevosella ajettavan sillan tekoa tallin yliselle, työnjohtajan kellarin tekoa y. m. pienempiä töitä ja korjauksia.

Käsistöissä ovat oppilaat m. m. valmistaneet 1 uuden kaapin kokoelmahuoneeseen, 1 kirjastokaapin, 10 pienempää kirja- ja työkalukaappia, 11 tuolia, 11 isompaa ja pienempää saavia, 1 pöydän, 20 mittasakset ja 10 porttia taimitarhan aitaan.

Ammatillista harjaantumista ovat oppilaat kertomusvuonna varsinkin saaneet rautatiehakuissa. Metsähallitus myönsi nimittäin käytettäväksi ennen kertomusvuoden loppua 3,000 markkaa puutavaran hankkimiseksi valtion rau-

tateille. Hankinta on pääasiallisesti käsittänyt polttopuita, mutta myöskin sähköpylväitä, ratapölkkyjä ja hirsiiä. Oppilaat ovat opettajiston johdolla suorittaneet kaadettavan puutavaran leimaamisen, hakkauksen järjestämisen, valvomisen ja puutavaran mittaamisen varastopaikalla.

Käsikaupalla myytyjen metsäntuotteiden leimaamiseen ja luovuttamiseen sekä kruununmetsätorppien tarvepuiden merkitsemiseen ja hakkuupaikkojen osottamiseen on oppilailla myös ollut tilaisuus harjaantua.

Koulun taimitarhoja on kertomusvuonna vielä vähän laajennettu, niin että ne nyt ovat 31 aaria, ja on niistä 30 aaria käsittävä yhtenäinen ala rautalankaverkkoaidalla ympäröity. Sitäpaitsi on edellisten vuosien hakkausaloille istutettu 4,800 3-vuotista ja 1,000 2-vuotista männyntainta sekä kylvetty 3,400 kg männynsiementä. Taimista on suurin osa kasvanut oman paikkakunnan siemenistä. Samoin on suurin osa kertomusvuoden kylvöön käytetystä siemenmäärästäkin ollut koulun läheisyydestä kerätystä kävyistä ja koululla karistettua. Kylvö on toimitettu ruutukylvön tavoin, mutta kokeeksi käytetty samansuuruisille ruuduille eri siemenmääriä, samoin kuin ruudutkin valmistettu useammalla eri tavalla.

Kertomusvuoden kuluessa on myyty eri puulajien taimia yhteensä 185 markan 50 pennin edestä.

Oppilasten käytös ei ole antanut aihetta suurempiin muistutuksiin.

Lukuunottamatta ennen mainittua oppilasta, joka sairauden takia sai eron, ei kertomusvuoden kuluessa ole pitempiaikaisia eikä ankaria taudintapauksia sattunut. Sairaspäiviä on merkitty kaikkiansa 101½, enimmäkseen vilustumisen, loukkaantumisen y. m. s. syyn aiheuttamia.

Kuten edellä, käytännöllisistä töistä puhuttaessa, on mainittu, on koulua varten hakattu seuraavat määrät metsäntuotteita: 595 m³ polttopuita, 72 rakennushirttä, 70 aitapaalupuuta, 100 heinäseivästä ja 150 pärepuumäntyä, kaikki hakatut eri metsänhoitotoimenpiteiden yhteydessä.

Koulua varten myönnettyt varat ja niiden käyttäminen ilmenee seuraavasta taulusta:

	Myönnetty määräraha.	V. 1908 käy- tetty raha- määrä.	V. 1909 käy- tetty raha- määrä.	Käytännön rahamaara.
M a r k k a a.				
Menosääntöön otetut määrärahat:				
Palkkauksia 7. P. L. II: 12	10 750:—	—	10 750:—	—
Ruokarahoja 7. P. L. II: 13	13 140:—	—	12 338: 40	801: 60
Vaatetusapua 7. P. L. II: 14	900:—	—	855:—	45:—
<i>Sekalaisia menoja 7. P. L. II: 15:</i>				
Tarverahoja	2 000:—	—	2 000:—	—
Lahjapalkkiorahoja	75:—	—	26: 65	48: 35

	Myönnetty määräraha.	V. 1908 käy- tey raha- määrä.	V. 1909 käy- tey raha- määrä.	Käytännön tulomäärä.
Rakennusten korjauksiin	1 000:—	—	1 000:—	—
Puiden vetoon	600:—	—	597:43	2:57
Hevosten ruokaan	900:—	—	900:—	—
Taimitarhoja varten	500:—	—	430:14	69:86
Palovartijan palkkaamiseen	600:—	—	600:—	—
Ylimääräisiä määrärahoja:				
Keisarillinen Senaatti myöntänyt ²⁰ / ₈ 1908 karistimen ja pajan rakentamista varten 14. P. L. III: 1	2 158:—	374:57	1 783:43	—
Metsähallitus myöntänyt ⁹ / ₁₀ 1909 rautatiehakkauksiin 7. P. L. II: 20	1 000:—	—	1 000:—	—
Metsähallitus myöntänyt ²⁰ / ₁₀ 1909 käpyjen ostoon 7. P. L. II: 16 E.	60:—	—	—	60:—
Metsähallitus myöntänyt ⁹ / ₁₁ 1909 rautatiehakkauk- siin 7. P. L. II: 20	2 000:—	—	1 999:95	—:05
Yhteensä	35 683:—	374:57	34 281:—	1 027:43

Söderkullan metsänvartijakoulu.

Söderkullan metsänvartijakoulu on perustettu armollisen myönnytyksen nojalla 12 p. lokakuuta 1907 ja on Keisarillinen Senaatti 9 p. maaliskuuta 1908 vahvistanut sille ohjesäännön. Koulu alkoi toimintansa 1 p. marraskuuta 1908.

Söderkullan metsänvartijakoulu on ruotsinkielinen ja 10 vuotta kestävä kontrahdin kautta O. Y. »Söderkulla Gård & Werkstädér'in» kanssa sijoitettu Söderkullan tilalle Sipoon pitäjään Uudenmaan lääniä. Koulukurssi on yksivuotinen.

Johtajana on kertomusvuoden aikana toiminut metsänhoitaja K. O. Elfving ja työnjohtajana koulunkäynyt metsänvartija E. Koivuniemi. Metsähallituksen hyväksymän sopimuksen kautta Söderkullan maanviljelyskoulun opettajien kanssa, on agronomi O. Boije opettanut metsänvartijakoululla 1 päivään touko-kuuta, agronomi G. Huldén koko vuoden ja johtaja, agronomi B. Planting, 1 päivästä marraskuuta vuoden loppuun. Vastineeksi tästä opetusavusta, jonka metsänvartijakoulu on saanut maanviljelyskoululta, on johtaja Elfving maan-
maanviljelyskoululla antanut opetusta vastaavan määrän tunteja. Kun veisto-
opetus on katsottu paraiten voivan tapahtua osakeyhtiön työpajassa, vaikka tilaa ei ole ollut useammalle kuin 1—2 oppilaalle kerrallaan, on O. Y. Söderkullan
työnjohtaja Erikson ilman erityistä korvausta ohjannut sitä.

Koulun johtaja, metsänhoitaja K. O. Elfving, on antanut tietopuolista opetusta seuraavissa oppiaineissa: metsänhoito-opissa, metsänarvioimisessa, metsätekniologiassa, metsälakiopissa, luonnonopissa, mittausopissa ja kartoittamisessa, metsästysopissa, kirjanpidossa, ainekirjoituksessa, oikokirjoituksessa (1 päivään toukokuuta) ja piirustuksessa. Sitäpaitsi on johtajan toimenä ollut käytännöllisten metsä- ja harjoitustöiden silmälläpito.

Agronomi O. Boije on kevätlukukauden aikana opettanut laskentaa, mutta hänen poismuutettuaan otti agronomi B. Planting tämän aineen samoin kuin maanviljelysopetuksen toimekseen 1 päivästä marraskuuta.

Agronomi G. Huldén opetti kevätlukukautena maanviljelysoppia sekä syyslukukautena oikokirjoitusta yht'aikaa maanviljelyskoulun nuoremmalle kursille ja metsänvartijakoulun oppilaille.

Käytännöllisten metsätöiden johto on ollut työnjohtaja E. Koivuniemen toimenä.

Kertomusvuonna on koulussa ollut 12 vakinaista oppilasta, jotka kaikki 20 p. lokakuuta pidetyssä vuositutkinnossa päästettiin koulusta. Oppilaista oli 8 kotoisin ruotsalaiselta Uudeltamaalta, 2 Varsinais-Suomesta ja 2 ruotsalaiselta Pohjanmaalta. Koulun välityksellä hankittiin paikkoja 9:lle koulusta päässeelle oppilaalle, yksi palasi takaisin entiseen työpaikkaansa, ja 2 palasivat kotitiloilleen. 1 p. marraskuuta otettiin kouluun 35 hakijasta 12 vakinaista oppilasta, joista 9 oli Uudeltamaalta, 2 Varsinais-Suomesta ja 1 Pohjanmaalta. Sitäpaitsi otettiin Söderkullan talon kanssa tehdyn sopimuksen mukaan 3 ylimääräistä oppilasta. Yksi vakinaisista oppilaista jätti kuitenkin jo parin päivän kuluttua koulun yksityisten asiainsa johdosta ja eräs toinen oppilas jäi joulun jälkeen pois huonojen alkutietojen vuoksi laskennossa.

Ruuanlaitto on ollut ennenmainitun osakeyhtiön »Söderkulla Gård & Werkstäder'in» toimenä, joka tätä varten oppilasta kohden vuosittain valtiolta saa 300 markkaa.

Kertomusvuonna on merkitty ainoastaan 20¹/₂ sairauspäivää, mikä seikka osoittaa terveydentilan olleen hyvän.

Kevätlukukaudella alkoi tietopuolinen opetus 8 p. tammikuuta ja loppui 1 p. toukokuuta. Koulun työjärjestys on ollut seuraava:

Maanantaina:

Tiistaina ja perjantaina:

K:lo 6—8 a. p. tietopuolista opetusta.	K:lo 6—8 a. p. tietopuolista opetusta.
» 9—12 » » »	» 9 a.p.—3 i.p. käytännöllisiä töitä.
» 1—3 i. p. » »	» 6—8 i. p. tietopuolista opetusta.
» 6—7 » » »	

Keskiviikkoina:

K:lo 6—7 a. p. tietopuolista opetusta.
 » 8 a.p.—3 i.p. käytännöllisiä töitä.
 » 6—8 i. p. tietopuolista opetusta.

Torstaisin:

Lauantaisin:

K:lo 6—8 a. p. tietopuolista opetusta.	K:lo 6—7 a.p. tietopuolista opetusta.
» 9 a.p.—3 i. p. »	» 8—3 i. p. käytännöllisiä töitä.
» 6—8 i. p. »	» Ilta vapaa.

2 päivästä maaliskuuta 1 päivään toukokuuta oli työjärjestys samanlainen, paitsi maanantaisin, jolloin käytännöllisiä töitä oli k:lo 9 a. p. — 3 i. p. ja tietopuolista opetusta k:lo 6—8 i. p. sekä torstaisin, jolloin oli tietopuolista opetusta k:lo 6—8 a. p., 9—12 a. p., 1—3 i. p. ja 6—7 i. p.

Syyskuun lopulla on useita tunteja käytetty kertaukseen ja karttojen täydentämiseen.

1 päivästä marraskuuta 22 päivään joulukuuta, jolloin joululupa alkoi, on työjärjestys ollut jokseenkin sama kuin tammikuun ja helmikuun ajalla, ainoastaan sillä erotuksella että maanantain ja torstain sijaan on tiistaisin ja perjantaisin annettu tietopuolista opetusta. Tentti-aika oli 2 päivästä — 19 päivään lokakuuta.

Paitsi joululupaa on oppilailla sitäpaitsi ollut 1 viikon pääsiäis- ja 2 viikon kesälupa.

Tietopuolisen opetuksen tuntimäärä kertomusvuotena, samoinkuin tuntien jaoitus eri oppiaineita kohti, selviää alla olevasta luettelosta:

	Kevätluku- kausi.	Syysluku- kausi.	Yhteensä.
Metsänhoito-oppia	52	19	71
Metsänarvioimista	50	14	64
Metsäteknologiaa	24	9	33
Luonnonoppia (kasvi- & eläinoppia)	41	26	67
Mittausoppia	14	8	22
Maanviljelysoppia	15	5	20
Metsästysoppia	11	6	17
Lakioppia	16	6	22
Ainekirjoitusta	30	14	44
Laskentaa	45	22	67
Kirjanpitoa	26	14	40
Piirustusta	78	37	115
Oikokirjoitusta	17	13	30
Yhteensä	419	193	612

Sitäpaitsi tulee lisäksi vielä 6 tuntia keskusteluiltoja varten joka toisena perjantaina syyslukukaudella, 10 tuntia ylimääräiseen veistoon työkalujen korjaa-

mista varten ja 12 tuntia lauluharjoituksiin johtajan luona. Siis kaikkiaan 640 tuntia.

Käytännöllisiin töihin on käytetty seuraava määrä päivätöitä:

I. Metsänhoito-töitä.

	Vanh. oppilaat.	Nuor. oppilaat.	Yhteensä päiviä.
Puhdistushakkaukseen	502	168	670
Perkaushakkaukseen	38	—	38
Apuharvennukseen	89	—	89
Oksien karsimiseen	3	—	3
Kylvöön ja istutukseen	51½	—	51½
Taimitarhatöihin	197½	75	272½
Yhteensä	881	243	1124

II. Metsäteknologisia töitä.

	Vanh. oppilaat.	Nuor. oppilaat.	Yhteensä päiviä.
Tukin hakkuuseen	12	41	53
Halon hakkuuseen	92	36	128
Tukinajoon	50½	—	50½
Halkojen ajoon	6	—	6
Käpyjen ja siementen kokoamiseen	10	1	11
Siementen karistukseen	4	—	4
Miilunpolttotöihin	150½	—	150½
Kantojen raivaamiseen	10	—	10
Töihin tilan sahalla	40	1	41
Sammalkuivikkeiden kokoamiseen	60	—	60
Kuivattamistöihin	51	—	51
Yhteensä	486	79	565

III. Metsänarvioimis- ja jakotöitä.

	Vanh. oppilaat.	Nuor. oppilaat.	Yhteensä päiviä.
Metsämaan mittaukseen, kartoittamiseen ja punnitukseen	112½	—	112½
Metsänarvioimiseen ja puitten lukuun ..	118	—	118
Jakokirjojen laatimiseen	15½	—	15½
Yhteensä	246	—	246

IV. Metsähallinnollisia töitä.

	Vanh. oppilaat.	Nuor. oppilaat.	Yhteensä päiviä.
Kotitarvepuiden merkitsemiseen pääta- lolle ja torppareille	77½	—	77½
Vartioimiseen	5½	—	5½
Rajojen puhdistamiseen	10	—	10
Yhteensä	93	—	93

	Vanh. oppilaat.	Nuor. oppilaat.	Yhteensä päiviä.
V Metsästyshoitoon	11	—	11
VI Veistoon	112	24	136
VII Päivystykseen	201	29	230
VIII Sekalaisiin töihin	126	7	133
Yhteensä	450	60	510

Eli kaikkiaan yhteensä 2,538 päivätöitä.

Perkaushakkaukseen käytettyjen päivätöiden suuri lukumäärä johtuu siitä, että suurin osa metsästä on hiljan ollut ankarien hakkuiden alaisena. Harvenusmetsää löytyy nykyään vallan vähän ja hakattavaa tukkimetsää ei ollenkaan. Tämä on luonnollisesti suuressa määrässä vaikuttanut hakkausten laatuun ja on koulu ollut pakoitettu osaksi suunnittelemaan sopivaa työtä koulutilan ulkopuolellakin. Niinpä on koulu tehnyt kontrahdin Porvoon Höyrysaahasakeyhtiön kanssa saada hakkuuttaa ja vedättää pienemmän hirsipuumäärän noin 4 km Söderkullan talosta, ja on tämä hakkaus vuoden kuluessa aloitettu.

Tilan metsistä hakattuja tukkia sahattaessa ovat oppilaat saaneet ottaa osaa sahan töihin.

Harjoitustyöt maanmittauksessa ja metsänarvioimisessa ovat tapahtuneet tilaan kuuluvalla Söderkullan saarella ja on täällä mitattu 127,39 ha, jonka ohessa metsä on arvioitu silmämääräisesti, osaksi myös koelaloilla, puut las kettu ja laadittu täydellinen jakosuunnitelma. Tämän yhteydessä on koulussa laadittu mittausta- ja hirrenlaskukartta kaavassa 1:4,000.

Loppupuolella helmikuuta tekivät oppilaat johtajan johdolla 6 päivää kestävän retkeilyn, jolloin ensin käytiin katsomassa Näsen talon metsiä ja metsähakkuita; täältä pistäydettiin Kosken sahan hakkauksille, sysiuunille ja kimröökitehtaalle. Senjälkeen käytiin Fiskarsin tehtaalla, jossa etenkin tutkittiin kirveen ja veitsen valmistusta, jota paitsi saatiin tutustua Fiskarsin metsänhoitosuunnitelmaan ja tehtaan polttopuukulutukseen. Fagervikissä otettiin erittäinkin hakkuut, puitten lajittelu ja hiomopuitten valmistus tutkimisen alaiseksi

jotapaitsi käytiin kartanon sahalla. Helsingissä käytiin katsomassa metsätieteilistä laitosta kokoelmiseen ja saatiin kuulla metsäluento.

Toinen retkeily tehtiin alkupuolella heinäkuuta Malmin maanviljelysnäytelyyn.

Söderkullan talon maat, jotka pinta-alaltaan ovat 1267,⁵¹ ha, joista, löytyvien maanmittausasiakirjojen mukaan, 359,⁶² ha on viljeltyä maata, 907,²⁸ ha varsinaista metsämaata ja 0,⁶¹ ha hylkymaita. Metsää käytetään 10 lohossa, joilla aluksi 8 vuoden kuluessa tulee toimeenpantavaksi perkaushakkauksia tukkihakkuiden jälkeen jääneitten vahingoittuneiden ja huonosti kasvavien puitten poistamiseksi ja metsämaan valmistamiseksi sattuvaa siemenvuotta varten.

Huomattavampaa metsäntuotteiden myyntiä ei lähimmässä tulevaisuudessa ole odotettavissa, syystä että tilan ja sille sijoitetun tiilitehtaan sekä puusepäntehtaan tarpeisiin menee suurempi määrä puutavaraa kuin metsän tila vuosittain sallii hakkauttaa. Kertomusvuonna on piiruja ja proomuaineita myyty Smk. 154:90 edestä. Talon tarpeiksi on hakattu:

Tukkia ja piiruja, kpl.			Vesijohtotukkia kpl.	Rakennusmateriaalia.	Aidaksia		Pylväitä		Katonkannatuspuita.	Proomuaineksia		Polttopuita m ³ .
Mänty.	Kuusi.	Koivu.			aitauksia varten.	kuivikkokaita varten.	raikasnotta varten.	taimitarha-koulu varten.		proomuainek- kaa varten.	proomuainek- nusta varten.	
312	63	20	85	1 230	500	2 200	340	178	189	70	36	1 936

Polttopuista ovat oppilaat hakanneet 1,011, ⁵ m³ halkoja sekä melkein kaiken muun ylläolevassa taulussa merkityn puutavaran lukuunottamatta proomuaineksia. Sitäpaitsi on torppareille ja muille tilan asukkaille annettu 503 m³ polttopuita, 2,500 kpl. aidaksia, 6, ⁵ m³ veistoaineksia sekä 33 kpl. mänty- ja 40 kpl. kuusipiiruja ja rakennuspuita.

Oppilaat ovat olleet tilaisuudessa polttaa miilun, josta on saatu 152 hl hiiliä. Aineiksiksi miiluun on käytetty latvoja, kuivia ja vahingoittuneita puita.

Erään vesiperäisen maa-alueen kuivattamiseksi on kaivettu 313 metriä ojaa.

Keväällä pantiin kuntoon taimitarha, pinta-alaltaan 0, ¹⁹ ha, jonne ensin kaivettiin 250 metriä tiiliputkilla varustettuja salaojia ja sitäpaitsi 334 metriä avonaisia ojia.

Taimitarhaan on vuoden kuluessa kylvetty kaikkiaan 14, ⁰³⁰ kg. erilaatuisten puiden siemeniä.

Kylvöt onnistuivat hyvin, paitsi tavallisen kuusen, pihta- ja lehtikuusen, joista oli saatu erityisen ala-arvoista siementä.

Taimitarhassa on koulittu 230 kpl. 1-vuotisia mäntyjä, 3,475 kpl. 2-vuotisia mäntyjä, 14,920 kpl. 2-vuotisia kuusia, 2,410 kpl. 3-vuotisia kuusia, 1,000 kpl. 2-vuotisia *Larix sibirica*, 183 kpl. 5-vuotisia *Larix sibirica* 180 kpl. *Pinus montana*, 210 kpl. 3-vuotisia pihtoja eli yhteensä 22, 608 tainta. Metsään on istutettu 5,400 kpl. 2-vuotisia mäntyjä, 850 kpl. 2-vuotisia kuusia ja 140 kpl. 5-vuotisia *Larix sibirica*, siis yhteensä 6,390 tainta.

Koulua varten myönnetyt määrärahat samoin kuin niiden käyttäminen selviää seuraavasta taulusta:

	Myönnetty rahamäärä.	Käytetty rahamäärä.	Käyttämättä.
M a r k k a a.			
Menosääntöön merkityt määrärahat.			
Palkkauksia	6 500:—	6 500:—	—
Vuokrarahoja	3 800:—	¹⁾ 3 800:—	—
Ruokarahoja.....	3 600:—	¹⁾ 3 600:—	—
Hevosien ruokaan	300:—	¹⁾ 300:—	—
Vaatetusapua	300:—	¹⁾ 300:—	—
Käyttörahoja valaistukseen, kirjallisuuteen, opetusvälineisiin y. m.	1 000:—	1 000:—	—
Erityisesti myönnettyjä määrärahoja.			
Koulun perustamiseen.....	4 000:—	888:66	²⁾ 434:49

Kirjastoa on kertomusvuoden kuluessa kartutettu 67 teoksella, ja käsittää nyt 180 numeroa. Samoin ovat kokoelmatkin, jotka osittain ovat sijoitetut uuteen museokaappiin, melkoisesti lisääntyneet. Erityistä mainitsemista ansaitsevat suurenlainen ulkomaalainen johtajan kokooma havupuukäpykokoelma, hyönteisbiologinen kokoelma ja oppilaitten valmistamat veistoesineet.

Söderkullan metsänvartijakoulu otti osaa Malmin maanviljelysnäyttelyyn, pannen näytteille metsänviljelysokaluja, hyönteisbiologisen kokoelman ja oppilaitten töitä saaden näistä 3 palkintoa, nimittäin kunniakirjan, joka vastaa I palkintoa, hyönteiskokoelmastaan ja oppilastöistä, sekä III palkinnon erään oppilaan valmistamasta maanmittaripöydästä.

Koululla on kertomusvuoden kuluessa käynyt Porvoon kansanopiston opettajia ja oppilaat, samoin Helsingin kansanopisto, sekä Uudenmaan ja Hämeen läänin maanviljelysseuran järjestämän retkeilyn osanottajat höyrylaivalla Nauutilus.

Metsänvartijakoulun oppilaat ovat keskenään perustaneet toverikunnan.

¹⁾ Maksetaan kontrahdin mukaisesti Aktiebolaget Söderkulla Gård & Verkstäder'ille.

²⁾ Edellisenä vuonna oli määrarahasta käytetty Smk 2,676:85.

Sotilas ja siviilivirkakunnan virkatalot.

Valtion virkatalojen lukumäärä on kaikkiaan 914, käsittäen sotilasvirkataloja ja sotilasuudistaloja, siviilikunnan tiloja, valtion pää- ja karjakartanoita, palkkatiloja, lahjoitusmaiden kantatiloja y. m.

Näiden virkatalojen lähin silmälläpito on annettu Kuvernöörien valvonnan alla toimiville 10 virkatalointarkastajalle, ja niiden metsänhoitoa varten on asetettu kolme Metsähallituksen alaista virkataloinmetsänhoitajaa sekä yksi kunkin virkatalointarkastajan piirissä toimiva metsänistuttaja.

Useimpien virkatalojen metsät ovat aikain kuluessa jaetut järkiperaistä metsänhoitoa varten. Järjestämättä on enää metsänhoito ainoastaan semmoilla vuokralle annetuilla virkataloilla, joilla keskeneräinen isonjaon järjestely on pannut esteitä metsänhoitosuunnitelman laatimiselle. Metsänhoitajain toiminta näillä virkataloilla kohdistuu etupäässä joka kymmenentenä vuotena kullakin tilalla toimitettavaan metsänhoidontarkastukseen eli revisioniin, jossa otetaan selko metsän tilasta ja siihenastisesta hoidosta sekä laaditaan ehdotus metsän käyttämiseksi ja hoidoksi seuraavain kymmenen vuoden varalle. Näiden toimitusten yhteydessä on toisinaan valmistettava kokonaan uusi metsänjakoehdotus, joka toimenpide aiheutuu joko maanmittausten kautta tai muulla tavoin tapahtuneista muutoksista tilusten tai metsän suhteen.

Seuraavasta taulusta nähdään läänittäin sotilas- ja siviilikunnanvirkatalojen, virkatalopuistojen ja Viipurin läänin kantatilojen y. m. lukumäärä ja jakaantuminen eri maanluontoon nähden, kuin myös niiden virkatalojen y. m. lukumäärä, joiden metsät ovat jaetut järkiperaistä metsänhoitoa varten, samoinkuin myös niiden, joissa metsänhoito on järjestämättä.

Sotilas ja siviilikunnan virkatalot, virkatalopuistot, Viipurin läänin kantatilat y. m.

Sotilasvirka- ja undistaloja.	Siviilivirkataloja, Viipurin läänin kantatiloja y. m.										Yhteensä siviilivirkataloja y. m.			
	Asuntotiloja, nykyentisiä.	Hospitaalitaloja.	Kantsa-eli hovitiloja.	Karjakartanoita.	Kuninkaatanoita.	Linnontaluita.	Prebendeli palkkatiloja.	Postitaloja.	Rekognitionimet-siä.	Takaikotiloja.	Vaivais-ten niittijä.	Joiden metsät ovat vielä jakamatta.	Summa.	
														Jakamattomia.
L ä ä n i.														
Uudenmaan	152	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	4 23	
Turun ja Porin ..	243	4	5	—	—	2	12	3	—	—	—	30	12 42	
Hämeen.....	161	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	— 8	
Mikkelin	93	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	— 1	
Vaasan	84	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	— 2 11	
Viipurin.....	—	—	2	—	—	—	5	—	—	—	—	7	— 4 11	
Kuopion.....	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	— —	
Oulun.....	35	54	35	—	—	—	—	—	—	—	—	12	— 12	
Yhteensä	800	6 806	15	18	18	18	8	7	5	1	1	3	74	34 108

Sotilasvirkatalojen lukumäärään sisältyy myös Mustialan maanviljelysopisto Tammelan pitäjässä, Otavan maanviljelyskoulu Mikkelin pitäjässä sekä Tarvaalan entinen maanviljelyskoulu Saarijärven pitäjässä, joiden koulutilojen metsät ovat jaetut järkiperaistä metsänhoitoa varten.

Seuraavasta taulusta nähdään läänittäin niiden sotilasvirkatalojen lukumäärä ja tilusalat, joiden metsät ovat jaetut järkiperaistä metsänhoitoa varten tai joilla metsänhoito on muuten järjestetty.

Sotilasvirkatalot.

L ä ä n i.	Lukumäärä virkataloja, joilla metsä on jaettu metsänhoitoa varten.	Viljeltyjä tiluksia, kartanonpaikkoja y. m.	Kasvullista metsämaata.	Kehnokasvuista metsämaata.	Soita ja muita hylkymaita.	Järvitä ja vesitä.	Yhteensä tilusalaa (vesineen).	Jakometsä.	Toppien lukumäärä.
Uudenmaan	152	8 755.68	18 983.96	3 974.90	1 852.50	100.92	33 667.96	8 584.68	205
Turun ja Porin.....	248	16 164.55	30 208.38	4 532.19	4 586.81	348.24	55 835.17	17 435.73	604
Hämeen	161	9 846.59	39 895.46	7 319.51	3 780.57	1 887.48	62 729.61	21 139.38	408
Viipurin	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mikkelin	93	5 671.04	23 800.30	8 387.94	2 867.66	1 229.78	41 956.72	15 838.28	318
Vaasan	84	6 704.00	27 415.83	6 829.06	5 644.05	1 852.43	48 445.43	17 712.46	276
Kuopion	27	1 713.59	7 150.83	1 327.65	440.99	265.48	10 898.54	4 546.44	74
Oulun	35	2 251.75	7 572.53	2 420.88	2 470.83	85.86	14 801.85	6 101.76	31
Yhteensä	800	51 107.20	155 022.29	34 792.13	21 643.41	5 770.35	268 335.28	91 358.73	1 911

Edellä olevassa summassa on myöskin Pieksämäen pitäjässä sijaitsevasta Nikkarilan sotilasvirkatalosta lohkaistu virkatalopuisto, nykyään Nikkarilan metsänvartijakoulua varten oppilaiden harjoitusalueeksi erotettu metsä, joka on kahdessa palstassa ja alaltaan 1,783,24 hehtaaria, josta 704,56 hehtaaria jakometsää ja 34,73 hehtaaria viljeltyä maata ja luonnonniittyjä. Samaten sisältyy tähän summaan ennen mainitut Mustialan maanviljelysopiston maat, joihin kuuluu 511,65 hehtaaria syöttö- ja viljelysmaata, 2,793,65 hehtaaria jakometsää, 842,20 hehtaaria kehnokasvuista maita, 516,88 hehtaaria hylkymaita ja 809,17 hehtaaria vesiä eli yhteensä 5,473,55 hehtaaria tilusalaa, ja Otavan maanviljelyskoulun maat, joihin kuuluu 298,29 ha viljeltyjä tiluksia, kartanon paikkoja y. m., 1,261,09 ha kasvullista metsämaata, 305,05 ha kehnokasvuista metsämaata, 94,41 ha hylkymaita ja 61,16 ha vesiä eli yhteensä tilusalaa 2,020,00 hehtaaria, josta jakometsää 715,50 hehtaaria, sekä Tarvaalan entisen maanviljelyskoulun maat, joihin kuuluu 135,27 ha viljeltyjä tiluksia, kartanon paikkoja y. m., 1,725,20 ha kasvullista metsämaata, 393,37 ha kehnokasvuista metsämaata,

196,23 ha hylkymaita ja 18,45 ha vesiä eli yhteensä tilusalaa 2,468,52 hehtaaria, josta 1,274,78 ha jakometsää.

Taulussa oleviin numeroihin sisältyvien, sotilasvirkatalojen tiluksista erotettujen virkatalopuistojen lukumäärä oli kertomusvuoden lopussa 15 ja niiden yhteinen pinta-ala 15,860,16 hehtaaria.

Mainitut virkatalopuistot ja niiden pinta-alat jakaantuvat eri läänejä kohti seuraavalla tavalla.

L ä ä n i.	Puistojen luku.	H e h t a a r i a.				
		Peltoa.	Luonnon- niittyjä.	Metsä- ja hylkymaita.	Järviä ja vesiä.	Yhteensä tilusalaa vesineen.
Turun ja Porin	4	8.90	50.74	2 107.65	108.20	2 275.49
Hämeen.....	3	7.90	25.11	3 588.97	379.09	4 001.07
Mikkelin	2	6.74	32.41	2 076.76	11.98	2 127.89
Vaasan	5	11.54	118.50	6 672.03	371.68	7 173.76
Oulun.....	1	—	69.13	212.83	—	281.96
Yhteensä	15	35.08	295.89	14 658.24	870.95	15 860.16

Valtion suoranaisten hoidon alaisena on siis sotilasvirkatalojen tiluksien koko alasta eli 268,335,28 hehtaaria vastaiseksi ainoastaan 5,91 %. —

Siviilivirkataloja, valtion pää- ja karjakartanoita sekä Viipurin läänin kantatiloja, joiden metsät ovat jaetut järjestettyä metsänhoitoa varten tai joilla metsänhoito on muuten järjestetty, oli kertomusvuoden lopussa 74 ja jakaantuvat ne eri läänejä kohti seuraavasti:

Siviilivirkatalot, Viipurin läänin kantatilat y. m.

L ä ä n i.	Lukumäärä virkataloja, joille metsä on jaettu metsänhoitoa varten.	H e h t a a r i a.							Torpien lukumäärä.
		Vijeltäytetyt tilukset, kartanonpaikkoja y. m.	Kasvullista metsänmaata.	Kehnokasvuisista metsänmaata.	Sotia ja muita hylkymaita.	Järviä ja vesiä.	Yhteensä tilusalaa (vesineen).	Jakometsää.	
Uudenmaan	19	849.59	2 333.51	505.98	162.72	3.41	3 855.21	1 493.74	20
Turun ja Porin ..	30	2 095.67	3 242.16	1 695.64	478.74	48.92	7 561.13	1 784.16	78
Hämeen.....	8	543.55	1 588.45	260.48	176.14	120.44	2 689.06	770.32	14
Viipurin.....	7	1 317.33	3 341.88	767.45	284.44	82.95	5 794.05	2 088.70	34
Mikkelin	1	97.28	180.32	6.91	3.69	—	288.10	44.43	2
Vaasan	9	284.55	1 085.94	206.21	267.75	16.10	1 860.55	737.21	7
Kuopion	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oulun.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	74	5 187.97	11 772.16	3 442.67	1 373.48	271.82	22 048.10	6 918.56	155

Edellä olevassa summassa on myöskin Kurkijoen ylemmän maanviljelyskoulun maat, joihin kuuluu viljeltyjä tiluksia, kartanon paikkoja y. m. 340,75 hehtaaria, kasvullista metsämaata 619,17 hehtaaria, kehnokasvuista metsämaata 320,33 hehtaaria, soita ja muita hylkymaita 172,24 hehtaaria ja vesiä 8,71 hehtaaria eli yhteensä tilusalaa 1,461,20 hehtaaria, josta jakometsää 314,33 hehtaaria. Korsholman maanviljelyskoulun maat sitävastoin eivät sisälly tähän summaan, koska sen metsät, kuten edellä on mainittu, eivät vielä ole jaetut. Tuomarniemen entinen tuomarinvirikatalo Ätsärin pitäjässä, joka armollisen määräyksen mukaan 26 p:ltä elokuuta 1903 ja Keisarillisen Senaatin päätöksen nojalla mainitun vuoden syyskuun 18 p:ltä on luovutettu tälle tilalle perustetulle metsänvartijakoululle harjoitusalueeksi, ei sisälly edellämainittuun summaan, vaan esiintyy se erityisen hoitoalueen nimellä kruununmetsätilastossa. Pinta-ala tekee tasaluvussa 2,761 ha, mikä luku kuitenkin vielä tulee jonkunverran muuttumaan sittenkun tilalla par'aikaa toimitettavat mittaukset saadaan loppuunsa toteutetuiksi.

Rautjärven pitäjässä sijaitsevan Ilmeen kantatilan metsästä on Keisarillisen Senaatin kirjeen mukaisesti 10 p:ltä marraskuuta 1902 lohkaistu melkein koko II hoitlohko kruununpuistoksi Metsähallituksen hoidon alaiseksi ja yhdistetty Laatokan hoitoalueeseen. Tämän puiston ala, yhteensä 365,65 ha, on poisvedetty edellä olevasta siviilivirikatalojen pinta-alasta.

Metsätoimituksien luku ja laatu sotilas- ja siviilivirikataloilla, virkatalo- puistoissa y. m. kertomusvuoden kuluessa näkyy seuraavasta luettelosta.

L ä ä n i.	T o i m i t u k s i e n			
	l a a t u.			Lukumäärä yhteensä.
	Metsänjako- kotiä.	Metsähoitoon- tarkastuksia.	Kaikenlaisia tarkastuksia.	
Uudenmaan	6	11	1	18
Turun ja Porin	5	28	4	37
Hämeen	3	22	5	30
Viipurin	—	1	—	1
Mikkelin	—	11	—	11
Kuopion	—	6	—	6
Vaasan	8	11	—	19
Yhteensä	22	90	10	122

Kuten edellä olevasta luettelosta käy selville, on toimituksien lukumäärä ollut yhteensä 122. Alottamattomia toimituksia on ilmoitettu 11, joista 5 maa-

mittaritoimen varalta ja 6 jäi tekemättä ajan vähyden takia. Luettelossa mainituista töistä on 11 päättynyt sekä ulko- että sisätöittensä puolesta ja 100 saatu ainoastaan metsässä toimitetuiksi.

Sitäpaitsi on kertomusvuonna Metsähallitukseen lähetetty asiakirjat yhteensä 69 toimituksesta, jotka vuonna 1908 ovat metsässä suoritettut. Näistä on 13 toimitettu Uudenmaan, 18 Turun ja Porin, 11 Hämeen, 4 Mikkelin, 14 Vaasan, 1 Viipurin, 4 Kuopion ja 4 Oulun läänissä.

Yleiskatsauksen saamiseksi virkatalointarkastajain antamista tiedoista virkatalojen metsissä kertomusvuonna tapahtuneista luvattomista hakkauksista, sattuneista kulovalkeista, myrskyjen tuottamista vahingoista, toimitetuista metsänviljelyksistä sekä puitten leimaamisesta ja luovutuksesta otetaan tähän seuraavat 3 taulua.

Tietoja luvattomasta hakkuusta ja kaskenpoitosta metsänvalkeista, lumenmurosta ja myrskyn vahingosta sotilas- ja siviilivirkataloilla vuonna 1909.

Lääni.	Tarkastuspiiri.	Luvattomasti kaadettujen puiden lukumäärät.				Haaskuun tehnyt.	Haaskuun arvo.	Vuoden kuluessa tuomittu.		Vuoden kuluessa ilmaistu luvaton kaskaaminen, ha.		Syytetty kaskaamisesta.			Vahingon suuruus.	Vuoden kuluessa tuomittu.		Vuoden kuluessa huomattu tai ilmoitettu kulo.		Lumen painon ja myrskyn vahinko.		Muistutuksia.	
		Alle 25 cm rinnankorkeudelta.	Kuormaa aidaksia.	Kuutiometriä polttopuita.	Vieras henkilö.			Torppari.	Vuokraaja.	Korvaus.	Sakko.	Vieras henkilö.	Torppari.	Vuokraaja.		Korvaus.	Sakko.	Palanut ala, hehtaaria.	Vahingon arvo.	Ala, hehtaaria.	Vahingon suuruus.		Myrskyn kaatamien puiden lukumäärät.
Uudenmaan ..	Läntinen	112	131	41.00	1	1	468	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
»	Itäinen	—	48	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Turun ja Porin	Ensimmäinen.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
»	Toinen	56	34	—	1	4	37	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
»	Kolmas	8	36	25.00	1	4	119	65	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hämeen	Läntinen	43	233	24.00	3	8	164	50	12	30	170	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
»	Itäinen	—	—	—	—	1	192	50	192	50	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Mikkelin	Mikkelin	—	37	—	—	4	25	—	664	—	180	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Vaasan	Vaasan	32	106	—	—	1	257	—	1	592	83	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kuopion	Kuop.—Oulun	164	24	3472.44	1	2	312	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Oulun	»	—	—	304.50	—	5	407	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Yhteensä	410	709	3866.94	8	8	292	983	552	451	63	400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uudenmaan ...	Itäinen	8	26	7	16	—	110	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Siviilivirkatalot.

Viipurin läänin kantatilat.

Tietoja määrätystä ja toimitetuista metsänkylvöistä

Lääni.	Tarkastuspiiri.	Erityisesti toimitettavaksi määrätty kylvö.					
		Täydellinen kylvö.			Apukylvö.		
		Ala, ha	Määrän sie- menit, kg	Kuusen sie- menit, kg	Ala, ha	Määrän sie- menit, kg	Kuusen sie- menit, kg
Uudenmaan	Läntinen	—	—	—	34.40	—	—
»	Itäinen	—	—	—	32.00	12.70	3.20
Turun ja Porin	Ensimmäinen	—	—	—	13.50	—	—
» » »	Toinen	0.25	0.30	0.20	13.50	5.00	2.00
» » »	Kolmas	—	—	—	41.50	24.00	22.50
Hämeen.....	Läntinen	—	—	—	7.10	3.70	1.50
»	Itäinen	—	—	—	—	—	—
Mikkelin	Mikkelin	2.00	2.50	—	14.25	9.00	5.75
Vaasan	Vaasan	—	—	—	53.90	—	—
Kuopion	Kuopion—Oulun.....	—	—	—	—	—	—
Oulun.....	»	—	—	—	—	—	—
	Yhteensä	2.25	2.80	0.20	210.15	54.40	34.95
							Siviili-
Uudenmaan	Läntinen	—	—	—	—	—	—
Turun ja Porin	Ensimmäinen	—	—	—	8.00	—	—
Hämeen.....	Itäinen	—	—	—	3.00	—	4.00
Mikkelin	Mikkelin	—	—	—	—	—	—
	Yhteensä	—	—	—	11.00	—	4.00
							Viipurin
Uudenmaan	Itäinen	—	—	—	—	—	—

ja istutuksista sotilas- ja siviilivirkataloilla v. 1909.

Toimitettu kylvö tai istutus.										Muistatuksia.
Täydellinen kylvö.			Apukylvö.			Istutus.				
Ala, ha	Mkannyn sie- mentti, kg	Kannusen sie- mentti, kg	Ala, ha	Mkannyn sie- mentti, kg	Kannusen sie- mentti, kg	Ala, ha	Mkannyn tai- mie, luku- määrä.	Kannusen tai- mie, luku- määrä.	Muita puun- taimia, luku- määrä.	
—	—	—	21.85	7.70	3.50	2.00	3 000	2 000	—	Tarkastajan määräyksestä.
—	—	—	14.02	0.80	8.70	8.00	8 400	8 200	—	
—	—	—	13.50	3.00	3.25	—	—	—	—	
8.25	4.60	4.85	38.00	17.15	9.80	—	—	—	—	
—	—	—	58.50	34.80	26.80	7.50	—	5 500	—	
25.00	40.00	5.00	38.20	20.05	7.20	—	—	—	—	
8.00	—	26.00	14.25	12.50	6.50	—	—	—	—	
0.75	1.00	—	22.50	15.00	8.50	3.75	11 500	—	—	
—	—	—	50.00	5.00	26.25	—	—	—	—	
—	—	—	4.05	1.60	—	3.70	1 200	1 300	—	
—	—	—	—	—	—	2.75	5 500	—	—	
42.00	45.60	35.85	274.87	117.60	100.50	27.70	29 600	17 000	—	
virkatalot.										
—	—	—	1.50	0.95	1.00	—	—	—	—	
—	—	—	8.00	2.60	3.00	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1.50	0.50	1.50	—	—	—	—	—	—	—	
1.50	0.50	1.50	9.50	3.55	4.00	—	—	—	—	
läänin kantatilat.										
8.00	9.00	3.00	4.50	1.50	2.00	10.50	12 000	13 000	—	

Tietoja puista, jotka ovat leimatut ja luovutetut kruunun vuokraajain tahi

Lääni.	Tarkastuspiiri.	Vuoden kuluessa leimattu.			
		Kruunulle.	Vuokraajalle.	Kruunulle ja vuokraajalle.	
		Puitten lukumäärä.	Puitten lukumäärä.	Puitten lukumäärä.	Kruunulle osa %.
Uudenmaan	Läntinen	1 447	473	—	—
»	Itäinen	—	216	—	—
Turun ja Porin	Ensimmäinen	—	604	—	—
» » »	Toinen	33 166	308	—	—
» » »	Kolmas	10 609	270	—	—
Hämeen	Läntinen	600	1 545	—	—
»	Itäinen	+ 5 412.02 m ²			
Mikkelin	Mikkelin	1 347	312	4 760	—
Vaasan	Vaasan	12 165	280	963	—
Kuopion	Kuopion—Oulun	—	296	—	—
Oulun	» »	—	587	—	—
	Yhteensä	59 334	6 059	5 723	—
		+ 5 412.02 m ²			
				Siviili-	
Uudenmaan	Läntinen	—	303	—	—
Turun ja Porin	Ensimmäinen	—	110	—	—
Mikkelin	Mikkelin	—	—	4 477	—
	Yhteensä	—	413	4 477	—
				Virka-	
Turun ja Porin	Kolmas	5 498	—	—	—
Vaasan	Vaasan	11 434	—	—	—
	Yhteensä	16 932	—	—	—
				Viipurin	
Uudenmaan	Itäinen	27 943	—	—	—

kruunun ja vuokraajan yhteiseen laskuun sotilas- ja siviilivirkataloilla 1909.

Vuoden kuluessa luovutettu.										Muistutuksia.
Kruunun lukuun.			Vuokraajan lukuun.			Kruunun ja vuokraajan lukuun.				
Puitten lukumäärä.	Arvo		Puitten lukumäärä.	Arvo		Puitten lukumäärä.	Arvo		Siitä kruunulle.	
	Smc.	7/12		Smc.	7/12		Smc.	7/12		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Isonjaonjärjestelyn metsätaliossa saatu sitäpaitsi 11897 markkaa 90 penniä.
716	5 370	—	604	1 585	—	—	—	—	—	
—	—	—	308	1 362	—	—	—	—	—	Myyty 1143 runkoa à 6,30 mk. Kulon vahingoittamia myyty 1100 markan arvosta.
600 + 5 412.02 m ³	8 097 01	—	1 545	9 872 80	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Näiden puiden hinnasta saa vuokraaja 4500 markkaa viljelysvelvollisuutta vastaan.
6 253	37 705 59	—	—	—	4 700	28 200	—	23 700	—	
—	—	—	280	720	2 778	9 608 86	—	7 387 92	—	
9 770 (koivua)	7 229 80	—	—	—	—	—	—	—	—	
17 339 + 5 412.02 m ³	58 402 40	—	2 737	13 539 80	7 478	37 888 86	—	31 087 92	—	
virkatalot.										
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Rakennustarpeiksi.
—	—	—	110	375	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Näistä on 1256 koivua. Vuokraajan osa vielä määräämättä.
—	—	—	110	375	—	—	—	—	—	
talopuistot.										
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Myyty 16305 runkoa à 7,30 m:kaa ja halkopuutavaraa 577 markalla 65 pennillä. Näistä 6527 koivua.
4,103	3 934 75	—	—	—	—	—	—	—	—	
4 103 (keloja)	3 934 75	—	—	—	—	—	—	—	—	
läänin kantatilat.										
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Sitäpaitsi 1009 kpl. hylkyp.

Tauluista käy selville, että kertomusvuonna on haaskattu 418 kappaletta rinnankorkeudelta 25 senttimetriä ja enemmän läpimitaten täyttäviä puita (edellisenä vuonna 314 kappaletta). Pienempiä eli mainitulta korkeudelta vähemmän kuin 25 senttimetriä täyttäviä puita on kertomusvuonna kaadettu luvattomasti 735 kappaletta (edellisenä vuonna 1,819 kappaletta). Aidaksia on kaadettu luvatta 10 kuormaa ja polttopuita 882,94 kuutiometriä (vuonna 1907 0,60 ja 135,25).

Haaskuun on tehnyt 8 tapauksessa vuokraaja, 8 tapauksessa torppari ja 30:ssä vieras henkilö. Haaskattujen puiden arvon ovat virkatalointarkastajat arvostelleet yhteensä 3,093 markaksi 55 penniksi. Kertomusvuoden kuluessa tuomittu korvaus on 2,451 markkaa 63 p:niä ja sakkorahat 400 markkaa. Suurin haaskuu on ollut Kuopion—Oulun läänin tarkastuspiirissä, jossa se käsitti 164 vähintään 25 senttimetrin paksuista puuta rinnankorkeudelta mitattuina ja 24 kappaletta alle 25 senttimetrin samalla korkeudella sekä 472,44 m³ polttopuita y. m. Lähinnä tätä ovat haaskuut Uudenmaan läänin läntisessä tarkastuspiirissä, jossa 112 kappaletta vähintään 25 senttimetriä rinnankorkeudelta läpimitaten täyttäviä puita ja 131 kappaletta alle sanotun mitan paksuisia puita sekä 41 m³ polttopuita on haaskattu.

Muista virkatalojen metsille koituneista vahingoista on erityisesti mainittava, että Turun ja Porin läänin kolmannessa tarkastuspiirissä on kulon kautta 5,07 hehtaarin ala erään virkatalon metsässä pahoin vioittunut. Kulon sytyttäjäistä ei vielä ole saatu tietoa ja on tarkastaja sen aiheuttaman vahingon arvostellut 334 markaksi. Kaikkiaan on kuloja kertomusvuonna tapahtunut 13,66 hehtaarin alalla, ja niiden aikaansaama vahinko on arvosteltu 733 markaksi 38 penniksi. Edellisenä vuonna oli vahinko arvosteltu 3,948 markaksi.

Luvattoman kaskeamisen, lumen painon ja myrskyn kautta ei virkatalojen metsille kertomusvuonna ole tullut mitään vahinkoa.

Metsänkylvössä on käytetty kaikkiaan 324,60 kiloa männyn ja kuusen siemeniä ja istutukseen 71,600 tainta. Edellisenä vuonna oli siemeniä käytetty 187,10 kiloa ja taimia 22,000 kappaletta. Istutuksia on eniten toimitettu Uudenmaan läänin itäisessä, Mikkelin läänin ja Kuopion Oulun tarkastuspiireissä sekä sitä lähinnä Turun ja Porin läänin kolmannessa piirissä. Vähemmässä määrässä on näitä toimeenpantu myös Uudenmaan läänin läntisessä tarkastuspiirissä. Muissa tarkastuspiireissä ei ole ensinkään istutuksia toimitettu. Kylvöjä on toimeenpantu kaikissa tarkastuspiireissä, enimmän Hämeen läänin läntisessä, Turun ja Porin läänin kolmannessa, Hämeen läänin itäisessä, Turun ja Porin läänin toisessa sekä Vaasan läänin tarkastuspiirissä, jonkun verran myös Mikkelin läänin, Uudenmaan läänin itäisessä ja läntisessä sekä Turun ja Porin läänin ensimmäisessä piirissä, vaan ainoastaan aivan vähissä määrin Kuopion—Oulun tarkastuspiirissä.

Virkatalojen tarkastajain kylvöä ja istutusta koskevilla tauluilla on kertomusvuonna merkitty niin hyvin metsänviljelyksille metsänhoidontarkastuksissa määrättyjen alojen suuruudet, kuin myöskin ne alat, joilla viljelys on toimitettu. Vertailemalla viljeltäviksi määrättyjä aloja niihin aloihin, missä metsänviljelys on toimeenpantu, huomaa, että edellinen on 223,30 hehtaaria ja jälkimäinen 378,57 hehtaaria. Tämä eroavaisuus riippunee siitä, että tarkastajat kertomusvuonna omasta alotteesta ovat toimittaneet metsänviljelyksiä verrattain suuressa määrässä. Niin ovat esimerkiksi tarkastajat Turun ja Porin läänin kolmannessa ja Hämeen läänin läntisessä tarkastuspiireissä toimeenpaneet metsänviljelyksiä paljon suuremmilla aloilla, kuin mitä niitä on määrätty. Ainoastaan Uudenmaan läänin läntisessä piirissä on metsänviljelyksiä toimitettu jonkun verran pienemmällä osalla siitä alasta, jossa viljelys on määrätty toimitettavaksi.

Kuten puutavarain leimausta ja luovutusta koskevasta taulusta selville käy, on sotilas- ja siviilivirkatalojen metsistä kertomusvuonna luovutettu kaikkiaan 31,767 puuta, joista kruunun laskuun 21,552, vuokraajan laskuun 2,737 ja kruunun ja vuokraajan yhteiseen laskuun 7,478 kappaletta, sekä sitäpaitsi kruunun laskuun 5,412,02 m³ polttopuita. Puiden raha-arvo on yhteensä 114,140 mk. 81 p:ää, joka tekee noin Smk. 3:60 runkoa kohti, polttopuita kumminkin lukuunottamatta. Syy siihen, että luovutettujen puiden keskiarvo on näin alhainen johtuu siitä, että luovutettujen puiden määrään sisältyy myös 4,103 kelopuuta, joiden arvo on ainoastaan 3,934 mk. 75 p:ää ja 9,770 koivua, arvoltaan Smk. 7,229:80. Huomioon on otettava vielä sekin seikka, että vuokraajille luovutettujen puiden seassa on osa vähempiarvoisia rakennuspuita. Tästä lopullisesta 114,140 markan 81 pennin suuruudesta summasta tulee valtion osalle 93,800 markkaa 07 penniä ja virkatalojenvuokraajain osalle 20,340 markkaa 74 penniä.

Leimattujen puiden lukumäärä on sitävastaan virkatalojentarkastajain ilmoitusten mukaan kaikkiaan 120,881 puuta ja sitäpaitsi 5,412,02 kuutiometriä polttopuita, joista kruunun laskuun on leimattu 104,209 kappaletta ja mainitut polttopuut, vuokraajan laskuun 6,472 kappaletta ja kruunun ja vuokraajan yhteiseen laskuun 10,200 kappaletta. Syy siihen, että näin suuresta määrästä leimatuita puita on luovutettu kertomusvuonna ainoastaan mainitut 31,767 puuta riippuu siitä, että leimaus useimmissa tapauksissa on toimitettu kesällä tai syksyllä ja myynti siten on jäänyt seuraavaan vuoteen, tahi että myydyistä puista tehtyjä tarjouksia ei ole vuoden kuluessa vielä vahvistettu, tahi joskin on vahvistettu, ovat puut luovuttamatta, syystä että hakkausaika useimmiten kestää kaksi vuotta. Edellisenä vuonna oli virkatalojen metsistä luovutettu ainoastaan 7,586 puuta, joista kruunun laskuun 189, vuokraajain laskuun 5,197 ja kruunun ja vuokraajain yhteiseen laskuun 2,200 kappaletta, joiden puiden

raha-arvo oli yhteensä 43,201 markkaa 29 penniä, joka tekee noin 5 markkaa 70 penniä puuta kohti. Tästä lopullisesta summasta tuli valtion osalle 6,834 markkaa 89 penniä ja virkatalojenvuokraajain osalle 36,366 markkaa 40 penniä.

Jonkinlaisen yleiskatsauksen saamiseksi kruununvirkatalojen metsistä ja virkatalopuistoista yleisissä- ja paikallishuutokaupoissa tehdyistä ja Keisarillisen Senaatin hyväksymistä tarjouksista vuonna 1909 on Metsähallituksessa tehty muutamia laskelmia. Näistä käy ilmi, että kertomusvuonna neljän virkatalon metsästä Uudenmaan läänissä myytiin 7,599 sahapuuta 45,688 markan 40 pennin hinnasta. Keskihinta puuta kohti tekee 6 markkaa. Kahden virkatalon metsästä Turun ja Porin läänissä sekä Mouhijärven pitäjässä olevan Selkeen virkatalopuistosta myytiin 20,035 sahapuuta, joista saatiin 148,216 markkaa 98 penniä. Keskihinta puuta kohti teki 7 markkaa 35 penniä. Viiden virkatalon metsästä Hämeen läänissä myytiin 58,802 sahapuuta 475,830 markalla 84 pennillä. Keskihinta puuta kohti tekee 8 markkaa 11 penniä. Viipurin läänin Vehmaan kantatilan metsästä myytiin 24,200 sahapuuta à 6 markkaa 10 penniä rungolta, joka tekee 147,620 markkaa. Kolmen virkatalon metsästä Mikkelin läänissä myytiin 3,677 sahapuuta 15,385 markan ja 70 pennin hinnalla ja 3,415 koivua 1,924 markalla 34 pennillä, ollen keskihinta sahapuusta 4 markkaa 18 penniä ja koivuista 59 penniä. Kuopion läänin Maaningan pitäjän Haatalan virkatalon metsästä myytiin 3,648 sahapuuta 20,757 markalla 12 pennillä eli 5 markalla 69 pennillä rungolta. Kaikkiaan myytiin kertomuksen alaisena vuonna yleisillä- ja paikallishuutokaupoilla virkatalojen metsistä ja mainitusta virkatalopuistosta 117,961 sahapuuta 853,499 markalla 04 pennillä, tehden keskihinta runkoa kohti noin 7 markkaa 24 penniä, sekä 3,415 koivua 1,924 markalla 34 pennillä, ollen keskihinta 59 penniä. Kaikkiaan siis 121,376 puuta joiden hinta tekee 855,423 markkaa 38 penniä. Tämä hinta lankeaa melkein kokonaan kruunun osalle, saaden vuokraajat ainoastaan muutamia tuhansia markkoja erinäisten parannustöiden aikaansaamiseksi virkataloilla. Sitäpaitsi on virkatalojen metsistä kyseenalaisena vuonna myyty eri hakemuksen nojalla vähempiarvoisia puita, ja isonjaonjärjestelyistä johtuneissa metsätileissä on valtio tullut saamaan korvausta rajanaapureille joutuneista metsistä eräitä kymmeniä tuhansia markkoja, joiden suuruudesta Metsähallituksella ei kumminkaan ole tarkempaa tietoa.

Kirkollisviraston virkatalot.

Suomen evankelis-luterilaisten seurakuntain papiston virkatalojen metsänhoitoa varten on asetettu 3 Metsähallituksen alaista vakinaista kirkollisviraston virkatalojen metsänhoitajaa, joiden asiana on Metsähallituksen määräyksen mukaan toimittaa kaikkia näillä virkataloilla tarpeellisia metsänhoidollisia toimi-

tuksia, ensi sijassa joka 10:s vuosi kullakin virkatalolla toimitettavia metsänhoidontarkastuksia. Paitsi näitä virkailijoita on, kun metsänhoidontarkastusten lisäksi tehtävien muiden töiden luku on niin suuri etteivät vakinaiset virkailijat ennätä riittävässä määrässä valmistaa hoitosuunnitelmia niille virkataloille, joilla metsänhoito vielä on kokonaan järjestämättä, vuoden 1906 alusta toistaiseksi tällä alalla toimimassa 3 ylimääräistä metsänhoitomiestä. Kertomusvuoden kuluessa Metsähallitsu, katsoen erittäin tärkeäksi että ne papiston virkatalot, joiden metsänhoito vielä on järjestämättä, joutuisemmin saataisiin tähän tarkotukseen tarkastetuiksi ja niiden metsät jaetuiksi, Keisarilliselle Senaatille esitti, että vieläkin kaksi ylimääräistä metsänhoitomiestä tähän tarpeeseen asetettaisiin toistaiseksi, etenkin siitä syystä, että metsänkonduktöörejä, joita aikaisemmin oli voitu apuna käyttää, sellaisista nyt suuren puutteen vallitessa, ei enää saatu ilman palkkiota kiinnitettyksi tälle alalle. Tähän esitykseen on Keisarillinen Senaatti myös suostunut ja saatiin toinen näistä toimista täytetyksi jo heinäkuun alusta, toinen vasta syyskuun kuluessa. Tämän työvoiman lisäyksen kautta toivottavasti saavutetaan ajottu työtuloksien lisäys ja onkin tämä jo kertomusvuoden kuluessa osaksi ennättänyt toteutua sikäli ettei sen aikana suoritettavia toimituksia enää suuremmassa määrässä ole tarvinnut seuraavaan vuoteen lykätä.

Kertomusvuoden kuluessa suoritettujen toimituksien luku ja laatu ilmenee seuraavasta luettelosta:

Hiippakunta.	Papiston virkatalojen nykyisen lukumäärä.	Toimituksien											
		lukumäärä	laatu.										
			Töitä metsässä.					Asiakirjoja Metsähallitukseen jätetty.					
			Valmistettavia mittaus- ja arvioimistöitä.	Metsänjakojen hinnoittamista.	Revisiooneja.	Satunnaisia tarkastuksia.	Puiden leimaamisesta.	Valmiita metsänjakoehdotuksia.	Metsänjakojen hinnoittamisesta.	Revisioimistöjä kirjoja.	Muita tarkastuskirjoja.	Leimaamispyötyä kirjoja.	
Turun.....	261	16	7	10	2	10	2	8	9	2	10		
Porvoon	158	4	2	8	—	11	2	1	8	—	10		
Savonlinnan	161	13	1	5	—	4	5	6	11	—	6		
Kuopion	123	2	—	7	2	1	3	5	—	—	4		
Yhteensä	703	95	92	35	10	30	4	26	12	20	28	2	30

Vuoden kuluessa vahvistettujen metsänhoitosuunnitelmien luku on 9 ja metsänhoidontarkastuspöytäkirjain 32, näiden joukossa yhden aikaisemmin jaetun lukkarinvirkatalon.

Osittain metsänhoidontarkastuksissa tehtyjen ehdotusten, osittain seurakuntain erityisesti tekemäin anomusten johdosta on arvopuita vuoden kuluessa leimattu myytäväksi 33:lla virkatalolla, yhteensä 195,030 kappaletta, joiden arvon saattaa laskea nousevan yli *yhden miljoonan* Smarkkaa.

Metsähallitus on, sen johdosta että kokemus jo kauvemman aikaa on osoittanut, etteivät kirkollisviraston virkatalojen metsät voi tulla voimaperäisesti ja hyvin hoidetuiksi sillä tavoin kuin niiden hoito ja hallinto nyt on järjestettynä, kertomusvuoden toukokuussa Keisarilliseen Senaattiin tehnyt ehdotuksen, että asetettaisiin komitea harkitsemaan miten näiden virkatalojen metsäin hoitaminen ja valvominen saataisiin järjestetyksi niin, että voimaperäisempi hoito todella saataisiin toimeenpannuksi ja siten näiden metsäin tuotanto myös kohotetuksi. Tähän Metsähallituksen esitykseen on Keisarillinen Senaatti myös katsonut hyväksi lokakuussa suostua, käskien Metsähallitusta sanotussa suhteessa tekemään ehdotuksen, kutsumalla asiantuntijoita sellaisen tekemiseen avuksensa tarpeen mukaan. Metsähallitus onkin jo kertomusvuoden lopulla ryhtynyt toimiin tämän toteuttamiseksi, kutsuen asiantuntijoina ehdotuksia harkitsemaan kaksi pappismiestä, yhden seurakunnan luottamusmiehen ja kaksi metsänhoitomiestä.

Seuraavassa taulussa osoitetaan, miten monelle virkatalolle kutakin lääniä kohti on metsänhoitosuunnitelmia kertomusvuoden loppuun asti valmistettu, virkatalojen eri tiluslajit, jaon aikainen puumäärä, sekä jaon aikana toimituskokouksissa merkittyjen torppain lukumäärä:

1 L ä ä n i.	2 Lukumäärä virkataloja, joiden metsä on juettu.	3 Viljelyksiä, tontteja y. m.	4 Kasvullista metsämaata.	5 Kehnokasvuista metsämaata.	6 Hylkymaita.	7 Järviä ja vesiä.	8 Yhteensä tilusala.	9 Jakometsänä.	10 Jäon aikainen puumäärä koko metsän		12 Torppien luku.
									kasvullisilla metsämailla, m ³	kehnokasvuisilla metsämailla, m ³	
H e h t a a r i a.											
Uudenmaan	39	3 123.95	6 224.01	1 172.28	598.82	143.00	11 257.06	3 461.14	357 388	29 244	96
Turun ja Porin	87	7 452.87	15 024.40	4 498.49	1 735.51	164.38	28 875.65	10 199.90	1 066 398	115 839	269
Hämeen	60	4 083.65	10 755.61	2 069.11	731.33	845.94	18 485.64	7 518.71	829 122	89 889	133
Viipurin	72	5 442.68	21 056.42	4 993.64	1 939.59	2 718.40	36 150.73	14 887.19	1 582 514	194 398	210
Mikkelin	40	4 601.16	18 037.66	5 419.30	1 878.28	1 068.55	31 004.95	10 743.97	1 064 787	209 995	263
Vaasan	62	6 977.11	26 091.30	10 618.87	5 578.64	591.12	49 850.84	19 488.32	1 864 415	312 305	306
Kuopion	37	3 856.74	16 986.32	5 284.85	1 459.41	1 518.11	29 905.43	10 363.56	1 664 188	300 520	213
Oulun	2	307.44	319.68	376.65	265.25	9.59	1 278.61	268.16	1 851	2 717	2
Yhteensä	399	35 845.60	114 445.30	34 383.19	14 181.73	7 059.09	205 914.91	76 435.86	8 430 663	1 254 857	1 492
Suomen papiston kaikkien virkatalojen koko pinta-ala, arviolta.....	—	—	—	—	—	—	340 000.00	—	—	—	—

Seuraavassa taulussa esitetään eräitä tilastollisia tietoja niistä kirkollisvirkataloista, joilla metsätalous tähän asti on järjestetty. Näiden mukaan vaihtelevat virkatalojen pinta-alat Uudenmaan, Turun ja Porin sekä Hämeen lääneissä 288,64:stä 331,90 hehtaariin ja ovat muissa lääneissä 2—3 kertaa suuremmat. Keskimääräinen pinta-ala koko maata kohti tekee 516,33 hehtaaria. Viljelyksiä on keskimäärin virkataloa kohti koko maassa 89,84 hehtaaria, vaihdellen Uudenmaan, Turun ja Porin, Hämeen sekä Viipurin lääneissä 68,05:stä 83,37 hehtaariin ja ollen muissa lääneissä lähes 2 kertaa suurempi kutakin virkataloa kohti. Sama suhde Uudenmaan, Turun ja Porin sekä Hämeen lääneissä on olemassa myöskin kasvulliseen metsämaahan ja tämän puumäärään, samoin kuin kehnokasvuiseen metsämaahan ja tämän puumäärään nähden. Kasvullinen metsämaa vaihtelee nimittäin ensinmainituissa lääneissä 159,55:stä 179,26 hehtaariin ja sen puumäärä virkataloa kohti 9,164:stä 13,817 m³:iin, kun taas vastaavat luvut muissa lääneissä ovat 2—4 kertaa suuremmat. Suunnilleen sama suhde vallitsee kehnokasvuiseen metsämaahankin nähden. Jakometsän pinta-ala on niinkään lounais-Suomen virkataloissa ainoastaan 1/3—1/2 muissa osissa maata olevain virkatalojen pinta-aloista. Virkatalojen keskimääräisestä pinta-alasta, 516,33 hehtaarista, on jakometsää 191,57 hehtaaria, eli siis noin 37 %. Kunkin virkatalon kasvullisella metsämaalla on keskimäärin 73,66 m³:n puumäärä hehtaaria kohti ja kehnokasvuisella maalla 35,11 m³:n puumäärä hehtaaria kohti.

Torppain luku kirkollisvirkataloa kohti tekee 3,7, vaihdellen etelä- ja lounais-Suomessa 2,0—3,1 ja muussa osassa maata 4,9—6,6.

Oulun lääniä ei edellä olevissa laskuissa ole huomioon otettu, koska siellä ainoastaan 2 virkatalolla on järjestetty metsätalous toimeenpantu.

L ä ä n i.	Virkataloja, joilla metsä on jaettu.	Viljeltyjä tiluksia, tontteja y. m. virkataloa kohti, ha.	Kasvullista metsä- maata.		Kehnokasvuista metsämaata.		Soita ja hylkymaita.	Järviä ja vesiä.	Yhteensä tilusala.	Jakometsää.	Torppain lukumäärä virka- taloa kohti.
			Pinta-ala virkataloa kohti, ha.	Nykyinen puumäärä virkataloa kohti, m ³	Pinta-ala virkataloa kohti, ha.	Nykyinen puumäärä virkataloa kohti, m ³					
Uudenmaan	39	80.10	159.55	9 164	30.06	750	15.33	3.67	288.64	88.75	2.5
Turun ja Porin	87	83.37	172.69	12 258	51.71	1 331	19.95	1.87	331.90	117.34	3.1
Hämeen.....	60	68.05	179.26	13 817	34.49	1 497	12.19	14.10	308.09	125.31	2.0
Viipurin.....	72	75.59	292.75	21 979	69.36	2 700	26.94	37.76	502.09	199.82	2.9
Mikkelin	40	115.03	450.94	26 620	135.48	5 250	46.96	26.71	775.12	268.72	6.6
Vaasan	62	112.53	420.83	30 071	171.27	5 037	89.98	9.53	804.14	314.33	4.9
Kuopion	37	104.23	457.74	44 978	141.48	8 122	39.44	41.03	783.93	280.09	5.8
Oulun	2	153.72	159.84	936	188.33	1 358	132.63	4.80	630.32	134.08	1.0
Yhteensä virkataloja	399	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Keskimäärin koko maata kohti.....	—	89.84	286.84	21 129	86.17	3 145	35.54	17.69	516.33	191.57	3.7

Metsänhoidonneuvojan toiminta.

Valtion palveluksessa oleva metsänhoidonneuvoja on kertomusvuonna ollut toimituksilla seuraavilla tiloilla ja kartanoilla:

Tammisaaren kaupungin omistamilla Vesterbyn, Trollbölen, Sköldar-gård'in, Björknäs'in ja Gammelbodan tiloilla, joilla etupäässä hakkuupaikat, metsänuodistukset sekä suonojitukset tarkastettiin;

Qvidjan ja Lemlahden kartanoilla Lemlahden pitäjässä, joilla samaten hakkuupaikkoja ja nuorennuksia tarkastettiin;

Ristiinan kaupungin metsissä, joissa muun muassa tukkipuiden leimaamista suoritettiin;

Karlbergin, Katajiston ja Metsäkylän tiloilla Vanajan pitäjässä, Harvialan kartanolla Vanajan ja Janakkalan pitäjissä sekä Monikkalan kartanolla Janakkalan pitäjässä, joilla hakkuuta ja erinäisiä metsänhoidollisia töitä tarkastettiin;

Wanantaustan ja Mikkolan tiloilla Janakkalan pitäjässä, joilla metsän-arvioiminen aloitettiin metsänhoidon järjestämistä varten;

Tervakosken, Toivan, Sokon, Toivalan ja Peltolan tiloilla Janakkalan pitäjässä, joilla hakkuu ja metsänuodistustöitä tarkastettiin sekä ryhdyttiin osaksi toimiin metsänhoidon järjestämiseksi;

Hangan kaupungin metsissä sekä saman kaupungin omistamilla Norrgård'in, Vestergård'in ja Östergård'in tiloilla Tenholan pitäjässä, joilla metsät arvioitiin ja metsänhoitosuunnitelmia tehtiin. Osaksi myös toimitettiin tukkipuiden leimaamista.

Sitäpaitsi tarkastettiin hakkuuta sekä metsänhoidollisia töitä Tjusterbyn ja Gerbyn tiloilla Pernajan pitäjässä, Sannäs'in kartanolla Porvoon pitäjässä, Håkansbölen kartanolla Helsingin pitäjässä, Gerknäs'in kartanolla Lohjan pitäjässä, Ängsholman tilalla Siuntion pitäjässä, Strömsön tilalla Snappertunan pitäjässä, Ängsholm nimisellä tilalla Tammisaaren pitäjässä sekä Baggbyn kartanolla Pohjan pitäjässä.

Toimituksien lukumäärä eri lääneissä sekä niiden laatu ja laajuus käy seuraavasta taulusta selville:

L ä ä n i .	Toimituspaik- koja.	Toimituspäiviä.	Metsäpäiviä.	Järjestänyt met- sänhoitoa.		Neuvontametsän- varhota.	Käytännyt muita metsänhoito- toimia.
				Toimituk- sia.	Pinta-ala hektaa- rissa.		
Uudenmaan	18	48	} 11	4	1 082.5	18	4
Turun ja Porin	2	6		—	—	2	—
Hämeen	12	24		2	545.0	12	—
Vaasan	1	12		—	—	1	1
Yhteensä	33	90	11	6	1 577.5	33	5

Puutavaraliike.

Teollisuushallituksen antamien tietojen mukaan oli vuonna 1909 *sahojen* lukumäärä 544, johon määrään ei kumminkaan ole luettu kotitarvesahoja. Sahoissa oli 22,705 työntekijää. Vuoden kuluessa on sahalaitoksissa sahattu yhteensä 29,164,300 saharhettä (vuonna 1908 28,336,380). Tuotannon arvo nousi 97,137,200 markkaan (v. 1908 Smk 87,714,100).

Puusepänteollisuutta edusti kertomusvuonna 35 tehdasta, joissa oli 1,796 työntekijää ja joiden tuotannon arvo teki yhteensä 5,471,400 markkaa.

Rihmarulla- ja taljatehtaitten luku oli lisääntynyt 13, työntekijäin luku 1,804 henkeen ja tuotannon arvo 4,406,300 mkaan.

Suomen kauppatilaston mukaan on puuaineiden ja puuteoksien vienti, joka vuonna 1909 teki 53,8 % maan koko viennin arvosta, vuosina 1906—1909 ollut seuraava:

Suomesta vietyjä puuaineita ja puuteoksia vuosina 1906—1909.

Tavaran laji.	V. 1906.		V. 1907.		V. 1908.		V. 1909.	
	Paljous.	Arvo Smk.	Paljous.	Arvo Smk.	Paljous.	Arvo Smk.	Paljous.	Arvo Smk.
Puuaineita ja puuteoksia.								
A. puuaineita:								
<i>hankasir tai kuusisia valmistamattomia:</i>								
mastoja, riukuja, tukkeja ja sahabirsia m ³	139 521	2 309 097	215 737	3 667 359	294 793	4 491 895	273 408	4 374 538
päreputa »	—	—	—	—	—	—	—	—
lennätinpylväitä »	—	—	—	—	93	2 046	8	192
Hollannin pelkkoja »	—	—	—	—	—	—	—	—
propsia eli kaivospölkkyjä (pitprops) »	1 040 820	9 297 011	1 090 133	10 519 783	1 503 995	15 491 149	1 414 880	11 319 040
paperi- eli biomopuita »	484 952	4 699 610	419 498	4 467 015	377 559	4 304 173	295 067	2 655 603
polttopuita »	360 918	1 443 672	323 242	1 454 589	327 590	1 474 196	292 558	1 170 232
muunlaisia »	24	264	—	—	—	—	—	—
<i>s:n, veistettyjä tai osaksi sahattuja:</i>								
pelkkoja, tavallisia »	569	22 760	1 007	42 294	—	—	4 698	187 720
parruja, nelisärmäisiä »	101 957	3 725 011	170 650	4 062 950	218 128	4 798 816	221 065	5 084 495
ratapölkkyjä (sleepers) »	32 298	419 874	36 305	508 270	31 049	403 637	40 094	601 410
kelteitä eli pintalautoja »	855	2 351	1 049	2 885	976	2 440	721	2 168
rimoja, ruoteita ja listoja »	10 411	114 521	5 687	69 666	4 622	55 464	14 507	203 098
kankia, airopuita y. m. »	174	2 306	112	1 563	5	70	3	45
<i>s:n, sahattuja ja puoleksi jalostettuja:</i>								
sahatuotteita, vähintään 2 metrin pituisia, höyläämättömiä:								
lankkuja »	394 335	17 745 075	318 554	14 653 484	348 155	14 412 510	361 150	16 252 155
battensia »	950 931	38 037 240	837 100	34 743 385	778 653	27 952 855	844 518	32 091 684

lautoja..... m ³	1 803 544	51 814 679	1 288 071	51 522 840	1 243 884	49 275 056	1 330 856	47 910 816
parruja, sahattuja	3 820	107 212	4 247	118 916	2 881	72 025	3 109	86 373
lankun- ja laudanpätää (firewood)	129 030	1 290 800	144 459	1 733 508	144 079	1 728 948	127 175	1 526 100
kimpää, laita- ja pohja..... »	105 603	2 430 249	111 953	3 918 355	84 960	1 869 120	111 953	2 463 076
höylättyä puutavaraa	2 175	87 000	3 122	129 563	206	8 320	242	9 680
muunlaisia	100 077	2 652 041	97 308	3 407 880	97 878	2 740 584	113 608	3 181 024
<i>muista kotimaan puulaejeista:</i>								
haapapuita	8 215	180 730	19 571	450 133	3 849	88 527	849	19 527
polttopuita	531 849	2 087 396	529 145	2 381 153	553 315	2 439 918	585 149	2 633 171
koivukeppejä (squares)	30 733	1 382 985	28 881	1 383 888	43 134	1 984 164	31 166	1 433 636
kimpää, laita- ja pohja..... »	845	33 800	1 328	57 104	2 386	95 440	1 483	59 320
muunlaisia, valmistam. tai veistett. »	9 697	160 001	6 347	107 899	5 690	91 040	4 694	75 104
s:n, sahattuja tai höylättyjä	1 406	49 210	2 206	81 622	680	24 115	453	15 855
<i>B. puuteoksia:</i>								
rakennuspuusepänteoksia	32 993	18 438	169 770	69 704	57 040	19 515	20 120	6 624
puusepänteok, muunl. päällystäm..... »	385 911	227 124	58 562	96 380	97 388	127 018	119 033	211 615
s:n s:n, päällystettyjä	17 577	17 446	3 721	7 932	6 159	12 680	12 780	23 554
vuolinteoksia	489 830	259 688	312 840	172 618	168 695	105 970	189 672	121 863
kirvesmiehenteoksia..... »	35 654	7 967	11 502	3 333	13 869	1 083	5 130	934
tynnyrintekijänteoksia..... »	9 640	2 141	2 519	856	1 631	429	2 435	388
lastuvillaa	319 888	38 387	39 849	4 782	38 058	4 567	47 107	5 660
puurihmaa, tultikkuaineita	71 805	27 286	—	—	—	—	—	—
päreitä ja pärekoreja	124 093	9 927	116 844	9 348	129 408	6 470	80 651	4 483
ribmarullia	6 133 560	3 061 780	6 254 787	3 127 394	7 181 055	3 672 066	7 775 268	4 470 469
Yhteensä								
	5 854 820	143 757 572	5 661 742	142 978 456	6 063 080	130 036 306	6 073 513	138 201 637
	m ³ ja		m ³ ja		m ³ ja		m ³ ja	
	7 560 951		6 970 403		7 693 303		8 261 256	
	kg		kg		kg		kg	

Puuhiomojen luku vuonna 1909 oli 43; työntekijäin luku niissä oli 2,686 ja tuotannon arvo 14,274,400 mkaa. Hiottua märkää puuvanuketta vietiin maasta 11,278,632 kg 563,932 mkan arvosta. Hiottua kuivaa puuvanuketta vietiin 24,581,917 kg 2,704,011 mkan arvosta.

Selluloseitehtaitten luku kertomusvuonna oli 14; työntekijäin lukumäärä 1,514 henkeä ja tuotannon arvo 15,612,600 mkaa. Märkää selluloosaa vietiin maasta 12,425 kg 2,435 mkan arvosta, kuivaa selluloosaa taas 35,596,232 kg 8,543,096 mkan arvosta.

Paperitehtaitten lukumäärä oli 24; työntekijäin luku 5,525 ja tuotannon arvo 22,250,800 mk.

Muuta metsäntuotteista valmistettua tavaraa on kertomusvuonna maasta viety 28,081 hl *tervaa* 617,782 mkan arvosta, 1,106 hl *tervavettä* 5,530 mkan arvosta, 64,085 kg *pajunkuorta* 6,409 mkan arvosta sekä 10,931,512 kg *puuhiiliä* 327,948 mkan arvosta.

Edellä on mainittu, että maamme sahalaiteokset käyttivät kertomusvuonna 29,164,300 sahariirtä. Teollisuushallituksen antamien ilmoituksien mukaan valmistettiin näistä hirsistä seuraavat määrät sahatavaraa:

Lankkuja, battensia ja lautoja	712,660	standerttia
Kimpiä, laita- ja pohja-.....	5,238	»
Keppejä (sqwares)	960	»
Lankun- ja laudanpäitä (firewood)	5,940	»
Säleitä ja muurausliistoja (laths)	1,114	»
Erinäistä muuta sahatavaraa.....	10,700	»

Yhteensä 736,612 standerttia

eli 3,441,451 m³ sahatavaraa. Jos otaksutaan että sahalaiteoksissamme sahuute-
tusta raaka-aineesta saadaan keskimäärin 60 % valmistettua sahatavaraa, vas-
taisi kertomusvuoden sahatavaramäärä (3,441,451 m³) noin 4,588,600 m³ kiin-
teätä mittaa sahapuita. Kun kruununmetsistä kertomusvuonna luovutettujen
saha- y. m. järeämpien puiden kuutiomäärä tekee yhteensä 740,181 m³ kiinteätä
mittaa (vertaa siv. 72), mikä olisi noin kuudes osa sahalaiteoksien käyttämästä
määrästä, voitaisiin tällaisen laskelman perusteella otaksua että kruununmetsät
ovat noin 16 %:lla kertomusvuonna ottaneet osaa maamme sahateollisuuden
raaka-ainetarpeen täyttämiseen. Edellisinä vuosina olivat nämä näin lasketut
prosentit:

Vuonna 1899	8.8 %
» 1902	10 »
» 1905	10 »
» 1906	13 »
» 1907	16 »
» 1908	16 »

Montako sahariittä on viime aikoina kulunut yhden standertin sahatavaramäärän valmistamiseen osoittavat seuraavat numerot.

Vuonna 1905	39.6 sahariittä
» 1906	43.8 »
» 1907	48.1 »
» 1908	46.6 »
» 1909	39.6 »

Näistä numeroista päättäen on sahoissa käytettyjen hirsien keskivahvuus kertomusvuonna ollut suurempi kuin kolmena edellisenä vuonna.

Helsingissä, Metsähallituksessa, helmikuussa 1911.

P. W. HANNIKAINEN.

Onni Lönnroth.

Kruununmetsistä
luovutetut metsäntuotteet

ja

niistä saatu hinta v. 1909.

Luovutetut metsän-

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Luovutettuja									
	Arvopuita.			Viallisia saha- puita.		Rakennusirsä, kappaletta.	Kaloja ja tuntenkaa- toja, kappaletta.	Kaikenlaisia vähä- arvoisia puita, kpl.	Ratapolkkuyh., kap- paletta.	Poltto- ja syysi- puita, m ³ .
	Saha- puita.	Masto- ja parru- puita.	Vastaava kuu- tiomäärä, m ³ .	Kappaletta.	Vastaava kuu- tiomäärä, m ³ .					
						Kappaletta.				
Turun—Hämeen läänien.										
Loppi	10 182	—	5 958.00	—	—	866	1 280	1 538	215	13 038.00
Yläne	4 254	—	2 083.80	—	—	1 491	251	1 443	—	1 402.00
Kankaanpää	—	—	—	—	—	1 256	—	953	—	10 119.00
Karvia	10 552	1	3 804.00	5 091	1 801.00	544	366	179	—	28 402.00
Parkano	20	—	6.00	8 413	2 300.00	1 467	691	554	—	59 608.50
Aure	18 800	41	7 546.55	138	50.00	2 728	7 106	463	—	46 244.39
Orivesi	26 517	518	16 348.74	—	—	1 844	2 477	959	5 631	26 769.50
Jämsä	10 858	156	5 148.77	599	292.74	149	1 806	6 878	460	20 147.17
Yhteensä	81 183	716	40 895.86	14 241	4 443.74	9 845	13 927	12 967	6 306	205 730.56
Siuron sahalaitos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Evon—Vesijaon hoitoalue	3 795	30	2 132.55	534	160.39	209	123	8 351	—	8 546.15
Viipurin—Mikkelin läänien.										
Pällilä	5 823	50	4 190.13	—	—	173	723	6	758	10 411.00
Rajajoki	50	—	20.00	3	1.80	1 135	691	750	—	6 192.83
Laatokka	5 838	—	2 986.05	—	—	151	552	1 843	6 096	15 856.50
Uomaa	4 308	—	2 553.30	61	18.60	542	437	93	2 123	12 063.00
Loimola	—	—	—	2	2.90	1 330	2 151	190	—	13 843.50
Korpiselkä	68 526	—	52 162.00	31 984	10 661.00	734	2 062	4	846	6 070.00
Mikkeli	88	2	23.10	52	17.40	80	275	2 676	—	13 053.85
Miehikkälä	—	—	—	6 862	2 724.65	7 788	7	4 129	—	1 396.00
Yhteensä	84 633	52	61 934.58	38 964	13 425.75	11 933	6 898	9 691	9 823	78 886.08
Joroisten hoitoalue	100	—	40.20	—	—	31	252	87	—	1 299.00
Kuopion läänin.										
Pohjois-Ilomantsi	29 898	—	26 908.00	16	11.00	227	1 505	—	—	441.00
Etelä-Ilomantsi	29 221	—	20 500.00	257	130.00	1 436	217	—	—	26.00
Suomusjärvi	—	20	27.13	43 123	12 100.40	194	683	150	—	942.00
Jongunjoki	22 172	—	13 303.00	71 677	35 838.00	8 364	741	27	—	311.00
Kuohatti	27 766	—	11 461.00	—	—	7 600	249	73	—	168.00
Halmejärvi	—	—	—	—	—	8 073	140	40	—	1 176.00

tuotteet v. 1909.

m e t s ä n t u o t t e i t a.											Saatu hinta			
Tervaketa, m ³ .	Hiomo- ja propssi- puita, m ³ .	Päre- ja katto- puita, m ³ .	Veistopuita, m ³ .	Altauspuita, m ³ .	Kankia, keksinvarsia, vanteita, viitoja y. m. tarpeita, kpl.	Pantainia, kap- palletta.	Heiniä, poronkätkä, sainnalla, jehkiker- pöjä, hevosjuu, saveh, tarpeta, kivia y. m., kuormaa.	Tuohia, puunkuorta ja pihkaa, kiloa.	Punnsemienä, kiloa.	Hiiliä, tervaa y. m., hehtolitraa.	arvopuista.		kaikista met- säntuotteista.	
											Smk.	7/2	Smk.	7/2
170.00	—	—	52.00	—	20 491	—	—	920.00	—	—	71 008	44	83 169	17
43.00	—	—	16.50	—	—	—	—	600.00	—	—	19 147	50	23 943	24
359.50	—	290.00	54.00	349.50	—	—	17 769.00	425.00	—	—	—	—	10 622	35
365.50	—	40.00	24.50	31.55	12 905	—	245.50	—	—	—	63 397	41	93 748	53
13.00	9 792.00	102.00	1.00	70.25	2 905	—	29.00	—	—	—	46 05	—	118 763	04
30.00	16 629.37	92.50	0.50	48.00	9 130	—	145.00	—	—	—	89 907	11	190 641	78
1 200.00	—	174.00	—	40.00	12 130	—	214.00	2 445.00	—	—	302 209	93	348 365	75
1 302.00	—	3.00	—	19.50	48 073	—	137.00	195.00	—	—	127 441	56	151 246	51
3 483.00	26 421.37	701.50	148.50	558.80	105 634	—	18 539.50	4 585.00	—	—	673 158	—	1 020 500	37
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	302 577	04
3.00	28.00	200.00	—	85.25	24 345	18 854	100.33	—	11 1058.17	—	60 955	91	76 498	16
3.00	—	—	—	189.70	1 200	—	562.00	—	—	—	48 698	14	83 566	44
312.00	—	—	—	139.08	619	—	106.00	—	—	—	70	—	16 608	61
26.00	2 288.28	84.00	4	109.50	3 951	—	33.00	—	—	—	26 781	20	65 634	16
16.00	—	—	1	—	1 936	—	26.50	1.00	—	—	23 739	—	32 773	57
3.00	—	—	—	—	1 167	—	44.50	—	—	—	—	—	9 483	69
—	7 326.00	10.00	1	—	8 102	—	127.50	—	—	—	330 607	78	391 286	08
130.00	1 636.50	—	—	30.00	1 210	215	—	—	1.50	—	254 90	—	25 603	78
—	670.50	4.18	—	48.50	26 953	—	112.00	280.00	—	—	—	—	55 852	55
490.00	11 921.28	98.18	6	516.78	45 138	215	1 011.50	281.00	1.50	—	430 150	97	680 808	88
—	4 302.00	2.00	—	69.55	9 305	—	500.00	—	—	—	347	—	8 540	05
—	—	—	—	—	1 150	—	21.00	—	—	—	164 439	—	166 932	30
—	—	3.00	—	—	10	—	10.00	—	—	—	178 248	10	181 230	60
—	—	—	—	—	2 750	—	65.00	—	—	—	813 85	—	57 346	20
—	—	—	—	—	32 214	—	33.00	—	—	—	99 774	—	251 042	82
156.00	—	—	—	—	3 736	—	6.50	—	—	—	82 656	41	105 066	38
—	—	4.00	—	—	45	—	21.50	—	—	—	—	—	23 483	75

1) Smk 140: 90 debiterattu ja maksettu liikaa, mutta määrätty takaisin maksettavaksi.

Luovutetut metsän-

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Luovutettuja									
	Arvopuita.			Viallisia saha- puita.		Rakennushirsit, kappaletta.	Keloja ja tunkenka- toja, kappaletta.	Kaikenlaisia vähik- arvoisia puita, kpl.	Hatepölkkyjä, kap- paleita.	Poltto- ja syvi- puita, m ³ .
	Saha- puita.	Masto- ja paru- puita.	Vastaava kuu- tiomäärä, m ³ .	Kappaletta.	Vastaava kuu- tiomäärä, m ³ .					
	Kappaletta.									
Palojärvi	—	—	—	—	—	100	540	667	—	1 036.00
Iisalmi	3 355	—	579.76	4	1.20	224	318	7 106	883	8 275.45
Yhteensä	112 412	20	72 778.89	115 077	48 080.60	26 218	4 393	8 063	883	12 375.45
Pielisjärven sahalaitos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vaasan läänin.										
Toivakka	—	—	—	1 552	386.94	125	3 255	1 180	417	5 410.95
Saarijärvi	40 501	—	33 891.70	—	—	655	15 284	130	26	21 723.10
Karstula	17 387	—	8 668.00	—	—	583	6 314	24	5 006	16 850.50
Multia	22 136	—	11 992.00	229	93.00	514	3 659	684	14 849	25 204.50
Virrat	1 849	8	923.96	—	—	2 303	317	4 125	1 886	15 402.50
Jalasjärvi	4 504	—	1 806.60	341	89.70	1 014	350	3 307	—	10 031.40
Alajärvi	21 561	—	4 495.00	—	—	71	146	721	—	2 708.00
Salamajärvi	6 648	—	3 194.03	18 310	4 619.30	521	5 995	208	—	2 127.00
Viitasaari	1 375	—	179.76	1 656	528.41	1 401	26 360	71	—	3 596.00
Lesti	19	—	7.60	40 213	9 651.12	157	9 911	143	—	1 922.00
Yhteensä	115 980	8	65 158.65	62 301	15 368.47	7 344	71 591	10 593	22 184	104 975.95
Tuomarniemen hoitoalue	81	—	63.19	9	4.95	1 015	570	15	—	4 326.42
Oulujärven.										
Haapajärvi	18 718	—	9 446.48	—	—	579	170	45	—	6 408.04
Kalajoki	5 300	—	2 392.00	4 567	1 126.10	157	12	1 029	12 473	19 398.00
Pyhäjoki	4 941	—	1 964.10	150	43.00	946	20	1 890	2 640	2 160.15
Süikajoki	—	—	—	—	—	432	10	30	—	2 412.00
Paltamo	20 370	—	6 972.00	—	—	205	152	171	1 072	6 859.80
Sotkamo	10	—	2.63	9 517	2 239.10	21	516	166	—	1 454.00
Kuhmo	1	—	5.10	12 041	4 014.00	361	13 016	661	—	1 208.33
Lentiira	25 984	—	10 393.60	322	128.80	64	5 616	741	—	3 847.16
Hyrnsalmi	18 546	—	10 443.80	5 753	2 212.30	572	2 346	154	—	2 031.50
Suomussalmi	—	—	—	13 876	6 578.60	1 408	1 668	586	—	1 750.00
Piispajärvi	14 170	—	5 687.49	13 127	4 439.15	1 534	1 136	1 137	—	1 027.00
Puolanka	9 207	—	4 528.60	611	188.86	151	1 467	47	—	2 997.50
Yhteensä	117 247	—	51 835.80	59 964	20 969.81	6 430	26 129	6 657	16 185	51 553.48

tuotteet v. 1909.

metsäntuotteita.											Saatu hinta			
Tervaksia, m ³	Hiomo- ja ruopsi- puita, m ³	Päre- ja katiopuita, m ³	Veistopuita, m ³	Aitaspuita, m ³	Kankia, keksinvarisia, vanterita, viisoja y. m. tarpeita, kpl.	Punnaita, kap- paleita.	Heiniä, poronjalkia, sammalia, jalkiker- poja, havuja, saavaa, kurpeita, kiviä y. m., kuormaa.	Tuohia, punakuorta ja pihkaa, kiloa.	Punnaita, kiloa.	Hiiliä, kervaa y. m., heitollitraa.	arvopuista.		kaikista met- säntuotteista.	
											Smk.	7/10	Smk.	7/10
—	—	—	—	26.00	4 910	—	34.00	—	—	—	—	—	1 749	35
—	10 411.25	—	12.78	21.60	4 760	—	47.00	820.00	—	—	3 847	45	27 720	11
156.00	10 411.25	7.00	12.78	47.60	49 575	—	238.00	820.00	—	—	529 778	81	814 571	51
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	166 030	42
16.00	—	51.25	18.45	235.06	13 423	—	382.00	2 193.00	—	—	—	—	7 917	71
—	2 460.00	74.05	44.90	151.80	20 282	—	110.00	1 005.00	—	—	330 279	57	355 209	82
16.00	5 540.00	494.00	12.25	114.50	5 856	—	146.00	—	—	—	128 370	87	149 968	22
229.00	2 446.00	42.50	38.00	8.00	3 353	—	45.00	—	—	—	198 092	48	249 105	57
514.00	2 448.00	334.00	13.00	356.50	3 330	—	92.00	—	—	—	13 171	40	52 364	45
1 257.50	—	67.10	4.00	320.17	1 650	—	72.00	525.00	—	11.00	15 819	50	28 276	68
40.00	—	97.00	5.00	53.00	1 503	—	22.80	—	—	199.00	25 327	81	28 084	96
25.50	—	38.80	6.82	209.00	1 181	—	28.00	—	—	—	57 815	17	112 865	72
68.00	2 517.00	49.00	3.00	3.00	6 084	—	99.00	1 410.00	—	—	8 235	46	42 624	38
—	300.00	41.85	1.00	124.50	3 125	—	24.00	—	—	—	57	—	72 458	28
2 166.00	15 711.00	1 289.55	146.42	1 575.53	59 787	—	1 020.80	5 133.00	—	210.00	772 169	26	1 098 875	79
—	2 367.83	—	0.50	52.75	6 037	29 167	10.00	—	88.70	34.62	393	30	22 870	04
57.50	—	7.50	5.45	22.00	40	—	38.50	1 835.00	—	—	81 612	15	85 250	77
—	—	99.50	—	339.50	800	—	5.00	—	—	—	21 571	—	47 307	19
12.00	2 434.00	287.50	2.20	186.00	370	—	1.25	—	—	—	16 752	63	29 033	67
50.50	—	149.00	4.25	63.00	532	—	61.00	1 180.00	—	—	—	—	1 403	92
6.00	316.00	53.00	81.01	23.00	117	—	512.00	3 027.00	—	—	57 467	05	64 606	04
85.00	—	—	0.16	—	3 260	—	74.00	—	—	—	29	38	14 493	31
189.00	—	27.36	1.33	91.50	5 087	—	145.63	—	—	—	28	05	29 934	60
769.00	—	9.50	—	4.00	11 170	—	103.00	—	—	—	129 976	65	137 448	76
385.00	—	22.75	22.06	66.50	23 275	—	259.00	50.00	—	—	62 656	40	74 700	38
251.00	141.40	9.50	11.37	29.00	1 325	—	182.50	—	—	—	—	—	20 378	85
284.00	10.00	5.00	1.00	198.00	12 627	—	13.33	—	—	—	80 550	—	105 647	85
—	10 078.00	43.00	91.75	70.50	890	—	184.50	—	—	—	29 296	22	50 692	07
2 089.00	12 979.40	713.61	220.58	1 093.00	59 493	—	1 579.71	6 092.00	—	—	479 939	53	660 897	41

¹⁾ Kertomusvuonna luovutettujen metsäntuotteiden hintaa on Smk 27: 50 huomattu kassaraporteissa jo vuonna 1908. — ²⁾ Smk 10: — debiterattu kassaraporteissa etukäteen. — ³⁾ Kertomusvuoden kassaraporteissa debiterattu vuoden 1908 tuloista Smk 3: 60.

Luovutetut metsän-

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Luovutettuja									
	Arvopuita.			Viallisia saha- puita.		Rakennusliik- kappaleita.	Keloja ja tuulenkau- toja, kappaleita	Kalkenlaisia vähit- arvoisia puita, kpl.	Ratapölkkyjä, kap- paleita.	Poltto- ja srai- puita, m ³ .
	Saha- puita.	Masto- ja pöytä- puita.	Vastaava kuu- tionäärä, m ³ .	Kappaleita.	Vastaava kuu- tionäärä, m ³ .					
						Kappaleita.				
lin.										
Utajärvi.....	7 385	—	3 692.50	49	24.50	12	266	703	—	1 891.00
Ii.....	13 418	—	4 025.40	49	8.40	907	314	131	—	1 946.50
Pudasjärvi	10 079	467	6 314.00	2 224	556.00	1 254	8 059	3 766	21 580	5 489.80
Puhos.....	329	—	100.90	9 784	3 261.00	787	5 046	2 650	—	5 407.00
Taivalkoski	20 485	—	11 814.30	1 152	570.00	1 693	6 521	743	—	1 971.00
Kuusamo	28 957	—	6 239.25	—	—	265	125	65	—	311.50
Kitka	62 822	—	26 394.80	—	—	215	889	580	—	388.50
Ranua.....	267	—	88.13	3 527	1 388.09	1 009	7 301	2 002	—	1 108.00
Kuivaniemi	218	—	71.50	93	31.07	647	57	197	3 200	11 779.00
Simo	6 006	—	1 544.00	—	—	136	322	314	3 453	8 525.70
Ylisimo	26 123	—	11 077.20	—	—	497	76	177	—	1 168.80
Yhteensä	176 089	467	71 361.98	16 878	5 839.06	7 422	28 976	11 328	28 233	39 986.80
Kemin.										
Kemi	10 823	—	4 184.00	3 369	844.20	4 929	314	1 325	—	3 669.00
Murola.....	26 748	—	13 022.00	8 548	2 852.00	1 466	7	756	—	10 038.00
Ylitornio	20 102	—	12 530.00	4 930	1 854.00	457	1 617	10	—	2 364.00
Turtola	45 991	—	22 534.00	15 006	7 352.00	860	820	746	—	850.25
Kolari.....	63 709	—	31 772.00	2 697	1 345.50	193	1 741	2 350	—	1 616.00
Meltaus	24 372	—	12 186.00	9 270	2 787.00	2 180	12 741	340	—	2 986.00
Rovaniemi	64 342	—	32 170.00	10 156	3 111.00	1 813	10 473	2 009	—	3 023.00
Etelä-Kemijärvi	4 802	—	2 422.20	8	4.50	47	3 315	35	—	25.00
Pohjois-Kemijärvi	42 213	—	28 046.50	99	49.00	50	854	322	—	825.00
Salla	22 315	—	12 540.00	—	—	115	112	12	—	235.50
Tuntsa	86 835	—	45 220.00	—	—	614	43	17	—	267.00
Yhteensä	412 252	—	216 626.70	54 083	20 199.20	12 724	32 037	7 922	—	25 898.75
Lapin.										
Yläkemi.....	80 443	—	45 002.50	—	—	800	1 350	—	—	767.62
Luiro	44 977	—	17 979.40	—	—	73	583	23	—	117.00
Sodankylä.....	53 971	—	15 863.00	—	—	15	1 901	—	—	454.50
Kitinen	20 352	—	7 258.50	—	—	2	31	111	—	238.50
Alakittilä	33 113	—	19 141.00	—	—	141	1 027	65	—	767.50
Ylikittilä	61 572	—	52 009.00	—	—	—	22	489	—	184.00

tuotteet v. 1909.

m e t s ä n t u o t t e i t a.											Saata hinta			
Teräksia, m ³ .	Hiomo- ja propssi- puita, m ³ .	Päre- ja kattopuita, m ³ .	Veisopuita, m ³ .	Aikanspuita, m ³ .	Runkia, kekainvarsin, vankeita, vitsoja, v. m. tarpeita, kpl.	Puunainia, kap- palotta.	Heiniä, poronjalkia, sammalia, jettiker- poja, haavuja, saava, turpeita, kiviä y. m., kuormaa.	Tuohia, punnkuorta ja pinksä, kiloa.	Puunsiementä, kiloa.	Hiilikä, torvas y. m., hehollitrasa.	arvopuista.		kaikista met- säntuotteista.	
											Smc	m ³	Smc	m ³
—	2 442.25	15.00	18.00	—	600	—	5.00	—	—	—	16 009	70	22 634	40
2.00	802.50	21.13	1.90	933.50	6 660	—	1.00	—	—	—	42 793	50	47 940	65
51.00	818.30	114.90	424.37	233.00	—	—	10.00	—	—	—	46 555	—	94 141	05
—	555.00	60.40	136.55	62.00	3 990	—	17.50	200.00	—	—	958	31	21 714	41
—	75.00	25.00	—	1.00	2 655	—	47.00	0.50	—	—	55 704	40	66 950	91
4.00	—	1.00	21.00	80.00	3 132	—	264.25	12.75	—	—	102 328	40	103 169	25
—	—	7.00	31.63	10.00	3 738	—	103.00	4.00	—	—	230 465	41	232 241	77
15.00	750.00	140.04	84.90	95.00	250	—	—	—	—	—	854	40	17 614	18
30.00	599.75	15.50	1.45	10.00	8 675	—	2.00	850.00	—	—	795	50	15 294	26
—	—	26.65	19.40	—	2 657	—	94.00	1 250.00	—	—	13 592	54	19 748	42
—	4 711.40	11.79	10.21	—	6 425	—	16.80	1.23	—	—	79 931	20	90 816	97
102.00	10 754.20	438.41	749.41	1 424.50	38 782	—	560.55	2 318.48	—	—	589 938	36	732 266	27
—	4 477.00	164.00	72.95	107.00	11 103	—	15.00	410.00	—	—	55 283	20	77 490	85
71.00	—	135.10	9.50	51.75	16 510	—	5 913.00	—	—	—	87 519	01	110 663	89
20.00	—	28.00	1.00	—	3 180	—	8.00	—	—	—	68 547	82	79 613	42
—	—	—	4.00	4.00	1 576	—	500.00	—	—	—	158 018	13	199 085	16
93.00	—	3.00	—	—	19 680	—	123.25	—	—	—	189 924	16	207 703	86
33.00	—	120.00	—	42.00	20 957	—	49.75	—	—	—	136 483	20	168 481	30
24.00	—	89.00	—	14.00	35 901	—	117.50	—	—	—	312 862	94	343 461	55
—	—	4.00	1.00	—	1 350	—	—	—	—	—	12 233	05	14 266	15
3.00	—	25.00	3.40	8.00	12 524	—	12.00	—	—	—	170 172	73	171 745	18
10.00	—	—	0.70	—	22 500	—	18.40	—	—	—	52 160	50	53 147	05
4.00	—	—	3.00	10.00	5 550	—	14.00	—	—	—	293 907	90	295 007	70
258.00	4 477.00	568.10	95.55	236.75	150 831	—	6 770.90	410.00	—	—	1 537 112	64	1 720 666	11
4.00	—	—	10.88	—	2 371	—	75.00	—	—	—	385 841	44	390 426	05
4.00	—	—	—	—	4 015	—	131.00	—	—	—	95 677	—	96 684	12
22.00	—	27.50	3.50	—	1 632	—	203.00	—	—	—	161 908	—	163 637	48
—	—	3.75	—	—	2 957	—	59.50	—	—	—	56 346	91	56 597	90
5.00	—	4.00	2.50	140.00	5 893	—	30.60	—	—	—	122 896	30	124 685	35
10.00	—	—	1.00	114.50	11 640	—	23.00	—	—	—	114 059	50	114 833	45

Luovutetut metsän-

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Luovutettuja										
	Arvopuita.			Viallisia saha-		Rakennusmäärä, kappaletta.	Kaloja ja tuulenka-	Kaikenlaisia vähit-	Käsiteltyä, kpl.	Käsiteltyä, kapp-	Poltto- ja syste-
	Saha-	Masto- ja paru-	Vastaava kuu-	Kappaletta.	Vastaava kuu-						
						Kappaletta.	tiomäärä, m ³ .	tiomäärä, m ³ .			
Muonio	10	—	4.00	59	16.70	26	11 432	2	—	1 900.00	
Enontekiö.....	120	—	36.00	—	—	180	—	—	—	146.00	
Inari	170	—	60.00	—	—	40	—	72	—	326.00	
Utsjoki	—	—	—	—	—	105	32	27	—	697.60	
Yhteensä	294 728	—	157 353.40	59	16.70	1 382	16 378	789	—	5 598.62	
Yhteenvedo.											
Turun—Hämeen läänien tkp...	81 183	716	40 895.86	14 241	4 443.74	9 845	13 927	12 967	6 306	205 730.56	
Siuron sahalaitos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Evon—Vesijaon hoitoalue	3 795	30	2 132.55	534	160.39	209	123	8 351	—	8 546.15	
Viipurin—Mikkelin läänien tkp.	84 633	52	61 934.58	38 964	13 425.75	11 933	6 898	9 691	9 823	78 886.08	
Joroisten hoitoalue	100	—	40.20	—	—	31	252	87	—	1 299.00	
Kuopion läänin tkp.....	112 412	20	72 778.89	115 077	48 080.60	26 218	4 393	8 063	883	12 375.45	
Pielisjärven sahalaitos	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Vaasan läänin tkp.	115 980	8	65 158.65	62 301	15 368.47	7 344	71 591	10 593	22 184	104 975.95	
Tuomarniemen hoitoalue.....	81	—	63.19	9	4.95	1 015	570	15	—	4 326.42	
Oulujärven tkp.	117 247	—	51 835.80	59 964	20 969.81	6 430	26 129	6 657	16 185	51 553.48	
Iin »	176 089	467	71 361.98	16 878	5 839.06	7 422	28 976	11 328	28 233	39 986.80	
Kemin »	412 252	—	216 626.70	54 083	20 199.20	12 724	32 037	7 922	—	25 898.75	
Lapin »	294 728	—	157 353.40	59	16.70	1 382	16 378	789	—	5 598.62	
Vuonna 1909 yhteensä	1 398 500	1 293	740 181.80	362 110	128 508.67	84 553	201 274	76 463	83 614	539 177.26	

tuotteet v. 1909.

m e t s ä n t u o t t e i t a.											Saatu hinta			
Tervaksia, m ³ .	Hiomo- ja propsi- puita, m ³ .	Pare- ja kattopuita, m ³ .	Veistopuita, m ³ .	Aitauspuita, m ³ .	Kankia, keksinvarsia, vanteita, vissoja y. m. tarpeita, kpl.	Pantainia, kap- paleita.	Heinää, poronjalkainia, sammalia, lehtiker- poja, havuja, sävää, tarpeita, kiviä y. m., kuorinaa.	Tuohia, puunkuorta ja pihkaa, kiloa.	Puunsiementä, kiloa.	Hilsiä, kerää y. m., hekoiltraa.	arvopuista.		kaikista met- sintuotteista.	
											Shf.	piä	Shf.	piä
525.00	—	—	6.45	—	5 793	—	175.80	—	—	—	33	—	6 676	78
52.00	—	—	—	32.00	—	—	943.00	—	—	—	300	—	717	75
—	—	—	0.25	—	24	—	12.00	—	—	—	340	—	681	10
—	—	—	1.00	—	—	—	46.00	—	—	—	—	—	721	58
622.00	—	35.25	25.58	286.50	34 325	—	1 698.90	—	—	—	937 402	15	955 681	56
3 483.00	26 421.37	701.50	148.50	558.80	105 634	—	18 539.50	4 585.00	—	—	673 158	—	1 020 500	37
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	302 577	04
3.00	28.00	200.00	—	85.25	24 345	18 854	100.33	—	11.00	1 058.17	60 955	91	76 498	16
490.00	11 921.28	98.18	6.00	516 78	45 138	215	1 011.50	281.00	1.50	—	430 150	97	680 808	88
—	4 302.00	2.00	—	69.55	9 305	—	500.00	—	—	—	347	—	8 540	05
156.00	10 411.25	7.00	12.78	47.60	49 575	—	238.00	820.00	—	—	529 778	81	814 571	51
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	166 030	42
2 166.00	15 711.00	1 289.55	146.42	1 575.53	59 787	—	1 020.80	5 133.00	—	210.00	772 169	26	1 098 875	79
—	2 367.83	—	0.50	52.75	6 037	29 167	10.00	—	88.70	34.52	393	30	22 870	04
2 089.00	12 979.40	713.61	220.58	1 093.00	59 493	—	1 579.71	6 092.00	—	—	479 939	53	660 897	41
102.00	10 754.20	438.41	749.41	1 424.50	38 782	—	560.55	2 318.48	—	—	589 988	36	732 266	27
258.00	4 477.00	568.10	95.55	236.75	150 831	—	6 770.90	410.00	—	—	1 537 112	64	1 720 666	11
622.00	—	35.25	25.58	286.50	34 325	—	1 698.90	—	—	—	937 402	15	955 681	56
9 369.00	99 373.33	4 053.60	1 405.32	5 947.01	583 252	48 236	32 030.19	19 639.48	101.20	1 302.79	6 011 395	93	8 260 783	61

Kruununmetsissä käytetyt apuripäivätyöt,
sekä

Menot

hoitoalueiden pääkirjojen mukaan vuonna 1909.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	A puripäivätöitä								
	Puitten leimaamiseen.	Lakvusten karsimiseen ja hakkausalojen perkaamiseen.	Hakkuunvalvontaan.	Puitten hankintaan valtion laitoksille.	Metsän arvioimiseen.	Metsänhoidon tarkastukseen ja jakotoihin.	Metsänviljelykseen.	Apuharvennukseen.	Toitten ja lauteusväylien kuntoönparantamiseen.
Turun—Hämeen läänien.									
Loppi	24.00	650.00	120.00	1 100.00	—	—	—	700.00	50.00
Yläne	209.00	88.00	131.00	—	—	—	61.00	711.00	—
Kankaanpää	34.00	—	—	—	—	—	732.00	100.00	450.00
Karvia	67.00	180.00	222.00	1 466.00	—	705.00	157.50	—	121.75
Parkano	61.00	8 740.00	133.00	1 323.00	—	20.00	171.00	1 843.00	1 709.00
Aure	242.16	759.00	575.00	21 800.00	—	—	190.00	1 240.00	254.00
Orivesi	142.00	706.00	586.00	9 971.00	—	—	—	1 808.00	—
Jämsä	43.50	378.00	237.00	8 240.00	—	—	97.00	2 010.00	1 130.00
Ylimetsänhoitajan palkka y. m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	822.66	11 501.00	2 004.00	43 900.00	—	725.00	1 408.50	8 412.00	3 714.75
Siuron sahalaitos	—	—	—	81 339.20	—	—	—	—	—
Evon—Vesijaon hoitoalue	86.00	—	229.00	—	—	—	—	790.00	128.00
Viipurin—Mikkelin läänien.									
Pällilä	29.00	254.00	157.00	1 032.00	—	—	1 059.00	2 215.00	271.00
Rajajoki	37.00	219.00	197.00	—	—	—	320.50	893.50	262.00
Laatokka	399.50	412.50	99.00	5 170.00	—	—	269.50	169.50	—
Uomaa	209.25	285.50	240.50	—	—	—	36.00	796.00	219.50
Loimola	81.00	25.00	176.25	—	—	—	20.50	237.00	300.00
Korpiselkä	564.00	1 969.00	1 313.00	3 099.00	—	—	3.00	—	312.25
Mikkeli	63.50	541.70	212.00	156.50	—	—	243.50	1 168.00	—
Miehikkälä	59.50	88.00	239.00	—	—	—	163.60	227.30	25.00
Ylimetsänhoitajan palkka y. m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	1 442.75	3 794.70	2 633.75	9 457.50	—	—	2 115.60	5 706.30	1 389.75
Joroisten hoitoalue	28.00	—	79.00	—	—	—	32.00	75.00	—
Kuopion läänin.									
Pohjois-Ilomantsi	73.00	321.00	412.00	—	—	—	—	—	66.00
Etelä-Ilomantsi	169.00	—	610.00	—	—	—	—	—	235.00
Suomusjärvi	314.00	240.00	318.00	—	—	280.00	26.00	74.00	28.00
Jongunjoki	428.00	766.00	401.00	—	—	1 351.00	—	—	—

käytetty.			Menot.														Menot yhteensä.	
Rajankäyttöihin.	Kaikenlaisiin töihin.	Yhteensä pöytäkirjoitt.	Pöytäkirjoitt. työstä.		Metsänhoitoajain ja metsäpöytäkirjoitt. palkat.		Ylimääräisten metsänhoitovirikemiesten palkkiot ja matkakustannukset.		Vakinäisten ja ylimääräisten metsänvartiain palkat.		Metsäkasvityön palkkiot ja provisioinnit.		Metsäseurien kunnossapito.		Kaikenlaisia menoja.		Smc.	712.
			Smc.	712.	Smc.	712.	Smc.	712.	Smc.	712.	Smc.	712.	Smc.	712.	Smc.	712.		
109.00	50.00	2 803.60	9 637	30	6 150	—	—	2 615	29	518	02	671	50	161	17	19 753	28	
—	—	1 200.00	3 131	20	6 000	—	—	1 665	—	344	52	—	—	551	48	11 692	20	
662.00	93.00	2 071.00	6 339	75	5 274	94	—	7 198	50	1 541	68	4 958	84	3 121	08	28 434	79	
—	287.50	3 206.75	7 382	34	5 150	—	—	5 615	84	555	61	3 312	05	3 296	55	25 312	39	
53.00	80.00	14 133.00	40 406	62	6 150	—	3 497	17	6 239	12	1 350	42	4 457	27	256	70	62 357	30
—	5 100.00	30 160.16	99 792	85	5 150	—	2 825	11	6 338	08	2 822	95	—	—	512	37	117 441	36
—	2 034.00	15 247.00	38 931	46	5 108	37	599	81	4 708	63	1 324	33	2 851	40	2 397	31	55 921	31
40.00	—	12 175.50	30 105	70	6 150	—	1 457	51	3 326	14	1 047	22	2 424	09	483	54	44 994	20
—	—	—	—	—	8 000	—	1 281	75	—	—	—	—	—	—	1 796	51	11 078	26
864.00	7 644.50	80 996.41	235 727	22	53 133	31	9 661	35	37 706	60	9 504	75	18 675	15	12 576	71	376 985	09
—	—	81 339.20	244 017	66	11 107	98	—	—	—	—	—	—	—	—	40 981	16	296 106	80
—	2 520.00	3 753.00	7 922	—	4 300	—	2 476	55	1 875	16	483	36	122	20	1 276	79	18 456	06
62.00	112.00	5 191.00	14 029	59	5 700	—	—	4 600	—	915	53	3 476	38	2 115	85	30 837	35	
—	350.00	2 279.00	6 563	99	5 650	—	301	93	7 885	01	730	64	5 966	90	350	19	27 448	66
—	2 144.00	8 664.00	33 136	35	6 150	—	900	—	3 437	50	1 003	86	1 045	28	1 431	35	47 104	34
212.50	—	1 999.25	4 131	96	7 533	33	—	—	5 153	02	463	49	2 728	54	8 241	08	28 251	42
—	—	839.75	2 154	65	4 450	—	—	—	2 983	32	261	14	2 087	45	3 186	32	15 122	88
—	—	7 260.25	19 045	46	4 800	—	1 749	76	3 900	—	873	53	3 702	32	1 686	78	35 757	85
19.00	826.50	3 230.70	7 718	01	6 200	—	—	—	5 511	44	580	88	327	—	3 225	63	23 562	96
—	14.00	816.40	2 045	—	4 499	96	545	36	2 268	34	267	11	—	—	2 083	04	11 708	81
—	—	—	—	—	7 125	—	1 302	34	—	—	—	—	—	—	2 224	02	10 651	36
293.50	3 446.50	30 280.35	88 825	01	52 108	29	4 799	39	35 738	63	5 096	18	19 333	87	24 544	26	230 445	63
—	550.00	764.00	2 233	65	—	—	—	—	825	—	101	34	—	—	463	50	3 623	49
4.00	4.00	880.00	2 434	50	4 700	—	—	—	3 875	31	300	—	—	—	16	95	11 326	76
—	—	1 014.00	2 598	80	4 262	50	549	69	5 272	25	293	39	—	—	209	45	13 186	08
—	—	1 280.00	3 916	18	4 650	—	719	46	5 916	76	601	02	1 052	59	13 239	85	30 095	86
—	—	2 946.00	9 792	63	5 650	—	1 653	62	5 813	37	513	95	792	90	860	02	25 076	49

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	A p u r i p ä i v ä t ö i t ä								
	Puitteen leimaamiseen.	Lakusten karsimiseen ja hakkausalojen perkaamiseen.	Hakkausvalvontaan.	Puitteen hankintaan valtion laitoille.	Metsän arvioimiseen.	Metsänhoidon tarkastukseen ja jakotoihin.	Metsänviljelykseen.	Apuharvennukseen.	Toitteen ja lauttansyöttöihin kuntoompanemiseen.
Kuohatti	125.00	460.00	421.00	—	—	—	2.00	75.00	271.00
Halmejärvi	167.00	17.00	171.00	—	—	—	—	—	481.00
Palojärvi	183.00	—	—	—	—	—	67.00	33.00	495.00
Iisalmi	101.00	138.00	167.00	23 568.00	—	539.00	—	—	476.00
Ylimetsänhoitajan palkka y. m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	1 510.00	1 942.00	2 500.00	23 568.00	—	2 170.00	95.00	182.00	2 052.00
Pielisjärven sabalaitos	—	—	—	65 169.80	—	—	—	—	—
Vaasan läänin.									
Toivakka	47.50	15.00	59.50	10.00	—	—	80.00	234.50	85.00
Saarijärvi	280.00	312.50	666.50	1 695.00	—	—	—	350.00	539.50
Karstula	167.50	147.00	300.00	17 106.00	—	—	10.00	157.50	—
Multia	93.00	234.00	173.00	14 731.00	—	—	—	378.00	352.00
Virrat	117.00	17.00	35.00	10 703.00	—	—	—	1 000.00	708.00
Jalasjärvi	31.50	105.00	79.00	—	—	—	27.00	96.00	288.00
Alajärvi	25.00	—	239.00	—	—	—	—	394.00	162.00
Salamajärvi	288.00	596.50	686.00	—	—	4 000.00	—	53.00	543.00
Viitasaari	117.50	392.00	348.00	104.00	—	—	198.00	79.50	200.00
Lesti	—	325.00	491.00	2 766.00	—	—	—	194.50	1 102.00
Ylimetsänhoitajan palkka y. m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	1 167.00	2 144.00	3 077.00	47 115.00	—	4 000.00	315.00	2 937.00	3 979.50
Tuomarniemen hoitoalue	—	—	—	2 011.00	1 531.00	—	—	—	—
Oulujärven.									
Haapajärvi	111.00	440.00	356.00	7 679.00	—	—	50.00	100.00	473.00
Kalajoki	196.50	163.00	358.00	14 387.00	—	—	—	—	164.00
Pyhäjoki	31.00	67.00	243.00	875.00	—	—	—	342.50	96.00
Siikajoki	55.00	—	—	150.00	—	—	32.00	—	292.00
Paltamo	518.50	226.20	435.00	3 341.70	—	—	61.50	—	—
Sotkamo	266.50	120.00	129.00	395.00	—	—	30.00	50.00	795.00
Kuhmo	433.00	196.00	208.00	—	—	—	210.00	50.00	357.50
Lentäjä	281.50	226.00	186.00	581.00	—	2 797.70	—	9.00	588.50

käytetty.			Menot.												Menot yhteensä.			
Rajankäyttöihin.	Kaikenlaisiin töihin.	Yhteensä päivätoimit.	Päiväpalkkoja työväestölle.		Metsänhoitajain ja metsätyöväestön palkat.		Ylimääräisten metsähoito- ja metsätyöväestön palkat ja matkakustannukset.		Vakinäisten ja ylimääräisten metsähoitajain palkat.		Metsäkasvatuksen palkat ja provisioit.		Maanviljelyn kunnossapito.				Kaikenlaisia menoja.	
			Smk.	hlö.	Smk.	hlö.	Smk.	hlö.	Smk.	hlö.	Smk.	hlö.	Smk.	hlö.	Smk.	hlö.	Smk.	hlö.
—	—	1 354.00	4 167	75	5 650	—	—	—	1 688	50	300	—	1 197	77	136	50	13 140	52
—	—	836.00	2 425	75	4 733	33	—	—	2 388	73	300	—	2 342	12	501	85	12 691	78
23.00	—	751.00	2 254	—	5 233	32	—	—	3 819	07	300	—	2 290	02	798	16	14 694	57
15.00	1 900.00	26 904.00	80 140	25	6 150	—	5 436	40	4 282	16	2 583	12	753	—	34 657	78	134 002	71
—	—	—	—	—	7 000	—	—	—	300	—	—	—	—	—	1 758	55	9 058	55
42.00	1 904.00	35 965.00	107 729	86	48 029	15	8 359	17	33 356	15	5 191	48	8 428	40	52 179	11	263 273	32
—	—	65 169.80	195 509	78	9 999	96	—	—	—	—	—	—	—	—	34 488	04	239 997	78
—	129.50	661.00	1 563	97	5 150	—	1 335	92	4 228	68	765	67	116	50	2 384	21	15 544	95
—	37.50	3 881.00	10 733	45	4 733	34	1 945	87	4 235	44	714	33	60	—	680	96	23 103	39
—	167.00	18 055.00	49 455	91	4 375	—	1 808	31	3 441	58	1 390	67	129	—	8 831	86	64 432	33
—	—	15 961.00	57 633	77	6 150	—	3 451	13	3 564	06	1 620	63	—	—	251	80	72 671	39
67.00	1 226.00	13 873.00	40 596	—	6 150	—	—	—	4 033	32	1 315	26	—	—	589	69	52 734	27
—	676.00	1 302.50	2 454	02	4 650	—	—	—	5 827	80	575	—	—	—	665	30	14 172	12
—	—	820.00	2 603	50	4 650	—	—	—	3 655	—	300	—	—	—	1 550	50	12 759	—
—	—	6 166.50	20 106	77	5 650	—	2 372	20	6 056	80	789	87	1 252	16	1 430	91	37 658	71
—	—	1 439.00	4 078	02	5 650	—	1 608	26	3 698	95	461	07	—	—	220	60	15 716	90
—	167.50	5 046.00	12 676	98	5 566	72	—	—	6 390	56	557	50	—	—	1 612	59	16 804	35
—	—	—	—	—	8 418	26	1 358	—	—	—	—	—	—	—	318	—	10 094	26
67.00	2 403.50	67 205.00	201 902	39	61 143	32	13 879	69	45 182	19	8 490	—	1 557	66	13 536	42	345 691	67
500.00	125.00	4 167.00	14 993	48	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14 993	48
—	—	9 209.00	27 531	09	6 500	—	4 174	61	7 331	67	1 029	41	2 282	50	840	98	49 690	26
—	2 665.00	17 933.50	75 115	10	5 000	—	—	—	6 075	01	1 906	30	3 563	90	2 126	86	93 787	17
—	—	1 654.50	4 887	60	5 000	—	—	—	4 617	50	473	38	1 959	06	1 743	24	18 680	78
26.00	—	555.00	1 408	50	5 000	—	—	—	5 766	67	300	—	—	—	1 488	69	13 963	86
251.50	446.00	5 280.40	18 327	50	5 166	67	—	—	7 492	68	925	92	—	—	2 631	14	34 543	91
133.00	—	1 918.50	7 331	79	5 100	—	245	96	3 499	76	387	54	—	—	549	73	17 114	78
91.00	—	1 545.50	4 497	93	5 000	—	803	55	6 262	50	300	—	265	—	2 117	30	19 246	28
—	—	4 669.70	16 020	45	4 558	33	3 176	78	4 133	33	599	44	—	—	3 395	65	31 883	98

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	A puripäiväkoita								
	Puitten leimaamiseen.	Latvusten karvimiseen ja hakansalojen perkaamiseen.	Häkkuunvalvontaan.	Puitten hankintaan valtion laitoksille.	Metsän arvioimiseen.	Metsänhoitoiden tarkastukseen ja jakotöihin.	Metsänvillijykykseen.	Apurivereennukseen.	Toitien ja lauteusväylien kuntoonparantamiseen.
Hyrynsalmi	124.00	240.00	232.00	—	—	3 203.00	—	—	—
Suomussalmi	243.00	15.00	58.00	—	—	108.00	—	—	209.00
Piispajärvi	203.00	356.70	282.00	—	—	—	—	—	260.30
Puolanka	190.00	100.00	328.00	—	—	—	—	—	—
Ylimetsänhoitajan palkka y. m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	2 653.00	2 149.90	2 815.00	27 408.70	—	6 108.70	383.50	551.50	3 235.30
lin.									
Utajärvi	20.00	240.00	207.95	—	—	—	—	175.00	77.00
Ii	36.00	—	167.00	—	—	—	—	112.00	—
Pudasjärvi	197.00	61.00	263.33	8 646.67	2 711.50	3 433.00	—	34.50	140.50
Puhos	208.50	119.00	103.50	—	—	—	103.00	—	—
Taivalkoski	508.50	—	266.00	—	—	4 802.00	—	—	100.00
Kuusamo	83.00	—	342.50	—	—	—	—	84.00	—
Kitka	371.00	61.00	663.00	—	—	—	—	80.00	—
Ranua	130.00	7.00	25.00	—	—	1 881.33	—	—	30.00
Kuivaniemi	29.00	—	27.50	6 969.00	—	—	—	92.50	—
Simo	174.00	—	312.00	12 863.00	—	—	—	—	86.00
Ylisimo	57.00	130.00	487.00	880.00	—	2 482.50	—	—	74.00
Ylimetsänhoitajan palkka y. m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	1 814.00	618.00	2 864.08	29 358.67	2 711.50	12 598.83	103.00	578.00	507.50
Kemin.									
Kemi	81.00	202.00	356.00	1 000.00	12.00	—	—	—	185.50
Muurola	138.00	385.00	690.00	2 379.00	—	—	15.00	238.00	—
Ylitornio	669.00	325.00	243.00	—	—	12.00	—	—	—
Turtola	531.00	75.00	553.00	—	—	—	—	174.00	—
Kolari	597.00	381.00	669.00	—	—	—	77.00	250.00	813.00
Meltaus	471.00	275.00	330.00	600.00	—	—	—	102.00	—
Rovaniemi	485.50	586.00	787.50	—	—	4 607.00	—	234.50	—
Etelä-Kemijärvi	426.50	51.00	57.00	—	—	—	10.00	—	—
Pohjois-Kemijärvi	128.50	621.00	325.50	—	—	—	62.00	—	—
Salla	130.00	156.00	400.00	—	—	—	—	—	—
Tuntsa	1 465.50	694.50	628.00	—	—	—	—	—	—
Ylimetsänhoitajan palkka y. m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	5 123.00	3 751.50	5 039.00	3 979.00	12.00	4 619.00	164.00	998.50	998.50

käytetty.			Menot.															
Rajankäytökkihin.	Kulkenlaisiin töihin.	Yhteensä päivätoimik.	Päiväpalkkoja työväestölle.		Metsänhoitoajain ja metsäpäälysmiesten palkat.		Ylimäkköisten metsänhoitovirkamiesten palkkot ja matkakustannukset.		Vakinisten ja ylimmäkköisten metsänvarhain palkat.		Metsäkasvionien palkot ja provisioit.		Maanleitten kunnossapito.		Kaikenlaisia menoja.		Menot yhteensä.	
			Smf.	712	Smf.	712	Smf.	712	Smf.	712	Smf.	712	Smf.	712	Smf.	712	Smf.	712
304.00	—	4 103.00	13 027	24	4 800	—	522	36	4 645	—	621	12	—	—	3 847	33	27 463	05
243.00	—	876.00	2 904	—	4 558	33	2 265	46	4 800	—	512	91	—	—	938	65	15 979	35
—	—	1 102.00	3 244	17	5 000	—	377	80	5 237	50	520	74	—	—	5 947	84	20 328	05
188.00	—	806.00	3 075	—	4 530	01	968	22	5 712	50	437	08	—	—	994	10	15 736	91
—	—	—	—	—	7 000	—	2 140	16	—	—	—	—	—	—	2 197	06	11 337	22
1 236.50	3 111.00	49 653.10	177 370	37	67 233	34	14 674	90	65 574	12	8 013	84	8 070	46	28 818	57	369 755	60
—	4.00	723.25	2 284	85	5 000	—	—	—	5 058	33	355	94	2 894	—	953	64	16 546	76
52.50	—	367.50	1 255	25	5 133	33	776	62	3 408	33	344	05	328	64	407	26	11 653	48
91.00	1.00	15 579.50	62 071	75	6 058	34	7 541	08	8 351	84	2 046	74	—	—	1 689	51	87 759	26
120.50	—	654.50	2 616	32	5 083	32	—	—	6 262	92	628	33	—	—	627	54	15 218	43
75.00	33.00	5 784.50	25 441	09	5 000	—	3 685	47	7 658	93	1 095	47	—	—	667	82	43 548	78
—	125.00	634.50	2 530	50	5 000	—	—	—	3 673	50	300	—	—	—	201	30	11 705	30
—	36.00	1 211.00	6 053	50	6 558	34	—	—	3 087	50	363	10	—	—	201	30	16 263	74
170.00	—	2 243.33	10 184	50	5 000	—	3 484	74	5 350	—	806	01	—	—	390	01	25 215	26
140.00	—	7 258.00	28 866	81	5 000	—	423	17	6 170	40	993	—	1 283	81	857	34	43 594	53
12.00	70.00	13 517.00	47 649	13	5 000	—	2 379	98	5 928	—	1 381	—	—	—	852	47	63 190	58
—	8.50	4 119.00	17 143	30	5 000	—	3 388	36	4 185	66	617	50	—	—	288	52	30 623	34
—	—	—	—	—	8 092	82	1 008	90	—	—	—	—	—	—	66	—	9 167	72
661.00	277.50	52 092.08	206 097	00	65 926	15	22 683	32	59 135	41	8 931	14	4 506	45	7 202	71	374 487	18
—	9.00	1 845.50	7 975	80	5 749	97	1 514	44	3 550	—	838	31	—	—	957	77	20 586	29
—	1 051.00	4 896.00	19 313	31	5 300	—	—	—	4 825	—	710	85	—	—	124	14	30 273	30
—	78.00	1 327.00	5 495	—	5 300	—	214	34	3 500	—	362	58	—	—	2 099	50	16 971	42
—	—	1 333.00	5 951	50	5 300	—	825	88	2 416	65	352	07	—	—	651	65	15 497	75
—	49.00	2 836.00	12 143	10	5 300	—	800	—	3 850	—	321	05	—	—	5 897	55	28 311	70
—	—	1 778.00	7 423	50	6 533	32	1 374	94	2 550	—	530	28	—	—	377	15	18 789	19
—	—	6 700.50	31 190	75	6 200	—	4 849	83	4 900	—	1 210	26	—	—	1 369	63	49 720	47
—	234.00	778.50	4 040	25	4 800	—	200	—	1 850	—	300	—	—	—	307	26	11 497	51
—	342.00	1 479.00	6 944	—	5 300	—	—	—	2 058	35	300	—	—	—	279	64	14 881	99
—	191.50	877.50	4 278	—	5 300	—	—	—	1 950	—	300	—	—	—	494	12	12 322	12
—	—	2 788.00	15 393	—	5 300	—	715	06	1 950	—	491	86	—	—	215	92	24 065	84
—	—	—	—	—	7 187	50	—	—	—	—	—	—	—	—	3 086	28	10 273	78
—	1 954.50	26 639.00	120 143	21	67 570	79	10 494	49	33 400	—	5 717	26	—	—	15 860	61	253 191	36

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	A p u r i p ä i v ä t ö i t ä								
	Puitteen leimaamiseen.	Lakvivien kasvattamiseen ja hakkausalojen perkaamiseen.	Hakkuunvalvontaan.	Puitteen hankintaan valtion laitoksille.	Metsän arvioimiseen.	Metsänhoidon tarkastukseen ja jakotoihin.	Metsänviljelykseen.	Apuharvennukseen.	Teitten ja lautausväylien kunnostamiseen.
Lapin.									
Yläkemi.....	439.00	37.00	807.00	—	—	—	—	—	—
Luiro.....	291.60	164.00	341.00	—	—	—	—	—	—
Sodankylä.....	163.00	578.00	578.00	—	—	—	60.00	—	—
Kitinen.....	157.00	64.00	168.00	—	—	—	—	—	—
Alakittilä.....	249.00	282.00	519.00	—	639.00	—	—	—	—
Ylikittilä.....	159.00	—	391.00	—	—	—	1.00	—	—
Muonio.....	209.50	—	—	—	—	—	—	151.20	58.30
Enontekiö.....	83.00	—	—	—	—	—	69.00	—	—
Inari.....	—	—	—	—	—	—	92.50	—	—
Utsjoki.....	—	—	—	—	—	—	264.50	—	—
Ylimetsänhoitajan palkka y. m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	1 751.00	1 125.00	2 804.00	—	639.00	—	427.00	211.20	58.30
Yhteenveto.									
Turun—Hämeen lään. tkp.	822.66	11 501.00	2 004.00	43 900.00	—	725.00	1 408.50	8 412.00	3 714.75
Siuron sahalaitos.....	—	—	—	81 339.20	—	—	—	—	—
Evon—Vesijaon hoitoalue	86.00	—	229.00	—	—	—	—	790.00	128.00
Viipurin—Mikkelin lään. tkp. ..	1 442.75	3 794.70	2 633.75	9 457.50	—	—	2 115.60	5 706.30	1 889.75
Joroisten hoitoalue.....	28.00	—	79.00	—	—	—	32.00	75.00	—
Kuopion läänin tkp.	1 510.00	1 942.00	2 500.00	23 568.00	—	2 170.00	95.00	182.00	2 052.00
Pielisjärven sahalaitos.....	—	—	—	65 169.60	—	—	—	—	—
Vaasan läänin tkp.	1 167.00	2 144.00	3 077.00	47 115.00	—	4 000.00	315.00	2 937.00	3 979.50
Tuomarniemen hoitoalue	—	—	—	2 011.00	1 531.00	—	—	—	—
Oulujärven tkp.	2 653.00	2 149.90	2 815.00	27 408.70	—	6 108.70	383.50	551.50	3 235.30
Iin ».....	1 814.00	618.00	2 864.08	29 358.67	2 711.50	12 598.83	103.00	578.00	507.50
Kemin ».....	5 123.00	3 751.50	5 039.00	3 979.00	12.00	4 619.00	164.00	998.50	998.50
Lapin ».....	1 751.00	1 125.00	2 804.00	—	639.00	—	427.00	211.20	58.30
Vuonna 1909 yhteensä	16 397.41	27 026.10	24 044.83	333 306.67	4 893.50	30 221.53	5 043.60	20 441.50	16 063.60

käytetty.			Menot.														Menot yhteensä.	
Rajankäyttöihin.	Kaikenlaisiin töihin.	Yhteensä päiväkoita.	Päiväpalkkoja työstäjille.		Metsänhoitajain ja metsäpääkylämiesten palkat.		Ylimääräisten metsänhoitovirkkamiesten palkat ja matkakustannukset.		Väkinäisten ja ylimääräisten metsänvartiain palkat.		Metsäkasvotien palkot ja provisioit.		Maanvoimien kuunnosapito.		Kaikenlaisia menoja.		Smf.	pää
			Smf.	pää	Smf.	pää	Smf.	pää	Smf.	pää	Smf.	pää	Smf.	pää	Smf.	pää		
—	—	1 283.00	6 007	—	5 400	—	851	74	1 866	65	300	—	—	—	437	48	14 862	87
—	—	796.50	3 853	50	5 400	—	307	52	2 212	49	300	—	—	—	662	03	12 735	54
—	—	1 379.00	6 567	—	6 200	—	—	—	2 100	—	341	90	—	—	900	13	16 109	03
—	—	389.00	1 806	—	7 016	65	—	—	2 133	33	224	94	—	—	361	84	11 542	76
—	—	1 689.00	8 426	15	5 600	—	4 183	29	2 700	—	973	49	—	—	22 482	51	44 365	44
—	72.00	623.00	2 861	44	5 400	—	555	50	1 400	—	300	—	—	—	516	18	11 033	12
40.00	—	459.00	1 907	65	5 400	—	—	—	4 442	—	357	47	—	—	335	26	12 442	38
—	62.50	214.50	850	50	5 400	—	—	—	2 500	—	300	—	—	—	52	56	9 103	06
—	—	92.50	462	50	5 441	67	630	—	2 125	—	300	—	—	—	7 592	48	16 551	65
—	—	264.50	1 194	—	6 833	34	1 030	—	3 950	—	279	49	—	—	73	25	13 360	08
—	—	—	—	—	7 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 010	32	10 010	32
40.00	134.50	7 190.00	33 935	74	65 091	66	7 558	05	25 429	47	3 677	29	—	—	36 424	04	172 116	25
864.00	7 644.50	80 996.41	235 727	22	53 133	31	9 661	85	37 706	60	9 504	75	18 675	15	12 576	71	376 985	09
—	—	81 339.20	244 017	66	11 107	98	—	—	—	—	—	—	—	—	40 981	16	296 106	80
—	2 520.00	3 753.00	7 922	—	4 300	—	2 476	55	1 875	16	483	36	122	20	1 276	79	18 456	06
293.50	3 446.50	30 280.35	88 825	01	52 108	29	4 799	89	35 738	63	5 096	18	19 333	87	24 544	26	280 445	63
—	550.00	764.00	2 233	65	—	—	—	—	825	—	101	34	—	—	463	50	3 623	49
42.00	1 904.00	35 965.00	107 729	86	48 029	15	8 359	17	33 356	15	5 191	48	8 423	40	52 179	11	263 273	32
—	—	65 169.60	195 509	78	9 999	96	—	—	—	—	—	—	—	—	34 488	04	239 997	78
67.00	2 403.50	67 205.00	201 902	39	61 143	32	13 879	69	45 182	19	8 490	—	1 557	66	13 536	42	345 691	67
500.00	125.00	4 167.00	14 993	48	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14 993	48
1 236.50	3 111.00	49 653.10	177 370	37	67 233	34	14 674	90	65 574	12	8 013	84	8 070	46	28 818	57	369 755	60
661.00	277.50	52 092.08	206 097	00	65 926	15	22 688	32	59 135	41	8 931	14	4 506	45	7 202	71	374 487	18
—	1 954.50	26 639.00	120 148	21	67 570	79	10 494	49	33 400	—	5 717	26	—	—	15 860	61	253 191	36
40.00	134.50	7 190.00	33 935	74	65 091	66	7 558	05	25 429	47	3 677	29	—	—	36 424	04	172 116	25
3 704.00	24 071.00	505 213.74	1 636 412	37	505 643	95	94 591	91	338 222	73	55 206	64	60 694	19	268 351	92	2 959 123	71

Muuta menoja. ¹⁾

Metsähallitus.....	163 747	83
Metsänvartijakoulut.....	127 331	56
Sotilas- y. m. virkatalojen hoitoon käytetty ja metsänhoidonneuvojat.....	55 447	53
Metsämaiden ostoon käytetty.....	210 000	—
Erinäisiä menoja (7 P. L. II: 19 ja 21; 7 P. L. IV: 1; 14 P. L. II: 1; 14 P. L. III: 1 ja 2; 14 P. L. VI: 1; 15 P. L. I: 2; 15 P. L. VI: 1; Y. M. IV: 1).....	68 456	70
Kaikenlaisia kruunumetsien hoitoon käytettyjä Metsähallituksen kautta maksettavaksi määrättyjä menoja sekä erinäisiä menoraasteja.....	206 485	96

Kaikkiaan 3 790 593,29

¹⁾ Vertaa siv. kertomuksessa.

Tulot

hoitoalueiden pääkirjojen mukaan
vuonna 1909.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Tu-																
	Korvaus				Vuokralle annettu (torppia lukuunottamatta)						Vuokramaksut.			Torpan-			
	arvopuista.		kaikista metsän- tuotteista.		peltoja ja niittyjä, kylvö- ja kaaki- maita.	kontti- ja varasto- paikkoja, palsta- yrittäjätiloja.	oikeuksia			hl.	litr.	hl.	litr.				
							laimneen.	kalastukseen.	metsästyks- seen.								
Smk	hl	Smk	hl	hehtaaria.	lukumäärä.			Smk	hl	hl.	litr.	hl.	litr.				
Turun—Hämeen läänien.																	
Loppi	71 008	44	83 169	17	39.09	2.90	1	58	2	1	585	70	56	82.20	—	—	
Yläne	19 147	50	23 943	24	4.52	—	—	42	—	—	35	40	—	—	—	—	
Kankaanpää	—	—	10 622	35	385.96	—	—	1 566	—	—	1 513	57	221	5.80	—	—	
Karvia	63 397	41	93 748	53	151.66	9.75	3	721	2	—	696	50	210	55.10	—	—	
Parkano	46	05	118 763	04	53.63	1.95	4	1 008	—	—	586	65	117	52.20	—	—	
Aure	89 907	11	190 641	78	9.35	1.95	2	424	—	—	197	60	53	18.50	—	—	
Orivesi	302 209	93	348 365	75	7.50	—	—	208	—	—	164	—	269	45.70	—	—	
Jämsä	127 441	56	151 246	51	2.77	14.60	11	241	—	—	283	80	210	64.30	—	—	
Ylimetsänhoitajan palkka y. m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Yhteensä	673 158	—	1 020 500	37	654.47	29.75	21	4 268	4	1	4 063	22	1 139	23.80	—	—	
Siuron sahalaitos	—	—	302 577	04	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Evon—Vesijaon hoito- alue	60 955	91	76 498	16	4.68	—	—	70	—	—	112	75	19	78.50	—	—	
Viipurin—Mikkelin läänien.																	
Pällilä	48 698	14	83 566	44	79.55	27.58	64	283	—	—	6 758	81	—	—	—	—	
Rajajoki	70	—	16 608	61	—	9.25	5	1 263	—	—	597	60	29	73.10	—	—	
Laatokka	26 781	20	65 634	16	116.91	1.11	16	848	—	—	1 095	15	—	—	—	—	
Uomaa	23 739	—	32 773	57	88.39	1.14	2	143	6	—	339	25	2	69.15	2	69.15	
Loimola	—	—	9 483	69	127.35	—	—	205	—	—	278	60	1	11.50	1	11.50	
Korpiselkä	330 607	73	391 286	08	227.37	—	—	41	13	—	651	65	—	—	—	—	
Mikkeli	254	90	25 603	78	6.00 ha 44.50 k. a.	5.09	10	367	—	—	1 421	30	38	38.50	38	38.50	
Miehikkälä	—	—	55 852	55	84.36	—	—	3	1 020	—	1	777	50	3	54.45	3	54.45
Ylimetsänhoitajan palkka y. m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Yhteensä	430 150	97	680 808	88	729.98 ha 44.50 k. a.	44.17	100	4 170	19	1	11 919	86	75	46.70	45	73.60	
Joroisten hoitoalue	347	—	8 540	05	—	—	—	—	—	—	—	—	7	84.85	7	84.85	

1) Smk 140: 90 debiteerattu ja suoritettu liikaa mutta määrätty takaisin maksettavaksi.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Tu-															
	Korvaus				Vuokralle annettu (torppia lukuunottamatta)						Vuokrauskaut.		Torpan-			
	arvopuista.		kalkista metsäntuotteista.		peltoja ja niittyjä, kyösi- ja kaakimaita.		tonniti- ja varasto-palkkoja, palstarynäsi maita tiloja.		oikeuksia				Rukita.		Ohria.	
									laitumseen.							
Smk.	hl.	Smk.	hl.	hehtaaria.		lukumäärä.		Smk.	hl.	hl.	litr.	hl.	litr.			
Kuopion läänin.																
Pohjois-Ilomantsi	164 439	—	166 932	30	—	—	—	126	3	—	72 40	3 63.45	3 63.45			
Etelä-Ilomantsi	178 248	10	181 230	60	—	—	—	37	—	—	14 80	4 34.05	4 34.05			
Suomusjärvi	813	85	57 346	20	—	3.50	4	—	1	—	43	30 79.85	30 79.85			
Jongunjoki	99 774	—	251 042	82	20.00	—	—	—	—	—	76 65	35 76.35	35 76.35			
Kuohatti	82 656	41	105 066	38	—	—	—	—	—	—	—	13 55.85	13 55.85			
Halmejärvi	—	—	23 483	75	—	—	—	—	—	—	—	21 37.80	21 37.80			
Palojärvi	—	—	1 749	35	—	0.50	1	20	—	—	13	19 35.40	19 35.40			
Iisalmi	3 847	45	27 720	11	29.72	11.56	4	40	—	—	52 80	7 69.80	7 69.80			
Ylimetsänhoitajan palkka y. m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Yhteensä	529 778	81	814 571	51	49.72	15.56	9	223	4	—	272 65	136 52.55	136 52.55			
Pielisjärven sahalaitys ..	—	—	166 030	42	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Vaasan läänin.																
Toivakka	—	—	¹⁾ 7 917	71	25.70	22.55	20	75	—	—	280 90	71 17.90	71 17.90			
Saarijärvi	330 279	57	355 209	82	8.00 ha 2.50 k. a.	—	—	238	—	—	115 20	19 27.50	19 27.50			
Karstula	128 370	87	149 968	22	9.50	0.10	1	357	2	—	198 30	10 47.40	10 47.40			
Multia	193 092	48	249 105	57	12.93	4.00	1	152	—	—	86 80	10 44.50	10 44.50			
Virrat	13 171	40	52 364	45	84.03	43.00	14	110	—	—	421 71	67 25.65	67 25.65			
Jalasjärvi	15 819	50	²⁾ 28 276	68	252.93 ha 86.00 k. a.	52.93	10	958	—	—	1 152 55	101 55.15	101 55.15			
Alajärvi	25 327	81	28 084	96	100.86 ha 68.00 k. a.	—	—	1 168	—	—	733 28	80 21.50	72 70.10			
Salamajärvi	57 815	17	112 865	72	4.57 ha 144.00 k. a.	—	—	330	—	—	334 58	25 56.80	25 56.80			
Viitasaari	8 235	46	³⁾ 42 624	38	—	2.00	2	—	—	—	25	40 51.00	40 51.00			
Lesti	57	—	72 458	28	199.00 k. a.	—	—	581	—	—	444 30	17 28.60	17 28.60			
Ylimetsänhoitajan palkka y. m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Yhteensä	772 169	26	98 875	79	493.62 ha 486.60 k. a.	124.58	48	3 969	2	—	3 792 62	443 76.00	436 24.60			

¹⁾ Kertomusvuonna luovutettujen metsäntuotteiden hintaa on Smk 27: 50 huomattu kassaraporteissa jo vuonna 1908.

²⁾ Smk 10: — debiteerattu etukäteen kassaraportissa.

³⁾ Kertomusvuoden kassaraporteissa debiteerattu vuoden 1908 tuloista Smk 3: 60.

lot.																						Säästö.							
verot.		Torpanverojen rahae-arvo.				Korvaus								Korkoja maksamattomain puutavara hinoista.				Kaikenlaisia tuloja.				Tulot yhteensä.		Menot yhteensä.		+		-	
Rahaa.	Päivätoim.			valtion laikoille luovutettujen puumäärän hankkimiskustannuksista.		lajustuksen karsimisesta.		hakkuaun valvon- nasta.																					
		Smk.	71 st	Smk.	71 st	Smk.	71 st	Smk.	71 st	Smk.	71 st	Smk.	71 st	Smk.	71 st	Smk.	71 st	Smk.	71 st	Smk.	71 st	Smk.	71 st	Smk.	71 st	Smk.	71 st		
—	—	—	—	92 68	—	—	—	1 569 55	1 030 —	—	—	—	—	—	—	169 696 93	11 326 76	158 370 17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	110 68	—	—	—	1 461 05	1 224 50	—	—	3 68	—	—	—	184 045 31	18 186 08	170 859 23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	785 36	—	—	—	1 317 40	952 —	—	—	—	84 43	—	60 528 39	30 095 86	30 432 53	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	911 97	—	—	—	1 108 60	1 443 —	—	—	4 988 70	6 25	—	295 514 26	25 076 49	270 437 77	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	345 74	—	—	—	1 388 30	1 718 75	—	—	609 54	—	—	109 128 71	13 140 52	95 988 19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	545 14	—	—	—	16 65	395 50	—	—	—	—	—	24 441 04	12 691 78	11 749 26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	493 52	—	—	—	—	—	—	—	—	28 15	—	2 284 02	14 694 57	—	—	12 410 55	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	196 30	1)27 737 92	—	—	1 513 05	1 342 —	—	—	5 95	—	—	58 568 13	134 002 71	—	—	75 434 58	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	3 481 39	1)27 737 92	—	—	8 374 60	8 105 75	—	—	5 607 87	118 83	—	904 206 79	263 273 32	640 933 47	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	481 16	—	166 511 58	239 997 78	—	—	73 486 20	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
4 052	—	—	—	5 753 04	—	—	—	111 60	178 —	—	—	4 70	—	—	14 245 95	15 544 95	—	—	1 299 —	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	462 60	—	—	—	2 267 50	2 000 —	—	—	8 084 61	—	—	368 139 73	23 103 39	345 036 34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	251 40	54 870 81	—	—	1 468 08	900 —	—	—	6 423 98	213 —	—	214 293 79	64 432 33	149 861 46	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	253 68	58 564 52	—	—	1 142 45	2 238 25	—	—	177 46	—	42	311 569 15	72 671 39	238 897 76	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	7 1 635 16	29 416 50	—	—	46 70	105 —	—	—	5 21	—	—	83 994 73	52 734 27	31 260 46	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	2 437 14	—	—	—	219 65	230 70	—	—	768 78	548 56	—	33 634 06	14 172 12	19 461 94	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	103 2 346 52	—	—	—	1 068 75	597 50	—	—	—	—	—	32 831 01	12 759 —	20 072 01	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	613 63	—	—	—	1 441 43	2 058 —	—	—	4 157 23	—	—	121 470 59	37 658 71	83 811 88	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	972 24	—	—	—	1 175 32	1 044 —	—	—	8 830 21	—	—	54 671 15	15 716 90	38 934 25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	30 456 86	—	—	—	2 471 20	1 473 —	—	—	3 64	—	—	77 307 28	26 804 35	50 502 93	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
4 085	—	114	15 182 27	142 851 83	11 412 68	10 824 45	28 455 82	761 98	1 312 157 44	345 691 67	966 465 77	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		

1) Tästä summasta on Smk 5,452: 70 yksityisille luovutettujen puutavaran hankkimiskustannuksia.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	T u -													
	Korvaus				Vuokralle annettu (torppia lukuunottamatta)				Vuokranmaksut.		Torpan-			
	arvopuista.		kaikista metsäntuotteista.		peltoja ja niittyjä, kyö- ja kasimaita.		kontti- ja varustopalkkoja, palstarynnä muita tiloja.				oikeuksia		Rakittia.	
									laimuun.		metsätykseen.			
Smc.	7/12	Smc.	7/12	hehtaaria.		lukumäärä.		Smc.	7/12	hl.	litr.	hl.	litr.	
Tuomarniemen hoitoalue	393	30	22 870	04	—	0.95	4	—	—	116	—	—	—	—
Oulujärven.														
Haapajärvi	81 612	15	85 250	77	13.20	—	—	439	—	67 50	16 44.70	16 44.70	16 44.70	16 44.70
Kalajoki	21 571	—	47 307	19	—	—	—	326	—	32 60	36 52.50	36 52.50	36 52.50	36 52.50
Pyhäjoki	16 752	63	29 033	67	51.00	—	—	686	—	118 40	13 62.30	13 62.30	13 62.30	13 62.30
Siijakoki	—	—	1 403	92	—	—	1	1 348	—	164 54	29 52.90	29 52.90	29 52.90	29 52.90
Paltamo	57 467	05	64 606	04	—	10.60	7	558	3	314	25 99.90	51 99.90	51 99.90	51 99.90
Sotkamo	29 38	—	14 493	31	—	0.60	2	275	1	49 30	51 73.40	103 46.80	103 46.80	103 46.80
Kuhmo	28 05	—	29 934	60	—	—	—	—	4	14	37 68.91	73 31.49	73 31.49	73 31.49
Lentiira	129 976	65	137 448	76	—	—	—	—	—	—	32 43.20	64 86.40	64 86.40	64 86.40
Hyrnsalmi	62 656	40	74 700	38	0.94	2.00	3	—	—	23 90	28 36.70	56 73.50	56 73.50	56 73.50
Suomussalmi	—	—	20 378	85	—	0.50	2	—	—	4	19 24.30	38 48.60	38 48.60	38 48.60
Piispajärvi	80 550	—	105 647	85	—	—	—	—	—	—	16 40.30	25 77.30	25 77.30	25 77.30
Puolanka	29 296	22	50 692	07	—	4.00	2	39	—	15 90	47 52.45	54 77.25	54 77.25	54 77.25
Ylimetsänhoitajan palkka y. m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	479 939	53	660 897	41	65.14	17.70	17 3 671	8	—	804 14	355 51.56	565 54.24	565 54.24	565 54.24
lin.														
Utajärvi	16 009	70	22 634	40	—	34.00	17	340	—	192 40	30 49.90	30 49.90	30 49.90	30 49.90
Ii	42 793	50	47 940	65	—	—	—	—	—	—	23 0.70	23 0.70	23 0.70	23 0.70
Pudasjärvi	46 555	—	94 141	05	4.00	—	—	—	—	40	22 78.65	22 78.65	22 78.65	22 78.65
Puhos	958	31	21 714	41	—	1.56	1	—	—	4 70	20 52.50	20 52.50	20 52.50	20 52.50
Taivalkoski	55 704	40	66 950	91	—	0.50	1	—	1	5	49 60.25	49 60.25	49 60.25	49 60.25
Kuusamo	102 328	40	103 169	25	—	—	—	—	—	—	9 55.00	9 55.00	9 55.00	9 55.00
Kitka	230 465	41	232 241	77	—	0.50	1	—	—	2	12 51.00	13 66.00	13 66.00	13 66.00
Ranua	854	40	17 614	18	—	—	—	—	—	—	28 70.90	28 70.90	28 70.90	28 70.90
Kuivaniemi	795	50	15 294	26	—	4.94	2	294	—	46 60	34 29.90	34 29.90	34 29.90	34 29.90
Simo	13 592	54	19 748	42	3.00	—	—	—	1	50	19 45.95	19 45.95	19 45.95	19 45.95
Ylisimo	79 931	20	90 816	97	—	1.00	1	—	—	2	24 98.50	24 98.50	24 98.50	24 98.50
Ylimetsänhoitajan palkka y. m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	589 988	36	732 266	27	7.00	42.50	23 634	1 1	—	303 10	275 93.25	277 8.25	277 8.25	277 8.25

lot.		verot.		Torpanvevojen raha-arvo.		Korvaus						Korkoja maksamattomain puutavaraain hinnoista.		Kätkentäisiä tuloja.		Tulot yhteensä.		Menot yhteensä.		Säkästö.					
Rahna.		Päivätoita.		valtion laitoksille luovutettujen puunkkarien hankkinnaksista.		lajustuksen karsimisesta.		lakkuna valvon- nasta.		Korkejo maksamattomain puutavaraain hinnoista.		Kätkentäisiä tuloja.		Tulot yhteensä.		Menot yhteensä.		Säkästö.		+ -					
Smf.	712	Smf.	712	Smf.	712	Smf.	712	Smf.	712	Smf.	712	Smf.	712	Smf.	712	Smf.	712	Smf.	712	Smf.	712	Smf.	712	Smf.	712
—	—	—	—	6 722	12	—	—	—	—	—	—	—	—	29 708	16	14 993	48	14 714	68	—	—	—	—	—	—
—	—	370	05	—	—	938	10	1 016	—	1 438	16	—	—	89 080	58	49 690	26	39 390	32	—	—	—	—	—	—
—	—	821	81	62 461	71	492	70	598	50	1 192	98	—	—	112 907	49	93 787	17	19 120	32	—	—	—	—	—	—
—	—	306	52	2 624	—	241	95	729	—	5	68	—	—	33 059	22	18 680	78	14 378	44	—	—	—	—	—	—
—	—	664	40	—	—	—	—	—	—	2 540	11	—	—	4 772	97	13 963	86	—	—	—	—	9 190	89	—	—
—	9	884	79	8 806	45	989	70	983	50	6 036	07	50	—	82 670	55	34 543	91	48 126	64	—	—	—	—	—	—
—	—	1 707	22	2 829	70	475	85	387	—	344	55	—	—	20 286	93	17 114	78	3 172	15	—	—	—	—	—	—
20	—	1 242	07	—	—	665	10	862	—	2 844	40	—	—	35 562	17	19 246	28	16 315	89	—	—	—	—	—	—
—	—	1 070	26	—	—	704	25	650	—	4 280	45	—	—	144 153	72	31 883	98	112 269	74	—	—	—	—	—	—
—	10	966	12	—	—	1 189	45	696	—	71	98	86	50	77 734	33	27 463	05	50 271	28	—	—	—	—	—	—
—	10	665	09	—	—	50	60	174	—	93	41	—	—	21 365	95	15 979	35	5 386	60	—	—	—	—	—	—
—	8	491	51	—	—	1 343	60	846	—	6 347	57	—	—	114 676	53	20 328	05	94 348	48	—	—	—	—	—	—
—	—	1 145	40	—	—	451	70	985	—	2 549	02	117	51	55 956	60	15 736	91	40 219	69	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11 337	22	—	—	—	—	—	—	—	—
20	37	10 335	24	76 721	86	7 543	—	7 927	—	27 744	38	254	01	792 227	04	369 755	60	422 471	44	—	—	—	—	—	—
—	10	715	36	—	—	323	—	716	—	35	09	—	—	24 616	25	16 546	76	8 069	49	—	—	—	—	—	—
—	—	517	69	—	—	25	—	476	—	98	71	36	50	49 094	55	11 653	48	37 441	07	—	—	—	—	—	—
—	—	512	69	38 885	30	612	—	960	—	19	08	75	—	135 205	52	87 759	26	47 446	26	—	—	—	—	—	—
—	—	461	81	—	—	480	05	364	—	140	95	—	—	23 165	92	15 218	43	7 947	49	—	—	—	—	—	—
—	—	1 087	30	—	—	993	20	974	—	42	49	9	—	70 011	90	43 548	78	26 463	12	—	—	—	—	—	—
—	2	220	89	—	—	1 447	85	1 278	—	3 024	92	—	—	109 140	91	11 705	30	97 435	61	—	—	—	—	—	—
—	10	324	41	—	—	3 141	10	2 705	—	15 913	46	—	—	254 327	74	16 263	74	238 064	—	—	—	—	—	—	—
—	2	651	95	—	—	157	15	224	—	2 959	58	—	—	21 606	86	25 215	26	—	—	3 608	40	—	—	—	—
—	—	775	76	29 394	30	—	—	—	—	28	—	48	—	45 586	92	43 594	53	1 992	39	—	—	—	—	—	—
—	—	437	84	32 925	10	547	15	1 140	—	—	—	—	—	54 848	51	63 190	58	—	—	8 342	07	—	—	—	—
—	—	562	16	—	—	1 306	15	2 160	—	—	—	—	—	94 847	28	30 623	34	64 223	94	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9 167	72	—	—	—	—	—	—	—	—
—	24	6 217	86	101 204	70	9 082	65	10 997	—	22 262	28	168	50	882 452	36	374 487	18	507 965	18	—	—	—	—	—	—

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Tu-															
	Korvaus				Vuokralle annettu (torppia lukuunottamatta)						Vuokramakaut.		Torpan-			
	arvopuista.		kaikista metsän- tuotteista.		peltoja ja niittyjä, kyöjä- ja kaaki- maita.	tonni- ja varasto- paikkoja, palsta- yhd. muita tiloja.	oikeuksia			hl.			litr.	Bukita.		Ohrta.
							laitumeen.	kalastukseen.	metsästyksen.							
Smc.	mlä	Smc.	mlä	hehtaaria.		lukumäärä.			Smc.	mlä	hl.	litr.	hl.	litr.		
Kemin.																
Kemi	55 283	20	77 490	85	27.50	—	2 108	—	2	364	55	—	—	7 11.40		
Muurola	87 519	01	110 663	89	5.00	4.50	4 537	4	2	123	20	—	—	21 85.20		
Ylitornio	68 547	82	79 613	42	35.50 k. a.	—	168	—	1	80	25	—	—	21 82.30		
Turtola	158 018	13	199 085	16	14.50 k. a.	—	688	—	—	132	80	—	—	25 76.10		
Kolari	189 924	16	207 703	86	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35 17.80		
Meltaus	136 483	20	168 481	30	0.50	4.50	5 471	3	—	126	10	—	—	72 18.60		
Rovaniemi	312 862	94	343 461	55	—	5.50	8 123	4	1	100	30	—	—	57 65.50		
Etälä-Kemijärvi	12 233	05	14 266	15	10.00	0.75	1	—	—	43	—	—	—	6 21.00		
Pohjois-Kemijärvi	170 172	73	171 745	18	19.00	—	—	—	—	34	—	—	—	15 33.00		
Salla	52 160	50	53 147	05	100.50	—	—	—	—	122	50	—	—	8 18.00		
Tuntsa	293 907	90	295 007	70	121.50	—	—	—	—	125	50	—	—	2 32.00		
Ylimetsänhoitajan palkka y. m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Yhteensä	1 537 112	64	1 720 666	11	284.00 ha 50.00 k. a.	15.25	20 2 090	11	6	1 252	20	—	—	273 60.90		
Lapin.																
Yläkemi	385 841	44	390 426	05	—	—	72	—	—	7	20	—	—	1 91.40		
Luiro	95 677	—	96 684	12	4.00	—	112	—	—	19	20	—	—	90.60		
Sodankylä	161 908	—	163 657	48	—	—	307	—	—	45	10	—	—	5 7.00		
Kitinen	56 346	91	56 597	90	5.00	—	254	—	—	51	80	—	—	—		
Alakittilä	122 896	30	124 685	35	—	—	395	—	—	69	10	—	—	2 11.40		
Ylikittilä	114 059	50	114 833	45	—	—	1 160	1	—	35	60	—	—	—		
Muonio	33	—	6 676	78	3.50	1.25	3	—	—	6	50	—	—	2 65.00		
Enontekiö	300	—	717	75	—	—	—	—	1	1	100	—	—	—		
Inari	340	—	681	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 99.00		
Utsjoki	—	—	721	58	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 7.00		
Ylimetsänhoitajan palkka y. m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Yhteensä	937 402	15	955 681	56	12.50	1.25	4 1 300	2	1	334	50	—	—	19 71.40		

lot.																							
verot.		Korvaus														Tulot yhteensä.		Menot yhteensä.		Säästö.			
Rahaa.	Päivätoivia.	Torpanverojen rahae-arvo.		valtion laitoksille luovutettujen puutakorien hankkimiskustannuksista.				laturusten korvaamisesta.		hakkuun valvonnan.		Korkeja maksamattomain puutavarain hinnoista.		Kaikenlaisia tuloja.						+		-	
				Smc.	mk.	Smc.	mk.	Smc.	mk.	Smc.	mk.	Smc.	mk.	Smc.	mk.					Smc.	mk.	Smc.	mk.
—	—	74	69	—	—	1 414	25	1 434	—	453	14	3 746	73	84 978	21	20 586	29	64 391	92	—	—		
—	—	229	45	—	—	1 787	90	2 760	—	—	—	5 977	25	121 541	69	30 273	30	91 268	39	—	—		
—	—	229	14	—	—	1 251	60	972	—	16	89	17	50	82 180	80	16 971	42	65 209	38	—	—		
—	—	270	51	—	—	3 049	85	2 212	—	13	29	—	—	204 763	61	15 497	75	189 265	86	—	—		
—	—	369	34	—	—	3 491	90	2 848	84	938	57	270	56	215 623	07	28 311	70	187 311	37	—	—		
—	—	757	95	—	—	1 726	55	1 574	—	6 850	07	—	—	179 515	97	18 789	19	160 726	78	—	—		
—	2	611	37	—	—	3 653	50	3 151	—	16 403	86	—	—	367 381	58	49 720	47	317 661	11	—	—		
—	—	65	21	—	—	229	75	228	—	—	—	—	—	14 832	11	11 497	51	3 334	60	—	—		
—	—	161	—	—	—	2 110	65	1 595	50	35	87	—	—	175 682	20	14 881	99	160 800	21	—	—		
—	—	85	89	—	—	778	65	1 020	—	—	—	—	—	55 154	09	12 322	12	42 831	97	—	—		
—	—	24	36	—	—	3 463	15	3 140	—	4	19	—	—	301 764	90	24 065	84	277 699	06	—	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10 273	78	—	—	—	—		
—	2	2 878	91	—	—	22 957	75	20 935	34	24 715	88	10 012	04	1 803 418	23	253 191	36	1 550 226	87	—	—		
—	—	20	60	—	—	4 022	15	4 131	—	9 763	60	—	—	408 370	60	14 862	87	393 507	73	—	—		
—	—	9	51	—	—	2 238	15	2 568	50	—	—	—	—	100 519	48	12 735	54	87 783	94	—	—		
—	—	53	24	—	—	2 696	95	1 562	—	16 173	90	115	—	185 303	67	16 109	03	169 194	64	—	—		
—	—	—	—	—	—	1 017	10	756	—	—	—	—	—	58 422	80	11 542	76	46 880	04	—	—		
—	—	22	19	—	—	1 651	40	2 434	—	205	20	170	76	129 238	—	44 365	44	84 872	56	—	—		
—	—	—	—	—	—	3 077	10	1 739	50	—	—	—	—	119 685	65	11 033	12	108 652	53	—	—		
—	—	27	83	—	—	—	—	—	—	3 418	13	62	85	10 192	09	12 442	38	—	—	2 250	29		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	817	75	9 103	06	—	—	8 285	31		
—	—	41	91	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	723	01	16 551	65	—	—	15 828	64		
—	—	32	27	—	—	—	—	—	—	—	—	2	40	756	25	13 360	08	—	—	12 603	83		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10 010	32	—	—	—	—		
—	—	207	55	—	—	14 702	85	13 191	—	29 560	83	351	01	1 014 029	30	172 116	25	841 913	05	—	—		

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	T u -																
	Korvaus				Vuokralle annettu (torppia lukuunottamatta)						Vuokramaksut.				Torpan-		
	arvoopuista.		kalkista metsä- tuotteista.		peltoja ja niittyjä, kylvö- ja kas- maita.		konsti- ja varasto- paikkoja, palsta- vunä maita tiloja.		oikeuksia		meikkäyk- seen.		Rakitta.		Ohria.		
									laimuneen.								
Smc.	712	Smc.	712	hehtaaria.		lukumäärä.				Smc.	712	hl.	litr.	hl.	litr.		
Yhteenveto.																	
Turun—Hämeen l. tkp..	673 158	--	1 020 500	37	654.47	29.75	21	4 268	4	1	4 063	22	1 139	23.80	--	--	
Siuron sahalaiteos	--	--	302 577	04	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	
Evon—Vesijaon hoitoal.	60 955	91	76 498	16	4.68	--	--	70	--	--	112	75	19	78.50	--	--	
Viipurin—Mikkelin l. tkp.	430 150	97	680 808	88	^{729.93} ha 44.50 k. a.	44.17	100	4 170	19	1	11 919	86	75	46.70	45	73.60	
Joroisten hoitoalue	347	--	8 540	05	--	--	--	--	--	--	--	--	--	7	84.85	7	84.85
Kuopion l. tkp.	529 778	81	814 571	51	49.72	15.56	9	223	4	--	272	65	136	52.55	136	52.55	
Pielisjärven sahalaiteos ..	--	--	166 030	42	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	
Vaasan l. tkp.	772 169	26	1 098 875	79	^{498.52} ha 489.50 k. a.	124.58	48	3 969	2	--	3 792	62	443	76.00	436	24.60	
Tuomarniemen hoit.al...	393	80	22 870	04	--	0.95	4	--	--	--	116	--	--	--	--	--	
Oulujärven tkp.	479 939	53	660 897	41	65.14	17.70	17	3 671	8	--	804	14	355	51.56	565	54.24	
Iin »	589 988	36	732 266	27	7.00	42.50	23	634	1	1	303	10	275	93.25	277	8.25	
Kemin »	1 537 112	64	1 720 666	11	^{254.00} ha 50.00 k. a.	15.25	20	2 090	11	6	1 252	20	--	--	273	60.90	
Lapin »	937 402	15	955 681	56	12.50	1.25	4	1 300	2	1	334	50	--	--	19	71.40	
Vuonna 1909 yhteensä	6 011 395	93	8 260 783	61	^{2 305.98} ha 564.00 k. a.	291.71	246	20 395	51	10	22 971	04	2 454	7.21	1 762	30.99	

